

1891 — Β'.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ, 1891 — ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΞΑΜΗΝΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ

Ίδρυθη ἐν ἔτει 1879

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΑΡΑΙΟΣ

1891

Ἀπαγορεύεται ἡ ἔντευξις ἀναδημοσίωσις τῶν περιεχομένων.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἄσπρη καὶ κόκκινη κλωστή.....	138	Πυροφάνι (τὸ).....	23
Δύο (αἱ) μέλισσαι.....	30	Πῶς ἡ φτώχεια ἐλεεῖ τὴν φτώχεια.....	156
Μαθηταὶ καὶ διδάσκαλος.....	167	Συμπάθεια.....	11
Παῦλος καὶ Μικὲς (μετὰ 40 εἰκ.).	8, 24, 40, 56, 72, 88	Τῇ Ἑλληνικῇ νεολαίᾳ.....	46

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 86 εἰκονογραφίας.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥΤ
[Συνέχεια· ἴδε τόμον 19^{ον}, σελ. 177]

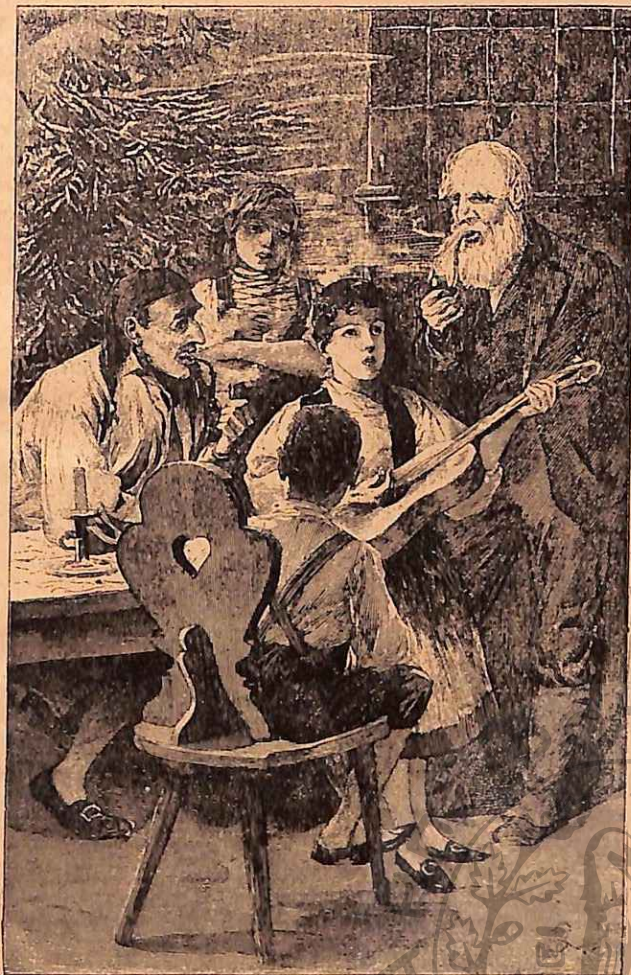
Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἡ Γυφτοπούλα « ἔκαμε τὰ προκομμένα της », ὡς κοινῶς λέγομεν. Ἀπὸ λαχθεῖσα τοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ τῆς μονοτονίας τοῦ

Ὁρφανορτοφείου, ἐτέρπετο ἔχουσα ἡδὴ ἐλευθερίαν τινά· αἱ δὲ καθημεριναὶ ἐργασίαι τῆς οἰκίας ἐνεθύμιζον εἰς αὐτὴν τὰς εὐδαίμονας ἡμέρας, ἃς διήλθε παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ εὐεργέτου της, τοῦ ἀγροφύλακος, καὶ ἡ γλυκεῖα αὐτῇ ἀνάμνησις ἔτερπε τὴν εὐγνώμονα ψυχὴν της. Προσέτι δὲ οἱ ἔπαινοι καὶ αἱ φιλοφρονήσεις τῆς κυρᾶς Σπύραινας, τῆς νέας κυρίας της, ὑπέκαυσαν τὴν φιλοτιμίαν τῆς Γυφτοπούλας, καὶ ἐφιλοτιμεῖτο νὰ ἐπιδεικνύῃ ὅλην τὴν ἐπιδεξιότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν, ὥστε νὰ γίνεται καταφανεστέρα ἢ ἀδεξιότης καὶ ἡ βλακεία τῆς Χονδροκατερίνας.

Ἡ Παρασκευοῦλα περιχαρὴς διότι ἡ μικρὰ ὑπέρτρια ἦτο σχεδὸν τῆς ἡλικίας της, ἤθελε νὰ τὴν ἔχῃ πλησίον της καὶ τὴν παρηκολούθει κατὰ πόδας· καὶ ἐπειδὴ ἡ Παρασκευοῦλα ἦτο κοράσιον μαυμόθρεπτον, ὃ ἐστὶ τρελοχαϊδεμένον, ἡ κυρὰ Σπύραινα, εἰ καὶ αὐστηροτάτῃ περὶ τὴν ἐργασίαν, ὁμῶς ἐπέτρεπεν εἰς τὴν ὑπέρτριαν νὰ παραιτῇ τὴν

ἐργασίαν της καὶ νὰ ἐνδύῃ τὴν πλαγγόνα της καὶ νὰ παίξῃ μετ' αὐτῆς· δὲν δυσηρεστεῖτο δὲ ἡ Γυφτοπούλα, διότι ἡ ἡλικία της ἤθελεν ἀκόμη τὰ παιγνίδια.

Τὰ πάντα λοιπὸν ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Ἀλλ' ἡ Μαρία δὲν ἦτο ἰκανὴ νὰ ἐργάζεται κατὰ συνέχειαν τακτικῶς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ἐχαλαρώθη λοιπὸν ὁ ζήλος της τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἡ κυρὰ Σπύραινα ἤσθανετο πλήρη εὐαρέσκειαν, διότι ἡ ὑπηρεσία της ἐξετελείτο θαυμάσια, καὶ ἤρχισε νὰ τὴν συνηθίσῃ καὶ νὰ θεωρῇ φυσικώτατον ὅτι ἡ ὑπέρτριά της ἦτο ἐργατικὴ καὶ φιλόπονος, χωρὶς νὰ συλλογίζεται ὅτι αἱ ἐργασίαι ἦσαν δυσανάλογοι πρὸς τὴν μικρὰν τῆς ἡλικίαν. Λοιπὸν ὅτε παρετήρησεν ὅτι ἡ Γυφτοπούλα ἔδειξεν ἀμέλειαν τινα καὶ φυγοπονίαν, τὸ μὲν πρῶτον ἐξεπλάγῃ καὶ ἐθαύμασε, τὸ δὲ δευτέρον δυσηρεστήθη. Διὰ τὴν τάχα νὰ μὴ ἐξακολουθῇ ἡ ὑπέρτριά της

« Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ ΕΣΤΑΘΗ ΟΡΘΙΑ ΚΑΙ ΗΡΧΙΣΕ ΝΑ ΛΑΛῃ » (Σελ. 4)

ὡπως ἤρχισε· Μάλιστα ὥφειλεν ὁσὴμέραι νὰ γίνεται καλλιτέρα καθόσον ἐσυνήθιζεν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς οἰκίας. Οἱ ἔπαινοι ἔπαυσαν καὶ τοὺς ἀντικατέστησαν αἱ ἐπιπλήξεις. « Ὅλην πλέον τὴν ἡμέραν ἤκομπον αἱ κραυγαὶ: « Μαρία, δὲν ἐσάρωσες καλά!... Μα-

ριά, πῶς δὲν ἐτριψες καλὰ τὰ χαλκῶματα ;... Μαριά, πῶς δὲν ἐκαθάρισες τὰ χρομμύδια ; Μαριά, Μαριά, Μαριά !... Ἐλα, σάλευε καϊμένη ! Πῶς ἔγινες ἔτσι, ἀφιλότιμο κορίτσι !»

Ἡ Γυφτοπούλα ἐξετέλει τὰς ἐργασίας, ἀλλὰ κρυφίως ἐτριβε τοὺς ὀδόντας ὅλη της ἡ προθυμία ἐξηφανίσθη ὡς νέφος ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ ἀνέμου, καὶ μίαν μόνην εἶχε τοῦ λοιποῦ ἐπιθυμίαν πῶς νὰ δυσαρεστῇ τὴν κυρίαν της καὶ « νὰ κάμνη ἰν ἄ - τι α », ὅπως λέγομεν κοινῶς.

Ἡ Παρασκευούλα τὴν προσεκάλει νὰ συμπαίξωσιν·

« Ἐλα, Μαριά, νὰ παίξωμεν ! Ἐλα νὰ μου ράψης τὸ φόρεμα τῆς κούκλας μου ! »

Ἡ δὲ Γυφτοπούλα ἀπεκρίντο ἀγερῶχος :

« Δὲν ἀδείαζω ! »

Ἡ ἀλήθεια εἶπε ὅτι, ἐὰν ᾔθελεν ἡ Γυφτοπούλα, ἡδύνατο νὰ εὕρῃ καιρὸν νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν μικράν, ἀλλ' εἶχε προτιμότερον νὰ μὴ παίξῃ καὶ αὐτὴ, παρὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τέρψιν τῆς Παρασκευούλας διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐξεδικεῖτο τὴν κυρίαν της.

« Μητέρα, ἔλεγεν ἡ Παρασκευούλα, μητέρα, δὲν ἀκούει ἡ Μαριά ! δὲν θέλει νὰ παίξωμεν ! Δὲν της λέτε νὰ ἔλθῃ νὰ μου εἰπῇ ἕνα παραμῦθι ; »

Ἡ δὲ κυρὰ Σπύραινα, ἥτις ἦτο πρόθυμος πάντοτε νὰ ἐκτελῇ τὰς ἐπιθυμίας τῆς κόρης της, ἔλεγε πρὸς τὴν Γυφτοπούλαν.

« Μαριά, ἔλα γρήγορα, καὶ κάμε ὅ τί σου λέγει ἡ Παρασκευούλα. »

Ἀλλὰ ταυτοχρόνως ᾔθελε καὶ νὰ μὴ μείνῃ ὀπίσω ἡ ἐργασία.

Ἡ Γυφτοπούλα ἀνίστατο, ἤρνετο, δυσηρέσσει τὴν τὴν μητέρα καὶ τὴν κόρην, καὶ οὕτω πως ἤῤα - νε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν της. Καὶ δὲν εἶχεν ὀλίγους.

Ὁ κύρ Σπύρος καὶ ὁ υἱὸς του, οἱ δύο οὗτοι ἦσαν οὐδέτεροι, διότι καὶ δὲν εἶχον νὰ τὴν προστάξωσι τίποτε ἀπ' εὐθείας. Ἡ εὐμορφὸς ἀλλὰ φυγόπνοος Ἀννέττα, καθ' ἣς παρεπονεῖτο σφόδρα ἡ κυρὰ Σπύραινα, προσεπάθησε νὰ φορτώσῃ ὅλας τὰς ἐργασίας της εἰς τὴν ῥάχιν τῆς νέας ὑπηρετρίδας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἐνόει νὰ ἀναλάβῃ τὰ βάρη τῶν ἄλλων, ἐκίνησε τὸν χόλον τῆς Ἀννέττας, ἥτις, θέλουσα νὰ ἐκδικηθῇ τὴν Γυφτοπούλαν, ἐκαρδόκει νὰ τὴν συλλάβῃ παραβαίνουσαν τὰ καθήκοντά της. Ὁ Μῆτσος οὐδ' ἐσκέφθη κἀν ποτε νὰ τὴν ἐνοχλήσῃ, ἀλλ' αὐτὴ, ὁ πειρασμός, τὸν ἐπέτρεπε καὶ τὸν ἔλεγε δειλὸν καὶ βαρυκέφαλον καὶ τὸν ἐχλεύαζε, διότι εἶχε πρόσωπον ὀλοστρόγγυλον καὶ ῥοδοκύκκινον. Ὁ Μῆτσος θεώρει ἑαυτὸν εὐμορφον καὶ κομψόν, καὶ προσεπάθει νὰ καταπέσῃ καὶ τὴν Ἀννέτταν νὰ συμμερισθῇ τὴν γνώμην του· ἡ δὲ

Ἀννέττα εἶχε καλὴν καρδίαν καὶ δὲν ἀντέλεγεν. Ἀλλὰ τί νὰ τὸν κάμῃ τὸν πειρασμὸν ἐκείνον τὸν τρισκατάρτον, τὴν Γυφτοπούλαν, ἥτις ἀκαταπαύστως τὸν ἐχλεύαζε καὶ τὸν ἐγελοιοποιεῖ ; Καὶ πῶς νομίζετε ὅτι τὴν ἐξεδικεῖτο ; Ἀπλούστατα ἐπειθε τὴν Χονδροκατερίναν νὰ φορτωτὴν τὴν Γυφτοπούλαν ὅσας ἐργασίας αὐτὴ δὲν ἐνοστιμιεύετο. Ἀλλ' ἡ Χονδροκατερίνα καὶ ποίαν ἐργασίαν ἐνοστιμιεύετο ; Τῇ ἤρσε λοιπὸν ἡ συμβουλὴ τοῦ Μῆτσου, καὶ ἐστέλλε τὴν Γυφτοπούλαν εἰς τὴν βρύσιν νὰ φέρῃ ὕδωρ, ἐδίδεν εἰς αὐτὴν νὰ σχίξῃ ξύλα, νὰ καθρίξῃ τὰ χαλκῶματα καὶ λέβητας ὑπερμεγέθεις, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἡδύνατο νὰ χωρέσῃ ὀλόκληρος. Τώρα ἐὰν ὑπολογίσῃτε καὶ τὰς λεπτὰς ἐργασίας, ἃς ἡ κυρὰ Σπύραινα κατὰ προτίμησιν ἀνέθετεν εἰς τὴν Γυφτοπούλαν, δύνασθε νὰ κρίνετε εὐκόλως ἐὰν ἡ Γυφτοπούλα εἰργάζετο καὶ ἐὰν ἡ Χονδροκατερίνα ἀνεπαύετο.

Οὕτω πως εἶχον παρέλθῃ δύο μῆνες, ἀρ' ἣς ἡμέρας ἡ Γυφτοπούλα ἤλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κύρ Σπύρου Φαρῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΣ. — Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ ΤΡΑΓΩΔΕΙ.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, 12 Δεκεμβρίου, ἦτο ἡ ἑορτὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ κύρ Σπύρου. Ἀπὸ τῆς παραμονῆς εἶχον γίνῃ πολλὰς προετοιμασίας, ἡ οἰκία ἐκαθαρίσθη καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἑτοιμα πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐπισκεψέων. Ἐκ τῶν περὶ ξωρίων ἤλθον πολλοὶ χωρικοὶ καὶ ἐχαιρέτισαν τὸν κύρ Σπύρον, εὐχόμενοι εἰς τὴν κυρὰ Σπύραιναν « νὰ τῆς ζήσῃ ὁ ἄρχοντάς της καὶ τὰ ἄρχοντόπουλά της ».

Τὴν δὲ ἐσπέραν συνῆλθον εἰς τοῦ κύρ Σπύρου φιλικαὶ τινες οἰκογένειαι νὰ διέλθωσιν ἐν χαρᾷ ὀλίγας ὥρας, καὶ νὰ ἀκροασθῶσι γηραιῶν τινος αἰδοῦ, ὅστις ἔτυχε διερχόμενος διὰ τοῦ χωρίου καὶ μετέβαινε εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ὁ κύρ Σπύρος προσεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ τὴν ἐσπέραν νὰ τραγουδήσῃ.

Ὁ γηραιὸς αἰδοῦς ἀφοῦ ἐκάπνισεν ἀρκετὰ, ἔλαβε τὴν κιθάραν του καὶ ἐτραγώδησε διάφορα εὐμορφα ᾄσματα.

Πάντες ἠκροῶντο μετὰ μεγάλης προσοχῆς, μάλιστα δὲ ἡ Γυφτοπούλα, ἥτις ἴστατο παρὰ τὴν θύραν καὶ ἦτο ἔνθους. Ὅσα ᾄσματα Ἀθιγγανικὰ εἴξευρεν, ὅλα ἤλθον εἰς τὸν νοῦν της, ἐτέρπετο ἡ ψυχὴ της, καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐσπέρα ἐκείνη ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον.

Μετά τινα διακοπὴν ὁ γηραιὸς αἰδοῦς ἀνέλαβε τὴν κιθάραν του καὶ εἶπε πρὸς τὴν φιλόμουσον ὁμήγουριν.

« Θά σας τραγουδήσω τώρα καὶ τι ἐξαίρετον, τὸ ὁποῖον θά σας ἀρέσῃ πολὺ καὶ θά σας συγκινήσῃ,

ὅθ' ας εἰπῶ τὴν προδοσίαν, τὸ τραγούδι τοῦ βασιλέως, τὸν ὁποῖον ἐγέλασαν καὶ συνέλαβον οἱ υἱοὶ τοῦ μὲ προδοσίαν εἰς ἕνα κάμπον, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τότε ὠνομάσθη Κάμπος τῆς Ψευτεῖας. »

Καὶ ἤρχισεν οὕτω :

Ἡ προδοσία

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι,

ἀκούστε πῶς ἐγέλασαν τὸν γέρω τους πατέρα

μὲ προδοσίαν ἄτιμῃ τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ του !

« Ἦλθεν ὁ γέρω βασιλιᾶς ἔς τὸ ἄλογο καβύλλα γιὰ νὰ νταμώσῃ, ἔς τῆς Ψευτεῖας τὸν κάμπο, τοῦ :

[Ὑγιούς του.

φορεῖ κορώναν μὲ σταυρόν, ἀστράπτουν τάρματά του, ὀπίσω τοῦτον ἀκλουθοῦν ἀνδρεῖα παλληκάρια μὲ ἄλογα κατὰμαυρα καὶ μὲ μακριὰ κοντάρια.

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Λέγει ὁ γέρω βασιλιᾶς καὶ τρέμει ἡ φωνὴ του

« Ἄ ! δὲν το θέλει ὁ Θεὸς ! καθόλου δὲν το θέλει

νὰ περιμένῃ τὰ παιδιὰ ὁ γέρω τους πατέρα ! . . .

Ποῦ εἶνε καὶ δὲν ἔρχονται ἀκόμη τὰ παιδιὰ μου ;

Πιστέ μοι, πήγαίνε νὰ ἰδῇς ἔς τὸ τρίστρατο ἐκεῖ πέρα, ἂν φαίνωντ' ἀπὸ πουθενά... οἱ προκομμένοι γιοὶ μου. »

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Τρέχει πετᾷ σὰν ἀστραπὴ τὸ νέο παλληκάρι, τὰ πόδια τοῦ ἀλόγου του σκορποῦν φωτιὰ καὶ σκόνη. χαρὰ ἔς τὴν γρηγοράδα του ! ἔς τὸ σταυροδρόμι στέκει καὶ τὴν παλάμη του κρατεῖ ἀπάν' ἀπὸ τὰ μάτια. Βλέπει δεξιά, βλέπει ζερβά, ἐμπρὸς ὀπίσω βλέπει, καὶ πάλιν σὰν τὴν ἀστραπὴ γυρίζει καὶ φωνάζει :

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

« Πολλὴ μαυρίλα φαίνεται πέρα μακριὰ ἔς τὸ δρόμο, καὶ σὰν κοπάδια ἔρχονται ἀμέτρητα φουστὰ. Σὰν σύννεφο ὁ κορινιαχτός, καὶ μέτ' ἐστὸν ἥλιο λάμπουν καὶ ἀστράπτουν λόγχεις χάλκινες καὶ περικεφαλαιές. Εἶνε οἱ γιοὶ σου, βασιλιᾶ, ὅπου καὶ ἂν εἶνε φθάνουν. »

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Καὶ ὁ βασιλιᾶς σὰν τᾷκουσε, ἐξάρωσε τὰ φρύδια, καὶ ἀπ' τὸ θυμὸ του ἔτρεμαν τὰ κάτασπρά του γένεια.

Κ' ἐφώναζεν Ἀκούστηκε ἔς τὴ γῆ ἔς τὴν οἰκουμένη νὰ ἐρρουν καὶ στρατεύματα μαζί τους ὅταν θέλουν οἱ γιοὶ ἀπ' τὸν πατέρα τους συγχώρησι νὰ πάρουν ; Καὶ ἀπ' τὸν θυμὸ του ἀστραφεν ἡ φοβερὴ ματιά του, μετᾷ τὰ παλληκάρια του : Τί κρίμα ! εἶνε ὀλίγα !

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Κ' ἕνα πρωτοπαλλήκαρο μὲ θάρρος συντοχάινει γιὰ τὸν εἶχε σύντροφο ἀπ' τὰ μικρά του χρόνια :

« Φυσάει, βασιλέα μου, τῆς προδοσίας ἀέρας !

νὰ φύγωμεν ἀπὸ ἐδῶ ἀρχήτερα μίαν ὥραν !

Δὲν ἔχεις χώρες καὶ χωριά βοήθεια νὰ μας δώτουν ;

Τί κάθεται ; ἄς τρέψωμεν ! κ' ἐπλάκωσαν οἱ γιοὶ σου ! »

— Ἀς γίνῃ τοῦ Κυρίου μου τὸ θέλημα· δὲν φεύγω »

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Κεντοῦν τὰ βασιλόπουλα τὰ μαῦρα τᾶλογά τους, καὶ τρέχουν σὰν τὴν ἀστραπὴ, χιλιάδες ἀκλουθοῦν, τὸν βασιλέα ἔζωσαν, τὸν μαῦρό τους πατέρα, ἀπὸ τὸ χαλινάρι τοῦ ἀρπάζον τᾶλογό του, κ' ἐκεῖνο ἐλκμίντρησε κ' ἐπήδησεν ὀλόρθο, γιὰ τὸ αὐτοὶ ἀπάνω του τὸ χερί του ; ν' ἀπλώτουν. Κ' ἐφώναζαν μὲ μιὰ φωνὴ οἱ γιοὶ κ' οἱ ἄνθρωποι τους « Τὸν βασιλέα δέστε τὸν κ' ἐμπρός ! ἔς τὸ μοναστήρι ! »

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι.

Καὶ τὸ πρωτοπαλλήκαρο σηκώνει τὸ κοντάρι τὸν γέρω βασιλέα τοῦ ἀπ' τοὺς ἐχθρούς νὰ σώσῃ καὶ ὁ γέρος, μαθητὴς πιστὸς τοῦ πρᾶξου Ἰησοῦ μας, τοῦ εἶπε « Κάτω τὸ σπαθί, πιστό μου παλληκάρι, καὶ τὰ ἀχάριστα παιδιὰ μόν' ὁ Θεὸς παιδεύει ! » Ἐστάθη καὶ τὸν ἔδεσαν οἱ ἄτιμοι προδότες, καὶ σὰν φωνιὰ τὸν ἔφερναν τὸν γέρω βασιλέα ! κανεὶς τῶν ὁμῶς δὲν τολμᾷ νὰ τὸν ἰδῇ ἔς τὰ μάτια.

Ἀκούσετε, Χριστιανοί, λυπητέρῳ τραγούδι !

Περάσαν χρόνοι ἑκατὸ καὶ ἄλλοι τόσοι χρόνοι, καὶ ὁ κάμπος ὅπου ἔπιασαν μὲ προδοσίαν τὸν γέρον καταραμένους ἔμεινε καὶ ἀγκάθια τὸν σκεπάζουν τὴν νύκτα βγαίνουν ἀπ' τὴν γῆν γλωμοὶ ἀρματωμένοι καὶ περπατοῦν ἀργὰ ἀργὰ ἀνάμεσα ἔς τὰ γκράθια, εἶνε τὰ χάριστα παιδιὰ τοῦ γέρω βασιλέα, καὶ ἀναζητοῦν μαζί μ' αὐτοὺς πού τους ἐδοθησαν νὰ τὸν εὕρουν, ἔς τὸ χερί τοῦ τοῦ σκῆπτρον νὰ τοῦ δώσουν νὰ τοῦ φορέσουν τὴν χρυσὴ κορώναν ἔς τὸ κεφάλι,

ἡ τὰ πόδια του νὰ πέσουνε γιὰ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ. Καὶ ὅταν λαλήσῃ ὁ πετεινὸς ἐπὶ τῷ χῶμα πάλιν μπαίνουν! κ' ἔτσι θὰ βασιλεύουν ἐν τῇ νύκτι τὸ σκοτάδι, ὡς πού νὰ ἔλθῃ ἡ φρικτὴ Δευτέρα Παρουσία!

Ἐτέλειωσε, Χριστιανοί, τὸ λυπηρὸ τραγούδι!

Ἐν ᾧ ἔφαλλεν ὁ γηραιὸς αἰδὸς, ἡ Γυρτοπούλα συνάδευε τὸ ἄσμα διὰ τῆς λιγυρᾶς καὶ γλυκείας φωνῆς της, κατ' ἀρχὰς μὲν ἡσύχως, ἔπειτα δὲ παρασυρθεῖσα ὑπὸ τῆς λυπηρᾶς μελωδίας, ὕψωσε τὴν φωνήν της χωρὶς νὰ το αἰσθανθῇ. Ὡστε ὁ γηραιὸς αἰδὸς, ὅτε ἐπέβλεπε τὸ ἄσμα του καὶ ἀπέθευε τὴν κιθάραν του, εἶπε πρὸς τὴν Γυρτοπούλαν συγκεκνημένος σφόδρα:

«Φωνὴ ἀγγελικὴ! σωστὸ ἀηδονάκι! Δὲν εἰσεύρεις, κορίτσι μου, κανένα τραγούδι νὰ μας πῇς, νὰ ξεκουρασθῶ κ' ἐγὼ τὸ γερντάκι!»

Ἡ Γυρτοπούλα ἐμειδίασε μετὰ διάμα θριάμβου καὶ ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας τὴν κιθάραν. Εἰςέφερε δὲ νὰ κιθαρίσῃ ὅπως οἱ Ἀθίγγανοι τῆς Ἀνδαλουσίας δηλαδὴ ὅτε ἔκρουεν ἑλαφρῶς τὰς χορδὰς διὰ τοῦ ἀναστρόφου τῆς χειρὸς της, καὶ οὕτω πως συνάδευε τὸ ἄσμα της. Ἐστάθη λοιπὸν ὀρθία καὶ ἤρχισε νὰ ᾄδῃ ἄσμα τι Ἀθιγγανικόν, ἔχον ἀλλόκοτον καὶ παράξενον μελωδίαν, ἔξ ἐκείνων ἅτινα ἀκούουσα ἄλλοτε ἡ Εὐμορφία ἐφοβεῖτο. Οἱ κατάμυροι πλόκαμοί της δεδεμένοι τὰ ἄκρα διὰ ταινιῶν ἐρυθρῶν, ἐσάλυνον ἐπὶ τῶν νώτων της ἀναλόγως τῆς κινήσεως τῆς κεφαλῆς της, καὶ οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ της ἔλαμπον ὡς δύο ἀνθρακες ἐπὶ τοῦ μελαγχροιοῦ προσώπου της, ὅπερ ἐκόσμων οἱ λευκοὶ ὀδόντες καὶ τὰ κοράλλινα χεῖλη της.

Ἡ Γυρτοπούλα ἔφαλλεν ἔνθους, ὁ ἐνθουσιασμός της ἐπετεινετο, ὁ δὲ Μῆτσος, ἰστάμενος ὀπίσθεν τῆς θύρας ἔβλεπεν αὐτὴν μετὰ τρόμου, ἐνθυμούμενος τὸ νυκτερινὸν ἐκεῖνο ταξίδιον, καθ' ὃ αὐτὸς μὲν ἔτρεμεν ὑπὸ φόβου, ἐκείνη δὲ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ κάρου ἀπαθῆς. Ἐφοβεῖτο δὲ νὰ στραφῇ εἰς τὰ ὀπίσω, μήπως καὶ ἐμφανισθῇ ἐμπροσθέν του μαῦρον φάντασμα! διότι τὸ ἄσμα τῆς Γυρτοπούλας τῷ ἐφαίνετο

σατανικόν, καὶ ὅτι ἦτο ἱκανὸν νὰ προσκαλέσῃ τοὺς δαίμονας ἐν σώματι. Βεβαίως δὲν θὰ εἶνε χριστιανὴ ἀφ' οὗ τραγωδεῖ τόσο παράξενον... Ἡθοῦνετο δὲ ὁ τάλας Μῆτσος συχνὰς φρικτιάσεις, ὡς εἴαν τῷ ἔχονον κρύα νερά εἰς τὴν πλάτην.

«Ἄ! δὲν μ' ἀρέσουν αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐφίθου-ρίζεν ἡ Μαρία δὲν εἶνε κορίτσι, εἶνε διάβολος μεταμορφωμένος! Θαρρῶ πῶς θὰ τὴν βλέπω ἀπόψε ἐν τῷ ὄνειρόν μου νὰ χορεύῃ μὲ τὸν τρισκατάρτον... Ὡς μου, γλύτωσέ με ἀπὸ τὴν κακὴν τὴν ὥραν.»

Ἀἰ, ἀνόητε Μῆτσο! ἡ βλακεία σου δὲν ἔχει ὅρια!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ. — ΤΟ ΨΩΡΙΩΝ ΠΡΟΒΑΤΟΝ. —
Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΓΥΡΤΟΠΟΥΛΑΣ.

«Ἀἰ, φθάνει! εἶπεν ἡ κυρὰ Σπύρινα ἐγειρομένη εὐθὺς ὡς ἐπαυσε νὰ ἔγραφε τὸ ἄσμα της. Μὴ ἀρχίσῃς ἄλλο καὶ εἶνε ὥρα νὰ πᾶς νὰ πλαγιάσῃς. Καὶ ἔπειτα δὲν εἶνε τόσο καλὰ τὰ τραγούδια σου, δὲν μ' ἀρέσουν! τοῦ γέροντα ἐδῶ τὰ τραγούδια, μάλιστα, εἶνε εὐμορφα καὶ χριστιανικά καὶ καταλαβαίνει κανεὶς

ἐνα νόημα. Δὲν μου λές ποῦ τὰ ἔμαθες αὐτὰ τὰ παράξεννα τραγούδια;

— Εἶνε τραγούδια ἀθιγγανικά, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ἡ Γυρτοπούλα, τὰ ἔμαθα ὅταν ἦμουν μαζὶ με τοὺς Ἀθιγγάνους, ὅταν ἐταξιδεύσαμε χωρὶς καὶ χωρὶ καὶ ἐβλέπαμε διάφορες πολυτετεῖς.»

Ἡ ἀποκάλυψις αὐτῆς τῆς Γυρτοπούλας ἐτάραξεν ὀλίγον τοὺς παρόντας, καὶ πάντες παρετήρουν τὴν Γυρτοπούλαν μετὰ βλέμματος περιέργου, οὐχὶ βεβαίως φιλικῷ. Ὁ Μῆτσος ἦτο ἐν τῇ δόξῃ του.

«Ἀμ! καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ, ἐπανελάμβανεν, ὅτι αὐτὸ τὸ κορίτσι δὲν μοιάζει με τὰ κορίτσια. Ἄ! τὸ λοιπὸν εἶνε Γυρτοπούλα, εἶνε Ἀθίγγανα! ἀπ' αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε σπίτι νὰ καθίσουν, οὔτε πατριδα, χαμένοι ἄνθρωποι...»

— Τί τὴν ἐσυμμάζεψαν ἐν τῷ ὀρφανοτροφεῖον τὴν μάγισσαν;

— Τί μάς τὴν ἐστεῖλαν ἐδῶ, νὰ μας κολάσῃ;

— Ποῦ νὰ τὴν φαντασθῇ κανεὶς!

— Ἐγὼ τί νὰ σας πῶ, σὰν νὰ ὑπώπτευσά κατι τι...

— Καὶ θὰ τὴν κρατήσῃ ὁ κύρ Σπύρος ἐν τῷ σπίτι του;

— Τί νὰ τὴν κάμῃ; νὰ τοῦ ρίχνῃ τὴν τύχη του;

— Δὲν εἶν' αὐτὸ, ἀλλὰ ἔμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ καμμίαν ἡμέραν τὴν θύραν καὶ νὰ μπάσῃ Ἀθιγγάνους νὰ κλέψουν τὸ σπίτι καὶ νὰ σκοτώσουν καὶ τοὺς ἀνθρώπους! Φύλαξέ τοὺς, Θεέ μου!

— Καλὰ θὰ κάμῃ ὁ κύρ Σπύρος νὰ τὴν διώξῃ καὶ νὰ κάμῃ περιπολίαν καθὼς βράδυ...

Τοιαῦτα τινὰ ἐσκέπτετο ἰδίως ὁ Μῆτσος καὶ ἡ κυρὰ Σπύρινα, ἥτις εἴαν ἦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ της θὰ ἀπέπεμπε πάραυτα τὴν Γυρτοπούλαν. Ἀλλὰ ἡ νύξ διδὲ πολλὰ κίσεις τοὺς ἀνθρώπους κίρὸν νὰ σκεφθῶσι τὰ πράγματα καλλίτερον καὶ ὀριμώτερον. «Ὁλα καλὰ, διανοεῖτο ἡ κυρὰ Σπύρινα τὴν νύκτα ἐξηλωμένη ἐν τῇ κλίνῃ της, ὅλα καλὰ! ἂς ὑποθέσωμεν μίαν

στιγμὴν ὅτι τὴν ἐδίωξα τὴν Γυρτοπούλαν. Ἀλλ' αὕτη εἶνε τόσο προκομμένη, ὥστε κάμνει ὅλας τὰς ἐργασίας μὲ μεγάλην ἐπιδεξιότητα, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἐργασία εἶνε πολὺ βαρεῖα καὶ τότε ἔχω τὸν Μῆτσον καὶ τὴν Χονδροκατερίναν διὰ τὰς χονδρὰς ἐργασίας. Μὰ τὸ νὰ μὴ μου λείψῃ, καὶ ἐγὼ δὲν εἰσεύρω ἂν θὰ εἰμφορέσω νὰ τὴν ἀντικαταστήσω αὐτὴν τὴν μικρούλαν... ἀθιγγάναν. Καὶ ἔπειτα τί μὲ μέλει τί λέγει ὁ κόσμος, τί μωρολογεῖ ὁ βλάκας ὁ Μῆτσος, τί μουρμουρίζει ἡ Χονδροκατερίνα; Τάχα ἐγὼ δὲν εἰμὶ ἡ οἰκοκυρά ἐν τῷ σπίτι μου; Καλὰ θὰ κάμουν ὅσοι ἀναμιγνύονται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς οἰκογενείας μου νὰ κυττάζουν τὴν δουλειάν των καὶ νὰ ἀφίνουν τὸν ἄλλον νὰ βράζῃ με τὸ ζουμί του»...

Οὕτω δὲ ἡ κυρὰ Σπύρινα κατεκλίθη μὲν ἔχουσα ἀπόφασιν ἀκράδαντον νὰ ἀποδιώξῃ τὴν Γυρτοπούλαν, ἡγέρθη δὲ τὸ πρωτὸν ἐκ τῆς κλίνης της πεπεισμένη καὶ ἔχουσα ἀπόφασιν νὰ τὴν κρατήσῃ. Πολὺ καλὰ, ἀλλ' ὅμως ἡ κυρὰ Σπύρινα εἶχε καὶ τὴν ἄτοπον ἀξίωσιν ὅτι ἡ Γυρτοπούλα ὤφειλεν εἰς αὐτὴν πλείστας ὅσας χάριτας διότι δὲν τὴν ἀπέβαλε τὴν ἐπεφόρτισε λοιπὸν δι' ἐργασίαν προσθέτων καὶ βαρυτάτων, ἂς ἡ Γυρτοπούλα δὲν ἐνόει

νὰ ἐκτελέσῃ. Καὶ ὅμως ἡ προστασία τῆς κυρίας τῆς ἦτο τὰ μάλιστα ὠφέλιμος εἰς τὴν Γυρτοπούλαν. Πλὴν τοῦ κύρ Σπύρου ὅστις οὐδ' ἐγύριζε κἂν νὰ τὴν ἰδῇ πάντες οἱ ἄλλοι ἐφέροντο πρὸς αὐτὴν ἀποτόμως.

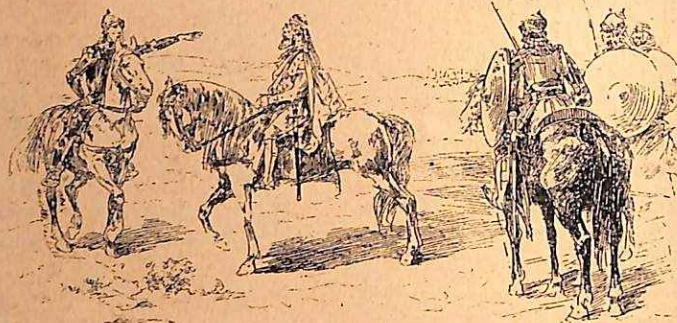
Καὶ ὁ μὲν Μῆτσος ἐθεώρει αὐτὴν ὡς ἐνσαρκὸν διάβολον καὶ κατέπεισε καὶ τὴν Χονδροκατερίναν νὰ φρονῇ τὰ αὐτά. Ὁ Κῶτσος, ὅστις ἐφοῖτα εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶχε διδαχθῇ νὰ μὴ πιστεύῃ εἰς τοὺς μάγους, δὲν ἐπίστευε τοὺς μάγους καὶ τὰς μαγείας καὶ τὰ φαντάσματα, ὅπως δὲν πρέπει νὰ τα πιστεύῃ πᾶς χριστιανὸς ἀληθής. Δὲν ἐπίστευε λοιπὸν οὐδὲ ὅτι οἱ Ἀθίγγανοι ἔχουσι τίποτε διαβολικόν· ἀλλ' ὅμως πολλὰ κίσεις ἤρχοντο εἰς τὸ πλῆθὺν δάσους συνοδεῖται Ἀθιγγάνων, τὴν ἀνοίξιν ἰδίως, καὶ τότε πάντες οἱ κάτοικοι ἐκλείον ἐπιμελῶς τὰς θύ-

ρας των καὶ δὲν ἀφίνουν ἐξω τὰ πράγματά των, διότι ἦτο πασίγνωστον ὅτι οἱ Ἀθίγγανοι «ὅτι εὐρουν δὲν τὰ φέρνουν». Ἐὰν λοιπὸν ἡ Γυρτοπούλα ἤθελε τυχὸν σχετισθῇ πρὸς τινα ἐκ τῶν Ἀθιγγάνων τούτων καὶ τῷ ἦνοιγε τὴν θύραν καὶ τὸν ἐβόηθει νὰ κλέψῃ;

Ναὶ μὲν οὐδεμία ἀφορμὴ ὑπῆρχεν ὥστε νὰ τὴν ὑποπτεύωνται, ἀλλὰ τίς ἐγγυᾶται περὶ τοῦ μέλλοντος. Ὁ Κῶτσος ὡς μέλλον κληρονόμος τοῦ κτήματος ὅπερ ἦτο ἰδιοκτησία τῆς οἰκογενείας Φαρῆ ἀπὸ πάππου πρὸς πάππον, εἶχε καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὴν εὐθύνην νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κτήματος.

Ἡ ὥραία Ἀννέτα ἥτις καὶ πρότερον οὐδεμίαν εἶχεν ὁμιλίαν πρὸς τὴν Γυρτοπούλαν, ἤδη περιεφρόνει αὐτὴν δεινῶς ἀφ' οὗτο ἐγνώσθη ἡ καταγωγὴ της. Καὶ ἡ Παρασκευούλα ἐμμεῖτο τὴν ἀδελφὴν της, ἀλλ' ὅμως τοῦτο δὲν τὴν ἐκάλυψε καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ συμπαιξῇ μετὰ τῆς Γυρτοπούλας, ἐπαίξε μετ' αὐτῆς ἀλλὰ τὴν μετεχειρίζετο ὡς δούλην. Καὶ πάλιν καλὰ! ἡ Γυρτοπούλα ἦτο εὐτυχής, διότι τὴν ἐνεπιστεύοντο κἂν τὴν πλαγγόνα ἢ τὴν σφαῖραν τῆς Παρασκευούλας.

Οἱ δὲ ξένοι; τὰ βλέμματά των, αἱ ὕψεις των, αἱ σκέψεις των περὶ τῆς Γυρτοπούλας! Ἐπρεπε νὰ

«ΦΥΣΑΕΙ, ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΜΟΥ, ΤΗΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΑΕΡΑΣ» (Σελ. 3)

«Η ΓΥΡΤΟΠΟΥΛΑ ΕΚΑΘΙΣΕ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΨΕ.» (Σελ. 6)

ἔχη ἡ τάλαινα κορασὶς ὑπομονὴν ὑπεράνθρωπον, διὰ νὰ δύναται νὰ ζήσῃ μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων! Ἐβασάνιζεν ἐν τῇ κεφαλῇ της τὴν νέαν της ἀτυχίαν καὶ δὲν εὗρισκε τρόπον ἀπαλλαγῆς. Νὰ ἀναφέρῃ τὰ παράπονά της εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον; Ἀλλὰ πῶς; ἀφοῦ οὔτε χάρτην εἶχεν οὔτε μελάνην. Καὶ ἔπειτα πῶς νὰ στείλῃ τὴν ἐπιστολήν; Ἀλλὰ καὶ ἂν ἦτο εὐκολον νὰ γράψῃ, τί νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς διοικήσεως τοῦ Ὁρφανοτροφείου; νὰ τὴν εἰσαγάγῃσιν εἰς ἄλλην οἰκίαν; ἀλλὰ ὅταν μάθωσι καὶ οἱ νέοι της κύριοι ὅτι εἶνε Ἀθιγγανίς, δὲν θὰ ἔχη τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς; Πρὸς τί λοιπὸν νὰ ἀλλάξῃ οἰκίαν;

Ὡ! πόσον ἐπόθει τὸ Πανωχώρι, τὴν γενναίαν ψυχὴν τοῦ ἀγροφύλακος, τὴν φιλίαν τῆς γλυκυτάτης Εὐμορφίας, τὴν ἀπότομον ἀγάπην τῆς κυρᾶς Μαρίας ἥτις καὶ μὲν συχνότατα «τὴν ἐξεμύλιαζεν», ἀλλὰ καὶ τὴν ἐβόλευε καὶ τὴν ἡσπάζετο δασάκις ἐξετέλει καλῶς τὰς ἐργασίας της. Πόσον μετενόει διότι τόσο κακῶς ἀντήμειψε τὰς εὐεργεσίας τῶν λαμπρῶν ἐκείνων ἀνθρώπων! Ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ ὑπακούῃ εἰς αὐτούς, ἦτο ἤδη ἡναγκασμένη εἰς ὑπακοὴν ἑκατοντάκις σκληροτέραν... Ἀλλ' ὁ ἰατρός; ἀλλ' ἡ μήτηρ του; ἡ ἀγία ἐκείνη γυνή; Ὡ! εἰάν ἤθελε τύχη τότε ἐκεῖ ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου, βεβαίως δὲν θὰ τὴν ἄφινε νὰ φύγῃ, θὰ τὴν συνεβόλευε, θὰ τὴν ἐπαρηγόρει καὶ θὰ τὴν ἔπειθε νὰ ζητήσῃ συγγνώμην καὶ τώρα θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρ Πέτρου ἀντὶ νὰ εἶνε δυστυχὴς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρ Σπύρου!

Ἀλλ' ὅμως τί ποιητέον;

Νὰ φύγῃ κρυφίως; ἀλλ' ἦτο χειμὼν δριμύς, ἦτο Ἰανουάριος, δὲν ἦτο ἡ ὥρα τοῦ ἔτους καθ' ἣν εἶχε καταπεῖσῃ ἄλλοτε τὴν Εὐμορφίαν νὰ φύγῃ καὶ νὰ ζήσῃσι βίον ἄγριον. Ἀφ' οὗ λοιπὸν τοῦτο ἦτο ἀδύνατον, ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ πρὸς τὴν κυρίαν Ἀσκληπιάδου, ἥτις βεβαίως θὰ εἶχεν ἐπανέλθῃ ἐκ τοῦ ταξιδίου της καὶ θὰ τὴν ἐλυπεῖτο ὅταν θὰ ἀνεγίνωσκε τὰ βάσανά της.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ κυρ Σπύρος ἐμελλε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πόλιν νὰ ἀγοράσῃ χρῆσιμά τινα πράγματα, ἡ Γυφτοπούλα τὸν ἐπλησίασε μετὰ συστολῆς καὶ εἶπε·

«Σὺς παρακαλῶ, μοῦ ἀγοράζετε μίαν κόλλαν χαρτὶ ἕνα κονδυλοφόρον καὶ ἕνα μπουκαλάκι μελάνι; —Κύτταξέ την! ἀνεφώνησεν ἡ Ἀνέττα ἀκού-

σασα τὴν παράκλησιν τῆς Γυφτοπούλας. Θέλει νὰ γράψῃ ἡ Ἀθιγγανὰ! Καὶ τί νὰ θέλῃ νὰ γράψῃ; τίποτε μάγια καὶ καμμίαν συνταγὴν διὰ νὰ πλουτήσῃ ἡ διὰ νὰ κάμῃ νὰ τὴν ἀγαπήσουν; ἢ μήπως θέλει νὰ γράψῃ καὶ νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἑξ' ἐδῶ;

—Θέλω νὰ γράψω γράμμα, εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα πρὸς τὸν κυρ Σπύρον καὶ ἐξηκόντισε βλέμμα βλοσυρὸν πρὸς τὴν Ἀνέτταν.

—Γράμμα; ἐξηκολούθησε κραυγάζουσα ἡ Ἀνέττα, θὰ θέλῃ λοιπὸν νὰ γράψῃ πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον νὰ ἔλθῃ ἐδῶ νὰ μαγεύσῃ ὅλον τὸ χωριό μας!»

Ἀλλ' ἡ Γυφτοπούλα ἀνύψωσε τοὺς ὤμους, καὶ ἐπανέλαβε πρὸς τὸν κυρ Σπύρον.

«Νὰ μοι φέρετε χαρτὶ διὰ νὰ γράψω συγγρητήρια διὰ τὸ νέον ἔτος εἰς τὴν μητέρα τοῦ κυρίου Ἀσκληπιάδου, ἡ ὁποία μ' ἐμαθε νὰ διαβάω καὶ νὰ γράφω καὶ μοι ἔκαμε τόσα καλὰ.

—Καὶ δὲν τὴν ἐλυσμένης; Πολὺ καλὰ. Θὰ σου φέρω ἀλλὰ νομίζω ὅτι θὰ ἔχει καὶ ἐδῶ. Ζήτησε νὰ σου δώσουν, γράψε τὸ γράμμα καὶ μοι τὸ δίνεις αὐριον που θὰ φύγῃ καὶ τὸ δίνω εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, νὰ προφθάσῃ ἐγκαίρως νὰ το λάβῃ.»

Ἡ Γυφτοπούλα ἡὐχαρίστησε τὸν κύριόν της καὶ ἐζήτησε τὰ πρὸς γραφὴν παρὰ τῆς κυρίας της. Ἀλλ' ἡ κυρὰ Σπύραινα μετὰ δυσκολίας συγκατετίθη νὰ δώσῃ διότι τα ἐφύλαττε πρὸς χρῆσιν τῆς οἰκογενείας, ἥτις ὅμως σπανίως ἔγραφεν. Ἐκάθισε καὶ ἔγραψε ὅσον ἡδυνήθη κάλλιον, καὶ τὴν ἐπιδόσαν ὅτε ὁ κυρ Σπύρος ἡτοιμάζετο νὰ ἀπέλθῃ μετὰ τοῦ κάρρου του, ἐνεχείρισε πρὸς αὐτὸν τὴν ἐπιστολήν ἐσφραγισμένην.

Ἀφ' οὗ ὁ κυρ Σπύρος ἀνέβη καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ κάρρου τοῦ ἐξεπλάγῃ ἰδὼν τὴν γυναῖκά του ἐσταματωμένην νὰ ἀναβῇ καὶ αὐτή.

«Στάσου, θὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ μαζί σου...

—Τί θὰ κάμῃς;

—Θὰ ἀγοράσω κάτι.

—Ἐλα λοιπὸν, κάμε γρήγορα.»

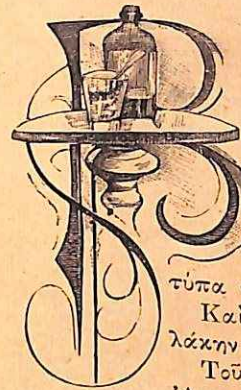
Ὁ κυρ Σπύρος πάντοτε παρεδέχετο ὅτι ἡ κυρ Σπύραινα εἶχε δίκαιον. Ἐκρότησε τὴν μάστιγα καὶ τὸ κάρρον ἐξεκίνησε χορεῖον.

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Galland
τῆς Καρ COLOMB.

ΠΑΡΗΚΟΥΣΕ!...

ΡΕΧΕΙ βαγδαίως καὶ ὁ Παυλάκης ἵσταται ἀκίνητος πρὸ τοῦ παραθύρου θαυμάζων. Μετ' ὀλίγον ἡ φωνὴ του, διαπεραστικῇ, ἀντήχησεν ἐν τῷ δωματίῳ·
— Πῶς μ' ἀρέσει! πῶς μ' ἀρέσει καὶ ἐκτύπα τὰς χεῖράς του...

Καὶ τί ἀρέσει εἰς τὸν Παυλάκην; δὲν τὸ ἐνόησατε;
Τοῦ ἀρέσει ὁ βροχερὸς καιρὸς. Ἀγαπᾷ τὴν βροχὴν ποῦ τρελαίνεται, εἴτε τὴν βλέπει ἀπὸ τὸ παράθυρον, εἴτε περιπατεῖ καθ' ὁδὸν μὲ τὴν ὁμβρέλλαν του. Περισσότερον ὅμως τὸ δεύτερον. Δι' αὐτὸ τώρα κλαίει καὶ φωνάζει καὶ ὀδύρεται· θέλει νὰ ἔβγῃ ἔξω, θέλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον! εἰς τὸ σχολεῖον δὲν εἶνε τόσο ἐπιμελὴς διὰ νὰ κάμῃ ὅλον αὐτὸ τὸ κακὸ χάριν τοῦ σχολείου.

Τὸ σχολεῖον εἶνε τὸ μέσον διὰ τὸν σκοπὸν του. Ὁ σκοπὸς του εἶνε νὰ πάρῃ τὴν ὁμβρέλλαν, νὰ τὴν ἀνοίξῃ καὶ νὰ περιπατῇ.

Ἡ μητέρα δὲν τὸν ἀφίνει, τὸν συμβουλεύει· αὐτὸς εὐρίσκει μερικάς προφάσεις.

— Ἄν εἴν' ἔτσι νὰ μὴ πηγαίνω 'ς τὸ σχολεῖον γιὰ τοῦ φύλλου τὸ πῆδημα, θὰ χάσω τὸ ἔτος μου, θὰ ἀπορριφθῶ.

— Μελέτα τὰ μαθήματά σου, μάνθανε καὶ μὴ σέ μέλῃ· δὲν εἶνε ἡ μία, αἱ δύο, αἱ πέντε ἀπουσίαι ποῦ θὰ σέ ἀφίσουν εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν! Αὐτὸς ἐπέμενε.

— Αἱ πηγαίνε λοιπὸν, κακόπαιδο, καὶ ἂν πάθῃς τίποτε, ἂν κρυώσῃς, μόνος σου νὰ γιὰ τρευθῇς.

Ὁ Παυλάκης καταχαρούμενος παίρνει τὴν ὁμβρέλλαν του καὶ ἐξέρχεται.

Ἡ βροχὴ εἶχε σταματήσῃ· ἀλλὰ ὁ δρόμος ἦτο γεμάτος λάσπην. Ἐγένινε ἐλεεινὸς ὁ φίλος μας ἕως ὅτου φθάσῃ εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ καρδιά του κτυπᾷ, ἤρχισε νὰ φοβῇται. Ὅταν ἤνοιξε

τὴν θύραν τῆς τάξεως καὶ ἀντίκρουσε τὸ αὐστηρὸν βλέμμα τοῦ διδασκάλου ὁ ὁποῖος ἐκάθητο ἐπὶ τῆς ἑδρας ἤρχισε νὰ τρέμῃ ὡς ξηρὸν καλάμι!

Δὲν ἐπρόφθασε νὰ καθίσῃ καὶ ἀμέσως ἤκούσθη τὸ ὄνομά του ὁ διδασκαλὸς τὸν ἐκάλει.

Καὶ μάθημα δὲν ἤξευρε καὶ ἐτιμωρήθη!

Ἀργὰ τὸ ἐσπέρας, ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν ἔβρεχε δυνατὰ καὶ ὁ ἀνεμὸς ἦτο σφοδρότατος. Μόλις ἔκαμε δύο βήματα ἡ ὁμβρέλλα του ἔσπασε καὶ ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του ἦτο καταθρεγμένος, ἔσταζε.

Ἡ μητέρα δὲν τοῦ ὠμίλησεν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Ὅλην τὴν νύκτα ἐκρύωνε φοβερὰ καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ πυρετὸς τὸν ἔκαיע, τὸν ἔκαיעν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας...

Εἰς τὸν παράλυτόν του ἐζήτηι συγγνώμην, ἔκλαιεν. Ὁ ἰατρός καὶ ἡ μητέρα ἡγωνίων. Ἡ στιγμή ἦτο κρίσιμος. Ἡ θὰ ἀνελάμβανεν, ἢ θὰ ἐχειροτέρειεν.

Εὐτυχῶς διὰ τὴν μητέρα, ὁ Θεὸς τὴν ἐλυπήθη. Ἡ ἡμέρα ἐξημέρωσε καλὴ, καὶ ἡ ἄλλη καλλιτέρα ἀκόμη· ἀλλὰ δὲν ἀνελάθεν ἐντελὴς ὁ Παῦλος. Θὰ παρέλθωσι πολλαὶ ἡμέραι εἰς ἐτί. Ἡ μητέρα τὸν ἐσυμβούλευσε τὸν ἐδίδαξε, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἐτιμώρησε διὰ τὴν παρακοὴν του.

Ὁ Παυλάκης ἐσωφρονίσθη, ἐφοίτησεν ἀνελλιπῶς εἰς τὸ σχολεῖόν του, καὶ τώρα εἶνε ὁ πρῶτος τῆς τάξεώς του. Ἐρωτήσατε τὸν διδασκαλόν του, νὰ ἰδῇτε τὴν χαρὰν του ὅταν ὁμιλῇ διὰ τὸν Παυλάκην.

Ἡ μητέρα του δέεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸν Ὑψιστον, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον αὐτόν, διὰ νὰ τὸν ἔχῃ στήριγμα εἰς τὰ γηρατειά της.

Τί χαρὰ καὶ τί τιμὴ εἰς μίαν οἰκογένειαν τὰ καλὰ παιδιὰ!

Τί εὐχαρίστησις διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς φίλους τὰ καλὰ παιδιὰ!

Τί δόξα διὰ τὴν Πατρίδα ὅταν γίνωσιν ἄνδρες τὰ καλὰ παιδιὰ!

ΦΑΚ

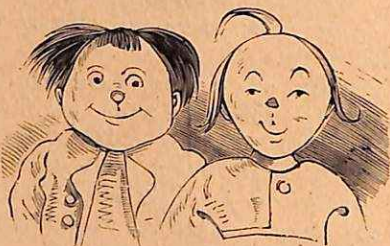
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΜΙΚΕΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Παῦλος κι' ὁ Μικὲς τοῦ μπάρμπα Στάθη
γινῆκαν 'ς τὸ χωριό τους ξακουσμένοι,
κανένας ὁμοίός τους δὲν ἐστάθη
κι' ἡ τρέλλα τους παραδειγμα θὰ μένη.

Κ' οἱ δύο, ἀντὶ μὲ πόθο νὰ διαβάσουν
κι' ἀπ' ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ ξεχωρίζουν,
τοὺς ἄρσες τὸν κόσμον νὰ πειράζουν,
τὰ ζῶα τὰ φτωχὰ νὰ βσανίζουν.

Μελένια ἐπερνοῦσεν ἡ ζωὴ τους !
Ἀλλοίμονον 'ς αὐτοὺς ποῦ τὴν γευθῆκαν,
γιατ' ἦρθε κι' ἡ ἀράδα ἡ 'δική τους,
σκληρά, πολὺ σκληρὰ ξεπληρωθῆκαν.

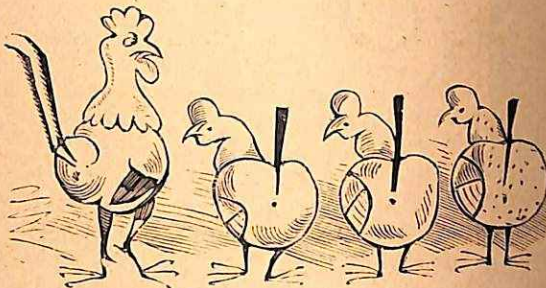
Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς

Αὐτὴ τους τὴ ζωὴ θὰ σὰς ἐκθέσω
μὲ τὸ ἀστεῖο της θὰ σὰς διδάξω·
Σωπάτε τὸ λοιπὸν, γιὰ νὰ 'μπορέσω
νὰ σὰς τὰ 'πὼ' κανεῖς νὰ μὴ ταράξω.

Η ΚΟΤΕΣ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ

Ἡ χήρα τοῦ Ἀνδρίκου Ξησταράκη
'ς τὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ της εἶχε τότες
'περήφανο, κομψὸ πετειναράκι,
καλόγενες, παχειὲς τρεῖς μόνον κότες !

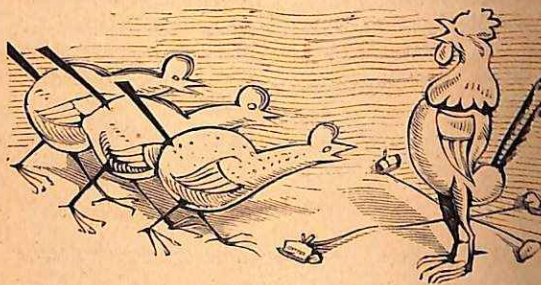
Κι' αὐτὴ καθὼς καὶ ἄλλοι ἀγαποῦσε
νὰ τρέφῃ τὰ πουλάκια ποῦ τῆς δίνουν
τ' αὐγά, τὰ μαξιλάρια π' ἀκουμποῦσε,
καὶ γεῦμα 'ς τὴν ἀνάγκη θὰ τῆς γίνουν !

Ἡ κότες καὶ τὸ πετεινάρι

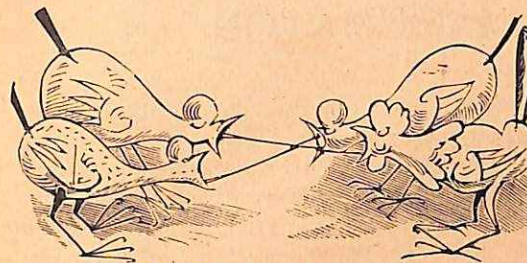
Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς, — μὰ τί ιδέα ! —
σκεφθῆκαν νὰ πειράξουνε τὴ χήρα·
Κι' ἀμέσως τί ; θαυμάσια, ὦρα !
Καὶ νὰ τὰ σύνεργα, Μιχάλη, τήρα !

Ἀρπάζουν τὸ ψωμὶ ἀπ' τὸ ἐρμάρι !
καὶ τέσσερες βουκιὲς μονάχα πέρνουν.
καὶ πέρνουν καὶ κλωστή ἀπ' τὸ συρτάρι,
τὲς δένουν καὶ 'ς τὸ κῆπο τῆς τὲς φέρνουν.

«Κικιρίκου !...»

Γιὰ δόλωμα τὲς ρίχτουν 'ς τῆς Ἀνδρίκου
καὶ δρόμο 'ς τὴ στιγμή ὅπου τοὺς πιάσῃ !
ὁ κόκορας τὲς βλέπει : Κικιρίκου !...
Κ' ἡ κότες ὅπου τρέξῃ, ὅπου φθάσῃ !

« Τ' ἀρπάζουν ὅπως ἦτανε δεμένο »

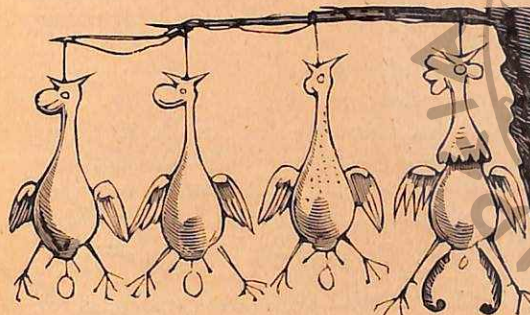
Καὶ πᾶνε ἡ κότες καὶ τὸ πετεινάρι
τ' ἀφράτο κάτασπρο ψωμὶ νὰ φᾶνε
μὲ γούστο κακκαρίζουν καὶ μὲ χάρι·
τὸ ὕστερο κακκαρίσμα τους θάνε !

Γιατὶ λιχοῦδες μὲ τὰ μοῦτρα πέφτουν,
τ' ἀρπάζουν ὅπως ἦτανε δεμένο,
μὰ τὴν πνοή τους ἡ βουκιὲς τοὺς κλέφτουν...
Ἄχ ! τὸ 'ψωμὶ τὸ καλοζυμωμένο.

Καὶ κακκαρίζουν τὰ πουλιὰ μὲ πόνο,
πετᾶνε ἀψηλὰ ἀπηλπισμένα !
κρεμοῦνται ἀπὸ μιᾶς μηνιᾶς τὸν κλῶν
καὶ σπαρταροῦνε τὰ πτωχὰ πνιγμένα.

Μακραίνει ὁ λαιμός τους, ξεψυχοῦνε·
καθένα τὴ γλυκειὰ φωνὴ του χάνει·
ἡ κότες βιαστικὰ αὐτὸ γεννοῦνε
κι' ὁ κόκορας... κι' ἐκεῖνος κάτι κάνει.

Ἡ χήρα τοῦ Ἀνδρίκου 'ς τὸ κρεβάτι
μαντεύει τὸ κακὸ κι' εὐθὺς πετιέται,
καθίζει, μισοκλίνει τῶνα μάτι
τ' αὐτῶνα της στηλώνει, δὲν κουνιέται.

« Ξεψυχοῦνε... »

Σηκώνεται, ἔξω ἀπ' τὴ θύρα βγαίνει
καὶ λέει κάτι τι κακὸ πῶς θάνε·
τρέμ' ἡ φωνὴ 'ς τὰ χεῖλη της, σωπαίνει,
καὶ ὅπου βροῦν τὰ πόδια της τὴν πᾶνε !...

Τέλος κυττάζει τὰ φτωχὰ πουλιὰ της
ποῦ κρέμονται 'ψηλὰ 'ψηλὰ πνιγμένα·
Ἀμέσως τότε λύνετ' ἡ 'μιλιά της :
— « Πουλάκια μου, πουλιὰ κατακαϊμένα !

Ἡ χήρα τοῦ Ἀνδρίκου Ξησταράκη

» Ποιὸς τῶλπιζε ! ἄλλοι μου, τρεῖς ἄλλοι μου
» τὸ ἔχειν μου, τὸ μέλλον μου ἐχάθη !
» θὰ χάσω ἡ φτωχὴ τὴν κεφαλὴ μου
» Ἄχ ! ἄλλη τέτοια λύπη ποῦ ἐστάθη ;»

» Πουλάκια μου ! »

Καὶ παίρνει δακρυσμένη ἓνα μαχαῖρι
τὰ ξεκρεμᾷ μὲ τὴν κλωστή 'ς τὸ στόμα
καὶ τ' ἀγκαλιάζει, καὶ μὲ τᾶλλο χεῖρ
σκουντᾷ τὴ θύρα, μπαίνει, κλαίει ἀκόμα !

[Ἔπεται συνέχεια]

ΦΑΚ

[Κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Busch]

Η ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ὁ διδάσκαλος μικρὰς τινος πόλεως τὴν πρώτην ἡμέραν καθ' ἣν ἤρχιζον τὰ μαθήματα ἐσυνήθισε νὰ παραλαμβάνῃ τοὺς μαθητὰς του καὶ νὰ ἐξερχεται εἰς περίπατον.

«Ὡραία, μὰ τὸ ναί, ἐναρξίς τῶν μαθημάτων, θὰ μοι εἴπῃτε, ποῦ ἡκούσθη τὸ πρῶτον μάθημα νὰ εἶνε ὁ περίπατος; Τί λαμπρὰ διὰ τοὺς ὀκνηροὺς μαθητὰς!...»

Ὑπομονή! μὴ βιάζεσθε διότι ὁ διδάσκαλος εἶχε τὸν λόγον του, καὶ ὁ πρῶτος ἐκείνος περίπατος εἶχε σκοπὸν ὠφέλιμον, πρακτικόν, ὅπως λέγομεν σήμερον.

Ὅτε ἐφθασαν ἐξω τῆς πόλεως εἰς τὴν ἐσχάτην, ὅπου ἦτο μικρὸν τι δάσος, ὁ διδάσκαλος εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ συνάξωσι λεπτοὺς καὶ εὐκάμπτους κλάδους, καθαρούς καὶ εὐθείς.

Καὶ οἱ μὲν νέοι μαθηταὶ ἔλεγον μετ' ἀπορίας:

«Τί τοὺς θέλει ὁ διδάσκαλος τόσους κλάδους;»

Οἱ δὲ παλαιοὶ μαθηταὶ ἐμειδίων διότι εἴξευρον καλλίστα ὅτι οἱ κλάδοι ἐκεῖνοι θὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ῥαβδία πρὸς σωφρονισμόν τῶν ἀμελῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἀτάκτων.

Τῷ ὄντι ἀρκετὰ νόστιμος ἦτο ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ διδασκάλου, νὰ συνάγων οἱ μαθηταὶ ἰδίᾳ χεῖρὶ τὰ ὄργανα τῆς τιμωρίας τῶν.

Πάντες οἱ μαθηταὶ κατεγίνοντο εἰς τὴν συλλογὴν, οἱ μὲν μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου, οἱ δὲ μετὰ ῥαθυμίας καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἦσαν οἱ καλοὶ μαθηταί, οἵτινες συνέλεγον τοὺς κλάδους γελῶντες ἀπὸ καρδίας, διότι ἦσαν βέβαιοι ὅτι δὲν εἰργάζοντο χάριν αὐτῶν, οἱ δὲ δεύτεροι ἦσαν οἱ ἀφιλότιμοι, οἵτινες ἐκοπτον τὰ κλαδιά χάριν διασκεδάσεως καὶ διότι τοὺς ἐβλεπε τὸ αὐστηρὸν βλέμμα τοῦ διδασκάλου· ἀλλ' ὅμως δὲν ἐφάνερωνον πάντα τὰ κλαδιά· ἀνότητοι ἦσαν νὰ δώσωσιν εἰς χεῖρας τοῦ διδασκάλου τῶν ὅπλα ἐναντίον τῶν;

Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἦτο καὶ ὁ Μιχαλάκης, παιδίον ὀκνηρότατον καὶ ἀμελέστατον. Ἦτο δέκα ἐτῶν καὶ ὅμως δὲν εἴξευρε νὰ γίνωσιν. Ὡς ἐκ τούτου ἦτο ἀπελπισ ἡ ἀτυχὴς μήτηρ του, γυνὴ χήρα, ἥτις ἐν μόνον ἀλλὰ μέγιστον ἐλάττωμα εἶχεν ὅτι ἡγάπα καθ' ὑπερ-

βολὴν τὸ τέκνον τῆς καὶ το διέφθειρε διὰ τῶν ἀνοήτων θωπεϊῶν τῆς.

Πρὸς τοῦτοις ὁ Μιχαλάκης ἦτο παιδίον ἀχληρὸν καὶ πειρακτικώτατον· δὲν ᾔφινεν ἡσυχούς τοὺς συμμαθητὰς του· τοῦ μὲν Α' ἐθάρυε τὴν γραφίδα, ἐρριπτεν ἄμμον εἰς τὸ μελανοδοχεῖον τοῦ Β', ὁ Γ' δὲν εὗρισκε τὸ βιβλίον του διότι αὐτὸς το εἶχε κρύψῃ ἢ αἱ χρησιμώταται σελίδες αὐτοῦ ἦσαν ἐσχισμέναι ἢ κατὰμαυρῆσαι ὑπὸ κηλίδων μελάνης.

Μετὰ πάσης χαρᾶς ἤθελε νὰ πειράξῃ καὶ τὸν διδάσκαλόν του, ἀλλὰ δὲν ἦτο πράγμα εὐκόλον, διότι τὸν ἐφοβεῖτο. Ἦτο δὲ ὁ διδάσκαλος σοβαρὸς καὶ αὐστηρὸς, εἶχε σῶμα ὑψηλὸν καὶ ισχνόν, ἐφόρει μακρὰν ῥεδιγνόταν καὶ πράσινα διοπτρα, εἶχεν ὀπισθεν τοῦ ὠτίου του τὴν γραφίδα, τὸ δὲ σπουδαιότατον ἐσυνήθισε νὰ περπατῇ τὴν ὥραν τῆς παραδόσεως ἔχων τὰς χεῖρας του ὀπίσω καὶ κρατῶν ῥαβδίον, οὗ τινος τὴν χρῆσιν ἐγίνωσκεν ἐκ πείρας καλλίστα ὁ Μιχαλάκης. Τὴν ἡμέραν τῆς συλλογῆς τῶν ῥαβδίων ἀφ' οὗ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ σχολεῖον ἐκ τῆς ἐκδρομῆς, ὁ διδάσκαλος ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς εἰσόδου τοῦ τὰ ῥαβδία, ὁ δὲ Μιχαλάκης παρηκολοῦσε τὰς κινήσεις αὐτοῦ διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ του.

«Καλὰ! εἶπε καθ' ἑαυτόν, τώρα ἐγὼ εἶδα πόσα εἶνε καὶ ποῦ τα κρύπτεις, κύρ διδάσκαλε μου. Ἐγὼ θὰ τα στείλω ἀπ' ἐκεῖ ποῦ ἔχω καὶ δὲν ἔχω ὀρεξίν νὰ τῆς τρώγω ὅλον ἔτος.»

Καὶ ὅμως, ἀνόητε Μιχαλάκη, ἀξιόλογα πορεῖς νὰ εὕρης τρόπον νὰ μὴ «τῆς τρώγῃς»· Ἐὰν μόνον ἀποφασίσῃς νὰ εἶσαι φιλότιμος ἐπιμελής.

Ἀλλ' ὁ Μιχαλάκης εὗρεν ἄλλον τρόπον κολώτερον ὅπως τὸν ἤθελε.

Εὐθὺς ὡς ἐσήμανεν ὁ κώδων τῆς ἐξόδου οἱ μαθηταὶ ἐσχόλασαν καὶ ἀπῆλθον ἐκαστος τὴν οἰκίαν του, ὁ κύρ Μιχαλάκης ἔμεινε ἐν σχολείῳ προφασιζόμενος ὅτι πονεῖ τὸν πόδα καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ τρέξῃ ὅπως οἱ λοιποὶ μαθηταὶ του.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔμεινε μόνος, τρέχει εἰς ἔδραν, ἀρπάζει τὴν δέσμην τῶν ῥαβδίων

τὴν κρύπτει ὑπὸ τὸ φόρεμά του· τότε ἔπαυσαν οἱ πόνοι τῶν ποδῶν του καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλλὰ πρὶν φθάσῃ ἐθάρυσε τὰ ῥαβδία καὶ τὰ διεσκόρπισε τῇδε καὶ ἐκεῖσε ψιθυρίζων·

«Νὰ ἰδοῦμε τώρα μὲ τί θὰ μὰς τῆς βρέχῃς, κύρ διδάσκαλε!»

Ἀλλὰ τοῦ διδασκάλου τὸ ἄγρυπνον βλέμμα δὲν ἐκοιμᾶτο!

Τὴν ἐπιοῦσαν ἦλθεν ὁ Μιχαλάκης εἰς τὸ σχολεῖον ἀμελέτητος ὡς πάντοτε, ἀλλ' ἦτο βέβαιος ὅτι «δὲν θὰ τῆς φάγῃ.»

Μετὰ τὴν προσευχὴν εἶπεν ὁ διδάσκαλος.

«Ἐλα Μιχαλάκη, εἰπέ μας ποῖα εἶνε πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος.»

Ὁ Μιχαλάκης ἴστατο ὀρθιος καὶ σιωπηλὸς ὡς ξύλον. Πλησίον του ἐκάθητο μικρὸς μαθητῆς, ὅστις βλέπων τὴν σιωπὴν τοῦ Μιχαλάκη, ὕψωσε τὴν χεῖρά του εἰς σημεῖον ὅτι αὐτὸς εἰξεύρει τὴν ἀπόκρισιν. Ἀλλ' ὁ διδάσκαλος εἶπε πρὸς τὸν μικρὸν μαθητὴν·

«Δὲν σ' ἐρώτησα...» Ἐπειτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Μιχαλάκην εἶπε: Λέγε λοιπὸν, σὲ περιμένω.»

Ἀλλ' ὁ Μιχαλάκης ἐσιώπα, καὶ βέβαια εἶχε τὸν λόγον του.

«Θὰ εἰπῇς; ναὶ ἢ ὄχι;

— Δὲν εἰξεύρω.

— «Α! δὲν εἰξεύρεις; Φέρ' ἐδῶ τὰς χεῖρας σου.»

Καὶ διὰ χονδροῦ ῥαβδίου ὅπερ ἐκράτει ὀπίσω του, ἐρράβδισε τὰς δύο χεῖρας τοῦ Μιχαλάκη, ὅστις ἠπόρησε ποῦ εὗρεθῇ τὸ ῥαβδίον, ἐν ᾧ αὐτὸς ἦτο βέβαιος ὅτι τὰ ἐξηφάνισε πάντα.

Ἦρχισεν λοιπὸν νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὠρύεται ὁ ἀφιλότιμος μαθητῆς...

«Χὰ χα χα! εἶπε γελῶν ὁ διδάσκαλος, βλέπεις, κύρ Μιχαλάκη, ὅτι δὲν ἔκαμες καλὰ τὸν λογαριασμόν σου; Βλέπεις ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ τὸν κλέπτην ἀγαπᾷ καὶ τὸν οἰκοκύρην; βλέπεις ὅτι δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ γελᾷς τὸν διδάσκαλόν σου; Τώρα τί νὰ σου κάμω; Τί τιμωρίαν νὰ σου ἐπιβάλω;»

Καὶ ὁ μὲν Μιχαλάκης ἴστατο ἄλαλος καὶ κατησχυμένος, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐγέλων διὰ τὸ ἀνέλπιστον πάθημά του.

«Λοιπὸν, κύρ Μιχαλάκη, ἐξηκολούθησεν ὁ διδάσκαλος, εἰξεύρεις τί νὰ κάμῃς, παιδί μου; Ἐπειδὴ καθὼς βλέπω θὰ μας χρειασθοῦν πολλὰ ῥαβδία ὅλον τὸ ἔτος, θὰ υπάγῃς μόνος σου εἰς τὸ δάσος νὰ συνάξῃς καὶ νὰ μὰς τα φέρῃς. Θὰ υπάγῃς τὴν προσεχὴ Κυριακὴν, ἐν ᾧ οἱ συμμαθηταὶ σου θὰ διασκεδάζουν. Καὶ ἄλλοτε νὰ μάθῃς, λογιώτατε, νὰ μὴ νομίζῃς τὸν ἑαυτόν σου ἐξυπνότερον τῶν διδασκάλων σου.

ΠΑΝΟΣ

ΣΥΜΠΑΘΕΙΑ

Ἐ τὴν κόρη μου τὴν Ἀλίζα

Μιὰ κοπελλοῦδά παχουλὴ κ' ἕνα λιγνὸ πουλάκι μαζί 'ς τὸν κάμπο βγήκανε τὸν ἀνθοστολισμένο.

Κ' εἶπε ἡ μικρούτσικη κυρά:

«Καλὲ ἔτσι θὰ συναχῶθῃς γυμνὸ, πουλὶ καμμένο, «κι' ἄς λάμπει ὁ ἥλιος μιὰ χαρά!»

Μὰ καὶ τὴν κόρη τὸ πουλὶ τὴν εἶδε ποῦ περνοῦσε, καὶ μὲ πονετικὴ λαλιὰ νὰ κελαῖδαίει ἀρχίζει:

«Κοίτα, δὲν ἔχει δυὸ φτερά!

«Καὶ θὰ παγώνει ἡ δύστυχη, θαρρῶ, θὰ τουρτουρίζει,

«κ' ἄς λάμπει ὁ ἥλιος μιὰ χαρά!»

[Ἄπ' τ' Ἀγγλικά]

ΑΔΕΕ. ΠΑΛΛΗΣ

ΤΟ ΚΙΣΣΟΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ

[ΔΙΗΓΗΜΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΦΑΥΡΟΥΣ]

ΜΙΑΝ φορὰν κ' ἔνα καιρὸν ἦτο ἕνας βασιλεὺς καὶ μία βασίλισσα, οἱ ὅποιοι δὲν ἔκαναν παιδί, καὶ ἦσαν τόσο πολὺ λυπημένοι δι' αὐτὸ ὥστε θὰ ἐδιναν τὸ ἥμισυ τοῦ βασιλείου των μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ποκτήσῃεν ἕνα υἱόν. Μίαν ἡμέραν ὁ θαλαμηπόλος των τοὺς ἀνήγγειλεν ὅτι κάποιος περίφημος μάγος, μαθημένος νὰ διαβάσῃ εἰς τὰ ἄστρα καὶ ν' ἀποκαλύπτῃ τὸ μέλλον, ἐξήτει τὴν χάριν νὰ παρουσιάσῃ ἁμέσως ἐκείνοι τοῦ τὸ ἐπέτρεψαν. Ὁ ἀστρολόγος ἔφθασεν εἰς τὴν στιγμὴν, ἔσκυψε μὲ σεβασμὸν ἐμπρὸς εἰς τὴν μεγαλειότητά των καί, ἄφου ἔκαμε μὲ τὴν μαγικὴν του ράβδον τεράστια σχήματα διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὰ πνεύματα, ἐπροφῆτευσεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀνδρόγυνον ὅτι πολὺ γρήγορα θ' ἀποκτήσῃεν διάδοχον, καὶ συγχρόνως ἐπροφῆτευσεν καὶ τὸ μέλλον τοῦ διαδόχου αὐτοῦ :

« Θὰ εἶνε προικισμένος, εἶπε, μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα προτερήματα δι' ἕνα καλὸν βασιλέα· ἄλλ' ἐκ γενετῆς θὰ ὑποφέρει ἀπὸ μίαν φαγούραν τῆς γλώσσης, ἣ ὅποια φαγούρα θὰ τὸν ὠθῇ νὰ ὁμιλῇ ἀκαταπαύστως. Ἄν κατορθώσῃ ν' ἀντισταθῇ εἰς αὐτὸν τὸν πειρασμὸν μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ μὲ τὴν φρόνησιν, θὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν ἑξοχος ρήτωρ, ἄξιος νὰ ἐνθουσιάζῃ τὸν λαόν· ἂν, τούναντίον, νικηθῇ καὶ ὑποκύψῃ εἰς αὐτὸ τὸ πάθος τῆς γλώσσης του, δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ γίνῃ τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον ἕνας ἀνυπόφορος φλύαρος καὶ ἄργα ἡ γρήγορα θὰ ἐξαφανισθῇ. Αὐτὰ τοῦ γράφει ἡ μοῖρά του.»

Μόλις ἐτελείωσεν ὁ μάγος τοὺς λόγους αὐ-

τοὺς, ἐπέταξεν ἀπ' ἐμπρὸς των καὶ ἐχάθη μέσα εἰς τὰ σύννεφα.» *

Ὁ μάγος λοιπὸν ἐπέταξεν ἀπ' ἐμπρὸς των καὶ ἐχάθη μέσα εἰς τὰ σύννεφα. . . . Καί, ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, ἡ βασίλισσα ἐγέννησεν ἕν' ἀγόρι. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐγιναν χαρὰ καὶ πανηγύρεις εἰς ὅλον τὸ κράτος· διότι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ ὁ βασιλεὺς ἔκαμεν ἐορτάς καὶ ἐμοίρασεν ἐλεημοσύνας εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀλλὰ συγχρόνως διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀπαισίαν προφητείαν τοῦ ἀστρολόγου, ἐκήρυξε μὲ τὴν σάλπιγγα εἰς ὅλον τὸ βασιλείον του ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς ἀπαγορεύεται εἰς ὅλους νὰ ὁμιλοῦν θὰ καταδικάζεται δὲ εἰς θάνατον ὅποιος παρὰ τὴν διαταγὴν του. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὅλος ὁ λαὸς ἐσιώπησεν καὶ δὲν συνώμιλουν πλέον μετὰ τῶν παρὰ μόνον μὲ σημεῖα, καὶ οὕτω πῶς ἔπαυσαν, εἰς τὰς σοβαρὰς αὐτὰς περιστάσεις, αἱ θορυβώδεις συζητήσεις τῆς βουλῆς. Ἀλλοίμονον ! τὸ προφυλακτικὸν τοῦτο μέτρον δὲν ὠφέλησεν καθόλου, διότι τὸ βασιλόπουλο, τὸ ὅποιον ἐγύριζε καὶ ἔβαχνε παντοῦ, ἀνεκάλυψε μίαν ἡμέραν εἰς τὰ κατώγια τοῦ παλατιοῦ μίαν γερόντισσαν, ἣ ὅποια ὑπηρετεῖ ἄλλοτε ὡς θυρωρὸς, καὶ ἣ ὅποια, μὲ ὅλην τὴν βασιλικὴν προσταγὴν, δὲν ἀπεφάσιζε νὰ παύσῃ ἀπὸ τοῦ ν' ἀκονίζει τὴν γλῶσσάν της καὶ νὰ μωρολογῇ. Μόλις τὴν ἤκουσε τὸ βασιλόπουλο καὶ ἁμέσως ἤρχισε κ' ἐκεῖνο νὰ φλυαρῇ μὲ τὴν ἰδίαν γρηγοράδα, ὥστε οἱ ὑπῆκοι τὸ ὠνόμασαν Κισσοβασιλόπουλον. *

Οἱ ὑπῆκοι λοιπὸν τὸ ὠνόμασαν Κισσοβασιλόπουλον καὶ αὐτὸ ἔκαμε τὸ βασιλεῖα πατέρα του νὰ λυπῆται κατὰ κράτος. Ἀλλὰ, μὲ τὴν ἐλπίδα ἀκόμη ν' ἀποφύγῃ τὸ σκληρὸν πρωτόμεινον καὶ νὰ κάμῃ τὸν διάδοχόν του ἀπαράμιλλον ρήτορα, ἐπροσκάλεσε ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου καὶ τοῦ βασιλείου του τοὺς πλέον ἑκκενισμένους σοφοὺς διὰ νὰ διδάξουν τὸ βασιλόπουλο τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν μετριοφροσύνην. Ἦλθον λοιπὸν σοφοὶ ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ ὅλων τῶν χρωμάτων : μεγάλοι, μικροί, παχῆς ἀδύνατοι, χονδροί, λιγνοί, ὑψηλοί, χαμηλοί,

μαλλιαροί, φαλακροί, σπανοί, γενᾶτοι, μαῦροι, λευκοί, κίτρινοι, κόκκινοι, ὀλιγόμυαλοι καὶ μεγαλοφυεῖς. Τοῦ κάκου χαμένοι κόποι ! Εἰς τὸ πείσμα ὅλων αὐτῶν τῶν σοφῶν τὸ βασιλόπουλο ἐφλυαρεῖ καὶ ἐμωρολογεῖ τόσο πολὺ, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸ πλησιάσῃ κανεὶς χωρὶς νὰ ἔχῃ βουλωμένα τ' αὐτιά του μὲ κηρίον καὶ μὲ παληροψημερίδας. *

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ κλείσῃ κανεὶς τ' αὐτιά του μὲ κηρία καὶ μὲ παληροψημερίδας ! Τί ἐντροπὴν καὶ τί λύπην ἠσθάνετο ὁ καίμενος ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ δυστυχεμένη ἡ βασίλισσα. Τοῦ κάκου ἐσυμβούλευαν τὸν υἱόν των νὰ νικήσῃ ἐπὶ τέλους αὐτὸ τὸ μέγαλον ἐλάττωμα. Ὁ διάδοχος των, βλάξ καὶ μωρός, ὅπως εἶνε ὅλοι οἱ φλύαροι, τοὺς ἀπήντησε γελῶντας ὅτι εἶνε ἐλεύθερος νὰ ὁμιλῇ ὅταν τοῦ ἄρῃ καὶ ὅπως τοῦ ἄρῃ. Ἰδοὺ ὅμως πῶς ἐτιμωρήθη δι' αὐτὸ τοῦ ἐλάττωμα : ἡ γλῶσσά του, ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ καθημερινὴν χρῆσιν, ἐμεγάλωσε καὶ ἐμάκρυνε καὶ ἐκρεμάσθη ἀπὸ τὸ στόμα περισσότερον ἀπὸ ἕν μέτρον· καί, ἐννοεῖται, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πολὺ ὀλίγον τὸν ὁμόρφαινε· ἐμάκρυνε μάλιστα τόσο πολὺ ὥστε μίαν ἡμέραν

ποῦ τὸ Κισσοβασιλόπουλον εἶχε φλυαρήσῃ πλέον τοῦ συνήθους, ἡ γλῶσσά του ἤρχισε νὰ περιστρέφεται, νὰ περιστρέφεται ὡς τὰ πτερὰ τοῦ μύλου καὶ τόσο γρήγορα, τόσο ἀστραπιαίως ὥστε τὸν ἐμποδίζε ν' ἀναπνέῃ καὶ τὸ δυστυχὲς βασιλόπουλον ἔπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἐξέπνευσεν αὐτοστιγμὴ σχεδόν. *

Τὸ δυστυχὲς Κισσοβασιλόπουλον ἔπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἐξέπνευσε σχεδὸν αὐτοστιγμὴ ! Ὡ σῆς, οἱ ὅποιοι φλυαρεῖτε πάντοτε ὡς τὰ λογάδικα ἐκεῖνα μαυροπούλια, εἴθε τὸ θλιβερόν τέλος του νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα καὶ νὰ σᾶς μάθῃ νὰ κρατῆτε τὴν γλῶσσαν σας, ἂν δὲν θέλετε νὰ πάθετε καὶ σῆς τὰ ἴδια καὶ νὰ καταστήσετε δυστυχεῖς τοὺς καλοὺς σας γονεῖς, δυστυχεῖς ὡς αὐτὸν τὸν κακόμοιρον τὸν βασιλέα καὶ τὴν καίμενην τὴν βασίλισσαν, οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον πλέον ἄλλο παιδί, καὶ οἱ ὅποιοι, μὲ ὅλα τὰ ἐλαττώματα ὅπου εἶχε τὸ Κισσοβασιλόπουλον, ἐθλίβοντο τόσο πολὺ, ὥστε εὐχαρίστως θὰ εἶδον τὸ ἥμισυ τοῦ βασιλείου των ἂν ἦτο δυνατόν ν' ἀναστηθῇ.

[Κατὰ τὸν M. Renault]

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΓΑΤΟΙ ΚΑΙ ΠΙΘΗΚΟΣ

ΜΥΘΟΣ

Δύο γάτοι εἶχον κλέψῃ δύο κεφάλια τυρί, ἀέριον κεφαλοτύριον. Ἀληθῶς δὲ ἡ ζυγὸς ἐκλινε ἀλλὰ τὸ ἐν ἦτο μεγαλειότερον τοῦ ἄλλου καὶ ὁ καθεὶς τὸ ἐπεθύμει.

Διὰ τὸ ἰσοζύγιον ὁ πίθηκος ἔφαγε μέγα μέρος καὶ τοῦ τυροῦ τούτου.

— Ποιοὶ εἶνε οἱ λόγοι διὰ τοὺς ὁποίους διεκδικεῖς τὸ μεγαλειότερον τυρίον ; ἠρώτησε τὸν ἕτερον τῶν δύο γάτων ὁ πίθηκος.

— Ἀπειρα νιαουρίσματα ἦσαν ἡ ἀπάντησίς του.

— Καὶ σύ ; ἠρώτησε τότε τὸν ἄλλον.

— Νιαουρίσματα ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ ἦσαν ἡ ἀπάντησις καὶ τοῦ δευτέρου.

— Ἐχετε λοιπὸν ἴσα δικαιώματα, ἀπεφάσισεν ὁ πίθηκος καὶ ὅπως ἐξισώσω τὰ δύο μερίδια θὰ φάγω τὸ περισσεῦον ἐκ τοῦ ενός.

Καὶ τὸ ἔκαμε πράγματι. Ἐπειτα ἔθεσε τὰ δύο τεμάχια ἐπὶ τῆς ζυγῆς.

— Περίεργον, εἶπεν ὁ πίθηκος, τώρα τὸ ἄλλο τεμάχιον εἶνε βαρύτερον καὶ εἰδείκνυε συνάμα τὸ

ἀέριον κεφαλοτύριον. Ἀληθῶς δὲ ἡ ζυγὸς ἐκλινε πολὺ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Διὰ τὸ ἰσοζύγιον ὁ πίθηκος ἔφαγε μέγα μέρος καὶ τοῦ τυροῦ τούτου.

— Ἀλλ' ὦ τὸ θαύματος ! τώρα, τὸ ἄλλο κεφαλοτύριον ἦτο βαρύτερον.

Τὸ παιγνίδιον ἐπανελήθη πολλάκις καὶ δὲν ἀπέμεινε πλέον εἰμὴ ἐλαχιστὸν μέρος τοῦ ὠραίου τυροῦ.

— Φθάνει ! φθάνει ! ἐφώναξαν καὶ οἱ δύο γάτοι μαζί, ἄφρασε μὲς αὐτὸ τὸ ὅποιον μένει.

— Αὐτό ! αὐτὸ εἶνε ἰδικόν μου, κύριοι γάτοι, διὰ τὸν κόπον τὸν ὅποιον ἔλαβον νὰ διαλύσω τὴν διαφοράν σας.

Καὶ ἐν ᾧ ὁμίλει εἰσέτι, κατεβρόχθισε τὰ ἐναπομείναντα τεμάχια, ἐν ᾧ οἱ δύο γάτοι ἐμβρόντητοι, ἀπῆλθον ὑποσχόμενοι εἰς τὸ ἐξῆς νὰ λύσῃ εἰρηνικῶς τὰς διαφορὰς των, καὶ νὰ μὴ καταφεύγῃσιν εἰς τὰ δικαστήρια.

ΣΠΑΡΚ

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Καθηγητής ζυγίζων τοὺς μαθητάς του.

«Άγγλος τις ὁ Κ. Σόχης ἐνεκινίῳ σὺστημα ὅλων νέον διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν... Μετρεῖ καὶ ζυγίζει τοὺς μαθητάς του ὅταν ἐπανελέθωσιν ἀπὸ τὰς διακοπὰς. Ἐκείνους τῶν ὁποίων τὸ βάρος καὶ τὸ ἀνάστημα ᾗξῃσε κανονικῶς ἐπιβαρύνονται διὰ περισσώτερων μαθημάτων. Τούναντίον ἐκείνοι τῶν ὁποίων τὸ βάρος εἶνε κατώτερον τοῦ συνήθους καὶ ἐκείνοι τῶν ὁποίων τὸ ἀνάστημα ᾗξῃσεν ἐνῶ τὸ βάρος ἔμεινε στάσιμον, ὑποβάλλονται εἰς ἰδιαιτέρην διαίταν καὶ ἐξαίρουνται ἀπὸ τὰ περισσώτερα μαθήματα.

Συναγωνισμὸς ἀγρυπνίας.

Εἰς τὸ Μέγιστον τῆς Ἀμερικῆς ἐγένετο συναγωνισμὸς ἀγρυπνίας. Ἐξ ἄτομα συμμετέχον τοῦ συναγωνισμοῦ τούτου, καθ' ὃν ἐπρόκειτο νὰ μείνωσιν ἄγρυπνοι ἐπὶ ἐπτά ἡμέρας καὶ ἐπτά νύκτας. Οἱ τέσσαρες ὑπέκυψαν εἰς τὸν ὕπνον μετὰ τέσσαρας ἡμέρας. Ὁ πέμπτος, μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας—ἐμβαπτίζων τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς κατεψυγμένου ὕδατος καὶ κεντῶν διὰ καρφίδων τοὺς βραχίονας—ὑπέκυψε τὴν ἑκτὴν ἡμέραν. Ὁ τελευταῖος, ξυλουργὸς τὸ ἐπάγγελμα, ἐκέρδησε τὸ βραβεῖον, ἀλλὰ... ὅταν ἐξύπνησε δὲν εἶχε πλέον σῶας τὰς φρένας.

Ὁ χάρτης ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Ἡ Ἰαπωνία εἶνε ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡ χρῆσις τοῦ χάρτου εἶνε μᾶλλον διαδομένη. Διὰ διαφορῶν μέσων σκληρύνουσιν εἰς ταιούτων βαθμὸν τὸν χάρτην, ὥστε κατασκευάζουσι δι' αὐτοῦ ἀγγεῖα, πυξίδια διὰ τὸν καπνόν, κιβωτίδια διὰ σιγάρα κτλ. ἢ τὸν καθιστῶσι τὸσον μαλακόν ὥστε παρασκευάζουν ἐνδύματα τὸσον στερεὰ καὶ τόσον κομψά, ὅσον καὶ τὰ ἐκ λιντοῦ ἢ μετὰξῃς. Τὰ μανδύλια καὶ τὰ προσόψια τῶν Ἰαπώνων εἶνε πάντοτε χάρτινα, ἐπίσης καὶ τὰ παραπετάσματα τῶν οἰκίδων καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ σπάγοι, οἵτινες μάλιστα εἶνε τὸσον στερεοὶ ὅσον καὶ οἱ ἐκ κανάβεως.

Σωτήριον χαρτονόμισμα.

Πρὸ 70 περίπου ἐτῶν, ἀπεστάλη πρὸς ἔμπορον τινα τῆς Λιβερπούλης χαρτονόμισμα πέντε λιρῶν ἀντὶ πλη-

ρωμῆς. Ἐξετάζων αὐτὸ πρὸ τοῦ φωτός, ὅπως βεβαιώθῃ περὶ τῆς γνησιότητός του, διέκρινεν ἐπ' αὐτοῦ ἐρωθὰ τινὰ στίγματα. Λαβὼν δὲ τὸν φακὸν ἀνέγνωσε τὴν βοήθειάν αὐτοῦ τὰ ἑξῆς:

«Ἐάν τὸ χαρτονόμισμα τοῦτο περιέλθῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἐν Καρλίτζῃ Ἰωάννου Δῆαν θὰ μάθῃ ὅτι ἀδελφός του εἶνε αἰχμαλώτος εἰς τὸ Ἀλγέριον».

Παράυτα ὁ ἔμπορος ἐκάλεσε τὸν Δῆαν καὶ ἐβοήθησεν ὅπως ἀνεύρῃ τὸν ἀδελφόν του. Ὁ αἰχμάλωτος ἐξ ἀκόμῃ ὅταν ἔφθασαν πρὸς ἀπελευθέρωσίν του, ἀλλὰ τὸσον εἶχεν ἐξαντληθῇ ἐνεκα τῶν ταλαιπωριῶν καὶ τῶν στερησῶν ὥστε μετ' ὀλίγας ἡμέρας τῆς ἀφίξεως εἰς τὴν πατρίδα του ἐτελεύτησεν.

Τοῖς εἶπε δὲ ὅτι πρὸ ἐνδεκαετίας εἶχε γράψῃ λέξεις ἐκεῖνας ἐπὶ τοῦ χαρτονομίσματος: ἐμβαπτίζων λεπτότατον ξυλᾶριον ἐντὸς τοῦ αἵματος του.

Διατήρησις τῶν ἀνθέων.

Γενικῶς τὰ ἄνθη μαραίνονται ἐντὸς τῶν ἀνθοδόχειών μας μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. Πρὸς διατήρησιν αὐτῶν ἐπὶ μακρότερον χρόνον συντελεστικώτατον εἶνε ὁ ἑξῆς τρόπος.

«Ὅταν ἀρχίζωσι τὰ ἄνθη νὰ μαραίνωνται, ἐμβαπτίζετε τὸ ἐν τρίτον τοῦ στελέχους αὐτῶν ὕδατος σχεδὸν ζέοντος: ἐφ' ὅσον τὸ ὕδωρ ψυχραίνεται τὰ ἄνθη ἀνακατασκευάζονται καὶ ἔπειτα, ἀφοῦ ἀποκοψέτε τὸ βραχὺν στέλεχος, τὰ ἐπαναθέτετε ἐντὸς ἀνθοδόκου πληροῦντος αὐτὸν ψυχροῦ ὕδατος.

Σοφὰ λόγια

Εἰς ἀνόητος δύναται νὰ προβάλῃ εἰς μίαν ραν τὸσας ἀπορίας ὅσας εἰς σοφὸς δὲν δύναται λύσει εἰς ἐν δολόκληρον ἔτος.

Τὸ ψάρι δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ το μάθουν κολυμβᾶν, λέγει ἀγγλικὴ τις παροιμία.

Ἡ βεβαιωτάτη ἴσως ἡδονὴ τοῦ βίου συνίσταται εἰς τὴν εὐσυνείδητον, δραστηρίαν καὶ εὐτακτοῦ ἐργασίαν: ἐξ αὐτῆς προέρχονται ὅλαι αἱ ἀρεταί.

Παροιμία τῆς Ἀνατολικῆς λέγει ὅτι «ὁ χρόνος καὶ ἡ ὑπομονὴ μεταβάλλουσι τὸ φύλλον τῆς συκαμίνος εἰς μέταξαν».

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ πάππος χορεύει τὸν μικρὸν ἔγγονόν του καθισμένον εἰς τὸ γόνυ καὶ τὸν ἐρωτᾷ:

— Νίκο, σ' ἀρέσει νὰ πηγαίνης ἔτσι καθάλλα 'ς τὸ πόδι μου;

Καὶ ὁ Νίκος ἀπελθόντα:

— Μ' ἀρέσει, παππού, μὰ καλλίτερα θὰ μ' ἄρεσε ἂν ἦσουν ἀληθινὸς γάιδαρος...

* Ἐστάλη ὑπὸ Χαράλ. Γ. Σαράντη.

*

Ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης ἦτο εἰς τὸ λεωφορεῖον, ὅτε ἐντὸς αὐτοῦ εἰσέρχεται νεανίσκος καθ' ὑπερβολὴν πολυσάρκος.

— Μπᾶ, λέγει ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης θέλων νὰ δείξῃ

ἐξυπνάδα, ἐμβαίνουν καὶ ἐλέφαντες εἰς τὸ λεωφορεῖον;

— Βέβαια, ἀπαντᾷ ὁ νεανίσκος, ἀφοῦ εἶνε μετὰ γαϊδούρια...

* Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθεῖς Δεσμώτα

*

— Τί βαθμὸν ἐπῆρες εἰς τὰς ἐξετάσεις, Κωστή;

— Σχεδὸν καλῶς.

— Καὶ διατί δὲν τὸ ἔλεγες εἰς τὸ τραπέζι ὅταν ἠρώτησεν ὁ κ. Ἀλέκος;

ΚΩΣΤΗΣ (μετὰ σοβαρότητος). Ἡ μετριοπροσέγγιση ἡ καλλίτερα ἀρετὴ.

* Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξ. τῶν Χιονοσκεπῶν Ὁρίων.

ΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ἡ διεξοδικὴ ἐπιστολὴ σου, Ἀετὲ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὁρίων, εἶνε κάτοπτρον τῆς φιλοκαλίας καὶ τῆς εὐθυκρίας σου. Ἐκ πείρας δύνασαι νὰ κρίνῃς τί ἐστὶ καλὸν καὶ τί ἀσχημὸν καὶ ὡς ἀπόροτος ἦδῃ τοῦ γυμνασίου, εἶσαι εἰς κατάστασιν νὰ ἀκολουθῇς καὶ νὰ συνιστᾷς ἐκθύμως τὸ καλὸν καὶ νὰ ἀποτρέπῃς ἀπὸ τοῦ μὴ καλοῦ τοὺς ζητοῦντας τὴν γνώμην σου. Καὶ ὅμως μὴ ἔχω δὲ κατὰ μέγα μέρος, ὡς μετὰ ἐπαινετῆς μετριοπροσέγγισης ὁμολογεῖς, συντελέσει εἰς τὴν ἀνάπτυξίν σου καὶ τὴν μετὰ τέρψιν ὥφελσίν σου. Πολύτιμον δὲ ἀροισὴν μου καὶ ἱκανοποίησιν θεωρῶ ὅταν, φίλοι μου παλαιοί, μεμφομένῳ ἦδῃ, ὅπως σὺ, εἰς νέους ἀνεπτυγμένους, ἀνομολογοῦσιν ὅτι ὅσας ἡμέρας τῆς χρυσῆς τῶν ἡλικιῶν ἐδαπαλύνσαν ἀναγνώσκοντες τὴν ἀγαπητὴν τῶν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, δὲν νομίζουσιν ἀπώλειαν χρόνου καὶ ζημίαν, ἀλλὰ μάλιστα κέρδος μέγα καὶ τέρψιν ἀνεκλάλητον.

Πραγματικῶς, Σ. Ν., Ἀρχηγὲ τῶν Ἱερολοχιτῶν, δὲν ὠφελεῖ νὰ μου λέγῃσιν οἱ μικροὶ μου ἀναγνώσται: ὅτι με ἀγαπᾷς, καὶ πολὺ ὀρθῶς μοῦ γράφεις ὅτι ἐστὶ ἐκτελεστὰς συμβουλὰς σου, ἀγαπητὴ μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ἐκεῖνος μόνον ἀληθῶς σὲ σέβεται, σὲ τιμᾷ καὶ σ' ἀγαπᾷ. Τοῦτο καὶ ἐγὼ δὲν προσπαθῶ νὰ πράττω... Καὶ ἀκόμη περισσώτερον μοῦ ἔρχεται νὰ σὲ καταφιλῶ, ὅταν συλλογίζομαι ὅτι περιέχουν τὰ βύλλα σου ἄερα Ἀθηναίων, τὸν ὁποῖον ἔλαβον μαζὶ τῶν δὲν τὰ ἐδίπλωσαν. Εὖγε, ξενητευμένε μου φίλε, σ' ἐπαίω διὰ τὴν εὐγενεῖάν σου.

Καὶ σήμερον, Ὁδρανίον Τόσον, θὰ χαρῇ βέβαια, διότι θὰ ἔχῃς πῶθεν νὰ ἀρχίσῃς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ φυλαδίου μου. Στοιχηματικῶς δὲ θὰ ἀρχίσῃς ἀπὸ τὰς γραμμὰς ταύτας.

Εὐχαριστῶ, Ἐλπιδοφόρε: καὶ ἐγὼ τὰ καλὰ σου λόγια τὰ ἐξετίμησα καὶ τὰ ἠσθάνην ὡς παγῶτων 'ς τὴν ζέστην τὴν μεγάλην», τόσον με ἤρασαν.

Περίφημα, Λυγρεῖ! συμπτῶς πρὸς τὸ δευδερκέστατον ὄνομα σου παρετήρησες ἀκριβῶς ὅτι, ἐπρεπε νὰ παρατηρήσῃς. Πολὺ καλὰ ἐπράξεις καὶ ἀπέρριψες ἔρωμένους, διὰ νὰ μεταγενισθῇ τὴν ἔκφρασίν σου, τὴν ὑπόνοιαν δὲ δὲν ἀγαπᾷ ἐξ Ἰσοῦ πάντας τοὺς συνδρομητάς μου. Δὲν μου ἔγραψες πῶς διήλθες τὰς ἡμέρας τῆς ἐν τῇ ἐπαύλει σὰς διαγραφῆς σου. Βέβαια διασκεδάζων καὶ μελετῶν.

Καὶ ἄλλοτε πολλάκις εἶπον, ἀγαπητὲ Ι. Θ. Δημητρόπουλε, ὅτι ἔχω τοὺς ὀριζόμενους τακτικούς συνεργάτας μου, εἰς οὓς εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ σύνταξις τοῦ φυλαδίου μου. Τὸ πρᾶγμα δὲ τοῦτο δὲν εἶνε τὸσον εὐκὸλον ὅσον νομίζεις: διότι ἀπαιτεῖται καὶ πείρα καὶ γνώσις καὶ πολλὰ ἄλλα ἐφόδια, τῶν ὁποίων στεροῦνται ἐπὶ τοῦ παρόντος οἱ μικροὶ μου ἀναγνώσται. Ὡστε δὲν δύναμαι νὰ δεχθῶ τὴν προσφορὰν σου. Στέλλε μοι ἐνίοτε, τὰ διηγηματικὰ σου καὶ τὰς συνθέσεις σου διὰ νὰ βλέπω τὰς προόδους σου, καί, τίς οἶδεν, ἴσως ἡμέραν τινά, ὅταν ἡλικιωθῇς, γίνῃς ἱκανὸς νὰ καταταχθῇς καὶ σὺ μετὰ τῶν τακτικῶν συνεργατῶν καὶ πληρωθῇ ἡ διακαὴς σου ἐπιθυμία. Τὸ αὐτὸ ἀπαντῶ καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐρωτήσαντάς με περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος.

Εὖγε, Σιδηρὲ Πύργε, πολὺ εὐμορφα περιγράφεις τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Κέρκυραν θαλασσίαν ἐκδρομὴν σου. Πολὺ με ἤρεσε τὸ μέρος τῆς περιγραφῆς ὅπερ μ' ἔστειλες. Περιμένω καὶ τὸ ὑπόλοιπον.

Ἀφ' οὗ εἶνε καλὸν, φίλε μου Π. Κ. Β., λάβε το, καὶ τοῦ λοιποῦ νὰ μοῦ γράφῃς μετὰ τοῦ ψευδώνυμον θαλάσσιον Ἀῖμα. Περιμένω ἐπιστολήν σου.

Κάλλιστα ἐσκέφθης τὸν τρόπον τῆς ἀποστολῆς, Τριαντάφυλλον. Οὗτος βέβαια εἶνε καὶ ὁ ἀσφαλέστατος. Ἐκεῖθεν λοιπὸν νὰ τὰ ζητῇς εἰς τὸ ἑξῆς.

Βεβαίως καὶ σὺ, Προμηθεῖ Δεσμώτα, θὰ γίνῃς ποτε ἄριστος κυνηγὸς ὡς εἰκάζω ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ σου καὶ ἐκ τῆς ζωηρᾶς περιγραφῆς τοῦ κυνηγίου: ἀφ' οὗ μάλιστα ἔχει καὶ πατέρα ἄριστον κυνηγόν. Εὐχομαι δὲ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου νὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν δὲν θὰ δαπανήσῃς τὴν πυρίτιδά σου εἰς περισσῶν διπλῶν κυνήγιον ἀλλὰ εἰς ἀπτόντων διπλῶν. Εἴθε.

Καὶ ἐγὼ, Πεδαργέ, χαίρω διότι σε ἐγνώρισα. Τὴν ἀγάπην σου δεικνύει ἡ ἐξῆς περικοπὴ τῆς ἐγκαρδίου ἐπιστολῆς σου. «Ὅθ' προσπαθῶ δι' ὅλων τῶν δυναμένων μου ὥστε νὰ με ἀγαπήσῃ καὶ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, καθὼς ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ.» Ἀφ' οὗ τοῦτο εἶνε ἡ ἐπιθυμία σου, δὲν θὰ ἀποδῷς μάταια αἱ προσπάθειά σου. Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε πρόθυμος καὶ ἐτοιμὴ: τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς καλῆς σου θελήσεως.

Καὶ εἰς ἀντίθετον, Ναναγὲ τῆς Κυνθίας. Ὅσα καλὰ γράφεις περὶ ἐμοῦ δὲν εἶνε φθόος μὴ τὰ ἐκλάθω ὡς κολακείαν, διότι εἰς ἐμὲ πολὺ καλὰ δὲν προέρχονται ἐξ ἀδόλου ἐκτιμήσεως. Ἀπλῶς εἶνε ἀπόδειξις ὅτι δὲν ματαιοπονῶ, ἀλλὰ γίνομαι ὠφέλιμος: καὶ φυσικὸν εἶνε οἱ ὠφελοῦμενοι νὰ ἐκφράζωσι τὴν χαρὰν τῶν καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι τὰς προσπάθειάς τῶν ἄλλων. Καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν μικρῶν συνδρομητῶν μοι ἐκφράζουσι τὰ αὐτά, ἡ δὲ πρὸς σὲ αὐτὴ ἀπάντησις μου ἂν χρησιμεύῃ ὡς κοινὴ πρὸς πάντας ἀπάντησις.

Ὁ νέος μικρὸς μου φίλος Ἰωάννης Μ. μοῦ γράφει μετὰ ἄλλων. Μοῦ ἀρέσει πολὺ, ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μου, με αὐτὰ που γράφεις: διότι περὶ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς μου καὶ μανθάνω καλὰ πράγματα μαζὶ μετὰ τὰ ἀδελφάκια μου. Καὶ μένω πολὺ εὐχαριστήμενος διότι οἱ γονεῖς μου μ' ἔγραψαν συνδρομητὴν εἰς ἐσᾶς. Τούτου σημαίνει δὲ εἶσαι καλὸν καὶ φιλότιμον παιδίον καὶ ὅτι δικαίως σε ἀντήμειψαν οἱ καλοὶ γονεῖς σου.

Ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμόν σου καὶ ἀπὸ τοῦδε σὲ προσαγορεύω δι' αὐτοῦ. Φιλῆσέ μου, Βιομήχανε Ἐλλην, τὰ ἀγαπητὰ μου ἀδελφάκια σου.

Εὐχαριστῶ, φίλε μου Παντ. Κ. διὰ τὰς εὐχὰς σου καὶ τὰς ἐκφράσεις τῆς ἀγάπης σου. Σοὶ εὐχομαι πλήρη ἐπιτυχίαν καὶ πρόδον εἰς τὸ νέον σου στάδιον.

Πολὺ μάλιστα ἦμην ἀνθούχος, Ἀρθὸς τῆς Ἀνατολῆς, βλέπουσα τὴν σιωπὴν σου, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀνέγνωσα τὴν φιλικὴν ἐπιστολήν σου. Καθ' ἡμέραν λαμβάνω πλείεστας ἐνθουσιώδεις ἐκφράσεις ὑπὲρ τῆς ἈΓΥΡΟΠΟΥΛΕΩΣ. Καὶ ποῦ εἶσαι ἀκόμη!

Μέλι ἀττικὸν σάζει, Ἀττικὴ Νύξ, ἡ ἐπιστολὴ σου καὶ λυσιπάρκα διότι δὲν δύναμαι νὰ τὴν δημοσιεύσω δι' ἑλλειψίν χώρου. Ὅθ' τὴν φυλάξω ὅμως ὡς ἐνθύμησιν πολύτιμον τῆς ἀγάπης σου. Μένε πιστὴ εἰς τὰ φρονήματά σου καὶ δὲν ἔχει τίποτε νὰ φοβηθῇ!

Σὲ συγχωρῶ, Βρίσιπε, ἀφ' οὗ εἶνε αἰτία τὰ μαθήματά σου. Βλέπεις πόσον προσιτέον οἱ γονεῖς διὰ τὰ τέκνα τῶν ὅταν εἶνε ἐπιμελῆ καὶ φρόνιμα; Ἄν δὲν ἦσο ἐπιμελὴς καὶ φρόνιμος θὰ εἶχες τώρα γυμναστικὴν εἰς τὴν αὐλήν σου; Θὰ εἶχες τώρα ποδῖλατον; καὶ μάλιστα με δύο θεοσεμῆς μίαν διὰ σὲ καὶ μίαν διὰ τὸ ἀδελφάκι σου, τὸ ἀγαπητὸν Νίκον σὰς. Ποῶσε καὶ μὴ βιάζεσαι καὶ τὸν βίβης καμμίαν ἡμέραν καὶ τυπύση, καὶ θὰ κλαίῃ ὁ καίμενος, καὶ τότε εἰμπορεῖ καὶ νὰ σε ἐπιπλήξουν οἱ γονεῖς σου.

Σὲ συγχωρῶ, Ἐλευθέρα Ἑλλάς, διὰ τὴν πρόδόν σου. Συμπαθεῖς τὴν ἸΓΥΟΤΟΠΟΥΛΕΩΣ με δὲ τὰς τὰ ἐλαττώματα δίδει βλέπεις ὅτι ἔχει καλὴν καρδίαν. Εὐχοῦ νὰ διορθωθῇ διὰ τὴν ἀγαπήνην περισσότερον. Ἐστὶ ἔ: σὰν κουκλάκι εἶνε τὸ μωρὸ ἐξαδελφάκι σου; Τούτῳ ἐλαττωμένῳ ἐνθυμήθης νὰ το φιλήσῃς ἐκ μέρους μου; Νὰ σου ζήσῃ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αι λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30ης Σεπτεμβρίου]

1. Μωσαϊκὸν

Τῆς ὥρας Κλεοπάτρας, τῶν ἐνδόξων Πλαταιῶν,
τοῦ μεγάλου μας Ἀγῶνος καὶ τῶν νέων Ἀθηναίων
ἀν' θελήσῃς ν' ἀφαιρέσῃς ἐξ ἐκαστοῦ ἐν στοιχείῳ,
παρευθὺς θὰ σχηματίσῃς
καλλυμπόρου βασιλίσσης
ὄνομα... εὐώδες ἴον.

Ἐστὼλη ὑπὸ Παναγιώτου Μαριμαχίδου.

2. Στοιχειόγραφος.

Πόλις εἶμαι ἔς τὴν Ἑλλάδα
ἄδικτον ἂν με ἀφίσχῃ.
Τῶν γραμμάτων μου τριάδα
ἂν ἐκ τῆς ἀρχῆς μου σῴσῃς,
πόλις πάλιν ἀπομένῃ
εἰς τὴν οἰκουμένην,
ἀλλὰ πάλιν ὠρισμένην
πλέον δὲν σημαίνω.

Ἐστὼλη ὑπὸ Ε. Σ. Γκῦλη.

3. Στοιχειόγραφος.

Γράψε Τ καὶ σῴσε Π
καὶ ἴδου σὰν ἀστραπὴ
ὁ δυσκίνητος χονδρὸς
τρέχει γρήγορα ἐμπρός.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἀρμανίου.

4. Λένιγμα.

Γεννώμαι ἐκ τοῦ ὕδατος, ὁ ἥλιος μὲ τρέφει
καὶ πάλιν ὁ γεννῆτωρ μου αὐτὸς με καταστρέφει.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἡρανίδου.

5. Τρίγωνον.

Τὸ πρῶτον πόλις, φίλτατε, Ἑλληνικὴ ἀρχαία,
ἐπίσημος, καὶ σημερον εὐρίσκεται ἀκμαία.
Τὸ δεύτερόν μου ἔφορος πολέμων καὶ τοῦ φόνου.
Τὸ τρίτον μου δηλοῖ σαφῶς διαίρεσιν τοῦ χρόνου.
Τὸ τέταρτόν μου χαρακτηρ ἡρώων τε καὶ ἰσχυρῶν.
Τὸ ἕκκατόν μου πρῶτιστον εἰς τῶν γραμμάτων τῶν χορὸν.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

6. Σταυρός.

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμάτων σχηματίσων σταυρὸν ἀπο-
τελούμενον ἐκ τοῦ ὀνόματος πόλεως καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος
τῆς πολιούχου αὐτῆς. Η, Ι, ΝΝ, ΘΘ, ΔΔΔΔ.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοῦ Τυπογράφου.

7. Κριωτόν.

Ἀντὶ τῶν σταυρῶν νὰ τεθῶσι
συλλαβὴ τοιαύται ὥστε συνδεδε-
ναι ἐκάστη μετὰ τῆς προηγούμενης
νὰ ἀποτελῶσι μίαν λέξιν καὶ ἄλ-
λην πάλιν λέξιν συνδεδεμένη μετὰ
τῆς ἐπομένης. Ὁρθογραφία δὲν
τηρεῖται.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοῦ Ναύτου.

8. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 2 5 6 1 = Ἀρχὸν Πέρσης.
2 1 3 6 4 = Οὐράνιον σῶμα.
3 2 4 2 1 = Πόλις τῆς Σικελίας.
4 2 5 3 6 1 = Τεχνίτης.
5 2 3 6 4 = Γονεὺς.
6 4 2 = Θεά.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Μουλίου Καίσαρος.

9. Κεκρυμμένα ὀνόματα ζώων.

Α') Οἱ Σπαρτιάται ἦσαν τῆς δόξης ἐρασταί.
Β') Μέννησο νέος ὦν, ὡς ἔσει ποτὲ γέρον.
Γ') Ἐξ ὧν τῶν περιδοκίμων προτιμῶ τὴν Διάπλαιν.
Δ') Ὅτι ἂν μισῇς ἐτέρω μὴ ποιήσῃς.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἀνεμειτροβίλου.

10. Φύρδην—μύγδην.

Γουράζε φωνὴν σιγῇ σειάδμυν
Πανότῳ σιργάσῃ ἔτι θὰ μάκῃς ;

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Μικροῦ Γενικοῦ Προξένου.

11. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμάτων σχηματίσων ἀρχαίαν πα-
ροιμίαν ἐκ τεσσάρων λέξεων συγκειμένην, δύο μονοσυλ-
λάβων καὶ δύο δισυλλάβων, ὧν ἡ μὲν ὄνομα οὐσιαστικόν,
ἡ δὲ πρόθεσις, ἡ δὲ ὄνομα κύριον, ἡ δὲ ῥήμα.

ΔΔΕΗΗΘΙΝΝΟΠΡΡΣΣΣΥ.

Ἐστὼλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἡπειρώτου.

12. Ἀκροστιχίς.

Μεγάλῃν τινα ἤπειρον τὸ πρῶτον φανερώνας,
ἥς χώραν πάλαι ἐνδοξόν τὸ δεύτερον δηλώνει.
Υἱὸν ἀνθρώπου καὶ θεᾶς τὸ τρίτον μου σημαίνει.
Νῆσον μικρὰν περίφημον τὸ τέταρτον ἐμφαίνει.
Τὰ πρῶτα τούτων γράμματα κατὰ σειράν ἂν θέσῃς,
ἀρχαίον μέγαν ἥρωα εὐθὺς θ' ἀποτελέσῃς.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

13. Ἑλληνοσούμφωνον.

ο—αααα—η—εεεε—ααω—αωωω—ω—υαεω—ου—
ααα—ααα—εοιο.

Ἐστὼλη ὑπὸ τοῦ Κυνηγοῦ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

184. Κρόνος, ὄνος. — 185. Ῥωμύλος (ρ, μύλος). —
166. Πόλις, πόλις. — 167. Τὸ κάλλος, ὁ κάλλος. —
168. ΝΑΟΣ — 169. ΕΔΡΑ — 170. Δ Μ Σ
ΑΡΜΑ ΔΥΟ ΥΗΘ
ΟΜΑΡ ΡΟ ΠΑΤΗΡ
ΣΑΡΑ Α ΑΗΘ
Β Ρ Σ

171-176. Α') Οἰκία, αἰκία, αἰτία, ἀρτία, ἀρνία, ἀνία,
Ἀσία. — Β') Ἡλιος, ἥπιος, ἥπιον, ὄπιον, ὄριον, ἔριον,
ἔριον, ἔριος, Σέριος. — Γ') Νῆσος, νόσος, πόσος,
πόκος, κόκος, κρόκος, Κρόνος, κράνος, κράτος. — Δ')
Ἰῶμα, χώρα, ὦρα, ἄρα, ἄμα, νάμα, νῆμα, μνῆμα. —
177-182. α') Ἰοκάστη β') Κάρυον γ') Κορώνη δ')
Ὀρύζιον ε') Κοτύλη ς') Μαντώ. — 183. ΠΙΝΔΑΡΟΣ
(1, Ἰσπανία. 2, Σκιπίων. 3, Αἰνός. 4, Αἰδηψός. 5,
Ἀράβια. 6, Περσεύς. 7, Λύσανδρος). — 184. ΣΟΦΟ-
ΚΛΗΣ (1, Σικυών. 2, Ὀδυσσεύς. 3, Φαέθων. 4, Ὀρ-
μος. 5, Κροῖσος. 6, Λευκάς. 7, Ἡρακλῆς. 8, Σιδηρία).
— 185. ΕΛΑΦΟΣ (1, Γυβέλιον. 2, Μήλας. 3, Λάμα-
χος. 4, τύφος. 5, Πάτροκλος. 6, Κάσσιος). — 186.
Μεθιόλιον. (Ἡ συλλαβὴ τῶν γραφομένη με δύο ἰ τι-
νεταί με δύο ἰ ὄν). — 187. Νέος ὦν ἐργάζου ἵνα γέ-
ρων ἀναπαύσαι. — 188. Ὑποσχέσεις καὶ φιλίας τήρει
διότι αἱ φίλαι πισταὶ δέον νὰ ὦσι.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΖ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 1]

Ἀφ' οὗ ἐξηλθὼν τοῦ χωρίου, ἡ κυρὰ Σπύραϊνα Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ τοὺς δίνη θάρρος. Καὶ ἡ
ἀνέστρεφεν ἄνευ δισταγμοῦ τὴν ἐπιστολήν, ἣτις ἐξεῖ-
χεν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ἀνδρός της, καὶ ἐπεχεί-
ρησε νὰ τὴν ἀ-
ποσφραγίσῃ μετὰ
προσοχῆς ὑγρὰί-
νουσα αὐτὴν διὰ
τοῦ σιέλου.

«Τί κάμνεις
αὐτοῦ; εἶπεν ὁ
κῦρ Σπύρος ἐκ-
πληκτος» εἶνε τὸ
γράμμα τῆς μι-
κρᾶς.

— Ἰσα ἴσα ἐ-
πειδὴ εἶνε τὸ
γράμμα τῆς μι-
κρᾶς θέλω καὶ ἐ-
γὼ νὰ ἰδῶ τί γρά-
φει εἰς τὴν πα-
λαιάν της κυρίαν.
Ἄν της εὐχεταί
διὰ τὸ νέον ἔτος,
καλὰ θὰ το κολ-
λήσω πάλιν καὶ
θὰ το στείλω, εἰ
δὲ μὴ ἂν γράφῃ
παράποντα, ἂν πα-
ρακαλῇ νὰ τὴν
πάρουν ἀπὸ κοντά
μας... ἡ κυρία
εἰμπορεῖ νὰ το πι-
στεύσῃ ὅτι εἶνε
ἀλήθεια ὅτι τὴν
βασανίζομεν καὶ
θὰ μας τὴν πᾶρῃ
καὶ δὲν μου συμ-
φέρει!

— Καὶ σὺ δὲ
τὴν τρώεσθαι κά-
θε μέρα καὶ τὴν
στολίζεις με χί-
λια δυὸ κακὰ λό-
για. «Μωρὴ σὺ ὀκνή! τριγυρίστρα! χαμένη! δὲν
εἶσαι γιὰ τίποτε!» ὅλο καὶ αὐτὰ βούζουν μέσα ἔς
ταῦτά μου.

— Αἶ, Σπύρὸ μου, ἂν δὲν ἐρώναζες καὶ κανεὶς ἡ
δοῦλες θὰ ἀποκοιμώντουσαν ἀπάνω ἔς τὴ δουλειά.

ΕΤΟΣ 13^{ον} — ΤΕΥΧΟΣ 14^{ον}

«—ΜΑΡΙΑ!—ΖΑΚΗ!»

«Αὐτὸ εἶνε! καλὰ ἐγὼ το ἔλεγα. Γράφει ὅτι
εἶνε πολὺ λυπημένη καὶ μετανοημένη διότι δὲν
ἤθελε νὰ ἀκούῃ καποῖαν κυρὰ Μαρίαν καὶ λέγει
ὅτι θέλει νὰ πάγῃ πάλιν ἐκεῖ, καὶ παρακαλεῖ τὴν
τοῦ Ὀρφανοτρο-
φείου δὲν εἶνε γιὰ
τίποτε καὶ πρέπει
νὰ τοὺς λὲς δέκα
φορὲς τὴ δουλειά
γιὰ νὰ τὴν κατα-
λάβουν. Θὰ μου
ῖπῃς, τί τα παίρ-
νουν οἱ ἄνθρωποι
ἀφ' οὗ δὲν εἶνε
γιὰ τίποτα; Αἶ,
δὲν το καταλα-
βαίνεις ὅτι τοὺς
ἀναγκάζει ὁ τι-
ποτένιος μισθός;
γιὰ νὰ μὴ πλη-
ρώνῃ κανεὶς πολ-
λά, ὑποφέρει νὰ
ἔχῃ μέσα ἔς τὸ
σπίτι του τέτοια
ἀγρίμια. Ὅταν ὁ-
μως ἕνα τέτοιο
κορίτσι τύχῃ νὰ
βγῇ καλὸ καὶ
προκομμένο δὲν
ταφίνει κανεὶς ἔ-
τσι εὐκολὰ νὰ το
πετάξῃ μέσα ἀπὸ
τὰ χεῖρά του.»

Καὶ ταῦτα λέ-
γουσα ἡ κυρὰ
Σπύραϊνα ἐπεχεί-
ρησε τὴν ἀνά-
γνωσιν τῆς ἐπι-
στολῆς.

Καθ' ὅσον ἀνε-
γίνωσκε, σκία ἀ-
παίσια ἐξηπλοῦτο
ἐπὶ τοῦ προσώπου
της· ὅτε δὲ τὴν

ἀνέγνωσαν ὅλην ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνδρα της καὶ εἶπε·

«Αὐτὸ εἶνε! καλὰ ἐγὼ το ἔλεγα. Γράφει ὅτι
εἶνε πολὺ λυπημένη καὶ μετανοημένη διότι δὲν
ἤθελε νὰ ἀκούῃ καποῖαν κυρὰ Μαρίαν καὶ λέγει
ὅτι θέλει νὰ πάγῃ πάλιν ἐκεῖ, καὶ παρακαλεῖ τὴν

ΤΟΜΟΣ 20^{ος} — 2

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διευ-
θυσιν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταχυίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλον γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς· τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

κυρίαν Ἀσκληπιάδου νὰ μεσολαβήσῃ ἑς τὴν κυρά Μαρίαν νὰ τὴν συγχωρήσῃ. Ἄν ἤθελεν αὐτὴ ἡ κυρά Μαρία νὰ τὴν ξαναπάρῃ καὶ νὰ τὴν ἀγαπᾷ ὅπως πρῶτα, ὑπόσχεται ὅτι θὰ δουλεύῃ ἡμέρα νύκτα ἀπὸ τὸ πρωτὸ ὡς τὸ βράδυ. Γράφει ὅτι τώρα εἶνε πολὺ χειροδύναμη καὶ ἐμάθε πολλὰς δουλείας. Ἐπειτα γράφει πολλὰ πολλὰ χαιρετίσματα καὶ ἀσπασμούς εἰς διαφόρους καὶ πάλιν ὑπόσχεται ὅτι θὰ εἶνε προσεκτικὴ καὶ θὰ ἀκούῃ. Τὸ παλιόκοριτο! Δὲν εἶνε ἀνάγκη, Σπύρ μου, νὰ δώσωμε τὸ γράμμα ἑς τὸ ταχυδρομεῖον.»

Καὶ ἡ κυρά Σπύραινα ἐξέσχισε τὴν ἐπιστολὴν τῆς Γυρτοπούλας, τὴν ἐξέσχισεν εἰς δύο, εἰς τέσσαρα, εἰς ὀκτώ, εἰς χίλια τεμάχια τὰ ὅποια διεσκορπίσθησαν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

ΕΛΠΙΣ ΕΛΑΤΤΟΥΜΕΝΗ—ΑΠΟΘΑΡΥΝΕΙΣ—Η ΓΥ-
ΦΤΟΠΟΥΛΑ ΕΞΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ἐπὶ τίνα χρόνον ἡ Γυρτοπούλα ἐπαρηγορεῖτο ἀναμένουσα ἀπάντησιν. Τῶν ἀδυνάτων ἦτο νὰ μὴ τὴν λυπηθῇ ἡ κυρά Μαρία ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου μάλιστα θὰ τὴν παρεκάλει καὶ θὰ τὴν ἐπειθεῖ καὶ ἡ Εὐμορρία, ἥτις τὸσον ἐθρήνευε ὅτε τὴν εἶδεν ἀπερχομένην! εἶνε δυνατόν νὰ μὴ τὴν ἀγαπᾷ πλέον; Ὅχι! καὶ βεβαίως θὰ τὴν γράψωσι νὰ ἐπανεέλθῃ... Καὶ πόσον θὰ ἐγίνετο εὐπειθὴς καὶ ἡσυχος! πόσον θὰ εἰργάζετο διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὰ παλαιὰ σφάλματά της! Ἡ κυρά Μαρία, ἡ γηραιά μάμμη ἐγήρασκεν, ἐν ᾧ αὐτὴ ἡλικιοῦτο ἡ γηραιά μάμμη ἐξηντλείτο, ἀλλ' ἡ Γυρτοπούλα ἐνεδυσαμοῦτο καὶ ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τὰς δυνάμεις της εἰς ἀνακούφισιν αὐτῆς. Θὰ ἐθεώρει δὲ αὐτὴν εὐτυχὴ ἐργαζομένη καὶ βλέπουσα τὴν γηραιάν μάμμην καθημένην ἐν τῇ ὀρονίδι της. Ἀλλὰ καὶ ὁ κύρ Πέτρος! ὁ χρυσοῦς ἐκεῖνος ἄνθρωπος! Ἡ Γυρτοπούλα εἶχεν ἤδη πεῖραν μεγάλαν τῆς μαγειρικῆς καὶ μετὰ χαρᾶς ἀνεκράστου θὰ ἐμαγειρεῖεν εἰς τὴν ἐντέλειαν ὅσα φαγητὰ τῷ ἥρσσκον. Τὸν ἐξαντάζετο τρώγοντα καὶ λέγοντα διὰ τῆς βροντώδους φωνῆς του «Νά, φαγητὰ μιά φορὰ! ἔχε τὴν εὐχὴ μου, Μαρία! Ἀλλ' ὁ ἰατρός! ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου! ὁ Ἰωσήφ, ὁ υἱὸς τῆς κυρᾶ Ἀναστάσινας τῆς μυλωθροῦ!

Ταῦτα πάντα διανοομένη ἡ Γυρτοπούλα ἐπαρηγορεῖτο. Ἀλλὰ πολλὰ παρηλθόν ἡμέραι καὶ οὐδεμία ἤρχετο ἀπάντησις. Καὶ αὐτὴς τὴν κατέλαβεν ἡ ἀθυμία, καὶ αἱ ἐργασίαι ἔμενον ὀπίσω, διότι ἐχαλαρώθη ἡ προθυμία της καὶ τοῦτου ἐνεκα ἐπανεληφθῆσαν αἱ μεμψιμοιρίαι τῆς κυρᾶ Σπύραινας. «Ἄ! μὴ αὐτὸ τὸ παλιόκοριτο δὲν ὑποφέρεται! ἀνεφώνει κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἀδὲν ὑποφέρεται!»

Καὶ ἡ Γυρτοπούλα ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν: «Ἐχε χάριν, κυρά μου, εἶνε χειμῶνς. Ὅταν ὅμως ἀνοίξῃ

λιγάκι ὁ καιρὸς καὶ γλυκάνῃ, καὶ θὰ ἔμπορῶ νὰ κοιμῶμαι κάτω ἀπὸ τᾶστρα, θὰ σου φύγω ἡμέρα μεσημέρι, καὶ μιά καὶ δύο ἑς τὸ Πανοχώρι, ἑς τὴν καλὴν μου κυρίαν τὴν κυρά Μαρίαν! Ἀλλὰ ἀνδῶσον εἰδῇσιν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ στεῖλουν καὶ με συλλαβῶν καὶ με βάλλουν φυλακὴν! Ὡς συμφορὰ μου, σηκώνεται ἡ τρίχα μου ὅταν συλλογισθῶ τὴν φυλακὴν, νὰ εἶμαι κλειστὴ μέσα ἑς τοὺς τέσσαρους τοίχους καὶ νὰ μὴ ἔμπορῶ νὰ τρέξω ὅπου θέλω!

«Ἐλα, ἀκαμάτικο πλάσμα, ἀκόμη δὲν ἀναψέσῃς φωτιά, κούτσουρο!» εἶπε πρῶτα τινὰ ἡ Χονδροκατερίνα πρὸς τὴν Μαρίαν ἐισερχομένην εἰς τὸ μαγειρεῖν· τὸ δὲ πρόσωπόν της ἦτο φρίξον ἥλιε νεκα τῆς πολυϋπνίας. Διότι ἐσυνήθιζε νὰ ἀποστέλλῃ τὴν Μαρίαν κάτω νὰ ἀνάπτῃ πῦρ καὶ νὰ σαρῶν τὸ μαγειρεῖον, αὐτὴ δὲ νὰ μένῃ ἐν τῇ κλινῇ της ὀλίγη λεπτὰ τῆς ὥρας περισσώτερον.

—Ἐβαλα φωτιά, εἶπεν ἀταράχως ἡ Μαρία καὶ νά, τώρα ἀρχίζει νὰ πιάνῃ.

—Ἐπροκόψαμεν ἂν περιμένωμε νὰ ἀνάψῃ ἔτσι! δὲν ἔρριχνες, κακομοῖρα μου, κάμποσα κλαδιά!

—Ἐρρίξα ὅσα εἶχε· ὁ Μῆτσος ἐλησμόνησε νά

—Καὶ δὲν ἔπᾳς ἐσύ; Σήμερα ἔχουμε πλούσι καμαρὰς χρειάζονται ξύλα, καὶ ὁ Μῆτσος λείπει μὴ τὸν ἀφέντῃς καὶ θὰ γυρίσουν βράδυ. Πήγαινε σύ! Στάσου νὰ σου βάλλω καὶ μιά ποδιά!

Καὶ περιέβαλε τὴν Μαρίαν διὰ μεγάλης ποδῆς καὶ ἔδρασε ὅπισθεν τὰ δύο ἄκρα αὐτῆς· καὶ εἶπε.

«Νὰ φέρῃς πολλὰ ξύλα, νὰ γεμίσης καὶ τὴν ποδιά σου καλὰ καλὰ καὶ νὰ μὴ χαζεύῃς ἑς τὸ δρόμο. Ἀκουσες; Νά, κῦτταξ' ἐδῶ; ἔφτυσα.

Καὶ ἔπτυσσε κατὰ γῆς θέλουσα νὰ φανερώσῃ ὅτι ἡ Μαρία ὄφειλε νὰ ἐπανεέλθῃ τάχιστα, τοῦτ' ἔστι πρὶν στεγνώσῃ ὁ σίελος.

Ἡ δὲ Μαρία ἐφόρεσε τὰ σανδάλιά της καὶ ἐξῆλθεν. Εἰξέυρε δὲ ὅτι ἡ κυρά Σπύραινα, ὅτε ἐπληρώχετο, θὰ ἀπέστελλε τὴν Χονδροκατερίνα νὰ φέρῃ ξύλα· διότι αὐτῆς ἦτο τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἡ δὲ Χονδροκατερίνα ἐκολάκνευε τὸν Μῆτσο διὰ παντοίων περιποιήσεων, φυλάττουσα δι' αὐτὸν μέρους ἐκλεκτοῦ φαγητοῦ ἡ γλυκίσματος καὶ σιδηρῶν οὐσῶν τὰ ὑποκάμισά του διὰ κόλλας καὶ οὕτως ἐπειθεν αὐτὸν νὰ πορευθῇ ἀντ' αὐτῆς εἰς τὸ δάσος καὶ νὰ φέρῃ ξύλα. Βλέπετε φιλοπονίαν!

Ἀλλ' ἡ Μαρία προετίμα νὰ μεταβαίνῃ αὐτὴ εἰς τὸ δάσος νὰ συνάγῃ ξύλα καὶ νὰ ἐπανερχεταί

πτουσα ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ξύλων ὡς ὑποζύγιον μᾶλλον ἢ νὰ ἐργάζεται ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπομένουσα τὰ πάνδενα ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τὸ ψῆφος δὲν τὴν ἐφόβιζε καὶ εἶχε πόδας στερεοῦς. Λοιπὸν ἀπῆλθεν ἐλαφρόπους, φροντίσασα νὰ παραλάβῃ καὶ τεμάχιον ἄρτου νὰ το κοκκαλίξῃ καθ' ὁδόν.

Ὁ ἥλιος ἀνέτελλε καὶ ἡ γῆ ἐκαλύπτετο ὑπὸ λεπτοῦ στρώματος πάγου, ὅστις ἐσπινθηροβόλει ὡς κόνις ἀδαμάντων, καὶ ἔτριξεν ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς Μαρίας, ἥτις διεσκέδαζε ἀκούουσα τὸν τριγμὸν τῶν βημάτων της. Μετὰ τινα ὥραν ἐρθασεν εἰς τὸ δάσος ἀσθμαίνουσα καὶ ἐκάθισε νὰ ἀναπαυθῇ.

Ἐν ᾧ ἐκάθητο ἀναπαυομένη εἶδεν ἐκεῖ που πλυσίον της ἄγρια ἀνθούλια· ἠγέρθη μετὰ προθυμίας καὶ λησμονήσασα δικτὶ ἦλθεν εἰς τὸ δάσος, ἐπεδόθη εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἀνθούλλων.

Ἐτυχέ ποτε νὰ εἶσθε ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ νὰ θελήσετε νὰ δρέψετε ἄνθη; Τί κάμνετε; Δρέπετε τὰ πρὸ ποδῶν σας; Οὐχί! ἀλλὰ χωρὶς νὰ νοήσετε, ἀπομακρύνεσθε, διότι νομίζετε ὅτι βλέπετε καλλίτερα ἄνθη περαιτέρω καὶ μεταβαίνετε εἰς αὐτά, ἀλλ' ἔτι περαιτέρω νομίζετε ὅτι βλέπετε ἄλλα καλλίτερα καὶ προτιμάτε αὐτὰ καὶ αἰφνης εὐρίσκεσθε μακράν, πολὺ μακράν τῆς ἀρχικῆς θέσεώς σας.

Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὴν Μαρίαν· συλλέγουσα τὰ ἄνθη ἀπεμακρύνθη πολὺ καὶ ἐφθασε λεληθότως εἰς τὸ ἄλλο σχεδὸν μέρος τοῦ δάσους. Ἐτέρπετο δὲ ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐν ᾧ πᾶν ἄλλο κοράσιον ἤθελε φοβηθῇ πλανώμενον μόνον ἐντὸς τοῦ σιωπηλοῦ ἐκείνου δάσους. Ὅπως δὲ εἶνε φυσικὸν εἰς τοὺς εὐφραينوμένους ἤρχισε νὰ τραγοῦδῃ ἐν ἑκ τῶν ἄσματιν ἐκείνων ἅτινα εἶχε τραγοῦδῆσεν τὴν ἐσπέραν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, καί, ὡς ἐνθυμεῖσθε, ἐνομίσθησαν ὡς διαβολικά.

Ἡ μελαχροινὴ Βαλὴ κάθεται κοντὰ ἑς τὴν βρύση καὶ κυττάζει ἑς τὸ νερὸ, γυαλιστὸ σὰν τὸν καθρέφτη, τὰ ματάκια της ἑπ' ἀστράπτου καὶ τὰ δροσερὰ της χεῖλη, κόκκινα σὰν τὸ κοράλλι.

Τὰ μαλλιά της τὰ μακριά, μαῦρα σὰν φτερὸ κοράκου, πλέκει ἡ μελαχροινὴ μὲ χρωματιστὰς κορδέλλας· ἑς τὸ κεφάλι της φορεῖ δώδεκα σειρὰς φλωρίᾶς περασμένα πέρα πέρα σὲ δλόχρυσον κορδόνι.

Ἡ Γυρτοπούλα ἐξεπλάγῃ ἀκούσασα πρὸς τὰ ὀστέρα της φωνὴν νέου ἄδουσιν τὴν συνέχειαν:

Εἰς τὸ στήθος ἡ Βαλὴ δροσερὰ λουλούδια βάζει, καὶ στολίζει τὸ λαμπρὸν μετὰ χονδρὰ μαργαριτάρια, γιὰ ν' ἀρέσῃ ἑς τὸν Ταραξ τὸν πιὸ ὡμορφο λεβέντη τῆς φυλῆς τῶν Ἀθιγγάνων.

Ἡ Γυρτοπούλα ἐνόμισεν ὅτι ἡ καρδία της θὰ πετάξῃ ἔξω τοῦ στήθους της. Ἐκπεληγμένη ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἤρχετο τὸ ἄσμα, καὶ εἶδεν ὀλίγον μακράν καπνὸν ἐλαφρὸν ὑπὸ γλαυκόν, ἀνυψούμενον διὰ μέσου τῶν γυμνῶν κλάδων τῶν δένδρων. Καὶ πρὶν προφθάσῃ νὰ σκεφθῇ, ἔδραμε πρὸς τὸν καπνὸν ὡς ὑπὸ ἰσχυροῦ μαγνήτου ἐλκομένη.

Ὁ αἰὶδος ἐσίγα ἀναμένων ἀναμφιβόλως νὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ τὴν συνέχειαν τοῦ ἄσματος. Ἀλλ' ἀντὶ ἄσματος ἤκουσεν ἐλαφρὰ βήματα. Προχωρεῖ ὀλίγον καὶ αἰφνης εὐρίσκεται ἐνώπιον τῆς Γυρτοπούλας. Ἐστάθησαν ἀμφότεροι ἐκπληκτοί, ἠτένισαν ἀλλήλους καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ἤκούσθη διπλὴ φωνή: — «Μαρία! — Ζάνη!»

Τί τὴν θέλατε πλέον τὴν Μαρίαν! Ἐλησμόνησε καὶ τὴν Χονδροκατερίναν, καὶ τὰ ἔξλα, καὶ τὴν πλύσιν. Ἐχουσα τὴν χεῖρά της εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Ζάνη, τὸν ἠκολούθει ἀμέριμνος, οὐδέ τὸν ἠρώτησε κἂν ποῦ τὴν ὀδηγεῖ. Δὲν ἦτο πλέον ἡ ὑπέρτερα τῆς κυρᾶ Σπύραινας, οὐτε ἡ τρέφοις τοῦ Ὀρφανοτροφείου, οὐτε ἡ μαθήτρια τῆς κυρᾶς Ἀσκληπιάδου, οὐτε ἡ σύντροφος καὶ ἡ φίλη τῆς Εὐμορρίας· ἦτο ἡ κόρη τῶν Ἀθιγγάνων, ἦτο ἡ Γυρτοπούλα.

Ὁ καπνὸς ἐφαίνετο πυκνότερος. Ἐκαμψαν ἀτραπὸν τινα καὶ πρὸ τῶν ἐκαθήμενων ὀφθαλμῶν τῆς Γυρτοπούλας ἐπεφάνη θέαμα ὅπερ ἐνεθύμισεν εἰς αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῆς παιδικῆς ἡλικίας της.

Τί ἦτο τὸ θέαμα τὸ συγκινήσαν τὴν καρδίαν της; Ἦτο κατασκήνωσις Ἀθιγγάνων δεκάκις πλειότερων τῆς συνοδείας τοῦ Τίτκου, ἥς ἄλλοτε ἀπέτελε καὶ αὐτὸ μέρος. Τὰ ἀμάξια τῶν Ἀθιγγάνων ἦσαν κύκλῳ τεταγμένα, ἵπποι δασεώδεις ἐπλανῶντο ἐλεύθεροι τῆς ἐκείσε βόσκοντες, κατὰ διαλείμματα ἦσαν αἱ σκηναὶ ἐν δέρματος ζώων καὶ ἐκ τοῦ ἀνοίγματος τῶν σκηνῶν προέβαλλον κεφαλαὶ μετὰ περιεργίας παρατηροῦσαι τὰ περίετρα παιδία ἡμίγυμνα, ἔχοντα τὴν κόμην γρυγανώδη, ἀνέπαιζον μετὰ σκύλων ἰσχυρῶν, καὶ γυναικες καθήμεναι εἰς τὸν ἥλιον ἐπεσκεύαζον διὰ ραφῶν ὀραιῶν ἐνδύματα τετρίμμενα ζωρῶν χρωμάτων. Ἐξω σκηνῆς τινος ἐκάθητο γραῖα Ἀθιγγανὴ πλεόουσα τῇ μέλαιναν κόμην κορασίδος καλλιμόρφου, ἥτις βλεπούσα ὅτι ἡ γραῖα βραδύνει καὶ θέλουσα νὰ διασκεδάσῃ τὴν μονοτονίαν της ἐσειεν ἐκ διαλειμμάτων τὸ τέφι της. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς κατασκήνωσεως ἦτο πυρὰ ἀνημμένη καὶ περὶ αὐτὴν ἦσαν ἐξηπλωμένοι Ἀθιγγανοὶ θερμαινόμενοι μετὰ ῥαθυμίας. Τῆς ἐκείσε ἦσαν πρόχειροι ἐστία καὶ ἐπ' αὐτῶν γύτραι ἡ λέβητες ἐν οἷς αἱ Ἀθιγγανίδες ἔθραζον τὸ φαγητόν. Περαιτέρω νεανίσκοι ἐξέον κλάδους λεπτοῦς δι' ὧν οἱ καλαθοπλοκοὶ ἐπλεον κάνιστρα καὶ καλάθια.

Πάντες οὗτοι ἐστρεψαν τὰ μαῦρα βλέμματά των πρὸς τὴν Μαρίαν, ἥτις ὑπέμεινε αὐτὰ μετὰ με-

γιστης ἀταραξίας. Ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Ζάκῃ ἤλθεν εἰς τὸ μέσον τῆς κατασκηνώσεως ἔνθα ἔκαιεν ἡ μεγάλη πυρά. Ὁ πρεσβύτατος τῶν ἐξηπλωμένων Ἀθιγγάνων ἠγέρθη ὀλίγον στηριχθεὶς ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνός του καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ζάκῃ μετὰ σοβαρότητος καὶ μεγαλοπρεπείας :

«Τί μας φέρνεις αὐτοῦ ;

— Ἀρχηγέ, εἶνε ἀδελφὴ πού την εἶχαμεν χαμένην. Εἶνε ἡ Μαριά ἡ κόρη τῆς Ζαμόρας.»

Μέγας ψήφουρος ἠκούσθη, πάντες οἱ Ἀθιγγανοὶ καὶ αἱ Ἀθιγγανίδες ἐσπευσαν καὶ περιεκύκλωσαν τὴν Μαριάν, λέγουσαι :

«Ἡ κόρη τῆς Ζαμόρας! τῆς πεντάμορφης Ζαμόρας! ποῦ σὰν ἵκοντο θαρροῦσές πως δὲν πατεῖς τὴ γῆ! ποῦ δὲν εἶχε δευτέρη ἢ τὸ κέντημα...»

Ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὴν τίποτε πρὶν τῇ ὁμιλήσῃ ὁ ἀρχηγός.

Ὁ ἀρχηγὸς ἀνεκάθισε καὶ παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τὸ πρόσωπον τῆς Μαριάς.

«Πραγματικῶς εἶπε μετὰ τινος στιγμῆς, φαίνεται ὅτι εἶσαι τῆς φυλῆς μας. Λέγει ἀλήθειαν ὁ Ζάκῃ ; Εἶσαι ἡ κόρη τῆς Ζαμόρας ;

— Ἔτσι μοι εἶπαν, πῶς την ἔλεγαν τὴν μητέρα μου Ζαμόραν. Τὸν πατέρα μου τὸν ἔλεγαν Σάνδορ. Ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐγνώρισα τοὺς γονεῖς μου.

— Καὶ δὲν εἰξεύρεις ἀπὸ ποῦ ἦσαν ;

— Ὁ πατέρας μου ἦτο ἀπὸ τὴν Οὐγγαρίαν ἡ μητέρα μου ἦτο γιτάνη ἀπὸ τὴν Ἀνδαλουσίαν τῆς Ἰσπανίας.

— Καλὰ. Καὶ ποῖος σ' ἀνέθρεψε ;

— Ὁ Κοβάκ ἦτο ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς μας καὶ ἀπ' οὗ αὐτὸς ἀπέθανεν ἐγένεν ἀρχηγὸς ὁ Τίξκος.

— Καὶ πῶς δὲν εἶσαι μαζί του ;

— Ἡ γυναῖκά μου ἡ Ναφτέ, με ἐκακομεταχειρίζετο καὶ ἔφυγα καὶ ἐγώ. Μ' ἐπερίβαλψαν ἔπειτα καὶ Χριστιανοί, μ' ἔθρεψαν καὶ με ἐπεριποιήθησαν πολὺν καιρὸν, καὶ ἔπειτα μ' ἔβαλαν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον.

Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀθιγγάνων συνωφρῶθη καὶ εἶπεν

«Στὸ Ὀρφανοτροφεῖον ! ἔς τὴν φυλακὴν νὰ βά-

λουν τὴν ἐλεύθερην Γυφτοπούλαν ; Καὶ ἀπὸ κεῖ τώρα ἐβγήκες ;

— Ὅχι, μ' ἔβαλαν ἐδῶ κοντὰ εἰς ἕνα σπῖτι. Τὸ πρῶτ' μ' ἔστειλαν νὰ μαζέψω ξύλα εἰς τὸ δάσος. Ἀλλὰ τὸ δάσος μ' ἄρесе καὶ ἐπεριπάτησα, ἐπερίπατησα καὶ καθὼς ἤμουν μόνη μου ἐτραγουδῶσα τὸ τραγούδι τῆς πεντάμορφης Βαλῆς. Δὲν ἐπρόφθασα νὰ το ἀποτελειώσω ἐγώ, μοῦ το ἀποτελείωσεν ἡ φωνὴ τοῦ Ζάκῃ ! Μ' ἐπῆρεν ὁ Ζάκῃς ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἤλθα ἐδῶ μαζί του.

— Ὁ Ζάκῃς σε γυρεύει τώρα καὶ τρία χρόνια τὰ βουνὰ καὶ ἔς τοὺς κάμπους. Ἐρχεσαι μαζί μας

Ἡ Μαριά δὲν ἐδίστασεν, συλλογισθεῖσα ὅτι αὐτὴ μὲν φιλικαί τῆς οἰκογένειαι τὴν ἐλησμόνουν, τὴν κατεφρόνουν δὲ οἱ κύριοί της. Ἐδῶ δὲ τὴν προσε-

κάλει ὁ φίλος της καὶ οἰκογένεια ὁμογενῆς ἡνοῖγε

τάς ἀγκάλας της. . . . Μετὰ προθυμίας ἐκώ-

ψε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ εἶπεν :

« Ὁπου θεὸς πᾶτε σεῖς ἐρχομαι καὶ ἐγώ.

Ἀρχηγέ, εἴμα εἰς τὰς προστα-

γὰς σου.

Ὁ ἀρχηγὸς ἤπλωσε τὰς

χεῖράς του ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν

τῆς καὶ ἀνέ-

κραξε πρὸς τοὺς περιστῶτας Ἀθιγγάνους :

«Ἀκούστε ! Ἐγὼ ὁ Μιχάλης Σαμὸν δέχομαι εἰς τὴν φυλὴν, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα κανεῖς δὲν πρέ-

πει νὰ εἴπῃ δυνατὰ, τὴν Μαριάν, κόρην τοῦ Σάνδορ καὶ τῆς Ζαμόρας. Ὅλοι σας νὰ βοηθήτε καὶ νὰ ὑπερασπίσεσθε τὴν κόρην τῶν Ἀθιγγάνων !

Βοή μεγάλη ἠκούσθη καὶ πάντες ἐσπευσαν φε-

λοτιμώμενοι τίς πρῶτος νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν προστα-

σίαν τοῦ τὴν Γυφτοπούλαν.

Ἐπειτα ὁ ἀρχηγὸς εἶπε νὰ ἐτοιμασθῶσιν ἀναχώρησιν. Παρευθὺς οἱ ἵπποι ἐξεύχθησαν, οἱ σ-

σκηναὶ ἐδιπλώθησαν, αἱ πυραὶ ἐσῆσθησαν, οἱ σκ-

λοι ἀνεκλήθησαν ὑπὸ τῶν κυρίων τῶν, τὰ ἵχνη τῆς κατασκηνώσεως ἐξηφανίσθησαν καὶ ἡ φυλὴ τῶν Ἀθιγγάνων ἐξεκίνησε πορευομένη διὰ μέσου τοῦ δάσους, πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν τοῦ μέρου ὅθεν ἦλθεν ἡ Μαριά.

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Pollux
τῆς Κας COLOMB.

ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙΣ ΑΘΙΓΓΑΝΩΝ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ

— Μὰ τὴν εἶδες, βρέ Γιάννη ;

— Ἄν τὴν εἶδα ; νά, ἂν σοῦ λέω ψέμματα, ἔλεγε μὲ ὑπερηφάνειαν εἰς μικρὰν ὁμήγουριν ὁ Γιάννης Σμυριδῆς. Τὴν εἶδα καὶ χθὲς καὶ ἀντὶ προχθὲς ποῦ πῆγα τὴν νύκτα νὰ πάρω νερό ἀπὸ τὴν Πηγὴν. Κά-

τασπρη, μὲ χυτὰ μαλιὰ ὅσων ὦμο της καὶ ἐπιδούσε ἀπὸ βραχάκι σὲ βραχάκι καὶ ἔχανετο καὶ ἐφαίνετο, καὶ γύρω μου ἐπεφταν καὶ πράγματα ποῦ ὁ πατέρας μοῦ εἶπε πῶς ἦταν μάγια καὶ ἄμα μ' ἐπλησίασε, μοῦπε ὁ πατέρας νὰ μὴ φοβούμαι, νὰ κάνω τὸ σταυρό μου, καὶ ἡ νεράιδα ἐχάθηκε ἀμέσως !

— Μὰ ἐγὼ μέσα ἔς τὸ σταυλό μας ποῦ εἶδα ἕνα ἄλλο πρᾶγμα μὲ τόσες δυὸ φωτιές γιὰ μάτια καὶ ἔκανε ποῦ ! ποῦ ! ποῦ ! . . .

Καὶ τὰ παιδιὰ ἀκούμβησαν τὰ σταμνία τῶν εἰς τὰ σκαλοπάτια τῆς μεγάλης κλίμακος ἥτις πηγαίνει εἰς τὴν Ἀπάνω-χώραν καὶ ἔλεγον διὰ τὰς Νεραΐδας καὶ ἔλεγον διὰ τὰ φαντάσματα καὶ ἡ παιδικὴ τῶν φαντασία ἐμεγάλωνε τὰ πράγματα καὶ τὰ παρίστα ὥς ἐκτάκτα καὶ φοβερά καὶ ἐκπληκτικά !

Μακρὰν ἡ λευκὴ Ἐρμούπολις ἐφαίνετο μέσα εἰς τὴν ὁμίχλην ὥς μεγάλη ἀπέραντος Νεραΐδα λουομένη ἐν τῷ λιμένι, ἀμαυρῶ ἀκόμη εἰς τὸ πρωϊνὸν φῶς ! Καὶ ἡ Ἀπάνω χώρα λευκὴ καὶ αὐτὴ ὑψοῦτο ὑπερήφανος μὲ τοὺς ὡς φρουρίων ναοὺς της.

Ἐδῶ ἐγεννήθη ὁ Γιάννης Σμυριδῆς καὶ ὁ πατέρας του, ὁ ὑποδηματοποιός, καὶ ἡ μητέρα του, ἡ ξενοδουλεύτρια, τὸν ἀνέθρεψαν μὲ τὸν φόβον καὶ μὲ τὴν τρομάναν.

Ὁ Γιάννης δὲν ἦτο καλὸ παιδί ὅτε ἦτο

μικρὸς, δὲν ἔπαιρνε μὲ λόγια, δὲν ἔπαιρνε μὲ ξύλο· ἀλλὰ ὅταν τοῦ ἔλεγαν :

— Τώρα νὰ σὲ πάρῃ ὁ Δράκος, νὰ σὲ σχίσῃ δυὸ ἔτῃ μέσῃ, νὰ σὲ φάῃ, ὦχ Παναγιὰ μου, καὶ περνάει, Θεέ μου, φύλαγε !

Ὁ Γιάννης ἐμαζεύετο εἰς μίαν γωνίαν καὶ δὲν ἔλεγε λέξιν.

Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα εὗρισκαν τὴν ἡσυχίαν τῶν καὶ ὁ Γιάννης ἐγένετο τὸ πιὸ φοβητικὸν παιδί τῆς χώρας. Ἐφοβεῖτο ἔς τὸν δρόμον, ἐφοβεῖτο ἔς τὸ σπῖτι του, ἐφοβεῖτο καὶ τὴν σκιάν του ! Ἀμα δὲ ὁ πατέρας του ἤρχιζε νὰ διηγῆται εἰς φίλους τοῦ ἱστορίας παλαιὰς διὰ Νεραΐδας καὶ στοιχεῖα, ὁ Γιάννης ἔχανε τὸ χρῶμά του, ἴσχυοις !

Ἀπλοὶ ἄνθρωποι, δὲν ἤξευραν τί κακὸ ἔκαναν εἰς τὸ παιδί τῶν καὶ πόσον τὸ ἔβλαπτον.

Καὶ οἱ φίλοι τοῦ τὸν ἐπείραζαν, τὸν ἐτυραννοῦσαν !

— Τοῦ τῇ φτιάνομε, Κώστα, τί λές ;

— Γιατί ὅχι ; θὰ γελάσωμε, καί μένε Μιχάλη ! Καὶ ἀμέσως τὸ ἴδιον βράδυ ἀποφασίζουν νὰ τυλιχθῇ εἰς ἕνα σεντόνι ὁ Μιχάλης καὶ νὰ παρυσιασθῇ εἰς τὸν Γιάννην ὡς Νεραΐδα καὶ ὁ Κώστας κρυμμένος νὰ τοῦ ῥίπτῃ πετραδάκια !

Ἦτο ζέστη καὶ χθὲς καὶ προχθὲς καὶ τὴν ἡμέραν δὲν ἐτολμοῦσαν νὰ πηγαίνουν ἔς τὴν πηγὴν διὰ νερό. Δι' αὐτό, τὸ βράδυ ἄμα ἐνύκτωνε, ὁ ὑποδηματοποιὸς Σμυριδῆς ἔφερνε μίαν στάμναν, ὁ Γιάννης ἄλλη καὶ ἔφερναν τὸ νερό ἔς τὸ σπῖτι διὰ νὰ τοὺς δροσίσῃ ὅλην τὴν ἄλλην ἡμέραν. Τὴν πρώτην βραδυὰ ὁ Μιχάλης καὶ ὁ Κώστας δὲν ἐπῆραν εἰσόδον τῆς νυκτερινῆς ἐκδρομῆς· ἀλλὰ τὴν ἄλλην ὁ Μιχάλης ἦτον κρυμμένος ὀπίσω ἀπὸ ἕνα βράχον καὶ ὁ Κώστας ἀπὸ τὸν ὑψηλὸν τοῖχον ὁ ὁποῖος ἐφράζε τὸ βεῦμα.

Τὸ νερό ἔτρεχε τραγουδιστὰ ἀνάμεσα εἰς τὰς λευκάς πέτρας καὶ τὰ καταπράσινα χορτάρια καὶ ὑψηλὰ εἰς τὸν σκοτεινὸν οὐρανόν, ἀνάμεσα εἰς τὰ διαμαντένια ἀστέρια ἐκυλοῦσε τὰ ἀσημένια νερά του ὁ Γαλαξίας.

Ἡκούσθησαν βήματα καὶ ἔπειτα ἡ τρεμουλιαστὴ φωνὴ τοῦ Γιάννη.

— Ἀχ πατέρα, ἂν βγῇ καμμιά Νεραΐδα,

ὅπως ἔλεγε προχθὲς τοῦ μάστορο - Νικόλα πῶς σοῦτυχε ὅταν ἦσουν νέος;

— Μὴ 'μιλᾷς! μὴ 'μιλᾷς, παιδί μου, μὴ τύχη καὶ χάσης τὴ 'μιλιά σου. Καὶ ὁ πατέρας ὠμίλει σοβαρευόμενος διότι ἐπίστευε ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ συμβῇ!

Δὲν εἶχον κάμῃ δέκα βήματα ὅτε ὁ Μιχάλης ἐτινάχθη διὰ μιᾶς ἀπὸ τὴν κρύπτην του, καὶ εὐκίνητος ὅπως ἦτο ἐστάθη εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βράχου, τὴν ἰδίαν στιγμὴν καὶ ἕνα πετραδάκι ἔπεσε πλησίον των. Τὰ σταμνία ἔπασαν κάτω, ἔγιναν θρύμματα καὶ πατὴρ καὶ υἱὸς ἔφυγον τρέχοντες.

Ὁ Μιχάλης πηδῶν καὶ ἀποκρυπτόμενος τοὺς κατεδίωκε καὶ τὰ πετραδάκια τὰ ὁποῖα τοὺς ἔρριπτεν ὁ Κώστας δὲν τοὺς ἄφινον ἡσύχους!

Ὁ Μιχάλης καταγοητευμένος ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν του ἐξηκολούθει μόλις κρατῶν τὸν γέλωτα νὰ τοὺς καταδιώκῃ καὶ ὅταν ἔφθασε τόσον πλησίον, ὥστε νὰ τοὺς ἐγγίσῃ, ὁ πατὴρ ἐσταυροκοπήθη, ἐσταυροκοπήθη καὶ ὁ Γιάννης, ἀφοῦ τοῦ ἐσύστησε νὰ μὴ φοβῇται, καὶ ἐξόρκισαν τὸ κακὸν πνεῦμα. Ὁ Μιχάλης τότε ἐστάθη καί, ὅταν ἐστρεψάν διὰ νὰ φύγουν, ἐκρύβθη εἰς τὴν σχισμὴν τοῦ βράχου.

— "Αχ! τὴν εἶδες, πατέρα;

— Σὲ πᾶσα τόρα, πᾶμε...

— Ἦταν Νεραΐδα, πατέρα;

— Ναί! ναί! πᾶμε.....

Τὴν ἐπαύριον ἐπροτίμησαν τὴν ζέστην καὶ τὸν ἰδρωτὰ ἀπὸ τὸν φόβον τῆς νυκτός. Ὁ Γιάννης ἦτον κατακίτρινος, ἐκόπη τὸ αἷμά του καὶ τοῦ ἔκαμαν ἕνα σωρὸν ἱατρικὰ διὰ νὰ τὸν θεραπεύσουν.

Ἐπέρασαν ἡμέραι πολλαί, καὶ ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα ἐλησμονήθη ὁ Μιχάλης καὶ ὁ Κώστας διηγήθησαν εἰς ἄλλους φίλους τὸ ἀνδραγάθημά των. Αὐτοὶ τὸ εἶπαν εἰς ἄλλους καὶ ἔφθασε καὶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ Γιάννη.

— "Α μπά, ἀδύνατον, ἔλεγεν αὐτός, καὶ ἐπειτα πῶς ἐχάθηκε!

Ἄλλ' ὁ Γιάννης εἶχε καὶ ἕνα καλὸν φίλον ὁ ὁποῖος ἐζήτησε νὰ τὸν κάμῃ νὰ ξεφοβηθῇ καὶ τοῦ ἐπρότεινε μίαν βραδυὰ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ Γιάννης δὲν ἐπέιθετο, καὶ ὁ φίλος του Ἀντώνης Σύρης ἀπετάθη πρὸς τὸν πατέρα. Τὰ ἐσυμφώνησαν καὶ τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἐπὶ τὰ σταμνία των καὶ ἀνεχώρησαν.

Ὁ Ἀντώνης ἔπαιξε καλὸ παιγνίδι εἰς τὸ Κώστα καὶ τὸν Μιχάλη· τοῖς εἶπεν ὅτι ὁ Γιάννης θὰ πάγῃ γιὰ νερό καὶ νὰ πᾶνε κ' ἐκεῖνοι.

Μὰ τί τὰ θέλεις, ἡ τύχη δὲν εἶνε πάντοτε εὐνοϊκὴ· ἅμα ἐφάνη ὁ Μιχάλης μὲ τὰ ἄσπρα του καὶ ἔκαμε νὰ πηδήσῃ ἐπάνω εἰς τὸν βράχον πατεῖ τὴν ἄκραν τοῦ σινδονίου καὶ πίπτει. Ἐκπλησεν, ἐφώναξεν, ἐπροδόθη. Ὁ Γιάννης ἐγείρεται καὶ ἔκλειε ἀπὸ φόβον καὶ ἀπὸ χαράν, ὁ πατέρας τρέχει, ἀρπάζει τὸν Μιχάλην, τὸν ξισκαπάζει καὶ τὸν φέρει εἰς τὸν Γιάννην διὰ νὰ καμαρώσῃ τὸν φίλον του.

Ὁ Κώστας ἔφυγεν ὡς ἀστραπὴ καὶ ἐστάθη ἀπὸ τὸ δίκαιον ξυλοκόπημα τὸ ὁποῖον ἤσθλησαν τὰ πλευρά τοῦ Μιχάλη.

Ὁ Γιάννης ἔτριβε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ δὲν ἐπίστευεν· ἀλλ' ἅμα ἐξημέρωσε καὶ τὸ φῶς ἐδίωξεν ὅλους τοὺς φόβους τοὺς ὁποῖους προκάλεῖ τὸ μυστηριώδες σκότος τῆς νυκτός, ἐπὶ σθὴ πλέον, καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἤρκεσε νὰ τὸ ξεφοβίσῃ, νὰ τὸν καταστήσῃ γενναῖον καὶ θαρραλέον.

— Ἀμ' ἔτσι ὅζ' οἱ δράκοι, καὶ τὰ σταμνία χεῖρά, 'σάν τὴν Νεραΐδα, τὸν Μιχάλη!

Καὶ τότε ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ θάρρους εἰς ὁποῖον ἀνῆλθεν ὁ Γιάννης, βλέπει τὰ φοβιστικὰ καὶ τὰ εὐπιστὰ παιδάκια καὶ τοῖς ἀντιτάττει ὅτι τὴν εἶδε τὴν Νεραΐδα, ἀτάσπερν χυτὰ μαλλιά εἰς τὸν ὦμον τῆς, νὰ πηδᾷ βραχάκι εἰς βραχάκι καὶ νὰ τοῦ κάμνῃ μαγικὰ ἄλλ' ἔκαμε τὸν σταυρό του καὶ καλὰ ποῦ ἔκαμε, διότι ἀμέσως ἔφυγε!

Ἄλλ' ἕνας πιὸ ἐξυπνος ἀπὸ τὴν μικρὰν ἀμύγδαλον εἶπε·

— Μὰ ἐγὼ ποῦ μέσα 'στὸ σταυλό μας εἶναι ἕνα πρᾶγμα μὲ τόσες δυὸ φωτιές γιὰ μᾶς καὶ ἔκανε ποῦ! ποῦ! ποῦ!.....

Ὁ Γιάννης ἐξεθαρρύνθη ἀλλὰ καὶ ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του δὲν εἶνε ἡναγκασμένοι πλέον νὰ τὸν φοβίζουν διὰ νὰ τοὺς ὑπακούσῃ διότι εἶνε ἀρκετὰ μεγάλος ὥστε νὰ διακρίνῃ καλὸν καὶ ὠφέλιμον!

ΦΑΚ

Η ΔΙΛΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΑΤΑΚΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ἡ ἡμέρα τῆς Διλικας δὲν ἀρχίζει εὐχάριστα. Πρῶτα πρῶτα πρέπει νὰ πλυθῇ καὶ νὰ κτενισθῇ, καὶ ἡ Διλικα, ἡ ὁποία διόλου δὲν εἶνε φιλάρεσκος, μὰ ὅλως διόλου, εὐρίσκει πολὺ δυσάρεστον καὶ ἀνωφελὴ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν.

Ἡ θεὰ τοῦ κτενίου καὶ τοῦ σπόγγου τὴν κάμνει νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ κλαίῃ.

Καὶ ὅμως πρέπει κάθε πρωὶ νὰ γνωρισθῇ μὲ τὰ πράγματα αὐτά.

Χωρὶς αὐτὰ ἡ κόμη τῆς θὰ ἦτον ἐμπλεγμένη καὶ τὸ πρόσωπον ἀκάθαρτον, ὥστε κανεὶς, οὐδ' ἡ μητέρα ἀκόμη δὲν θὰ ἤθελε νὰ τὴν φιλήσῃ.

Ἐπειδὴ ἡ Διλικα κλαίει καὶ φωνάζει ὅτε τὴν πλύνουν καὶ τὴν κτενίζουν, ἡ ἐργασία διαρκεῖ πολὺ περισσότερο, παρ' ὅσον θὰ διήρκει ἂν ἔμενεν ἡσυχος. Χωρὶς νὰ λογαριάσωμεν ὅτι ὅταν αὐτὴ τραβιέται, ὁσάκις τὴν κτενίζει ἡ μητέρα τῆς, πονεῖ παρὰ πολὺ.

Ἐν τούτοις νὰ ποῦ ἐτελείωσε αὐτὴ ἡ ἱστορία. Ἡ μαμὰ τὴν φέρει τώρα εἰς τὸ τραπέζι.

Ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι εἶνε ἕνα μεγάλο φλυτζάνι γάλα.

Αὐτὸ εἶνε ὥραϊον! Ἄ! ἡ Διλικα τὸ ξεύρει πολὺ καλὰ αὐτὸ.

Ἐνθ' ἡ μητέρα τῆς δίδει τὸ γάλα, τὸ γατάκι μισουρίζει: «Μιάου! Μιάου!» τὸ ὁποῖον σημαίνει: «Πῶς θέλω νὰ δοκιμάσω αὐτὸ τὸ γάλα!»

Ἡ Διλικα ἐννόησε! Θέλει νὰ δώσῃ τὸ ἥμισυ εἰς τὸ γατάκι, διότι δὲν θέλει νὰ πεινᾷ.

Ἡ μητέρα τῆς Διλικας ἔδωσε γάλα εἰς τὸ γατάκι· καὶ ἡ Διλικα εἶνε πολὺ εὐχαριστημένη διότι δὲν τρώγει μόνῃ τῆς.

ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΧΕΛΙΔΩΝ

— Νὰ ἕνα πρᾶγμα ποῦ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, ἔλεγε μίαν ἡμέραν ἡ χελιδὼν εἰς τὸν αἰετὸν.

— Καὶ ποῖον;

— Διὰ τί νὰ καταδιώκῃς τὰ πρόβατα καὶ τὰ πτηνὰ, τὰ ὁποῖα εἶνε ζῷα ἀβλαβῆ, καὶ δὲν κυνηγᾷς τοὺς γάτους, τὰ κατηραμένα αὐτὰ τετράποδα;

Ὁ αἰετὸς ἀπήντησεν:

— Ἐνὰς σκώληξ μοῦ ἔλεγε σήμερον τὸ πρωί: «Διὰ τί λοιπὸν δὲν καταβροχθίζεις τὰς χελιδόνας, αἱ ὁποῖαι μᾶς τρώγουν ἀδίκως;»

— Ποῦ εἶνε ὁ σκώληξ αὐτός, ὁ ὁποῖος σὰς ὠμίλησε ἔτσι δι' ἡμᾶς;

— Ἐλα, σκώληξ, φίλε μου, εἶπεν ὁ αἰετὸς.

Ὁ σκώληξ ἐπλησίασεν. Ἡ χελιδὼν ἐπέταξε κατ' ἐπάνω του καὶ τὸν κατεβρόχθισε.

Ἐπειτα ἐξηκολούθησε μὲ ὅλην τὴν ἀπάθειαν τὰ παράπονά της, ἀλλ' ὁ μύθος δὲν μᾶς λέγει ἂν εἰσηκούσθῃ, διότι οἱ γάτοι δὲν παραπονοῦνται κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν πτηνῶν.

ΣΠΑΡΚ

ΤΟ ΠΥΡΟΦΑΝΙ

Νύχτα γλυκειά· τὸ πέλαγος σωπαίνει,
"Ὅλα τ' ἀστέρια λάμπουνε ἠψηλά.
Καὶ καθενὸς ἀκτῖνα ἀργυρωμένη
Τὰ βότσαλα τῆς θάλασσας φιλά.
Μιὰ βάρκα 'ς τ' ἀκρογιάλι περιμένει
Καὶ μὲ τὰ φύκια παίζει σιγαλά.
Νύχτα γλυκειά· τὸ πέλαγος σωπαίνει,
"Ὅλα τ' ἀστέρια λάμπουνε ἠψηλά.

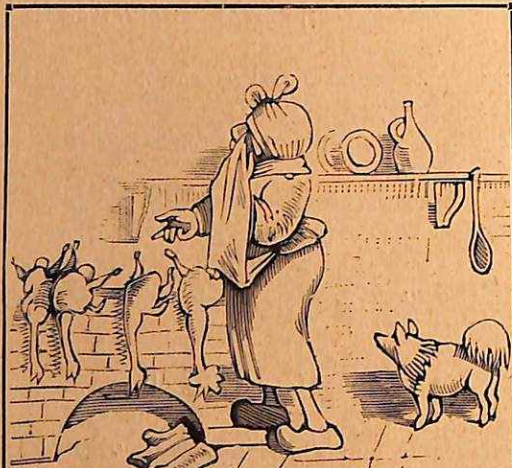
Μονάχα πέρα τὸ νησί φωτίζει
Λαμπρὸ τὸ πυροφάνι τοῦ ψαρά,
Τῆς κόκκινης ἀκτίνης του σκοροπίζει
Καὶ κοκκινίζουν γύρω τὰ νερά.
Κι' αὐτὸς τὸ τραγουδάκι του ἀρχίζει
Κι' ἀντιπαλεῖ τὰ λόγια του ἡ ξηρά.
"Αχ! τί γλυκὰ τοὺς βράχους τῆς φωτίζει
Λαμπρὸ τὸ πυροφάνι τοῦ ψαρά.

ΝΙΚΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

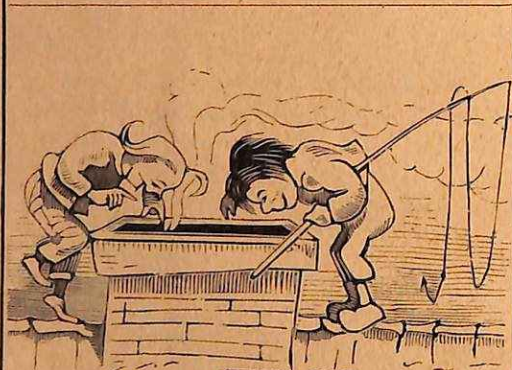
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΜΙΚΕΣ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 8]

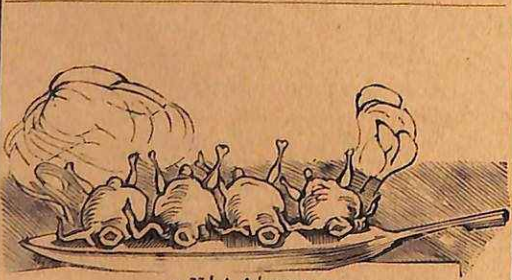
ΟΙ ΚΛΕΠΤΑΙ

« Ἐθρήνησε τὰ δύστυχα πουλιά της. »

« Καὶ βλέπουν ἀπ' τὴν καπνοδόχο κάτι ! »

« Νά ! ψήνονται »

Ἄφ' οὗ πολὺ λυπήθηκεν ἡ χήρα
κ' ἐθρήνησε τὰ δύστυχα πουλιά της,
ἀφ' οὗ τῆς τῶ-γραφε κι' αὐτὸ ἡ μοῖρα,
ἐσκέφθηκε νὰ 'δῇ γιὰ τὴν κοιλιά της.

— « Πολὺ μεγάλη, ἀλήθεια, δυστυχία
νὰ 'δῶ γιὰ μιὰ στιγμὸύλα νεκρωμένα
αὐτὰ ποὺ τρέχανε ὅλο ὑγεία
'ς τὸν κῆπο, 'ς τὴν αὐλὴν σιμὰ 'ς ἐμένα ! »

Ἄχ ἓνας μόνος τῇ ζωῇ μᾶς δίνει
καὶ τὴ δική τους πῶς νὰ τοὺς φυσῶ ; ...
Ἦτανε κρίμα τὸ κακὸ νὰ γίνη. ...
Μὰ τώρα, τί νὰ κάνω, θὰ τὰ ψῆσω.

Καὶ σκέπτεται αὐτὰ ἡ Εὐσταράχη,
κι' ἀκίνητο κυττάζει τὴν κλαμμένη
τὸ ἄσπρο της καὶ μαλλιαρὸ σκυλάκι·
σὰν πρῶτα πεταχτὸ δὲν μπαينوβγαίνει.

Γιατὶ πολὺ λυπήθηκε κι' ὁ Λέων
γιὰ τὸ κακὸ ποὺ βρῆκε τὴν κυρά του·
Μὰ κάτι ποὺ μαντεύει, εἶνε πλέον
ποῦ 'πῆρε ὅλως διόλου τὴ χαρά του !

Κι' ἀποφασίζ' ἡ χήρα νὰ τῆς ψῆσῃ,
τῆς ἀραδιάζει 'ς τὴ φωτιά μὲ χάρι ! ...
τῆς ἔρχεται καὶ πάλι νὰ θαυρώσῃ·
τῆς κότες κρίμα καὶ τὸ πετεινάρι !

Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς στιγμὴ δὲν χάνουν,
'ς τὴ στέγη σκαρφαλόνουνε σὰν γάτοι,
'ς τὸ χέρι ἀγκίστρι καὶ καλάμι βάνουν
καὶ βλέπουν ἀπ' τὴν καπνοδόχο κάτι.

Ἡ κότες δίχως πόδια καὶ κεφάλι
κατὰ σειρὰν ἐπάνω 'ς τὸ τηγάνι
νά ! ψήνονται μὲ μυρωδιὰ μεγάλη,
καὶ τέτοιο 'μάτι ὁ καθένας κάνει !

Τί τύχη ! ἴσα-ἴσα αὐτὴ τὴν ὥρα
πηγαίν' ἡ χήρα κάτω 'ς τὸ κελάρι
γιὰ τὸ φαγὶ τῆς βούτυρο νὰ πάρῃ,
κ' ἔτσι τοὺς δίνει εὐκαιρία τώρα.

Τῆς κότες μιὰ καὶ μιὰ τῆς ἀναιθάζουν
μὲ τὸ ἀγκίστρι ποῦφεραν μαζί τους·
'ς τὸ θαῦμα χάσκει τὸ σκυλί, καὶ κρᾶζουν,
πηδοῦν αὐτοί, γελοῦνε μεταξύ τους.

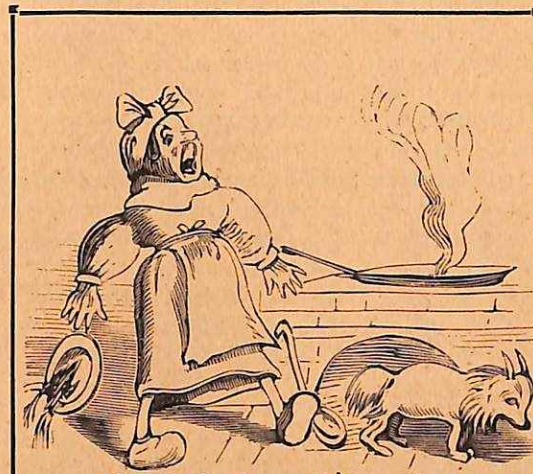
Τῆς παίρνουν, καταβαίνουν ἀπ' τὴ στέγη,
καὶ τώρα μόνον τὸ σκυλί γαυγίζει.
« Ἐμπρός ! » ὁ Παῦλος 'ς τὸν Μιχάλη λέγει,
κι' ἡ μυρωδιὰ γλυκὰ τοὺς γαργαλίζει.

Ὁ Λέων, τὸ σκυλάκι, ἐκεῖ στέκει·
γυρίζει ἡ Ἀνδρικού καὶ τί βλέπει !
Θαρρεῖς πῶς τὴν κτυπᾷ ἀστροπελέκι !
« Ἄχ, Λέων ! » κρᾶζει, « τώρα τί σοῦ πρέπει ; »

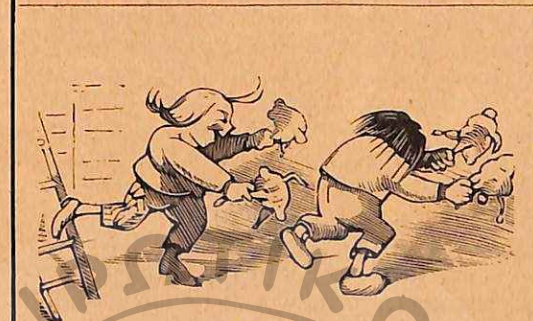
Ἐκόρωσε, ἐγίνηκε καμίνι,
ἀρπάζει μὲ μανία τὴν κουτάλα,
τὸν δέρνει νὰ καὶ τούτῃ νὰ κ' ἐκείνη !
κι' ὁ Λέων χύνει δάκρυα μεγάλα !

Χωρὶς αὐτοὺς ὁ ἄμοιρος νὰ φταίῃ
πικρὸ φαρμάκι ἀπ' τὴν κυρά του πίνει.
Καὶ κλαίει τὸ σκυλάκι, κλαίει, κλαίει,
τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων νὰ ξεπλύνῃ.

Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς, ὥσάν ἀγρίμια
κρυμμένοι· 'ς τὴ φραγὴ τοῦ κῦρ Κουμπάρη,
ἀρχίζουν νὰ μοιράζουν τὰ κλεψίμια·
καθένας θέλει πῖο πολὺ νὰ πάρῃ.

« Θαρρεῖς πῶς τὴν κτυπᾷ ἀστροπελέκι »

« Ἐμπρός ! ὁ Παῦλος 'ς τὸν Μιχάλη λέγει »

« Ἐαπλώνονται σὰν τύμπανα 'ς τὸ χῶμα »

Καὶ τρῶνε καὶ οἱ δυὸ σὰν λυσσασμένοι,
ἐαπλώνονται σὰν τύμπανα 'ς τὸ χῶμα
κι' ἀπὸ τῆς κότες ἓνα πόδι μένει
ἀπ' ἔξω ἀπ' τοῦ καθενὸς τὸ στόμα.

(* Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΦΑΚ
[Κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Busch]

Μιά μέρα ένα μικρό κορίτσι μου έλεγε:
«Έκαμα εξετάσεις. Πάω τώρα να πετάξω
τά βιβλία μου και να ήσυχάσω».

— «Α μπράβο, κοριτσάκι μου!» τής είπα.
«Πήγαμε να τα πετάξεις και να ήσυχάσης.
Τι σου χρησιμεύουν τάχα τώρα;... Μήπως
αγοράζουμε τα βιβλία και μαθαίνουμε τα
γράμματα γι' άλλο τίποτα, παρά για να δώ-
σουμε εξετάσεις;... 'Αφού μάς έκουσε μι-
α στιγμή η κυρία 'Επιτροπή, άφ' ού πήραμε
στρογγυλό τὸ άριστά μας, άφ' ού μάς φίλησαν
οί γονεῖς μας, τί τα θέλουμε πειά;... Οί κόποι
μας και τὰ έξοδά μας έπληρώθησαν με τὸ
παραπάνω. Πήγαμε γρήγορα νὰ τα πετάξεις!»

Ήταν έξυπνο κοριτσάκι και το κατάλαβε άμέ-
σως πὼς την 'περίπαιζα. Μὰ σάν δέν 'μπορούσε
νὰ καταλάβη τί κακό τάχα βρήκα στους λόγους
της για νὰ της άποκριθῶ έτσι, 'σάθηκε στη μέση
της σκάλας καθώς ανέβαινε στην καμαρούλα
της (νὰ πετάξη τὰ βιβλία), 'γύρισε πίσω και
με 'κ'ύτταξε με ένα βλέμμα γεμάτο άπορία.

Ένα παρόμοιο συμπαθητικό βλέμμα, καθαρό,
διψασμένο γι' αλήθεια, μου φαίνεται αὐτή τή
στιγμή πὼς έχουν γυρισμένο άπάνω μου ὅλοι
σχεδόν οί μικροί άναγνώσται τῆς Διαπλάσεως.
Γιατί πόσες φορές και αὐτοί, άφ' ού έδωκαν εξε-
τάσεις—τῆς καλλίτερας πάντα, είμαι βέβαιος—
δέν επέταξαν σέ καμμιάν άκρη τὰ βιβλία τους
νὰ ήσυχάσουν για πολὺν καιρό, και πόσοι άπ'
αὐτούς δέν έχουν τή σαθερή ιδέα πὼς μαθαίνουν
τὰ γράμματα μονάχα για νὰ δώσουν εξετάσεις,
χωρίς νὰ μποροῦν, σάν τὸ μικρὸ εκείνο κορίτσι,
νὰ θροῦν και άλλο μεγαλείτερο προσρισμὸ τοῦ
βιβλίου και τῆς σπουδῆς! Γι' αὐτὸ τὴν άπάν-
τησι ἡ καλλίτερα τὴν εξήγησι ποῦ έδωκα
τότες ιδιαιτέρως στο κοριτσάκι, δέν νομίζω πε-
ριττὸ νὰ την κάμω δημοσίως και 'σέ σὰς.

Γιατί μαθαίνουμε γράμματα;

— Έμπρός, έλατε νὰ σκεφθούμε μαζί.

Ἄς υποθέσουμε για μιὰ στιγμή πὼς μελε-
τάτε στην Κοσμογραφία σας τὸ μάθημα περὶ
Φάσεων τῆς Σελήνης. Εἴχατε προσέξει καλά
στην παράδοσι, έμελετήσατε με τὴν καρδιά
σας, με ὅλο σας τὸ ζῆλο και καταλάβατε
λαμπρά πὼς γυρίζει ἡ Σελήνη γύρω-γύρω στη
Γῆ και γιατί μάς δείχνει φωτισμένο πότε ένα
κομμάτι, πότε τὸ μισὸ και πότε ὅλο της τὸ
πρόσωπο. Ἡ άπορία ποῦ θὰ σας 'γεννήθηκε

βέβαια χίλιες φορές για τὰς φάσεις σας έλύ-
θηκε δια μιὰς και αίσθάνεσθε ζωερὴ χαρὰ και
ικανοποίησι. Δέν εἶν' έτσι;... Πηγαίνετε τὸ
ἄλλο πρωτὶ στο Σχολεῖο και ακριβῶς στο μᾶ-
θημα τῆς Κοσμογραφίας βγαίνει ὁ κληρὸς σας,
'Α, νὰ σὰς ιδῶ! Μὲ τί προθυμία θὰ πῆτε στο
δάσκαλο τὸ μάθημα και πὼς θ' άρπάξετε—πολὺ
δίκην βέβαια—τὸν καλὸ βαθμὸ! Μᾶ... κρῖμα
στην τόση χαρὰ σας! Ἄπο τῆ γρηγοράδα σας
εκάματε στην άρχῇ ένα λάθος και έπεισμώνσατε.
Τὸ πείσμα σας έκαμε νὰ τα χάσετε. Ὁ Δάσκα-
λος σὰς διώρθωσε σὲ πρᾶγμα ποῦ το ξέρατε. Αὐτὸ
εμεγάλωσε πολὺ περισσότερὸ τὴν ταραχὴ σας.
Οί συμμαθηταί σας, οί αντίτιζήλοί σας γελοῦν.
Οἱ σεις μερδεύεσθε, θυμόνετε... Ἐπὶ τέλους μπράβο
σας! εκατορθώσατε νὰ τὰ χάσετε σὲ τέτοιον
βαθμὸ, ποῦ νὰ μὴ μπορεῖτε νὰ 'πῆτε οὔτε λέξι
ἀπο μάθημα ποῦ τὸ ξεύρετε στην έντέλεια...

Ὁ καϋμένος ὁ δάσκαλος τί νὰ κάμη; άπ' αὐ-
τὴ τὴν ὥρα θὰ σας κρίνη—κατεβάζει τὴν πέννα
άπ' τὸ αὐτὶ και χούρτε... σὰς γράφει στὸν κα-
τάλογο ένα μεγάλο και δλοστρογγυλομηδενικό!

Ἄς υποθέσουμε ακόμα πὼς ἄλλη φορὰ σ'
ένα ἄλλο μέρος τῆς Κοσμογραφίας, στο περὶ
'Εκλείψεων π. χ. ποῦ εἶνε πειὸ δύσκολο νυστα-
ζετε και δέν έχετε ὀρεξι νὰ μελετήσετε. Τὸ
περνάτε μιὰ φορὰ χωρίς νὰ καταλάβετε τί-
ποτα. Μόλις άποστηθίζετε μιὰ—δὺο φράσεις σάν
παπαγάλος και άποκοιμάσθε άπάνω στο βι-
βλίο... Τὸ ἄλλο πρωτὶ πηγαίνετε στο Σχο-
λεῖο χωρίς νὰ ξεύρετε τί σας γίνεται, και ὡ-
συμφορὰ! και σήμερα βγαίνει παλι ὁ κληρὸς
σας. Ἡ τύχη σας κατατρέχει· βέβαια δέν θὰ
'πῆτε οὔτε γρύ. Μᾶ... τί συμβαίνει λοιπόν;
Τὸ θάρρος ἀπο τὸνά μέρος ποῦ σας δίνουν
λίγες φράσεις στην άρχῇ ποῦ ξεύρετε απέξω
συμμαθητῆς σας ἀπο τᾶλλο ποῦ σας ψιθυρίζει
ἀπο φιλία τῆς ἐπιλοιπας, και ὁ δάσκαλος ποῦ
δέν πολυπροσέχει σήμερα, κάνουν ὥστε νὰ 'πῆτε
τὸ μάθημα λαμπρά, σχεδὸν ἄριστα. Ὁ δάσκαλος
—ποῦ νὰ ξέρη ὁ καϋμένος πὼς άπατήθηκε—
κατεβάζει τὴν πέννα ἀπο τ' αὐτὶ και χούρτε...
σὰς γράφει στὸν κατάλογο ένα μεγάλο έπτα.

Νὰ μου 'πῆτε τώρα μεταξὺ μας μὰ εἰλικρινά,
Σὲ ποιὰν ἀπο τῆς δὺο αὐτῆς περιστάσεις θὰ ἦσθε
πειὸ ικανοποιημένοι, πειὸ εὐχαρισστημένοι με τὸν
εαυτὸ σας; Στην πρώτη, ποῦ κάτι έμάθατε, ἂν και
εκάματε κακὴ φιγούρα σὲ δάσκαλο, ἡ σὴ δεύτερη

ποῦ εκάματε καλὴ, ἂν και δέν έμάθατε τίποτα;...

Ἄλλοι θ' άποκριθοῦν, στην πρώτη ἄλλοι, στη
δεύτερη. Μὲ τοὺς πρώτους είμαι και ἐγὼ σύμ-
φωνος, γιατί βλέπω πὼς ξέρουν και έννοοῦν τὸ
ἀληθινὸ τους συμφέρο, τὴν πραγματικὴ τους
ὠφέλεια. Μὲ τοὺς δεύτερους ὅμως, τί νὰ σας πῶ!
δέν μπορῶ διόλου, μὰ διόλου νὰ συμφωνήσω.
Αὐτοί φαίνεται πὼς δέν ξεύρουν γιατί μαθαίνουμε
γράμματα· και σάν τὸ κοριτσάκι εκείνο, ποῦ σας
έλεγα στην άρχῇ, εἶνε έτοιμοι άφ' οὔ δώσουν εξε-
τάσεις, νὰ πετάξουν για πάντα τὰ βιβλία τους.

Ὅχι, παιδιὰ μου, ὄχι! Δέν μελετοῦμε για
νὰ δώσουμε εξετάσεις, παρά για νὰ μάθουμε
γράμματα. Τὰ γράμματα αὐτὰ εἶνε ποῦ θὰ
μας κάνουν ἀνθρώπους, και ὄχι ὁ βαθμὸς ποῦ
θὰ πάρουμε στὰς εξετάσεις. Ὅσοι εκατόρθωσαν
νὰ πάρουν ψεύτικους βαθμούς, χωρίς νὰ ξέρουν
τίποτα, αὐτοί εἶνε μηδενικά: ἐν ᾧ και βαθμὸ
μεγάλο ἂν δέν πάρης—ὅπως δὰ πολλοί μεγάλοι
ἀνθρωποι—φτάνει νὰ ξέρης γράμματα για νὰ
ἦσαι κάτι τι. Τὸ παραδέχεσθε;

Τὰ βραβεῖα, οί επαινοί, οί βαθμοί δέν εἶνε παρά
δολώματα νὰ μελετοῦν τὰ παιδιὰ: μὰ τὰ έξυπνα
παιδιὰ, ὅσα μποροῦν λιγάκι νὰ σκεφθοῦν, και δέν
εἶνε ὅλως διόλου νήπια δέν έχουν χρεια ἀπο δολ-
ώματα: δόλωμα άρκετὸ ποῦ εἶνε αὐτὰ τὰ ἴδια
γράμματα. Ἡ πειὸ εὐγενής, ἡ πειὸ μεγάλη, ἡ
πειὸ θεία ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου, εἶνε ἡ ἐπιθυμία
νὰ μάθη, ὁ πόθος τοῦ εἰδέναι ποῦ έλεγον οί πα-
λαιοί μας: και οὔτε εὐρέθηκε ακόμα στὸν κόσμῳ
καλλίτερη πνευματικὴ εὐχαρίστησι ἀπο τὴν ικα-
νοποίησι τῆς ἐπιθυμίας αὐτῆς. Τὰ γράμματα
μονάχα έχουν τὴν δύναμι νὰ μάς τη θεραπεύουν.
Αὐτὰ μάς μορφώνουν, μάς καλλιτερεύουν: αὐτὰ
μάς δίνουν, ὅ, τι τὸ ἀνήσυχο πνεῦμά μας γυρεύει
αἰώνια: αὐτὰ σαβουρόνουν τὸ μυαλὸ μας, για
νὰ μὴ παραδέρνη σάν βάρκα ἐλαφρὴ στο πέ-
λαγο τῆς ζωῆς... Ἐχουμε ἀνάγκη φυσικὴ νὰ
μάθουμε, και γι' αὐτὸ μαθαίνουμε γράμματα.
Ἄλλοίμονο σὲ 'κείνον ποῦ δέν αίσθάνθηκε ἄ-
κόμα αὐτὴ τὴν ἀνάγκη και μελετᾷ μονάχα
για ένα βαθμὸ και ἐν ἀπολυτήριῳ!...

Τὸ ξέρω πὼς δέν εἶνε αἱ εξετάσεις ὅλως
διόλου μάταιη και περιττὴ ἐπίδειξι... Τὸ ξέρω
πὼς για τὴν κοινωνικὴ ζωὴ έχουμε ἀνάγκη
και ἀπο τὴν βράβεισι και ἀπο τὸ βαθμὸ και
ἀπο τὸ δίπλωμα. Αὐτὰ, σάν έχουμε χρεια, θὰ
μας δώσουν θέσι και κομμάτι φωμί. Μὰ με
τί καρδιά, 'πῆτε μου, θὰ το τρώμε, σάν θὰ

έχουμε μέσα μας τὴν ιδέα πὼς πραγματικῶς
δέν το ἀξίζουμε, γιατί δέν έμάθαμε τίποτα;

Ἄν ἦρουν δάσκαλος δέν θὰ έπαυα νὰ λέγω
στὰ παιδιὰ νύχτα—μέρα: Τὸν καιρὸ ποῦ μελε-
τάτε, μὴ συλλογιζέσθε οὔτε τὸ σχολεῖο, οὔτε
μένα, οὔτε τὸ βαθμὸ, οὔτε τὰς εξετάσεις. Συλ-
λογιζέσθε μονάχα τὸ μάθημά σας, νὰ το μάθετε,
νὰ το καταλάβετε καλά, και μὴ σὰς μέλη!
Τὰ ἄλλα θὰ έλθουν μονάχα τους και μάλιστα
θὰ έλθουν και κάτι περισσότερα μαζί τους, ποῦ
δέν θὰ έρχονται ἂν μελετοῦσατε μονάχα για
νὰ δώσετε εξετάσεις... δηλαδή θὰ μορφωθῆτε,
θὰ φωτισθῆτε, θὰ γίνετε ἀνθρωποι και ἴσως θὰ
δοξασθῆτε. Τὰ βιβλία θὰ σας χρησιμεύουν 'ς
ὅλη σας τὴ ζωὴ, και ὄχι μόνον ποῦ δέν θὰ τα
πετάτε, άφ' οὔ κάμετε εξετάσεις, για νὰ ήσυ-
χάσετε, παρά θὰ έχετε και τὴν έννοια νὰγο-
ράζετε καινούργια, ὡς ποῦ νὰ γεράσετε. Γιατί
τότε ἡ σπουδὴ θὰ σας φαίνεται γλυκειά, ἀγαπη-
τὴ· ἐν ᾧ ἂν θὰ την κάνετε για συμφέρο και φι-
γούρα, θὰ σας εἶνε μαρτύριο ἀπαρδευμάτιστο.

Και τὸ καλλίτερο πειὸ εἶνε, νομίζετε;

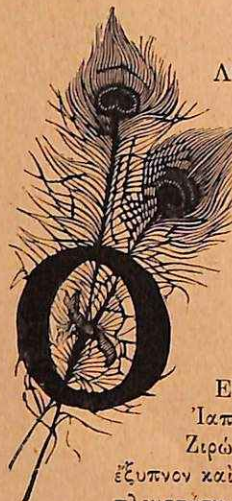
Εἶνε ποῦ σάν θὰ μελετᾷτε με ἀγάπη για τὰ
γράμματα, για τὸ φῶς, ἐν ᾧ θὰ ξέρετε για
τὸν εαυτὸ σας, θὰ έχετε πάντα και τὸ θάρρος
νὰ δώσετε ὅποτε σὰς 'ποῦν εξετάσεις ἀληθινές,
αὐστηρές: ἐν ᾧ ἀπεναντίας κανένας ἀπο ἐκεί-
νους ποῦ 'μελέτησαν κλεφτά, άρπαχτά, κατερ-
γαρίσια ἢ παπαγαλίστικα, έτσι μονάχα για τὰ
μάτια τοῦ κόσμου, για τὴν ἀνάγκη ποῦ εἶχαν
νὰ δώσουν εξετάσεις και ὄχι για τὴν ἀνάγκη ποῦ
αίσθάνονται νὰ μάθουν—κανένας λέγω ἀπο αὐ-
τοὺς, έστω και ἂν κατῴρθωσεν νὰ πάρη καλὸ βαθ-
μὸ, δέν έμαθε τίποτα, δέν έμορφώθηκε καθόλου.

Μπα! και μήπως περιμένετε νὰ τους μά-
θετε τώρα ἀπο μένα; Εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ
γνωρίζετε και σεις πολλοὺς ποῦ ἐν ᾧ 'πῆραν
λαμπρά ἀπολυτήρια και δίπλωματα, έπέρασαν
ἀπο τόση σπουδὴ ἀβρόχους ποσὶ, χωρίς νὰ
καταλάβουν τίποτα, χωρίς νὰ μορφωθοῦν, χωρίς
ν' ἀνθρωπισθοῦν, και εἰμιναν ἀληθινὰ ζῦλα
ἀπελέκητα—για νὰ μὴν πῶ χειρότερο—ὅπως
ἦταν και πρὶν ἀρχίσουν τὸ ἀλφάβητάρι.

Εἶνε πειὰ ἀνάγκη νὰ σας ἐξηγήσω γιατί;
Γιατί, παιδιὰ μου, 'ς ὅλο τὸ διάστημα τῶν
σπουδῶν των αὐτοί οί ἀνῆλτοι ἐλθισμονοῦσαν
πὼς οί ἀνθρωποι μαθαίνουν γράμματα ΠΡΩΤΑ
για νὰ μάθουν και ὙΣΤΕΡΑ για νὰ δώσουν
εξετάσεις.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΒΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΖΙΡΩ

ΛΟΙ οί μικροί μου φίλοι θα με ακολουθήσωσι σήμερον εἰς μακρινόν, πολὺ μακρινόν ταξίδι. Εἵμεθα διὰ τὴν Ἰαπωνίαν.

Ἐχρουν νὰ ἴδωμεν νέα πράγματα, νὰ γνωρίσωμεν ἄλλους ἀνθρώπους, ἄλλα ἄθη, καὶ ἄλλα ἔθιμα.

Εἰς τὴν πρωτεύουσιν τῆς Ἰαπωνίας, τὴν Ἰεδδῶ, ἔζη δὲ Ζιρῶ, παιδάκι δέκα ἐτῶν, πολὺ ἐξυπνον καὶ πολὺ καλόν. Ἐφόρει ἀπλουστάτην εὐρείαν ἐσθῆτα ἐκ μετὰ-ξῆς μὲ πλατείας χειρίδας, φθάνουσιν ὀλίγον κατωτέρω τῶν γονάτων του καὶ ἐσοιγμένην εἰς τὴν μέσην μὲ ζώνην πολυτελῆ. Ἀντὶ βραχείας κόμης, ἔτρεφε μακράν καὶ στιλπνὴν μελανὴν πλεξίδα. — Καὶ τί; ἀγόρι εἶν' αὐτὸ ἢ κορίτσι; θὰ μοῦ εἰπῇτε ὅλοι· ἀφοῦ οὔτε σακκάκι φορεῖ, οὔτε παντελόνι, οὔτε καπέλλο!

— Ἀπατάσθε ὅμως· εἶνε ἀγόρι, ἀλλὰ Ἰαπωνόαις, ἀπὸ τὸν τόπον δηλαδὴ τὸν ὅποιον ἐπωνύμασαν Παράδεισον τῶν Παίδων.

Καὶ ὁ Ζιρῶ ἦτο ὑπερήφανος διότι ἐγεννήθη Ἰάπων, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δεικνύει τὰ καλά του αἰσθήματα, διότι πᾶς τις πρέπει νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τὴν πατρίδα του, ἀλλ' ὅμως αὐτὸς καὶ οἱ συμπατριῶταί του ὑπερβαίνουσιν ὀλίγον τὰ ὅρια τῆς ὑπερηφανείας, διότι νομίζουσιν ὅτι κατὰγονται ἀπὸ Θεοῦ.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ζιρῶ ἦτο ἀνώτερος ἀξιωματικός τοῦ Μικαδου, τοῦ αὐτοκρατορος δηλ. τῆς Ἰαπωνίας. Δι' αὐτὸ ὁ Ζιρῶ ἐνῶ μόλις ἦτο δεκαετής εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ ξίφος, τοῦθ' ὅπερ εἶνε δείγμα εὐγενείας, ὅχι μόνον ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀλλὰ καὶ ἀλλοῦ. Δις τῆς ἐβδομάδος ἐγυμνάζετο εἰς τὴν ξιφασίαν· καὶ δὲν γυμνάζονται μόνον οἱ ἄνδρες ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡ δεσποινὶς Κοτῶ, ἡ μεγαλειτέρα ἀδελφὴ τοῦ Ζιρῶ ἐδίδασκετο τὸν χειρισμὸν τῶν ὅπλων.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ἡ ξιφασία εἶνε τόσο ἀναγκαῖον μάθημα εἰς μίαν κόρην ὅσον καὶ τὸ κέντημα καὶ ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ζωγραφικὴ.

Ὁ Ζιρῶ ἐγνώριζεν ἀπὸ τότε τὴν χρῆσιν τοῦ ξίφους. Καὶ μίαν ἡμέραν μάλιστα τοῦ παρουσιάσθη περίστασις νὰ τὸ χρησιμοποίησιν. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἀπὸ τὸ μάθημά του διήρχετο πρὸ μικρᾶς δεξαμενῆς, κεκαλυμμένης ὑπὸ νυμφαίων.

Τὰ γνωρίζετε τὰ ὠραία αὐτὰ φυτὰ, τὰ φυόμενα ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὑπερήφανα ἄνθη ὁμοιάζουσι πρὸς ἀργυροῦς κάλυκας, καὶ τὰ μεγάλα φύλλα των εἶνε στρογγύλα καὶ καταπράσινα. Αἱ ρίζαι τῶν νυμφαίων ἐμπεριέχουσιν εὐχάριστον ἀμυλῶδη ὕλην τὴν ὁποίαν πολὺ ἀγαπῶσι τὰ παιδιά. Ἀλλὰ ὁ Ζιρῶ δὲν ἤθελε τὰ ἄνθη αὐτὰ ἀπὸ λαιμαργίαν του· ἤθελε νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὴν ἀδελφὴν του ἢ ὅποιον τὰ ἡγάπα ὑπερβολικᾶ, διότι εἰς τὴν Ἰαπωνίαν δὲν εἶνε λευκὰ ὅπως ἐδῶ ἀλλὰ ροδινα καὶ τὰ φύλλα των τόσο πολὺ μεγάλα, ὥστε αἱ Ἰαπωνίδες μεταχειρίζονται αὐτὰ ἀντὶ ἀλεξιηλίων καὶ πέλων. Ὁ Ζιρῶ ἔσυρε τὸ ξίφος του καὶ προχωρῶν ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν χόρτων τὰ ὅποια ἐφρασσον τὴν ὄχθην ἐκοψέ μερικά, τὰ ὠραιότερα, καὶ ὅταν ἀπεσύρετο ἀποφέρων αὐτὰ θριαμβευτικῶς συριγμὸς ἠκούσθη καὶ ἐρπετὸν φοβερόν διηυθύνθη ἐναντίον του. Πρὸς στιγμὴν ἐφοβήθη, ἀλλ' ἔπειτα συλλογισθεὶς τὰς νίκας τοῦ πατρός του καὶ ὅτι ἴσως καὶ αὐτὸς ἤθελε προσκληθῇ μίαν ἡμέραν νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα του, ἔσυρε τὸ ξίφος τὸ ὅποιον εἶχεν ἀποθέσῃ πρὸ μικροῦ καὶ δι' ἐνὸς κτυπήματος ἐχώρισεν εἰς δύο τὸ ἐρπετόν· καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ του ἔπεσεν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ἐνῶ τὸ σῶμα του ἄψυχον κατέκειτο ἀφ' ἐτέρου.

Συνέλεξεν ἔπειτα τὰ ἄνθη καὶ ἐπανῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς τὸν οἶκόν του.

— Καὶ πῶς διήρχετο τὴν ἡμέραν τοῦ ὁ Ζιρῶ θὰ μὲ ἐρωτήσετε;

Νὰ σὰς εἰπῶ. Τὸ πρωτὶ ἡ Ταμά, ἡ ὑψηλὴ τριά του, ἤρχετο νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ.

— Σήκω, Ζιρῶ, ἔλα σήκω, εἶνε ὥρα! σοῦ φερα καὶ νερὸ νὰ πλυθῇς, ἐφώναζεν.

Ὁ Ζιρῶ τινάζεται, διαστέλλει τοὺς βραχίονας καὶ χασμάται δύο τρεῖς φορές. Ἡ Ταμά ἐπαναλαμβάνει: "Ἐλα, σήκω, Ζιρῶ, σήκω λοιπόν."

Ὁ Ζιρῶ ψιθυρίζει: — Οὐθ' τί ἄσχημα ποιεῖνε! ἐκοιμῶμουν τόσο καλά!

Ἀλλ' ἐνῶ ὁμιλεῖ πηδᾷ κάτω τῆς κλίνης καὶ σπεύδει νὰ ἐνδυθῇ, διότι ἀμέσως ἐκτελεῖ τὸ

ἀποφασίζει, ἔπειτα ἤξευρε ὅτι ὁ πατὴρ του δὲν ἀγαπᾷ τοὺς ὀκνηροῦς.

Ἀρμὰ ἐτοιμασθῇ, προγευματίζει νεροβραστον ὀρύζιον: Θὰ ἐθαυμάζετε νὰ τὸν ἐβλέπετε πῶς τὸ τρώγει μὲ δύο μικρὰ ξυλαράκια ἀντὶ κοχλιαρίων, ὅπως συνθίζεται εἰς τὸν τόπον του. Ἐπειτα πηγαίνει καὶ λέγει τὴν καλημέραν εἰς τὸν πατέρα του, κλίνων τὴν κεφαλὴν καὶ φέρων τὴν δεξιάν του πρὸ τῆς ρινὸς του. Ὁ πατὴρ τοῦ Ζιρῶ δὲν τὸν ἐναγκαλίζεται ὅπως θὰ ἔκαμνεν ὁ ἰδικὸς σας, ἀλλὰ τὸν ἀκούει καθήμενος μὲ μεγάλῃν σοβαρότητα ἐπὶ τοῦ σοφᾶ του, ἀνεμιζόμενος μὲ τὸ ριπίδιον του, διότι καὶ αὐτό, ὅπως καὶ τὸ ἀλεξήλιον εἶνε δείγμα εὐγενείας ἐν Κίνα καὶ Ἰαπωνίᾳ.

Ἐπειτα ὁ Ζιρῶ πηγαίνει εἰς τὸ σχολεῖον μὲ τὰ ἄλλα παιδιά τῆς ἡλικίας του. Καθήμενος κατὰ γῆς, κατὰ τὴν Ἰαπωνικὴν μέθοδον, μελετᾷ τὸ Κινεζικὸν ἀλφάβητον, τοῦ ὁποίου σχήματα θὰ ἔχετε ἰδῇ ἐπὶ ἀγγείων ἐκ Σινικῆς πορσελάνης ἢ ἐπὶ τῆς Κινεζικῆς μελάνης. Ἐπειτα δοκιμάζει νὰ σχεδιάσῃ ἐπὶ τεμαχίου χάρτου τὰ γράμματα αὐτά, — ὅχι μὲ πέναν ὅπως ἡμεῖς, — ἀλλὰ μὲ μικρὸν χρωστήρα ἐμβεβαπτισμένον εἰς διάλυσιν μελάνης τῆς Κίνας.

Μανθάνει ἐπίσης τὰς ἀξιιώματα τοῦ Κομφουκίου, μεγάλου φιλοσόφου καὶ νομοθέτου τῆς Κίνας. Ἐκαστος μαθητῆς ἐπαναλαμβάνει τὸ μάθημά του μεγαλοφῶνως ἕως ὅτου τὸ ἀποστηθίσῃ, χωρὶς νὰ ταράσσωνται δι' αὐτὸ οἱ λοιποί, οἱ ὅποιοι ἐπίσης φωνάζουσι.

Τὸν χρόνον αὐτὸν τὸν διαθέτει ἄλλως πῶς ἡ Κοτῶ. Αὐτὴ πηγαίνει μὲ τὰς ἄλλας συνομηλικούς της εἰς τὸ σχολεῖον, ὅπου μανθάνει τὴν μουσικὴν καὶ τὸν χορόν. Παίζει εἶδος κιθάρης μὲ τρεῖς μόνον χορδὰς, ἐν χρήσει ἐν Κίνα καὶ Ἰαπωνίᾳ. Οἱ ἦχοι τῶν ὀργάνων τούτων εἶνε γλυκύτατοι διὰ τὰ κινεζικὰ ὦτα, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει νὰ εἶνε λίαν δυσάρεστοι διὰ τὰ ἰδικὰ μας.

Καὶ ὁ χορὸς ὁ Ἰαπωνικὸς δὲν εἶνε ὅμοιος μὲ τοὺς ἰδικούς μας. Πρῶτον τὰ κοράσια καὶ τὰ ἀγόρια δὲν χορεύουσιν ὁμοῦ, ἀφοῦ μόνον τὰ κοράσια διδάσκονται τὸ μάθημα τούτου. Ὁ χορὸς αὐτὸς συνίσταται εἰς χειρονομίας καὶ εἰς στάσεις, εἶνε μᾶλλον παντομίμα καὶ εἶδος παραστάσεως ὅπου ἐν ἡ περισσότερα πρόσωπα λαμβάνουσι μέρος, συχνάκις δὲ συνοδεύεται ὑπὸ ποιημάτων ἢ ὑπὸ ᾠδῆς.

Ἀλλὰ τί μὰς μέλει! Βλέπετε ὅτι εἶτε Ἑλληνες εἶτε Ἰάπωνες εἶνε, εἶτε κοράσια εἶτε ἀγόρια, ὅλα τὰ παιδιά ἐργάζονται εἰς ὅλους τοὺς τόπους.

Ἐχουσιν ὅμως καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεως των καὶ μάλιστα περισσοτέρας ἐκεῖ ἢ ἐδῶ. Μία τῶν κυριωτέρων ἐορτῶν, εἶνε ἡ πρώτη τοῦ ἔτους καθ' ἣν, ὅπως καὶ ἐδῶ, μοιράζουσι δῶρα καὶ γλυκίσματα. Ἀλλὰ ἡ εὐχαριστοτέρα καὶ μᾶλλον ἐπιθυμητὴ ἐορτὴ εἶνε ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τελουμένη διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ ἡ κατὰ Μάρτιον τελουμένη διὰ τὰ κοράσια.

Καὶ τὸ ὠραιότερον δῶρον τὸ ὅποιον δίδουσιν εἰς τοὺς Ἰαπωνοπαίδας εἶνε ἰχθύς ἢ ὁμοιώματα ἰχθύων. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς, ἐκάστη οἰκία κοσμεῖται διὰ σημαίων, φανῶν καὶ σημάτων παριστάντων ἰχθῆς.

Θὰ σὰς εἰπῶ τότε διατὶ ἀγαπῶσι τόσο πολὺ τοὺς ἰχθῆς. Γνωρίζετε ὅτι ὁ *σολωμός* καὶ ὁ *τρώκτης* (πέστροφα) καὶ ἄλλοι ἰχθῆς ζῶσιν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἀλλὰ εἰς ὠρισμένας ἐποχὰς ἀναπλέουσι τοὺς ποταμούς, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν ὅπως καταθέσωσι τὰ ὠὰ των. Ἡ κοίτη ὅμως τῶν ποταμῶν δὲν εἶνε πανταχοῦ ὁμαλὴ, διότι οἱ ποταμοὶ σχηματίζουν ρεῦματα καὶ καταρράκτας. Οἱ τρώκται δὲ καὶ οἱ *σολωμοὶ* δὲν δύνανται νὰ ἀναπλεύσωσι τοὺς τοιοῦτους ποταμούς καθ' ὅλον τὸ μήκος. Ζῶσιν ὅμως εἰς τὰς θαλάσσας ἐκεῖνας ἰχθῆς τινὲς ἐκ τοῦ εἶδους τῶν *κυπρίνων*, καλούμενοι *βοῖ*, οἵτινες κατορθοῦσι νὰ ἀναπλέωσι τοὺς καταρράκτας, καὶ οἱ ἰχθῆς οὗτοι εἶνε οἱ ἐξωγραφημένοι ἐπὶ τῶν σημείων, τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῶν ἄρρένων.

Ἐννοεῖτε λοιπὸν τότε τί σημαίνει ἰχθῆς προσφερόμενος ὡς δῶρον; Δηλοῖ: Λάβετε τὸν ἰχθὺν αὐτὸν ὡς πρότυπον καὶ, ὅπως αὐτός, ἐνδυναμωθῆτε διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ θάρρους, ὅπως ὑπερβῆτε τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς.

Ἐπίσης δωροῦμενος ἰχθὺν εἰς τὸ παιδίον εἶνε ὡς νὰ τῷ λέγετε: «Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχῃς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις σου ὅπως ὁ ἰχθῆς αὐτός.»

Δὲν γνωρίζω ἂν ὅλοι οἱ Ἰαπωνοπαῖδες συμμορφούνται μὲ τὸ *βοῖ*, ἀλλὰ τὸ ἐλπίζω. Παρ' ἡμῶν δὲν ὑπάρχει τὸ ἔθιμον αὐτό, ἀλλ' ὅταν σὰς παρουσιάσῃ, εἰς τὰς μελέτας σας, εἰς τὰς ἐργασίας σας οἰαδήποτε δυσκολία, θὰ ἐνθυμηθῆτε τοὺς λόγους μου καὶ θὰ συγκεντρώσῃτε πᾶσαν τὴν ἐνεργητικότητά σας ὅπως τὴν ὑπερβῆτε.

[Victorien Aury]

Γ.

ΑΙ ΔΥΟ ΜΕΛΙΣΣΑΙ

Δύο μέλισσαι πρώϊαν
 Ἄφησαν τὴν κατοικίαν,
 Καὶ εἰς ἔμπλεων ἀνθέων
 Κῆπον ἔφθασαν ὥραϊον.
 Ἡ μὲν μία ἐγκρατὴς
 Ἡ δὲ ἄλλη ἀκρατὴς,
 Ἦρχισαν αὐταὶ ἀλλοίαν
 Πᾶσα μία ἐργασίαν.

Ἡ δὲ ἄλλη φερομένη
 Ὅπου ἄνθος, ὅπου θύμος,
 Ἐσπευδεν ἐργαζομένη
 Φιλοπόνως καὶ προθύμως.
 Μέλι καὶ κηρὸν κομίζει,
 Τὴν κυψέλην τῆς πλουτίζει
 Καὶ κινούσα τὰ πτερὰ
 Ἐπανῆλθε ζωηρά.

Οὔσα λαίμαργος ἢ μία
 Καὶ τοῦ κόπου ἐναντία
 Εἰς τρυφὴν, καθὼς ἐπόθει,
 Ἀδιάκοπον ἐδόθη
 Καὶ μυζῶσα μ' ἀπληστίαν
 Τὴν ἱκμάδα τὴν γλυκεῖαν
 Ἐνεκρῶθη τελευταῖον
 Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνθέων.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' Ο ΛΑ

Ὁ νόμος τοῦ Δύντος.

Τὸν τελευταῖον αἰῶνα ἔζη ἐν τῇ Νοτίᾳ Καρολίᾳ τῆς Ἀμερικῆς ἱρλανδὸς ἀποικὸς, ὁ Ἰωάννης Δύντος, ἀνὴρ μεγάλης ἐνεργητικότητος, καὶ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τοῦ διαμερίσματος ἐκείνου.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον καταπλημμυρῆση καὶ ἐλυμαίνοντο τὴν Νοτίαν Καρολίαν παντοθενεῖς κακοποιοί. Ἐλεηλάτουν καὶ ἐπυρπόλουν τὰς οἰκίας, ἐφόρουν τοὺς δυστυχεῖς ἀποίκους, οἵτινες ἐν τῇ συνήθει δικαιοσύνῃ δὲν εὗρισκον ἀρκετὴν βοήθειαν ὅπως σωθῶσιν ἀπὸ τῶν ληστῶν.

Ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ λάβωσιν οἱ ἴδιοι μέτρα πρὸς σωτηρίαν των καὶ πρὸς τοῦτο περιέβλεπον αὐτοὺς νὰ ἀπόλυτον ἰσχύν. Οὗτος συνεβούλευσεν αὐτοὺς νὰ αὐτοδικῶσι: Δηλαδή ὁσάκις συνέλαβαν ἑνὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτοντα ἢ φονεύοντα ἐδίκαζον αὐτὸν ἐπὶ τόπου, τὸν κατεδίκαζον καὶ τὸν ἀπηγγόνιζον αὐτοσυγμεί.

Μετ' ὀλίγον ὁ τόπος ἡσύχασε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Δύντος κατέστη σεβαστὸν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας:

Δοκίμῃ τῶν ὧν.

Πολλάκις εὕρισκόμεθα εἰς δύσκολον θέσιν ὅπως διακρίνωμεν τὴν νωπότητα τῶν ὧν. Ἰδοὺ τρόπος ἀπλούστατος καὶ πρακτικώτατος. Ἐντὸς λεκάνης ὕδατος ρίψατε μίαν δρᾶκα μαγειρικοῦ ἁλατος. Ἐμβαπτίσατε ἔπειτα τὰ ὠά, καὶ τὰ μὲν τῆς ἰδίας ἡμέρας θὰ βυθισθῶσιν ἐντελῶς, καὶ τὰς παρελθούσης θὰ πλέωσιν ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ τὰ προγενεστέρων ἡμερῶν θὰ ἀνέλθωσι τοσοῦτον ὑψηλότερα πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ὅσον ὀλιγωτέρα εἶνε ἡ νωπότης των.

Μέσον τοῦ θεραπεύειν τὰ καύματα.

Ὅταν σὰς συμβῇ, ὁ μὴ γένοιτο, καὶ καύσεται χέρι σας, μὴ τὸ βρέξετε μὲ κρύον ὕδωρ ὅπερ θὰ κάμη νὰ πονέσετε περισσότερον, ἀλλ' ἀναμίξτε πὸν ὦν μὲ νωπὸν βούτυρον ἰσοῦ ὄγκου πρὸς τὸ καὶ διὰ τοῦ μίγματος ἀλείψατε τὰς πληγὰς.

Ὅχι μόνον τάχιστα θὰ ἰαθῇτε, ὅσον βαθεῖαι ἂν εἶνε αἱ πληγαί, ἀλλὰ καὶ οὐδὲν σημεῖον θὰ μενεῖ τοῦ καύματος.

Τεχνητὸν ὄρος.

Ἐν τῶν μᾶλλον περιέργων πραγμάτων τῆς Ἐκδοσεως, ἥτις θὰ γίνῃ ἐν Χικάγῳ τῆς Ἀμερικῆς 1892, θὰ εἶνε τεχνητὸν ὄρος ἐκ σιδήρου κατεσκευασμένον. Τοῦτο θὰ καλυφθῇ διὰ χρώματος καὶ λίθων φυτευθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ χόρτα, ἄνθη, χλωρί, θάμνοι. Ἐν τῇ κοιλότητι αὐτοῦ θὰ εἶνε ἐκτεθειμένα διάφορα ἀντικείμενα. Ἡλεκτρικὸς δὲ σιδηρόδρομος θὰ εἰσέλθῃ τοὺς ἐπισκέπτας ἀπὸ τῶν προπόδων εἰς τὴν κορυφὴν.

Σοφὰ λόγια

Ἐὰν ἔχετε κατὰ νοῦν νὰ κάμετε ἁμάρμα τι, εἶπεν ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος, εὑρετέ ἐν μέσῳ τοιούτων μέρος τότε ἔχετε τὴν ἄδειαν νὰ κάμετε τὸ μεγαλειότερον ἁμάρτημα.

Ὅσοι ἔχουσι περιουσίαν κτηθεῖσαν τῆς ἐργασίας των αὐτοὶ μόνον εἰδεύουσιν ἐκ πείρας τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων· οἱ δὲ κληρονομοῦντες περιουσίαν εἰδεύουσι μόνον τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἢ τὴν κατάχρησιν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ διδάσκαλος κτυπᾷ διὰ νὰ γίνῃ ἡσυχία.
 Ὁ μικρὸς Τοτὸς κτυπᾷ ἐπίσης.
 — Διατί κτυπᾷς, Τοτὸ; δὲν ἐντρέπεται;
 — Εἶνε ἡ ἡχώ, δάσκαλε...

Ἐστᾷ ὑπὸ τοῦ Ἑλπιδοφόρου.

*:

Ὁ Φώτης ἀκούων τὴν μητέρα του διηγουμένην κατορθώματα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, διακόπτει ἐρωτῶν:
 — Μαμά, ὑπάρχουν τώρα ἀρχαῖοι Ἕλληνες;

Ἐστᾷ ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

*:

Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Εἰς μαθητὴς τοῦ γυμνασίου ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν, φωνάζει:

— Παιδί, δώσέ μου ὀλίγες ἀνορθογραφίες.

— Δὲν ἔχομεν, κύριε, ἀπαντᾷ ὁ ὑπηρέτης, ὁ ὅποιος ὑπέθεσεν ὅτι ὑπάρχει φαγητὸν τι ὀνομαζόμενον οὕτω.

— Δὲν ἔχετε; λέγει ὁ πελάτης· τότε λοιπὸν γιατί τὰς γράφετε ἔς τὸν κατάλογον;

Ἐστᾷ ὑπὸ τῆς Γλωσσῆς.

— Τί ζητεῖ, μητέρα αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος;
 — Τὴν Ζωὴν μας, παιδί μου.
 — Τὴν ζωὴν μας; Λοιπὸν εἶνε κακοὺργος!

Ἐστᾷ ὑπὸ Σ. Σταμούλη.

*:

Ὁ Κωστάκης ἔλεγε πρὸς τὸν Μιμήν ὅτι θὰ τοῦ φέρῃ δῶρα ὅταν ἐπιστρέψῃ ἐκ τοῦ εἰς Ἀθήνας ταξειδίου του, ἀλλ' ὁ Μιμῆς δὲν τὸν ἐπίστευε.

— Ἐπὶ τέλους, λέγει ὁ Κωστάκης, σοῦ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου καὶ πιστεύσε με.

— Δώσε μου καλλιτέρα αὐτὰ τὰ παξιμαδιά μου ποῦ εἶνε ἐπάνω ἔς τὸ τραπέζι καὶ τότε σὲ πιστεύω.

Ἐστᾷ ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρτσέλλου.

*:

ΘΕΙΟΣ. Ποῦ εἶσθε τώρα εἰς τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν;
 ΑΝΕΨΙΟΣ. Ἀρχίσουμε τὰ πουλιά.

ΘΕΙΟΣ. Καὶ ποῖο πουλί προτιμᾷς ἀπ' ὅλα;

ΑΝΕΨΙΟΣ. Χῆνα ψητὴν μὲ πατάτες.

Ἐστᾷ ὑπὸ Χαρ. Γ. Σαράντη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Εἶδες λοιπὸν, Μή μου ἄπτου, ὅτι ἡ πρόρρησις μου ἐπληθύνευσεν. Ὅσον διὰ τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις σὲ δικαιῶν πληρέστατα. Μελέτη τώρα σοῖ χρειάζεται, καὶ εἰς τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως, ἔλα μαζί μου νὰ σὲ διασκεδάσω. Σοῦ εὐχομαι καλὰς μελέτας καὶ ἔξοχον δῖπλωμα.

«Ζητάς με Παρούσαι;» καλοὶ μου φίλοι, Μήλω τῶν Ἑσπερίδων καὶ Ἀρχιστράτηγε Ἀγαμέμνον; τί ὥραία! Ἀλλὰ μὴ ἀμελήσῃς καὶ τὴν ἰδικὴν μας γλῶσσαν.

Ἡ μεγαλειτέρα σας ἐπιμέλεια πρέπει νὰ εἶνε διὰ τὰ ἑλληνικά. Πρῶτα τὴν μητρικὴν μας γλῶσσαν καὶ ἔπειτα τὰς ξένας. Διὰ τῆς ἰδικῆς μας θὰ μορφοῦσθε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν καὶ αἱ ἄλλαι θὰ εἶνε ὡς κοσμήματα διὰ τὴν διανοητικὴν σας ἀνάπτυξιν. Φιλήσατέ μου τὴν ἀδελφοῦλάν σας.

Θὰ ἔλθῃ ἡ σειρά του, Σιδηρὲ Πύργε. Σιγὰ σιγὰ. Εὐχομαι δὲ ἡ ἀνυπομονή σου νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ χαρὰς καὶ ἐπιτυχίας!

Τί ὥραία τὰ ἄνθη σου, Οὐράνιον Τόξον, σὲ εὐχαριστῶ πολύ. Ἡ ἀνεμώνη ἡ καμένη πῶς ἔχασε τὸ χρῶμα της! Πλησιάζει ὁ καιρὸς νὰ ἀνοήσῃ πάλιν καὶ νὰ σπορίσῃ τοὺς ἀγρούς μὲ τὰ γλυκὰ καὶ μαγικά χρώματά της.

Δὲν εἶνε αὐτὸ, Πελαργέ, τὸ ὁποῖον νομίζεις. Ἄν δὲν βλέπεις τὸ ὄνομά σου θὰ εἴπῃ, ὅτι αἱ πνευματικαὶ σου ἀσκήσεις δὲν ἦσαν καλαὶ ἢ ὅτι ἡ ἐπιστολή σου δὲν εἶχε τι ἀξίον λόγου. Θὰ σὲ παρακαλέσω ὅμως νὰ γράψῃς εἰς χωριστὰ φύλλα τὰς λύσεις καὶ τὰς πρὸς δημοσίευσιν πνευματικὰς ἀσκήσεις σου καὶ τὰς ἐπιστολάς σου, διότι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ λαμβάνωνται ὅλα ὑπ' ὄψιν ὅταν γράφωται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φύλλον μαζί.

Πολὺ μὲ ἐλύπησεν ἡ ἀσθένεια τῆς ἰδεολογίας σου, Ἐλπιδοφόρε, ἀλλ' ἀφοῦ ἤτο περαστικὰ ὅλα λησμονοῦνται.

Ἀφοῦ δὲν ποῦ ἀνήγγειλες τὸν θάνατον τοῦ θεοῦ σου, Μιμήκε Μέξη, πῶς θὰ ἤξευρα ὅτι ἤτο θεὸς σου ὁ ἀποθάνων! Τώρα ὅπου τὸ ἔμαθα σὲ συλλυποῦμαι ἀπὸ καρδίας.

Δὲν ἐδημοσιεύθησαν ἀκόμη τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ, φιλότῃ Σανθὲ Ἑλληνοπούλα, ὥστε ἀδίκαια εἶνε τὰ παράπονά σου.

Καὶ βέβαια σὲ ἀγαπῶ διπλᾶ τώρα ὅπου πηγαίνεις εἰς τὸ σχολεῖον καὶ καὶ μαθάνεις γράμματα, φιλότῃ Ἡλέκτρα Παλαιολόγου. Γράφε μου συχνά, νὰ βλέπω τὰς προόδους σου καὶ νὰ χαίρω.

Σὲ συγχαίρω διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σου, Κάλχαν, καὶ σοὶ εὐχομαι καὶ εἰς ἀνώτερα· ὅσον διὰ τὰς κολακείας ποῦ λέγεις δὲν εἶνε ὀρθὴ ἡ σκέψις σου, διότι ἂν ἐκολάκευα δὲν θὰ ἦμην φίλος σας.

Θὰ προστείμω νὰ ἐξέλγῃς ἄλλο ψευδώνυμον Λυκόρτα. Τὸ φύλλον σοὶ ἐστᾷ, Λευκὸν Τριαντάφυλλον, καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν τὸ ἐλπίδες. Γράψέ μου τὴν διεύθυνσίν σου νὰ σοὶ τὸ στείλω πάλιν.

Ἡ εὐγνωμοσύνη σου, ἀγαπητὲ Στέφανε Εὐσταθιάδῃ, φανερώσει τὴν εὐγένειάν τῆς καρδίας σου. Γράφε μου συχνά τώρα ποῦ ἤρχισες· ἐλήσῃ μου καὶ τὸν Μιχαλάκη ὅστις διέτρεψε τόσον σοβαρὸν κίνδυνον.

Φαντάζομαι τὴν χαρὰν τῆς Ἀζίας σας, Μέλι τοῦ Γ-μητοῦ, ὅταν εἶδε τὸ εἰς αὐτὴν ἀφιερωμένον ποιηματάκι.

Ἡ τρυφερὰ ἐπιστολή σου, Ζωηρὰ Φαντασία, δεικνύει πόσον εἶσαι καλὴ καὶ ἀναγνωρίζεις τὰ σφάλματά σου. Σὲ συγχωρῶ ἐκ καρδίας καὶ σοῦ εὐχομαι νὰ διατηρήσῃς τὰ καλὰ σου αἰσθήματα.

Εὐγε σοῦ! Ἀγαλᾶμπε Σαράντη, φοιτητὴς πλέον αἱ! Σοῦ εὐχομαι ἐνδελεχεῖς σπουδὰς καὶ νὰ ἀναδειχθῇς μίαν ἡμέραν μέγας καὶ πολὺς. Ἡ ἐπιστολή σου εἶνε καλὴ, πολὺ καλὴ μάστις! Ἐπειτα ὅπου καὶ ἂν ἐπιδοθῇ τις, ὅταν ἐπιμελήσῃ ἀναδεικνύεται.

Δεκτοὶ μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας, καλοὶ φίλοι Βόρειον Σέλας καὶ Πολίκε Ἀσπὴ. Συλλογίζομαι τί κρῖν θὰ ἔχετε σὲς αὐτοῦ ἐπάνω εἰς τὴν Μόσχαν! Πῶ! Πῶ!

Τί θλιβερὸν ὄρα αὐτὸ, Ἑλληνικὲ Ὠκεανέ, ἂν δὲν σοῦ ἀπηγγέλλῃς τὰ εἰρηθὰ δὲν εἶχα ἐπιστολήν σου. Ἡ χαρά μου εἶνε νὰ κρατῶ ἀλληλογραφίαν μὲ τοὺς φίλους μου.

Πολὺ καλὰ Γ.Ρ.Κ. εἰς τὸ ἔτος Ἀνθοστροφῆς Μάιος ὥραϊον καὶ ποιητικώτατον τὸ ψευδώνυμόν σου.

Ἡ διεύθυνσίς σου ἄλλῃ, Ἑλληνοπούλα τοῦ Ὀλύμπου. Καὶ ἡ ἰδικὴ μου ἐπίσης, Μιμήκε Μέξη, καὶ μὰς ὀφείλεις τὰ 25 λεπτά.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αι λύσεις θα δημοσιευθῶσιν ἐν τῇ φυλλαδίῳ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου]

14. Στοιχειόγραφος.

Ὡς πλοῦτόν των ἀμέτρητον οἱ πάντες με πετοῦν
ἀέφαλον δὲν μ' ἔχουσιν, ἀλλὰ με ἀποκοτοῦν.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

15. Στοιχειόγραφος.

Ὅταν ἔχω τὸ κεφάλι
εἶμαι ὑψηλὴ, μεγάλη.
Τὸ κεφάλι ἂν κοπῇ,
σύ τί εἶσαι θά εἰπῇ.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀναστασίου Καλλινίκου.

16. Ἀναγραμματισμός.

Ἐὰν εἰς ἄρχαιος Ἕλλην, πέσε νὰ με προσκυνήσης.

Ἄν με ἀναγραμματίσης,

πρόσεχε νὰ μὴ με χάσης

ἐπειδὴ δὲν θὰ προφθάσης

νὰ με λύσης.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Κύματος τοῦ Εὐδείου.

17. Λύγισμα.

Ζητεῖς καὶ δὲν εὐρίσκεις

ἐμπρὸς μου ὅταν εἶσαι;

τοὺς ὀφθαλμούς σου κλείσε

καὶ θὰ ἴδῃς τί εἶμαι.

Ἀκόμη συλλογεῖσαι;

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Πύρου τοῦ Ἡπειρώτου.

18. Τρίγωνον.

Πατὴρ τοῦ πρώτου, ποταμὸς εἰς τὴν Μακεδονίαν.

Τὸ δεύτερον εἶνε ναὸς ἱερὸς τὴν Ἡραν ἀφιερωθείς.

Πόλις εἰς τὴν εὐδαίμονα τὸ τρίτον Ἀραβίαν.

Τὸ τέταρτον μου θὰ εἰπῃς ὁσάκις, φίλε, εὐχθῇς.

Τὸ πέμπτον Πορτογαλλικὴ εἰς τὰς Ἰνδίας κτήσις.

Τὸ ἕκτον μετοχὴ συγχὴ εἰς τὰς παραγεμίσεις.

Τὸ ἑβδομὸν μου, τελικόν

Ἀσκήσεων πνευματικῶν.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀϊσίου τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

19. Κυβόλεξον.

Τὸ πρῶτον εἶνε χρήσιμον πολὺ ἱερὸς ὑφαντάς.

Τὸ δεύτερον ὀμηρικὴ διαίρεσις τοῦ χρόνου.

Ὡς τρίτον σύ δοξάζεσαι, ἀλλ' ὄχι ἄνευ πόνου,

Τὸ τέταρτον ὡς ἀρχηγὸν τοῦ τρίτου ἀπαντάς.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Προμηθεὺς Δεσμώτου.

20. Ἀσπὴρ.

Ἀντικατάστησον τοὺς σταυροὺς

διὰ γραμμάτων, οὕτως ὥστε κα-

θέτως νὰ ἀναγινώσκειται νῆσος

Εὐρωπαϊκὴ, ὀριζοντίως πόλις τῆς

Ἑλλάδος, διαγωνίως μία τῶν

ἐννέα Μουσῶν καὶ ποταμὸς τῆς

Ἑλλάδος.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Σπυρίδωντος τοῦ Πατρὸς.

21. Ἐρωτήσεις.

Τίς λέξις τετρασύλλαβος γράφεται διὰ πέντε φωνηέντων

καὶ ἐνὸς συμφώνου; Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ σύμφωνον τοῦτο

εἶνε τὸ δεύτερον γράμμα. Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀντιστοφίλου.

22—26. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς τὰς

ἐπομένους λέξεις σχηματίσων ἄλλας τῶσας:

τώρα, ὕαλος, Κύρος, ὄρκος, ῥάκος.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀστρομήτου Ἰγνελάντου.

27. Ἀπροσδόκητον.

Τίς, ἐν ᾧ πάντες οἱ ἄνθρωποι θέλουσι νὰ εἶνε καὶ
φαίνωνται νέοι καὶ ὑγιεῖς, θέλει νὰ φαίνεται γέρων καὶ
ασθενής;

Ἐστὼν ὑπὸ τῆς Ἐνδόξου Ναυμαχίας τῆς Σαλαμίνος.

28. Πρόβλημα.

Τίνος ἀριθμὸς τὸ πέμπτον, τὸ ἕκτον καὶ τὸ δέκατον
ἐλαττούμενα κατὰ 13 μάς δίδουσι τὸν ἀριθμὸν 15;

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀλ. Φαραζοῦλα.

29. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀπὸ
λοῦσι τὸ ὄνομα ἡρωικοῦ ἀρχαίου βασιλέως.

1) Νῆσος 2) Στοιχεῖον 3) Ἄνθος 4) Ἀκρωτήριον 5) Ζῶον 6) Ἐρπετόν.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Βαχίου.

30. Ἑλληνοσύμφωνον.

ἡ—ε—αι—αδ—αλ—ω—άω—αιώ—εί—ή—

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Φοῦν-Σ.

31. Γρίφος.

α α
η Σίβελ η τί; ὦ!...
α α

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου.

ΛΥΣΕΙΣ

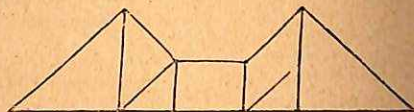
τῶν ἐν τῇ φυλλαδίῳ τῆς 15 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

189. Ἀπολλώνιος (Ἀπόλλων, Ἰος). — 190. Κούρη.

191. — Λαμία. —

192. ΣΩ—ΚΡΑ—ΤΗΣ — 193. Χ Π
ΚΡΑ—ΝΟΣ Ο Ρ
ΤΗΣ Σ Γ Δ
Π Α Ο

— 194.

— 195. Τοῦ ῥήματος κύω (κύων—ὦν). — 196 — 207. Σινᾶ. 2. Ἰμαλάτα. 3. Ἐβέρστον. 4. Γαταῖα. 5. Σιν. 6. Ὀράξια. 7. Οὐράνια. 8. Ἐλβουρον. 9. Ἀραβία. 10. Κασθέκ. 11. Ἐλθοροί. 12. Στανάβοτα. — 208 — 213. ΕΡΜΗΣ, ΑΘΗΝΑ (1, Εὐρυτανία. 2, Ροῦς. 3, Μελπομένη. 4, ΗΝ. 5, Σουμάρ). — 214. Ἡ γλῶσσα. — 215. Ἀνθρώπος ὡς μέναις μὴ προτρέχει τοῦ νοῦ. — 216. Νέος. — 217. Ἄστρον νότος. — 218. Οἱ ἀστέρες. — 219. Ἄστρον νότος. — 220. Ἄστρον νότος. — 221. Ἄστρον νότος. — 222. Ἄστρον νότος. — 223. Ἄστρον νότος. — 224. Ἄστρον νότος. — 225. Ἄστρον νότος. — 226. Ἄστρον νότος. — 227. Ἄστρον νότος. — 228. Ἄστρον νότος. — 229. Ἄστρον νότος. — 230. Ἄστρον νότος. — 231. Ἄστρον νότος. — 232. Ἄστρον νότος. — 233. Ἄστρον νότος. — 234. Ἄστρον νότος. — 235. Ἄστρον νότος. — 236. Ἄστρον νότος. — 237. Ἄστρον νότος. — 238. Ἄστρον νότος. — 239. Ἄστρον νότος. — 240. Ἄστρον νότος. — 241. Ἄστρον νότος. — 242. Ἄστρον νότος. — 243. Ἄστρον νότος. — 244. Ἄστρον νότος. — 245. Ἄστρον νότος. — 246. Ἄστρον νότος. — 247. Ἄστρον νότος. — 248. Ἄστρον νότος. — 249. Ἄστρον νότος. — 250. Ἄστρον νότος. — 251. Ἄστρον νότος. — 252. Ἄστρον νότος. — 253. Ἄστρον νότος. — 254. Ἄστρον νότος. — 255. Ἄστρον νότος. — 256. Ἄστρον νότος. — 257. Ἄστρον νότος. — 258. Ἄστρον νότος. — 259. Ἄστρον νότος. — 260. Ἄστρον νότος. — 261. Ἄστρον νότος. — 262. Ἄστρον νότος. — 263. Ἄστρον νότος. — 264. Ἄστρον νότος. — 265. Ἄστρον νότος. — 266. Ἄστρον νότος. — 267. Ἄστρον νότος. — 268. Ἄστρον νότος. — 269. Ἄστρον νότος. — 270. Ἄστρον νότος. — 271. Ἄστρον νότος. — 272. Ἄστρον νότος. — 273. Ἄστρον νότος. — 274. Ἄστρον νότος. — 275. Ἄστρον νότος. — 276. Ἄστρον νότος. — 277. Ἄστρον νότος. — 278. Ἄστρον νότος. — 279. Ἄστρον νότος. — 280. Ἄστρον νότος. — 281. Ἄστρον νότος. — 282. Ἄστρον νότος. — 283. Ἄστρον νότος. — 284. Ἄστρον νότος. — 285. Ἄστρον νότος. — 286. Ἄστρον νότος. — 287. Ἄστρον νότος. — 288. Ἄστρον νότος. — 289. Ἄστρον νότος. — 290. Ἄστρον νότος. — 291. Ἄστρον νότος. — 292. Ἄστρον νότος. — 293. Ἄστρον νότος. — 294. Ἄστρον νότος. — 295. Ἄστρον νότος. — 296. Ἄστρον νότος. — 297. Ἄστρον νότος. — 298. Ἄστρον νότος. — 299. Ἄστρον νότος. — 300. Ἄστρον νότος. — 301. Ἄστρον νότος. — 302. Ἄστρον νότος. — 303. Ἄστρον νότος. — 304. Ἄστρον νότος. — 305. Ἄστρον νότος. — 306. Ἄστρον νότος. — 307. Ἄστρον νότος. — 308. Ἄστρον νότος. — 309. Ἄστρον νότος. — 310. Ἄστρον νότος. — 311. Ἄστρον νότος. — 312. Ἄστρον νότος. — 313. Ἄστρον νότος. — 314. Ἄστρον νότος. — 315. Ἄστρον νότος. — 316. Ἄστρον νότος. — 317. Ἄστρον νότος. — 318. Ἄστρον νότος. — 319. Ἄστρον νότος. — 320. Ἄστρον νότος. — 321. Ἄστρον νότος. — 322. Ἄστρον νότος. — 323. Ἄστρον νότος. — 324. Ἄστρον νότος. — 325. Ἄστρον νότος. — 326. Ἄστρον νότος. — 327. Ἄστρον νότος. — 328. Ἄστρον νότος. — 329. Ἄστρον νότος. — 330. Ἄστρον νότος. — 331. Ἄστρον νότος. — 332. Ἄστρον νότος. — 333. Ἄστρον νότος. — 334. Ἄστρον νότος. — 335. Ἄστρον νότος. — 336. Ἄστρον νότος. — 337. Ἄστρον νότος. — 338. Ἄστρον νότος. — 339. Ἄστρον νότος. — 340. Ἄστρον νότος. — 341. Ἄστρον νότος. — 342. Ἄστρον νότος. — 343. Ἄστρον νότος. — 344. Ἄστρον νότος. — 345. Ἄστρον νότος. — 346. Ἄστρον νότος. — 347. Ἄστρον νότος. — 348. Ἄστρον νότος. — 349. Ἄστρον νότος. — 350. Ἄστρον νότος. — 351. Ἄστρον νότος. — 352. Ἄστρον νότος. — 353. Ἄστρον νότος. — 354. Ἄστρον νότος. — 355. Ἄστρον νότος. — 356. Ἄστρον νότος. — 357. Ἄστρον νότος. — 358. Ἄστρον νότος. — 359. Ἄστρον νότος. — 360. Ἄστρον νότος. — 361. Ἄστρον νότος. — 362. Ἄστρον νότος. — 363. Ἄστρον νότος. — 364. Ἄστρον νότος. — 365. Ἄστρον νότος. — 366. Ἄστρον νότος. — 367. Ἄστρον νότος. — 368. Ἄστρον νότος. — 369. Ἄστρον νότος. — 370. Ἄστρον νότος. — 371. Ἄστρον νότος. — 372. Ἄστρον νότος. — 373. Ἄστρον νότος. — 374. Ἄστρον νότος. — 375. Ἄστρον νότος. — 376. Ἄστρον νότος. — 377. Ἄστρον νότος. — 378. Ἄστρον νότος. — 379. Ἄστρον νότος. — 380. Ἄστρον νότος. — 381. Ἄστρον νότος. — 382. Ἄστρον νότος. — 383. Ἄστρον νότος. — 384. Ἄστρον νότος. — 385. Ἄστρον νότος. — 386. Ἄστρον νότος. — 387. Ἄστρον νότος. — 388. Ἄστρον νότος. — 389. Ἄστρον νότος. — 390. Ἄστρον νότος. — 391. Ἄστρον νότος. — 392. Ἄστρον νότος. — 393. Ἄστρον νότος. — 394. Ἄστρον νότος. — 395. Ἄστρον νότος. — 396. Ἄστρον νότος. — 397. Ἄστρον νότος. — 398. Ἄστρον νότος. — 399. Ἄστρον νότος. — 400. Ἄστρον νότος. — 401. Ἄστρον νότος. — 402. Ἄστρον νότος. — 403. Ἄστρον νότος. — 404. Ἄστρον νότος. — 405. Ἄστρον νότος. — 406. Ἄστρον νότος. — 407. Ἄστρον νότος. — 408. Ἄστρον νότος. — 409. Ἄστρον νότος. — 410. Ἄστρον νότος. — 411. Ἄστρον νότος. — 412. Ἄστρον νότος. — 413. Ἄστρον νότος. — 414. Ἄστρον νότος. — 415. Ἄστρον νότος. — 416. Ἄστρον νότος. — 417. Ἄστρον νότος. — 418. Ἄστρον νότος. — 419. Ἄστρον νότος. — 420. Ἄστρον νότος. — 421. Ἄστρον νότος. — 422. Ἄστρον νότος. — 423. Ἄστρον νότος. — 424. Ἄστρον νότος. — 425. Ἄστρον νότος. — 426. Ἄστρον νότος. — 427. Ἄστρον νότος. — 428. Ἄστρον νότος. — 429. Ἄστρον νότος. — 430. Ἄστρον νότος. — 431. Ἄστρον νότος. — 432. Ἄστρον νότος. — 433. Ἄστρον νότος. — 434. Ἄστρον νότος. — 435. Ἄστρον νότος. — 436. Ἄστρον νότος. — 437. Ἄστρον νότος. — 438. Ἄστρον νότος. — 439. Ἄστρον νότος. — 440. Ἄστρον νότος. — 441. Ἄστρον νότος. — 442. Ἄστρον νότος. — 443. Ἄστρον νότος. — 444. Ἄστρον νότος. — 445. Ἄστρον νότος. — 446. Ἄστρον νότος. — 447. Ἄστρον νότος. — 448. Ἄστρον νότος. — 449. Ἄστρον νότος. — 450. Ἄστρον νότος. — 451. Ἄστρον νότος. — 452. Ἄστρον νότος. — 453. Ἄστρον νότος. — 454. Ἄστρον νότος. — 455. Ἄστρον νότος. — 456. Ἄστρον νότος. — 457. Ἄστρον νότος. — 458. Ἄστρον νότος. — 459. Ἄστρον νότος. — 460. Ἄστρον νότος. — 461. Ἄστρον νότος. — 462. Ἄστρον νότος. — 463. Ἄστρον νότος. — 464. Ἄστρον νότος. — 465. Ἄστρον νότος. — 466. Ἄστρον νότος. — 467. Ἄστρον νότος. — 468. Ἄστρον νότος. — 469. Ἄστρον νότος. — 470. Ἄστρον νότος. — 471. Ἄστρον νότος. — 472. Ἄστρον νότος. — 473. Ἄστρον νότος. — 474. Ἄστρον νότος. — 475. Ἄστρον νότος. — 476. Ἄστρον νότος. — 477. Ἄστρον νότος. — 478. Ἄστρον νότος. — 479. Ἄστρον νότος. — 480. Ἄστρον νότος. — 481. Ἄστρον νότος. — 482. Ἄστρον νότος. — 483. Ἄστρον νότος. — 484. Ἄστρον νότος. — 485. Ἄστρον νότος. — 486. Ἄστρον νότος. — 487. Ἄστρον νότος. — 488. Ἄστρον νότος. — 489. Ἄστρον νότος. — 490. Ἄστρον νότος. — 491. Ἄστρον νότος. — 492. Ἄστρον νότος. — 493. Ἄστρον νότος. — 494. Ἄστρον νότος. — 495. Ἄστρον νότος. — 496. Ἄστρον νότος. — 497. Ἄστρον νότος. — 498. Ἄστρον νότος. — 499. Ἄστρον νότος. — 500. Ἄστρον νότος. — 501. Ἄστρον νότος. — 502. Ἄστρον νότος. — 503. Ἄστρον νότος. — 504. Ἄστρον νότος. — 505. Ἄστρον νότος. — 506. Ἄστρον νότος. — 507. Ἄστρον νότος. — 508. Ἄστρον νότος. — 509. Ἄστρον νότος. — 510. Ἄστρον νότος. — 511. Ἄστρον νότος. — 512. Ἄστρον νότος. — 513. Ἄστρον νότος. — 514. Ἄστρον νότος. — 515. Ἄστρον νότος. — 516. Ἄστρον νότος. — 517. Ἄστρον νότος. — 518. Ἄστρον νότος. — 519. Ἄστρον νότος. — 520. Ἄστρον νότος. — 521. Ἄστρον νότος. — 522. Ἄστρον νότος. — 523. Ἄστρον νότος. — 524. Ἄστρον νότος. — 525. Ἄστρον νότος. — 526. Ἄστρον νότος. — 527. Ἄστρον νότος. — 528. Ἄστρον νότος. — 529. Ἄστρον νότος. — 530. Ἄστρον νότος. — 531. Ἄστρον νότος. — 532. Ἄστρον νότος. — 533. Ἄστρον νότος. — 534. Ἄστρον νότος. — 535. Ἄστρον νότος. — 536. Ἄστρον νότος. — 537. Ἄστρον νότος. — 538. Ἄστρον νότος. — 539. Ἄστρον νότος. — 540. Ἄστρον νότος. — 541. Ἄστρον νότος. — 542. Ἄστρον νότος. — 543. Ἄστρον νότος. — 544. Ἄστρον νότος. — 545. Ἄστρον νότος. — 546. Ἄστρον νότος. — 547. Ἄστρον νότος. — 548. Ἄστρον νότος. — 549. Ἄστρον νότος. — 550. Ἄστρον νότος. — 551. Ἄστρον νότος. — 552. Ἄστρον νότος. — 553. Ἄστρον νότος. — 554. Ἄστρον νότος. — 555. Ἄστρον νότος. — 556. Ἄστρον νότος. — 557. Ἄστρον νότος. — 558. Ἄστρον νότος. — 559. Ἄστρον νότος. — 560. Ἄστρον νότος. — 561. Ἄστρον νότος. — 562. Ἄστρον νότος. — 563. Ἄστρον νότος. — 564. Ἄστρον νότος. — 565. Ἄστρον νότος. — 566. Ἄστρον νότος. — 567. Ἄστρον νότος. — 568. Ἄστρον νότος. — 569. Ἄστρον νότος. — 570. Ἄστρον νότος. — 571. Ἄστρον νότος. — 572. Ἄστρον νότος. — 573. Ἄστρον νότος. — 574. Ἄστρον νότος. — 575. Ἄστρον νότος. — 576. Ἄστρον νότος. — 577. Ἄστρον νότος. — 578. Ἄστρον νότος. — 579. Ἄστρον νότος. — 580. Ἄστρον νότος. — 581. Ἄστρον νότος. — 582. Ἄστρον νότος. — 583. Ἄστρον νότος. — 584. Ἄστρον νότος. — 585. Ἄστρον νότος. — 586. Ἄστρον νότος. — 587. Ἄστρον νότος. — 588. Ἄστρον νότος. — 589. Ἄστρον νότος. — 590. Ἄστρον νότος. — 591. Ἄστρον νότος. — 592. Ἄστρον νότος. — 593. Ἄστρον νότος. — 594. Ἄστρον νότος. — 595. Ἄστρον νότος. — 596. Ἄστρον νότος. — 597. Ἄστρον νότος. — 598. Ἄστρον νότος. — 599. Ἄστρον νότος. — 600. Ἄστρον νότος. — 601. Ἄστρον νότος. — 602. Ἄστρον νότος. — 603. Ἄστρον νότος. — 604. Ἄστρον νότος. — 605. Ἄστρον νότος. — 606. Ἄστρον νότος. — 607. Ἄστρον νότος. — 608. Ἄστρον νότος. — 609. Ἄστρον νότος. — 610. Ἄστρον νότος. — 611. Ἄστρον νότος. — 612. Ἄστρον νότος. — 613. Ἄστρον νότος. — 614. Ἄστρον νότος. — 615. Ἄστρον νότος. — 616. Ἄστρον νότος. — 617. Ἄστρον νότος. — 618. Ἄστρον νότος. — 619. Ἄστρον νότος. — 620. Ἄστρον νότος. — 621. Ἄστρον νότος. — 622. Ἄστρον νότος. — 623. Ἄστρον νότος. — 624. Ἄστρον νότος. — 625. Ἄστρον νότος. — 626. Ἄστρον νότος. — 627. Ἄστρον νότος. — 628. Ἄστρον νότος. — 629. Ἄστρον νότος. — 630. Ἄστρον νότος. — 631. Ἄστρον νότος. — 632. Ἄστρον νότος. — 633. Ἄστρον νότος. — 634. Ἄστρον νότος. — 635. Ἄστρον νότος. — 636. Ἄστρον νότος. — 637. Ἄστρον νότος. — 638. Ἄστρον νότος. — 639. Ἄστρον νότος. — 640. Ἄστρον νότος. — 641. Ἄστρον νότος. — 642. Ἄστρον νότος. — 643. Ἄστρον νότος. — 644. Ἄστρον νότος. — 645. Ἄστρον νότος. — 646. Ἄστρον νότος. — 647. Ἄστρον νότος. — 648. Ἄστρον νότος. — 649. Ἄστρον νότος. — 650. Ἄστρον νότος. — 651. Ἄστρον νότος. — 652. Ἄστρον νότος. — 653. Ἄστρον νότος. — 654. Ἄστρον νότος. — 655. Ἄστρον νότος. — 656. Ἄστρον νότος. — 657. Ἄστρον νότος. — 658. Ἄστρον νότος. — 659. Ἄστρον νότος. — 660. Ἄστρον νότος. — 661. Ἄστρον νότος. — 662. Ἄστρον νότος. — 663. Ἄστρον νότος. — 664. Ἄστρον νότος. — 665. Ἄστρον νότος. — 666. Ἄστρον νότος. — 667. Ἄστρον νότος. — 668. Ἄστρον νότος. — 669. Ἄστρον νότος. — 670. Ἄστρον νότος. — 671. Ἄστρον νότος. — 672. Ἄστρον νότος. — 673. Ἄστρον νότος. — 674. Ἄστρον νότος. — 675. Ἄστρον νότος. — 676. Ἄστρον νότος. — 677. Ἄστρον νότος. — 678. Ἄστρον νότος. — 679. Ἄστρον νότος. — 680. Ἄστρον νότος. — 681. Ἄστρον νότος. — 682. Ἄστρον νότος. — 683. Ἄστρον νότος. — 684. Ἄστρον νότος. — 685. Ἄστρον νότος. — 686. Ἄστρον νότος. — 687. Ἄστρον νότος. — 688. Ἄστρον νότος. — 689. Ἄστρον νότος. — 690. Ἄστρον νότος. — 691. Ἄστρον νότος. — 692. Ἄστρον νότος. — 693. Ἄστρον νότος. — 694. Ἄστρον νότος. — 695. Ἄστρον νότος. — 696. Ἄστρον νότος. — 697. Ἄστρον νότος. — 698

παρευθύνει πρὸς τὴν Μαρὶάν καὶ συνδιελέγοντο. Τῇ διηγείτο πᾶν ὅτι τῷ συνέβη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εἶχον ἀποχωρισθῆ, καὶ τὴν ἡρώτα περὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς συμβάντων. Συχνότατα δὲ τῇ ἔλεγε:

«Λίγον καιρὸν θέλω ἀκόμη νὰ γίνω ἄνδρας καὶ ἂν τον ἀπαντήσω πούθενά τὸν Τίζκον, συμφορὰ τοῦ τί ἔχει νὰ πάθῃ ὁ καχόμοιρος! θὰ τον βά-λω νὰ μου πληρώσῃ ὅσες ξυλιές ἐφαγες ἀπὸ τὴν Ναφτέ!»

Ἡ δὲ Μαρὶὰ μετὰ χαρᾶς καὶ συγκινήσεως ἔ-δλεπεν ὅτι εἶχε προστάτην πρόθυμον καὶ γενναῖον.

Μετά τινων ἡμερῶν πορεύειν ὁ ἀρχηγὸς ἔδωκεν εἰς τὴν Μαρὶάν τὴν ἀδειαν νὰ συνοδεύῃ εἰς τὰ χωρία τὰς ἄλλας Ἀθιγγανίδας καὶ νὰ πωλῇ μετ' αὐτῶν κνήμινα, κόσκινα καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα. Ταυτοχρότως δὲ οἱ ἄνδρες περιήρχοντο τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις γανώνοντες χαλκώματα, διορθώνοντες μύλους τοῦ καφέ καὶ λοιπὰ καὶ λοιπὰ. Τινὲς τῶν Ἀθιγγάνων δὲν εἴξευρον τέχνην, ἀλλ' ἐκέρδαινον χρήματα τραγυδόντες καὶ χορεύοντες. Καὶ πολ-λαὶ τῶν Ἀθιγγανίδων ἐτραγυδούν καὶ ἐχόρευον, μάλιστα δὲ αἱ νεάνιδες. Πρώτῃ δὲ πασῶν ἦτο ἡ Μαρὶὰ, ἥτις ὑπερέβαινε πάσας τὰς ἄλλας νεάνιδας εἰς τὸν χορὸν. Καὶ πιθανὸν μὲν χορεύτριά τις νὰ ἔδλεπεν αὐτὴν μετὰ βλέμματος ζηλοτύπου, ἀλλὰ δὲν εὐρέθη ὅμως μήτηρ ἥτις νὰ τοιμήσῃ νὰ δείρῃ τὴν Μαρὶάν πρὸς χάριν τῆς θυγατρὸς τῆς. Καὶ ἔπειτα ὁ Ζάκης ἦτο ἐτοιμὸς νὰ τὴν ὑπερα-σπῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει.

Περὶ τὸν δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ Μαρὶὰ ἐνεδύθη ἐνδύματα Ἀθιγγανικά. Εὐθὺς ὡς ἐστάθμευσαν ἔξω τῆς πρώτης πόλεως, ἡ Μίσκα Σζαλόφου ὠδήγησε τὴν Μαρὶάν εἰς παλαιοπώλην τινὰ Ἑβραῖον, ὅστις ἦτο τακτικὸς προμηθευτὴς τῶν Ἀθιγγάνων καὶ τῇ ἡγόρασεν ὑποφόριον κόκκινον καὶ στηθόδεσμον ἐκ μαύρου βελούδου χρυσοκέντητον. Ὁ Ζάκης τῇ ἡγό-ρασε δῶρον περιδέραιον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ περιδε-ραίου ὅπερ τῇ εἶχε κλέψῃ ἄλλοτε ἡ μοχθηρὰ καὶ κακώτερος Ναφτέ, καὶ κομπὰ σανάλια ἐκ κοκ-κίνου δέρματος. Καὶ ταῦτα μὲν ἔλαβε δῶρα, ἐκ τῶν ἰδίων τῆς δὲ οἰκονομιῶν ἡγόρασε ποδιὰν ρα-βδωτὴν πολύχρωμον, ἔχουσαν καὶ τὰ ἐπὶ τὰ χρώματα τῆς ἱριδος καὶ χρυσοκέντητον λεπτὸν χιτωνίσκον κεντητόν, ταινίας διὰ τὴν κόμην τῆς, τὴν πολυ-τελέστατον καὶ κόσμημα τοῦ μετώπου ἐκ πολλῶν σειρῶν χρυσοῦν φλωρίων. Ταῦτα πάντα βεβαίως δὲν ἦσαν καινούργια, ἀλλὰ τίς Ἀθιγγανὶς ἐφόρεσέ ποτε ἐνδύματα καινούργια; οἱ δὲ παλαιοπώλαι ἔ-χουσιν ἰδίους τρόπους ἵνα καθαρίζωσι τὸ ἐμπόρευμά των καὶ καθιστῶσιν αὐτὸ εὐπρόσωπον.

Πλεῖστοι τῶν ὁπαδῶν τοῦ Μιχάλη Σαμόκ ἦσαν γιτάνοι ἐξ Ἀνδαλουσίας, οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ ἰδῶσι τὴν πατρίδα των. Εἰς τούτους λοιπὸν ὁ ἀρ-

χηγὸς των εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτο-θα ταξειδεύσωσιν εἰς Ἰσπανίαν.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἡ Ἰσπανία ἦτο τὸ μόνον ὄνειρον τῆς Μαρὶᾶς· τινὲς τῶν συναδέλφων εἶχον μεταβῆ ἐκεῖ μετ' ἄλλων συνοδεῶν καὶ διη-γούντο πλεῖστα ὅσα τερπνὰ περὶ τῆς λαμπρᾶ ταύτης χώρας! Πλὴν δὲ τούτου ἡ μήτηρ τῆς ὠραία Ζαμόρα ἦτο γιτάννα Ἀνδαλουσίας, ἡ δὲ Μα-ριὰ ἀσμένως θὰ διήρχετο ἡμέρας ὀλοκλήρους ἀνε-ρωτώσα τὴν γηραιάν Ἑσπρέλλαν, ἥτις εἶχε γινω-ρίσῃ τὴν μητέρα τῆς καὶ ἦτο καὶ αὐτὴ Ἀνδαλου-σία. Ἀλλὰ καὶ τῆς Μαρὶᾶς πατρίς ἦτο ἡ Ἰσπανία, ὅθεν εἶχε γεννηθῆ ἡ μήτηρ τῆς... Παρά-δοξον πρᾶγμα! πόσον ἐτέρπετο ἡ Μαρὶὰ ἀναλογι-ζομένη ὅτι εἶχε πατρίδα! λέγομεν δὲ παράδοξον διότι οἱ Ἀθιγγανοὶ οὐδὲ φροντίζουσι καὶ περὶ πα-τρίδος· πατρίς των εἶνε τὸ ἀμάξιον ἐφ' οὗ ταξεί-δουσιν.

Ἐνὶ λόγῳ ἡ Μαρὶὰ εἶχε τὸν νοῦν τῆς ὅλον εἶ-τὴν Ἰσπανίαν· ἐπειδὴ δὲ ὁ βλέπων μακρὰν καὶ ὕ-ψηλὰ δὲν δύναται νὰ βλέπῃ καὶ πρὸ τῶν ποδῶ-του διὰ τοῦτο ἡ μικρὰ ἡμῶν φίλη ἐπὶ τινὰ χρόνον οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τινὰ μικρὰ μὲν κα-ἀσήμαντα ἴσως πράγματα, ἅτινα ὅμως ἤθελόν τῇ πι-κράνῃ πολὺ εἶναι τὰ ἔδλεπε. Πρὸ τινων ἐτῶν οὐ-δόλως θὰ ἐπικραίνετο δι' αὐτὰ· ἀλλὰ χωρὶς νὰ το-νοήσῃ τὰ φρονήματά τῆς μετετράπησαν ἄφ' ὅτου εἰ-σῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρ Πέτρου. Οὐδέποτε θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ πάλιν ἀγρία, ἀλλὰ μόνον κατ-ἐπιφάνειαν· τέλος ἦλθεν ἡμέρα τις καθ' ἣν ἐξῆν-τλήθη τὸ θέληγτρον τοῦ νέου βίου τῆς καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀκριβῶς παρετήρησεν ὅτι τῇ ἔλειπε πρᾶγμα-τι, οὕτινος εἶχε μὲν ἀνάγκην μεγίστην, ἀλλ' ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ μεταξύ τῶν συντρόφων τοῦ Μιχάλη Σαμόκ, οὐδὲν ἄλλῃ συνοδείᾳ Ἀθιγγάνων.

Τί λοιπὸν εἶχεν ἡ Γυρτοπούλα; Πάντες ἐφρόν-τιζον πῶς νὰ μὴ στερηθῇ οὐδενὸς πράγματος. Ὁ μὲν ἀρχηγὸς ἐπροστάτευεν αὐτὴν, ἡ δὲ φῆμῃ τῆς μητρός τῆς ἐχρησίμευσεν ὡς τίτλος καὶ ὡς προσὸν μέγιστον. Δὲν ἦτο λαίμαργος οὐδὲ σκιατραφής· ἔκοιματο μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας καὶ ἐν τῷ ἀ-μαξίῳ τῆς Μίσκας Σζαλόφου περιτετυλιγμένη ἐντὸς προστύχου σκεπάσματος, καὶ ἐν τῷ κτήματι τοῦ κυρ Σπύρου παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Χονδροκατερίνας. Ἐκοπίαζεν ὀλίγον καὶ διεσκέδαζε πολὺ διότι δὲν ἦτο κόπος τὸ νὰ πλέκῃ κνήστρα, νὰ κατασκευάζῃ ἀνθοδέσμας νὰ κεντῇ χονδρὰ τινὰ κεντήματα, νὰ χορεύῃ σείουσα τὸ τέφι τῆς καὶ νὰ ᾄδῃ ταράττουσα τὰς χορδὰς τῆς κιθάρας τῆς, τούναντιόν μάλιστα ταῦτα πάντα τὴν διεσκέδαζον καὶ τὴν ἔτερπον. Ἡ Μίσκα Σζαλόφου καὶ αἱ κόραι τῆς ἐφέροντο πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς μέλος τῆς οἰκίας των—ἡ μᾶλλον εἶπεν τοῦ ἀμαξίου των. Ἐὰν δὲ ἐν τῇ συνοδείᾳ ὑπῆρχον

χορεύτριαι διαβλέπουσαι ἐν αὐτῇ μέλλουσιν ἀντίζη-λον, ἀλλ' ὅμως ἐνεκα τῆς μικρᾶς ἡλικίας τῆς δὲν ἦτο φόβος μήπως ἡ ζηλοτυπία αὐτῶν ἐκτραγῇ καὶ προδῶσιν εἰς τινὰ κατὰ τῆς Γυρτοπούλας ἐπίθεσιν καὶ κακώσιν, διότι εἶχεν ἓνα φίλον, τὸν Ζάκην, ὅστις εἶχεν ἡδὴ ἡλικίαν καὶ δύναμιν νὰ προστα-τεύσῃ ἐπαρκῶς τὴν Γυρτοπούλαν ἐάν τις ἐτόλμα νὰ προσβάλῃ τὴν ἀγαπητὴν τοῦ φίλῃν. Ἐσεμύ-νετο διότι εἶχε καὶ αὐτὸς ἀδελφὴν, ὡς τὴν ἔλεγε, καὶ τὴν ἐφόρτωνε δῶρα, καρφίδας, ἀλύσεις, βρα-χιόλια, περιδέραια, τόσα, ὥστε δὲν εἴξευρε ποῦ νὰ τα φυλάξῃ.

Καὶ ὅμως ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ζάκη προήλθεν ἡ ποῶτῃ λύπη τῆς Μαρὶᾶς, ἡ πρώτη ἀμφιβολία, ἡ πρώτη σκία ἡ ἐξαπλωθεῖσα ἐπὶ τοῦ παιδοῦ καὶ εὐφροσύνου βίου τῆς.

Ἡ συνοδεία ἦτο κατεσκευασμένη ἔξωθεν πόλεως τινος, οἱ δὲ Ἀθιγγανοὶ διεσπείροντο τὸ πρῶτ' κατὰ τὸ σύνθημα ἀναζητοῦντες πόρον ζωῆς, τὴν δὲ ἐσπέ-ραν ἐπανήρχοντο εἰς τὰς σκηνάς των διηγούμενοι τί ἐπραξαν καὶ τί εἶδον. Ἡμέραν τινὰ οἱ γυναικαὶ ἦλθον ἐξώρας, οἱ δὲ Ἀθιγγανὸς ὁ ὀδηγῶν αὐτοὺς ἔρριψε μετὰ χαρᾶς ὀράκα ἀργυρῶν νομισμάτων πρὸ τοῦ Μιχάλη Σαμόκ καὶ εἶπε:

«Εὐτυχισμένη ἡ σημερινὴ ἡμέρα, ἀρχηγέ· μᾶς ἐφώναξαν ἀπὸ μίαν ἐσοχὴν καὶ ἐγανώσαμεν ὅλα τὰ χαλκώματα καὶ μᾶς ἐκαλοπλήρωσαν. Μὰ τί βίος, ἀρχηγέ! Ἦταν ἀνοικτὰ τὰ παράθυρα καὶ εἶδα μέσα κατὶ κάμερες στολισμένες σὰν βασιλικὸ καλᾶτι.

—Ἀμ' δὲν λὲς καὶ τί κήπους εἶχε; ὑπέλαβεν ἄλλος Ἀθιγγανός. Δένδρα δάσους, λογιῶν τῶν λογιῶν!

—Ἀμ' τὰ φρούτα; τί φρουτικὸ καὶ κακὸ! εἶπε τρίτος τις. Κατὶ σταφύλια σὰν κ' ἐγὼ δὲν εἴξω τι· κατὶ ροδάκινα, ροδοκόκκινα, κοκκινόχρυσά καὶ χνουδᾶτα! ἄλλο νὰ σοῦ λέω καὶ ἄλλο νὰ ἰδῇς! Πρώτῃ μου φορὰ εἶδα τέτοιους θησαυροὺς!

Ἡ Μαρὶὰ ἀκούσασα περὶ καρπῶν ἐποίησε νεῦμα ἐπιθυμίας· ἐγίνωσκε τὰ ροδάκινα ἐξ ἀκοῆς μόνον, διότι οὐδέποτε ἔτυχε νὰ γευθῇ.

—«Ἀγαπᾶς τὰ ροδάκινα καὶ τὰ σταφύλια; Τῇ ἐπιθύρυσεν ὁ Ζάκης καθήμενος ὀπισθέν τῆς.

—Καὶ ῥωτᾷς;» ἀπεκρίθη ἡ Μαρὶὰ, ὁ δὲ τρό-πος τῆς ἐσήμαινεν: «Ἄν εἶχες νοῦν δὲν θὰ με ἠρώτας».

Ὁ Ζάκης δὲν εἶπε τίποτε, ἀλλ' ἡγέρθη μετ' ὀλίγον· ἡ δὲ Μαρὶὰ εἶδεν αὐτὸν συνδιαλεγόμενον μετὰ τινος γανωτοῦ ὅστις ἐφαίνετο δίδων πρὸς αὐτὸν πληροφορίας καὶ ὁδηγίας.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Ζάκης ἐσημειώθη ἄπὼν, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς οὐδόλως ἐταράχθη· διότι ἕκαστος ἦτο ἐλεύθερος νὰ πορεύεται ὅπου ἤθελεν ἐάν μὴ εἶχεν ἐργασίαν.

Τὴν ἐπιούσαν πρωΐαν ἐνεφανίσθη αἴφνης ὁ Ζάκης ἐνώπιον τῆς Μαρὶᾶς, πρὸς ἣν εἶπε νεῦμον μυστηριω-δῶς πῶς:

«Ἐλα».

Ἡ Μαρὶὰ ἠκολούθησε τὸν Ζάκην μετ' ἀπορίας. Ἐκείνος δὲ ὠδήγησεν αὐτὴν ὀπισθεν σωρῶ τινος βράχων ὁπότεν δὲν ἐφαίνοντο αἱ σκηναί· ἀνῆγειρε πλάκα τινα καὶ ἐφάνη κοίλωμα κεκαλυμμένον ὑπὸ ἀμπελορύλλων.

«Ἡ πλάκα εἶνε ἐλαφρὰ καὶ εἰμπορεῖς νὰ τὴν σηκώνῃς. Ὅσα εἶνε ἀποκάτω εἶνε δικά σου.

Ἡ Μαρὶὰ ἀφῆρεσε τὰ φύλλα καὶ ἀπεκαλύφθη-σαν σταφυλαὶ διαφανεῖς καὶ ροδάκινα ἐξίστια.

«ὦ! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρὶὰ. Καὶ ἀπὸ ποῦ εἶνε αὐτά;

—Εἶνε ἀπὸ τὸ καλᾶτι ποῦ ἐπῆγαν χθὲς οἱ γα-νωτῆδες. Ἐρώτησα ἓνα ἀπ' αὐτοὺς καὶ μου εἶπε τὰ κατατόπια, καὶ ἐπῆγα τὴν νύκτα καὶ μὴ ῥωτᾷς πῶς τα ἐκατάφερα καὶ ἐπήδησα τὸν τοῖχον καὶ τα ἔκο-ψα. Τὰ ἀγαπᾶς τὰ ροδάκινα! ἔ;

—Τὰ ἔκλεψες! ἐπιθύρυσεν ἡ Μαρὶὰ τεταραγμένη.

—Ὁ Ζάκης δὲν εἶνε κλέπτης, κυρά μου! εἶπεν ὑπερηφάνως ὁ νέος. Ἀπὸ ἓνα σύντροφόν του ὁ Ζά-κης δὲν καταδέχεται νὰ πάρῃ μίαν σταφίδα, ἀλλὰ ὁ ἥλιος δὲν εἶνε κανενὸς καὶ οἱ καρποὶ ποῦ ὠριμά-ζουν μετὰ τὴν ζέστην τοῦ εἶνε ὅλου τοῦ κόσμου...»

Τί νὰ ἀποκριθῇ πρὸς ταῦτα ἡ Μαρὶὰ; Μήπως πρὸ τριῶν ἐτῶν δὲν ἐφρόνει τὰ αὐτὰ περὶπου καὶ αὐτὴ; Ὁ δὲ Ζάκης δὲν εἶχε διδαχθῇ μαθήματα καλῆς ἀγωγῆς ὑπὸ τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου. Ὁ-θεν ἐφαίνετο περίλυπος καὶ προσβεβλημένος βλέπων ποίας ἀποδοχῆς ἔτυχε τὸ δῶρόν του· ἡ δὲ Μαρὶὰ ἥτις τὸν ἡγάπα καθ' ὑπερβολὴν μετενόησε διότι τὸν ἐτίμαρνε. Τὸν ὑπερήφανον λοιπὸν καὶ ἐφαγε ροδάκινα καὶ σταφυλάς, ἔδωκε καὶ εἰς αὐτὸν τὸ με-ρίδιόν του. Ὁφείλω μάλιστα νὰ εἰπῶ ὅτι τὸσον ἐξαί-ρετά τῇ ἐφάνησαν, ὥστε τακτικῶς ἐπεσκέπτετο τὸ κοίλωμα ἐφ' ὅσον περιεῖχεν ὀπώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'

Η ΜΑΡΙΑ ΑΚΟΥΕΙ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ ΤΟΥ ΕΥΝΕΙΑΟ-ΤΟΣ—ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗΣ—ΠΑ-ΝΗΓΥΡΙΣ ΤΩΝ ΑΘΙΓΓΑΝΩΝ.

Ἄλλ' ὅτε τὸ κοίλωμα ἐκινώθη καὶ ἐφαγώθη-σαν καὶ τὰ ροδάκινα καὶ αἱ σταφυλαί, καὶ ἡ συνο-δεία ἐξεκίνησε μεταβαίνουσα νὰ στήσῃ ἄλλου τὰς σκηνάς τῆς, ἡ Μαρὶὰ ἠσθάνθη καγεζῖαν τινὰ. Εἶχε φάγῃ τὰς ὀπώρας, ἀλλὰ συλλογιζομένη τὴν πράξιν τῆς ἠσθάνετο ὡς τελευταίαν γεῦσιν αὐτὴν τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος. Ὁ δὲ Ζάκης εἶχε λησμονήσῃ τὴν πράξιν του, διότι ἐνόμιζεν ὅτι οὐδὲν κακὸν ἐπραξε καὶ ὀφείλομεν νὰ μὴ τον ψεῖωμεν. Ἄλλ' αὐτὴ ἥτις ἐγίνωσκεν, ὅτι ἡ πράξις τοῦ Ζάκη

ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

Πρὸ πολλοῦ πολλοῦ καιροῦ ἔζη μιὰ γρηῃ εἰς ἓνα μεγάλο καὶ μακρυσμένο δάσος. Ἐζη μὲ τῆς κόττες τῆς, μὲ τὸν γάτον τῆς, κατὰ μὴν πολλὰ χρόνια. Σιμὰ εἰς τὴν καλύβη τῆς ἔτρεχε εὐμορφῶ, ἀργυρὸ ποταμάκι καὶ περίξ ἡῶσανον μέγαν καταπράσινα δένδρα. Μιὰ φορὰ τὸ χρόνο ἐπῆγινε εἰς τὴν πολιτείαν, ἡ ὁποία ἦτο πολλὰς ὥρας μακρὰν καὶ ἡγόραζε μαλλίον. Τὸ ἔνεθεν ἔπειτα τὸ βράδυ εἰς τὴν ρόκα τῆς. Τὸ ὕφαινε καὶ ἔκαμνε τὰ φτωχικά τῆς ἐνδύματα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι τὴν ἐγνώριζον εἰς τὴν πολιτείαν, ἐνόμιζον ὅτι ἦτο πολὺ εὐτυχὴς καὶ εὐχαριστήμενη δὲν ἦτο ὅμως πολὺ εὐχαριστήμενη, ὡς εἶχε ἰδῆ καλλίτερες ἡμέρας. Τὰς εἶχε ἰδῆ ὅταν ἐξοῦσε εἰς τὸ δάσος μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε ὑπερβολικά, περισσότερο ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος τῆς τὸν ἔδωκε, καὶ εἶχε ἀδικον. Ἦτον ὅμως ἀγαπημένο παιδί γιατί ἦτον φαιδρὸ καὶ τρυφερὸ καὶ εὐσεβὲς ὅπως πρέπει νὰ εἴνε ὅλα τὰ καλὰ παιδιά.

Κάθε βράδυ ὅταν ἡ μητέρα τοῦ ἔνεθε καὶ ὁ γάτος ἐγουργούριζε, ἐκάθητο σιμὰ τῆς καὶ τῆς διηγέτο ὡραίας ἱστορίας διὰ τοὺς δράκους καὶ τῆς Νεράιδες. Τῆς διηγέτο πῶς ἐσκότωνε τῆς ἀρκουδὲς, πῶς ἐκαβαλίκευε τὰ λάφια μὲ τὰ χρυσὰ κέρατα καὶ τί ἔλεγον τὰ πουλιά ὅταν ἐκελαδοῦσαν ἔτσι γλυκὰ. Ἐπειτα ἐκρυπτε τὸ κεφάλι τοῦ εἰς τὰ γόνατά τῆς καὶ τῆς ἔλεγε: «Μὴ πιστεύης, μητερίτσα, ὅτι σοῦ λέω». Ἡ μητέρα ἐγελοῦσε, ὁ Σπῦρος ὅμως ἦτο σοβαρὸς καὶ ἐξηκολούθει: — «Ἐνὰ ὅμως πρέπει νὰ πιστεύσης πῶς σ' ἀγαπῶ πολὺ πολὺ καὶ δὲν θὰ φύγω ποτὲ ἀπὸ πλησίον σου!

Καὶ ἐνόμιζεν ἡ γρηῃ, ὅτι ἐκέρδιζε τὸν Παράδεισον ὅταν ἤκουε τὰς λέξεις αὐτάς, καὶ τὰς ἤκουε συχνάκις καὶ ἀκόμη ὅταν ἐμεγάλωσεν ὁ Σπῦρος τῆς καὶ ἐγύριζε κυνηγὸς εἰς τὸ δάσος! Ἀλλὰ τότε τῆς διηγέτο ἀληθινὰς ἱστορίας αἱ ὁποῖαι εἰς αὐτὸν συνέβαινον καὶ ὅχι ὅπως ὅταν ἦτον μικρὸς, πλάσματα τῆς παιδικῆς του φαντασίας!

Ἔτσι ἐνόμιζεν ἡ μητέρα ὅτι ἦτο ὁ πιὸ εὐτυχισμένη γυναικίς εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἡ εὐτυχία τῆς εἴνε ἀτελείωτος, ἐνῶ εὐτυχία δὲν εἴνε εἰς τὴν ζωὴν.

Ἐνὰ βράδυ ἐπέστρεψεν χωρὶς κυνήγι. Τὸ πρόσωπόν τοῦ ἦτο ὠχρὸν τὰ χέρια τοῦ ἔτρεμαν καὶ ὅμως ἡ χαρὰ ἔλαμπε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ. Ἀφῆρημένος καὶ σιωπῶν ἐκάθητο πλησίον τῆς μητρὸς τοῦ καὶ τὴν ἐβλεπεν εἰς τὰ μάτια.

— Σπῦρο, τί ἔχεις; ἠρώτησεν ἡ γρηῃ, καὶ ὁ Σπῦρος εἶπε μὲ τρέμουσαν φωνήν.

— Μητέρα, ἐγνώρισα ἓνα κοριτσάκι καὶ ἀγαπῶ πρὸς πολὺ ἀπὸ σένα.

Ἡ γρηῃ ἔνεθε ταχύτατα χωρὶς νὰ λέγῃ λέξιν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν τῆς ἐσκυθρώπασε. Σπῦρος ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν τοῦ δὲν τὴν παρητήρησε.

— Μητέρα, ἐξηκολούθησε, εἴνε εὐμορφὴ σὰν ἀγγελουδί ἔχει μαλλιά χρυσὰ ὅσων τῆς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, εἴνε καλὴ καὶ εἴνε συμπαθητικὴ. Θὰ κτίσω μίαν ἄλλην μεγαλήτερον καλύβην καὶ θὰ κατοικήσωμεν καὶ οἱ τρεῖς μαζὶ. Θὰ εἴμεθα πολὺ εὐτυχισμένοι γιατί θὰ ἀγαπώμεθα.

Ἡ γρηῃ δὲν νέθει πλέον. — Θὰ τὴν μισοῦ ἐφώναξεν καὶ σιωπῆσασα ἐβύθισεν εἰς βαθύτην σιγὴν τὴν καλύβην. Καὶ ἡ καρδιά τοῦ Σπύρου ἦτο γεμάτη ἀπὸ ἀγάπην καὶ χαρὰ καὶ ἡ καρδιά τῆς γρηῆς ἀπὸ λύπην καὶ μίσος.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν πρῶτῃ πρῶτῃ ἐπῆγεν Σπῦρος εἰς τὸ δάσος καὶ ἐζήτησε τὸ κοριτσάκι τὴν Ἐλενίτσα τὴν κόρην τοῦ ἀνθρακοποιοῦ. Ἡ Ἐλενίτσα ἦτον γλυκὴ καὶ καλὸ κοριτσάκι καὶ εὐμορφὴ ὅσων ἀγγελος. Εἶχε γαλανὰ μαλλιά, ροδιὰ μαγουλάκια, ἀλλὰ τὸ εὐμορφώτερον ποῦ εἶχε ἦτον τὰ ἀστραφτερά καὶ χρυσὰ μαλλιά τῆς.

— Ὅταν τὴν ὀῆ ἡ μητέρα θ' ἀλλάξῃ γνώμην ἐσκέφθη ὁ Σπῦρος. Καὶ ὅμως ὅταν ἐφθασαν πλησίον εἰς τὸ σπίτι, ἡ καρδιά τοῦ ἐκτύποςε δυνατὰ. Ἡ Ἐλένη ὅμως ἦτον ἡσυχὰ διότι δὲν ἐγνώριζε τίποτε ἀπ' ὅσα συνέβησαν.

Ὁ Θεὸς νὰ σ' εὐλογήσῃ — εἶπεν ὁ Σπῦρος εἰς τὴν ἀρραβωνιαστικὴν τοῦ ὅταν ἐπαυτοῦσε τὸ κατῶφλι. Ἡ γρηῃ τοὺς ἐδέχθη σιωπῶν. Ὁ Σπῦρος τὴν ἐπίασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν παρεκάλεσε: «Μητέρα, μίλησε 'ς τὸ κοριτσάκι σου. Αὐρὸ θὰ πᾶμε 'ς τὴν ἐκκλησίαν νὰ στε-

φανωθοῦμε. Ἡ γρηῃ ἔσπρωξε τὴν Ἐλένη καὶ ἐφώναξεν:

— Ἐξω, δὲν θέλω νὰ τὴν βλέπω, αὐτὴν ποῦ ἔδωσε τὴν καρδιά σου μὲ τὰ χρυσὰ τῆς τὰ μαλλιά.

Ὁ Σπῦρος καὶ ἡ Ἐλένη τὴν παρεκάλεσαν καὶ τὴν ἰκέτευσαν νὰ τοὺς εὐλογήσῃ ὅμως ἡ γρηῃ ἔμενεν ἀκαμπτος. Τότε ὁ Σπῦρος καὶ ἡ Ἐλένη ἔστρεψαν πρὸς τὴν θύραν καὶ ἤθελαν νὰ φύγουν. Ἡ μητέρα ἐκράτησε τὸν υἱὸν τῆς καὶ τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, ἀγαπημένο μου παιδί, ἔχε 'γαί! καὶ ἐφιλήθησαν. Ὅταν ὅμως ὁ Σπῦρος ἐκτύπησε πίσω τὴν ἀρραβωνιαστικὴν τοῦ ἐφώναξεν ἡ γρηῃ.

— Φύγε, φύγε, κλέπτρα, ποῦ ἔκλεψες τὸ στολίδι τῆς καρδιάς μου.

— Ἀκολούθησέ με, ἤλπε τῆς ζωῆς μου, εἶπεν ὁ Σπῦρος καὶ ἐπῆρε τὴν Ἐλένην ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ὠδήγησεν ἔξω διὰ μέσου τοῦ σκοτεινοῦ δάσους.

Ἡ μητέρα τοὺς ἠκολούθησε διὰ τῶν βλεμμάτων ἕως ὅτου ἐκρύβησαν ὀπίσω τῶν δένδρων καὶ ἔμεινε πάλιν μόνη, μόνη μὲ τὸ μῖσος τῆς πρὸς τὴν Ἐλένη καὶ μὲ τὴν ἀγάπην τῆς πρὸς τὸν Σπῦρο.

Καὶ ἔζησε τρία ἔτη μόνη. Ἦλμεγε τὸ πρῶτὴν ἀγελάδα καὶ ἐπεριποιεῖτο τῆς κόττες τῆς. Τὸ βράδυ ἐκάθητο εἰς τὴν ρόκα τῆς καὶ ἔνεθε καὶ μόνος ὁ γάτος ἐκάθητο πλησίον τῆς. Ἐτρίζεν ἡ ρόκα καὶ ὁ γάτος ἐγουργούριζεν, ἐστρέφετο ταχέως ἡ ρόκα μετὰ τῶν γηραιῶν χειρῶν τῆς ἀλλὰ ταχύτερον ἐστρέφοντο οἱ λογισμοὶ τῆς. Ἐσκέπτετο τὸν Σπῦρον ὅτε ἦτο παιδί καὶ τῆς διηγέτο τόσα περίεργα πράγματα, τὸν ἐβλεπεν ἔπειτα σοβαρὸν κυνηγὸν ἀλλὰ μὲ παιδικὴν ἀκόμη καρδίαν. Τότε ὁ γοῦς τῆς ἐφύρετο εἰς τὴν κόρην τοῦ ἀνθρακοποιοῦ μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά καὶ ἡ ρόκα ὁλοένα ἐστρέφετο ταχύτερον, τὸ πρόσωπόν τῆς ἐγίνετο σκυθρωπότερον καὶ τὸ νῆμα ἐκόπτετο.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐκτύπησαν τὴν ἐξώθυραν καὶ ἡ γρηῃ σηκωθείσα ἐφώναξε.

— Ἐμπρός! Καὶ ἀνὴρ μὲ τόσα μακρὰ γένηκα, μὲ κυνηγετικὴν στολὴν εἰσῆλθεν εἰς τὴν καλύβην. Ἐφερεν ἓνα δέμα εἰς τὴν ράχην, τὸ ὁποῖον μὲ μεγάλην προσοχὴν ἀκούμβησε ἐπάνω εἰς τὸ κρεβάτι τῆς γρηῆς. Ἐβγαλε τὰ ὄπλα καὶ ἐφώναξε.

— Μητέρα! καὶ ἐκείνη τὸν ἔσυρε καταχαρούμενη εἰς τὸ στῆθος τῆς καὶ τὸν ἐφιλήσεν. Ἐκάθησαν πλησίον καὶ ἐκτυτάζοντο ὥρες εἰς τὰ μάτια χωρὶς νὰ 'μιλοῦν.

Τέλος ἐσκέπασεν ὁ Σπῦρος τὸ πρόσωπόν τοῦ μὲ τὰ χέρια καὶ ἀνεστέναξε:

— Μητέρα, ἀπέθανε!

Ἡ γρηῃ ἐσφιγξέ τὰ χεῖλη καὶ τὸ πρόσωπόν τῆς ἐχαροποιήθη. Ὁ Σπῦρος ἐσηκώθη, ἤνοιξε τὸ δέμα καὶ ἐφανέρωθη ἓνα μικροῦτσικο παιδάκι μόλις ἐνὸς χρόνου. Εἶχε εὐμορφὰ γαλανὰ μάτια, καὶ μεταξωτὰ καστανὰ μαλλιά.

— Νὰ καὶ ἡ Τίνα μου, εἶπεν ὁ Σπῦρος σοῦ τὴν φέρω γιὰ νὰ σὲ ἔχη μητέρα, ἀφοῦ ἡ μητέρα τῆς ἐφυγεν.

Ἡ γρηῃ ἐπῆρε τὸ παιδάκι εἰς τὰ γόνατά τῆς καὶ τὸ παρετήρησε. Ἐχει τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς ποῦ ἐχθρεύομαι μὰ ὅχι καὶ τὰ χρυσὰ μαλλιά τῆς, αὐτὰ τὰ καστανὰ καὶ σγουρὰ εἴνε τὰ δικὰ σου.

— Μητέρα, ἠρώτησεν ὁ Σπῦρος, θὰ τὴν ἐχθρεύεσαι καὶ τὴν Τίνα μου; Μὴ καὶ δὲν θέλεις νὰ εἶσαι μητέρα τῆς;

— Ὅχι, ἡ Τίνα εἴνε παιδί σου, ἀπήντησεν.

— Κάτι θὰ σὲ παρακαλέσω ἀκόμη ἐξηκολούθησεν. Ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ μανδουλάκι ἔχω τὰ χρυσὰ τῆς μαλλιά κρυμμένα. Ὅταν μεγαλώσῃ τὸ παιδάκι μου νὰ τοῦ τὰ δώσης νὰ τοῦ εἰπῇς ὅτι εἴνε ἐκείνης καὶ νὰ τὴν μάθῃς νὰ παρακαλῇ εἰς τὴν προσευχὴν τῆς διὰ τὴν μητέρα τῆς. — Ποτέ! εἶπεν ἡ γρηῃ ἀφοῦ τὴν ἐχθρεύομαι τόσο.

— Μὴ μιλᾷς ἔτσι, εἶπεν ὁ Σπῦρος, αὐτὴ εἴνε πλέον εἰς τὸν οὐρανόν.

— Ὅσο καὶ νὰ τ' ἀγαπῶ τὸ παιδί, ποτέ δὲν θὰ τοῦ εἰπῶ διὰ τὴν μητέρα τοῦ.

Ἐπῆρε ὁ Σπῦρος τὸ παιδάκι εἰς τὰ χέρια, τὸ εὐλόγησε, τὸ ἐφιλήσεν καὶ εἶπε:

— Θὰ ἐρχομαι λοιπὸν μόνος ἀπὸ καιροῦ νὰ τὸ μαθαίνω νὰ συλλογίζεται ἐκείνην ποῦ ἦτο ὁ ἡλὸς τῆς ζωῆς μου. Χαῖρε, μητέρα. Θὰ ἔλθω γρήγορα πίσω.

Ἀλλὰ δὲν ἐγύρισεν. Ἐνὰς κυνηγὸς τὸν εὐρῆκε νεκρὸν κάτω ἀπὸ ἓνα βράχο καὶ ἐπειδὴ ἐγνώριζε τὴν μητέρα τοῦ Σπύρου τῆς ἔφερε τὴν λυπηρὰν εἰδήσιν. Ἡ καίμενη ἡ Τίνα ἔμεινε πενταρφανή.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΦΑΚ

Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ.

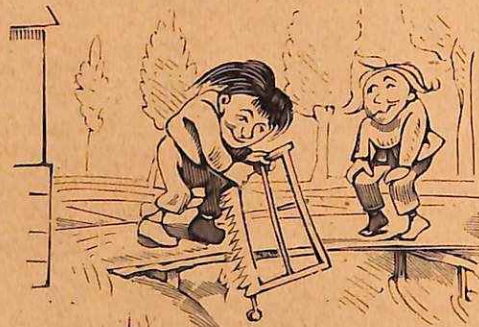
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΜΙΚΕΣ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 24]

Ο ΜΑΣΤΡ' ΑΝΤΩΝΗΣ

«Ο Μαστραντώνης.»

«Χαράζουνε τὸ πρόχειρο γεφύρι»

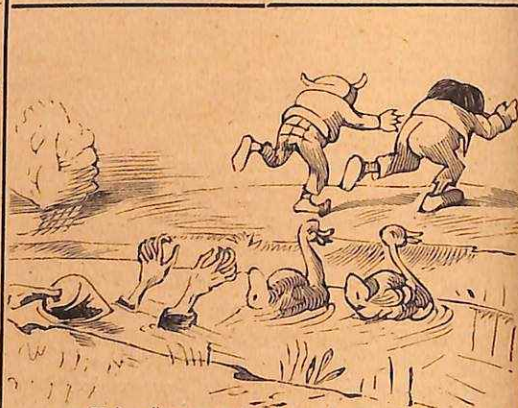
Καλὰ γνωρίζει 'στὸ χωριὸ καθένας
τὸν ῥάφτη τὸν Ἀντώνη τῆς Μαρίας,
ὥσάν κι' αὐτὸν δὲν ἔρρισκεται κανένας
κι' ἂν θῆς καὶ μέσ' ἀκόμη 'στὰς Ἀθήνας.

Ἵς αὐτὸν θὰ βρῆς βράκες φαρδὺς κι' ἀκόμα
φέσια ἡψηλά μὲ φούντα χρυσωμένη,
γελέκια, ζῶνες μ' ὅ,τι θέλεις χρώμα·
ὅποιος τὰ ἰδῇ σαστίζει κι' ἀπομένει!

Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς τοῦ μελετοῦνε
κάτι κακὸ—μ' ἀλήθεια δίχως κάκια—
γιατ' ἤσυχο κανένα δὲν ἔμπορνε
να βλέπουνε τὰ δυὸ τὰ δαιμονάκια.

Κ' ἓνα ἀνοιξιάτικο πρωτ' οἱ δυὸ τους
ἔς τὸ χέρι πέρνουν φοβερὸ πριόνι
καὶ βάζουνε ἔμπρὸς τὸ σχέδιό τους,
νὰ στήσουνε παγίδα 'στὸν Ἀντώνη!

Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι του διαβαίνει
ὅλο ἄφροὺς θολὸ γοργὸ ποτάμι
καὶ μια σανίδα τῆς δυὸ ἄκρες δένει,
γιατὶ γεφύρι δὲν τοὺς ἔχει κάμη.

«Καὶ τοῦστειλε δυὸ χῆνες νὰ τὸν σώσῃ»

«Καὶ πλάφ! ὁ ῥάφτης μέσα ἔς τὸ ποτάμι»

Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ δύο ἀποφασίζουν
νὰ πριονίσουν τὴ σκληρὴ σανίδα
κι' ἔτσι τὸν ῥάφτη ἔς τὸ νερὸ κρημνίζουν
ποῦ τώρα ῥάφτει μὲ χαρὰ κι' ἐλπίδα.

Καὶ κρίτσι, κρίτσι, κρίτσι οἱ δαιμόνοι
χαράζουνε τὸ πρόχειρο γεφύρι
καὶ βλέπουν καὶ γελοῦνε τὸν Ἀντώνη
ποῦ κάθετ' ὁ φτωχὸς 'στὸ παραθύρι:

«Γιὰ 'δές, γιὰ κύτταξε μιὰ μούρη»
φωνάζουνε, «Γιὰ 'δές· χαρὰ ἔς τὴ μύτη!
»Γιὰ ἔβγα ἔξω, ἔβγα δά, καμπούρη!
»Τ' αὐγὰ ζεσταίνεις πάντα μέσ' ἔς τὸ σπίτι;»

Κι' αὐτὸς θυμώνει καὶ ἀρπᾷ τὸν πῆχyu
καὶ τρέχει νὰ τοὺς δεῖρῃ· μὰ κρυμμένοι
μὲ γέλοιο καρτεροῦν αὐτοί, τί τύχη
τὸν ῥάφτη τὸν Ἀντώνη περιμένει.

Καὶ νά! περνάει τὸ γεφύρι τώρα
ἀπ' τὴ χαρὰ τους τὰ παιδιὰ γελοῦνε
Κραάχς! τὸν βρῆκε ἡ κακὴ ἡ ὥρα
κι' ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς χοροπηδοῦνε.

Ἐσχίσθηκ' ἡ σανίδα μέσ' ἐστὴ μέση
καὶ πλάφ! ὁ ῥάφτης μέσα 'στὸ ποτάμι
τοῦ φεύγουνε γυαλιά, παπούτσια, φέσι
χωρὶς ἔς ἐκείνους τίποτε νὰ κάμῃ.

Μὰ θὰ ἦταν τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένος
καὶ τοῦστειλε δυὸ χῆνες νὰ τὸν σώσῃ·
Τῆς πιάνει καὶ πετιέται μουςκεμμένος
μὲ τὴν κοιλιά του φουσκωμένη τόση!

Κι' ἀπ' τὸ λουτρὸ τὸν ῥάφτη πόνος πιάνει
καὶ σφίγγεται, πηδάει καὶ φωνάζει
καὶ οὐτ' αὐτὸς δὲν ξεύρει τί νὰ κάνῃ
καὶ τὴν γυναῖκα του βοήθεια κράζει.

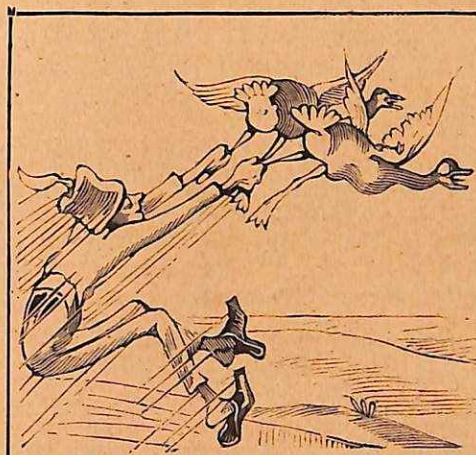
Ἐκείνη, μὲ πολὺ μυαλὸ γυναῖκα,
ἐπάνω ἔς τὸ τραπέζι τὸν ξαπλώνει
καὶ 'στὴ στιγμὴ ὡς ποῦ νὰ πῆτε δέκα
τὸν ἄνδρα τῆς τὸν ῥάφτη σιδερώνει!

Καὶ ἀμέσως τί; θαρρεῖς πῶς ἦταν θάμα,
γιατρεῦθηκε καὶ φώνηξε: «Ἄν ζήσω,
ἔμπροστὰ 'στὴν Παναγιά μας κάνω τάμα
'στὴ χάρι τῆς νὰ πάω νὰ προσκυνήσω.

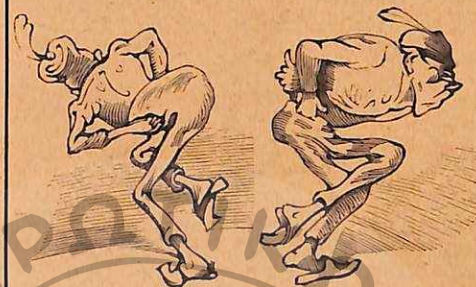
[Ἔπεται συνέχεια]

ΦΑΚ

[Κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Busch]

«Τῆς πιάνει καὶ πετιέται μουςκεμμένος»

«Καὶ σφίγγεται πηδάει καὶ φωνάζει»

«Τὸν ἄνδρα τῆς τὸν ῥάφτη σιδερώνει»

Η ΑΔΕΛΦΟΥΛΑ ΜΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Δέν εἶσαι τοῦ σπιτιοῦ μας τὸ καμάρωμα ;
Ἡ μέλισσα δέν εἶσαι ἡ ἐργατική ;
Καὶ τίνος λουλουδιοῦ δέν κλείς τὸ ἄρωμα ;
Καὶ τίνος κελαδήματος τῆ μουσικῆ ;

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Α'.

Η ΔΡΑΚΟΥΛΑ.

Ὁ φίλος μου Κωστής Βαλλίδης, — ἴσως πολλοὶ ἀπὸ σᾶς νὰ τον γνωρίζουν, — ποῦ εἶνε τώρα καθηγητὴς εἰς ἓνα ἑλληνικὸ Γυμνάσιο τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ ποῦ τον ἐγνώρισα ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια στὰς Ἀθήνας, μὰς διηγήθηκε, ἐμένα καὶ μερικῶν ἄλλων φίλων στενῶν, τὴν παρακάτω ἱστορία. Εἶνε ἡ ἱστορία τῆς ἀδελφοῦλας του καὶ σὰς τὴν γράφω ὅπως σχεδὸν τὴν ἄκουσ' ἀπὸ τὸ στόμα του. Ξεύρω καλὰ ὅτι ἡ ζωὴ σου νεανικὴ φαντασία θὰ προτιμοῦσε ἓνα μακρυνὸ ταξεῖδι εἰς χώρες ἄγνωστες καὶ θαυμαστὰς ἢ ἓνα δραματικὸ μυθιστόρημα μὲ μεγάλη πλοκή καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον. Καὶ ὅμως δέν ἀποδειλιάζω νὰ σὰς παρουσιάσω σήμερα τὴ διήγησι τοῦ Κωστῆ Βαλλίδου. Ταξεῖδι εἶνε καὶ αὐτὴ μέσα εἰς τὴν ἀγαπημένη οἰκογένεια καὶ δρᾶμα μέσα εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀδελφῶν. Δέν εἶνε μεγάλες ἡ περιπέτειές του, οὐτ' ἔχει βέβαια γιὰ σκηνὴν κανέναν ἀγριεμένον ὠκεανό, ἢ καμμιά φλογισμένην ἔρημον ἢ κανένα πεδίο μάχης αἱματόβεκτο. Τὰ τραγικὰ ἐπεισόδια λείπουν ὁλότελα ὁ πυρετὸς τῆς ἀνυπομονησίας καὶ τῆς φαντασίας ἡ ἐξάσι δέν θὰ σὰς βασανίσουν. Τὸ πολὺ πολὺ νὰ δακρύσετε κρυφὰ εἰς κανένα μέρος ἢ νὰ χαμογελάσετε περὶ φανερά εἰς κανένα ἄλλο. Τίποτα περισσότερο... Εἶνε μιὰ ἱστορία ἀπλὴ, τρυφερή, ἐμπιστευμένη, ἀπὸ κεῖνες μάλιστα ποῦ δέν ἤμποροῦμε νὰ ἐπαναλάβουμε μπροστὰ εἰς πολλὸν κόσμον, διότι αἰσθανόμεσθε τὴν ἴδιαν σχεδὸν ἐντροπὴν ποῦ θὰ μας φλόγιζεν ἄθελαι, ἂν μας ξεσκέπαζε κανεὶς τὰ βάθη τῆς καρδιάς μας ἢ διηγούνταν καμμιά καλὴ μας πράξι... Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι γι' αὐτὸ εἶνε στερεωμένη ἀπὸ κάθε λογῆς ἐνδιαφέρον καὶ ὅτι δέν θὰ ἐγγίξῃ τὰς παιδ. λεπτὰς χορδὰς τῆς καρδιάς σας, ἐκείνες ποῦ ποτὲ δέν ἐγγίχονται ἀνῶφελαι. Τοῦλάχιστο γιὰ μένα σὰς ὁμο-

λογῶ ὅτι ἡ διήγησι τοῦ φίλου μου Κωστῆ Βαλλίδου ἦταν πηγὴ ἀπὸ κάθε λογῆς ἡθικῆς ἀπόλαυσι. Βρῆκα μέσα εἰς αὐτὴν θησαυροὺς, ὄχι ἀπὸ τοὺς ψεύτικους ἐκείνους καὶ μάταιους τῶν παραμυθιῶν, ἀλλὰ θησαυροὺς ἀληθινούς ἀγάπης, στοργῆς, ὅπως καὶ χαρακτηρὲς διαμαντένιους καὶ παραδείγματα ἀξιομίμητα.

Ἄν τύχη τώρα καὶ λάβετε καὶ σεῖς ἀπ' αὐτὰ τὴν ὠφέλεια ποῦ ἐλπίζω, μὴν εὐγνωμονεῖτε εἰς ἐμέ ἀλλὰ εἰς ἐκείνον.

* *

Ἦταν μιὰ ἐποχὴ ποῦ τὸ σπίτι μας εἰς τὴ Ζάκυνθο, ἂν καὶ ὕλινως εὐημεροῦσε, μοῦ ἐφάινονταν ἔρημο καὶ μελαγχολικόν. Ἦταν ἡ ἐποχὴ, ὡς τὸν ἑβδόμο ἢ τὸν ὄγδοο χρόνον τῆς ἡλικίας μου, ποῦ δέν εἶχε γεννηθῇ ἀκόμα ἡ ἀδελφοῦλα μου. Δέν εἶχα παρὰ τὸν πατέρα μου, τὴ μητέρα μου, τὴ θεῖαν-Κατερίνα καὶ ἓνα ἀδελφὸ μεγαλύτερον, τὸ Νίκο. Μονάχος μοῦ φαίνονταν πῶς εἶμαι μέσα εἰς τὸ ἀπέραντον σπίτι καὶ μέσα εἰς τὸ ἀπέραντον περιβόλι. Ὁ Νίκος φοροῦσε μακρὰ πανταλόνια, πῆγαινε στὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖον καὶ ἔκαμνε τὸ μεγάλο—πρὸ πάντων τῆς ὥρες ποῦ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ με προγυμνάξῃ στὰ μαθήματά μου. Τότε δὲ ἦταν ποῦ κρατοῦσε μὲ πόζα καὶ ἓνα χάρακα λεπτὸ καὶ μακρὺ, ἂν καὶ εἶχε αὐστηρὴ παραγγελία ἀπὸ τὸν πατέρα νὰ μὴ τον μεταχειρισθῇ ποτὲ ἐναντίον μου. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἡλικία του, ἡ θέσι του καὶ πρὸ πάντων ἡ ιδέαις του δέν τὸν ἐσυγχωροῦσαν ποτὲ νὰ παίξῃ μαζί μου. Μοῦ διηγούνταν καμμιά φορὰ καμμιαν ἱστορίαν καὶ μοῦ ἔκανε ἀρχαῖα καὶ ποῦ κανένα ἀστεῖον· ἀλλ' ἂν τον ἔλεγα ἄχαρνα νὰ τρέξουμε στὰ στρατόνια τοῦ περιβολιοῦ, ἐσοβαρεῖονταν ἀμέσως καὶ μοῦ ἀπαντοῦσε μὲ μιὰ φωνὴ σιγαλή, κοροϊδευτικὴ, ποῦ μοῦ σήκωνε μεμιὰς ὅλον τὸ θάρρος:

«Δὲν ντρέπεσαι!»

Ἡ μητέρα μου ἡ καὶ μὲν μ' ἀγαποῦσε πολὺ καθὼς καὶ ὁ πατέρας. Ἀλλὰ τῶν γονέων ἡ ἀγάπη δέν εἶνε—πῶς νὰ σὰς πῶ—τόσφαι φαιδρὴ καὶ γελαστή. Ὅταν ἡ μητέρα μου μὲ κρατοῦσε εἰς

τὴν ἀγκαλίαν τῆς καὶ μὲ φιλοῦσε, μοῦ ἔρριχτ' ἓνα βλέμμα τόσφαι μελαγχολικὸν ποῦ μοῦ ἐπάγωνε τὴν καρδίαν τὴν ἴδιαν ψυχρότητα ἐδοκίμαζα καὶ εἰς τοῦ πατέρα τὰ παιδ. σπάνια χάδια. Μὲ τὴ θεῖαν-Κατερίναν γελοῦσα λιγάκι καὶ ἐπαίξα, ἀλλὰ ὁ καιρὸς τῆς ἦταν ὀλίγος μέσα εἰς τὰς τότες ἐννοίας καὶ δουλειὰς τοῦ σπιτιοῦ. Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ὁ χαρακτήρας μου ἐκλινε πρὸς τὴ μελαγχολίαν καὶ ἄρχισε νὰ μου ἀναπτύσσεται μιὰ εὐαισθησία καὶ μιὰ ἀδυναμία ὁλως-διόλου γυναικεία. Γιὰ ὥρες ἐρρέμβαζα μονάχος εἰς τὰ σκεῖρα μέρη τοῦ περιβολιοῦ μας, ἀφ' οὗ ἤθελε τρέξω καὶ κουρασθῶ. Τὴν ὥραν τοῦ δειλινοῦ, ὅταν ἔβλεπα τὸν ἥλιον νὰ κλίνει πρὸς τὸ βουνόν, αἰσθανόμενον συχνὰ δάκρυα στὰ μάτια. Τὸ παραμικρὸ μὲ ὀδύει· τὸ παραμικρὸ μὲ συγκινοῦσε. Αὐτὸ ἀνάγκαιε τὸ Νίκο καμμιά φορὰ νὰ με μαλὼνῃ καὶ συχνότερα νὰ με κοροϊδεύῃ, πρᾶγμα ποῦ μ' ἔκαμνε νὰ υποθῶμαι ὅτι δέν μ' ἀγαποῦσε ὅσφαι ἔπρεπε καὶ νὰ μὴν ἀφίνω νὰ φανερωθῇ γι' αὐτὸν ὅλη ἡ ἀγάπη, ποῦ αἰσθανόμενον εἰς τὰ βάθη τῆς καρδιάς.

Φαντάζεσθε τώρα μὲ πόση χαρὰ καὶ συγκίνησι ἄκουσα ἀπὸ τῆς θεῖας-Κατερίνας γιὰ πρώτη φορὰ, ὅτι ἡ μητέρα μοῦ ἔκαμνε ἓνα κοριτσάκι, μιὰν ἀδελφοῦλα. Θυμοῦμαι ὅτι ἤμουν τότε ἄρρωστος ἀπὸ τὸ ποδάρι μου, ποῦ το εἶχα σπάσει, γλιστρῶντας μιὰ μέρα καὶ πέφτωντας κακὰ ἐπάνω εἰς τὰς πλάκας τῆς αὐλῆς. Τρεῖς μῆνες τότε ἐκείτονον στὸ κρεβάτι, ποῦ σίμωσε ἡ θεῖα-Κατερίνα ἓνα βράδυ καλοκαίρινον καὶ μοῦδωκε τὴν χαροποιὰν εἶδον. Ἡ πρώτη μου ὁρμὴ ἦταν νὰ πεταχθῶ καὶ νὰ τρέξω νὰ ἰδῶ τὴν ἀδελφοῦλα μου. Ἀλλὰ ἡ θεῖα-Κατερίνα δέν μ' ἄφησε καὶ ὅταν εἶδε πῶς ἐπιμένω ἐφώναιε τὸν πατέρα μου. Μαζεύτην ἀμέσως καὶ σῶπασα, διότι ἐφοβούμενον πολὺ τὸν πατέρα μου. Δέν ἦταν κακὸς ὁ καὶ μὲν, οὔτε ἤξευρε ἄλλη μέθοδος γιὰ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν του ἀπὸ τὸ γέλοιον, τὸ ἀστεῖον καὶ τὸ γλυκὸ λόγο. Ἀλλὰ καὶ ποῖος ξεῖρε ἂν γι' αὐτὴ καὶ μόνη τὴν αἰτία δέν μ' ἔπαινε τόση συστολὴ ἅμα ἔβλεπα μπροστὰ μοῦ εἰς κάθε κακοκάμωμα τ' ἄσπρα γένηα ποῦ τριγύριζαν τὸ ροδοκοκκινόν του πρόσωπον.

«Τὴ τρέχει;» ρώτησε.

«Καλὴ δέν ἀκούει ἐκεῖ! Ὁ Κωστής θέλει νὰ ἰδῇ τὴ Δρακοῦλα.

—Καὶ πῶς, παιδί μου;

—Νὰ μὴν τὴν φέρῃ ἐδῶ ἡ θεῖα-Κατερίνα, νά!» ἐπιθύρσια δειλὰ-δειλὰ.

—Καλὴ παιό! Αὐτὸς θέλει νὰ πάγῃ μόνος του μέσα.

—Μόνος του;... Ἄ, ὄχι παιδί μου. Πῶς μπορεῖς νὰ πατήσης τὸ ποδαράκι σου;

—Ἄν με πάρῃ ἡ θεῖα-Κατερίνα ἀγκαλιά;

—Θὰ κρεμασθῇ καὶ θὰ το ἐρεθίσῃ, παιδί μου, χειρότερα.

—Κρίμα! πῶς ἤθελα νὰ ἰδῶ τὴν ἀδελφοῦλα μου...

—Ὅχι, ἀπόψε δέν μποροῦν νὰ σοῦ τὴν φέρουν. Ἐχὲ λιγάκι ὑπομονή. Αὔριο θὰ τὴν ἰδῇς.»

Μὲ καθυσῆχασε ὁ πατέρας μου καὶ βγήκε ἐξω ποῦ τον φώναζαν. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο ἡ θεῖα-Κατερίνα μοῦ ἔφερε νὰ δειπνήσω—πῶς τὰ θυμοῦμαι—μιὰ μπριζολίτσα παραψημένη, κάρβουνο καὶ κάτι κολοκυθάκια κρύα καὶ ἀνάλατα· ἀποδείξει ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸ σπίτι ἦταν ὅλοι ἀνῶ-κάτω, ἀπὸ τὸ ὑπερῶς ὡς τὸ μαγειρεῖο. Ἐδείπνησα ὅπως-ὅπως καὶ ἀφ' οὗ εἶπα μπροστὰ τῆς τὴν προσευχήν μου, ἡ θεῖα-Κατερίνα μὲ καληνύκτισε καὶ με ἄφησε μονάχον νὰ κοιμηθῶ.

Ἄλλ' ἂν με ἄφησε ἡ θεῖα-Κατερίνα, δέν μ' ἄφησε ὅμως ἡ χαρὰ, ἡ ἀνυσυχία καὶ ἡ περιέργεια, ποῦ με κρατοῦσαν ἐπίμονα ἄγρυπνο. Καὶ ἡ νύκτα ἡ καλοκαιρινὴ προχωροῦσε. Τὸ φεγγάρι ἀνέβαινε χίνωντας φῶς ζωρὸν καὶ ἔβλεπα μὲς ἀπ' τὰ γυαλιά τοῦ παραθύρου νὰ σβύνουν τὰ στῆτα ἓνα-ἓνα. Ἐβλεπα καὶ ἡ παιδική μου φαντασία ἐργάζονταν ζωρὰ καὶ μοῦ ἐξαγορεύε τῆς μητέρας μου τὴν κάμαραν ἀπόψε παραδείσιν ἀληθινόν... Ἄ, ἔπρεπε νὰ ἰδῶ τὴν ἀδελφοῦλα μου μὲ κάθε τρόπο. Δέν εἶχα δύναμιν νὰ περιμένω περισσότερο. Ἦμουν πολὺ ἀνυπόμονος. Εἶχα ἀπὸ μικρὸς ἐλάττωμα ποῦ μοῦ ἔγινε πολλὰς φορὰς αἰτία κακῶν καὶ ποῦ καμμιά παραινέσι καὶ καμμιά σκέψις δέν ἤμποροῦσε νὰ νικήσῃ. Τί ἦταν τάχα νὰ κρατηθῶ ἕως αὔριο;

Καὶ ὅσο προχωροῦσε ἡ νύκτα, ἔπαυαν οἱ κράται μέσα εἰς τὸ σπίτι. Λίγα βήματα ἀκουγὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τοὺς διαδρόμους καὶ κάπου-κάπου καμμιά φωνὴ καὶ καμμιά πόρτα. Μόνον ἓνας γρύλλος, κλεισμένος εἰς τὸ κλουβάκι του, ποῦ κρέμουνταν ἀπὲξω εἰς τὴν παλκο-

νόπορτα, πρὸς τὸ περιβόλι, ἠλεκτρίστηκε ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ἄρχισε νὰ τρίζῃ δυνατώτερα. Ἦσαν πειὰ ἀργά· ὅλοι φαίνεται, θὰ ἐκοιμήθηκαν. Ήσυχια ἄκρα. Τὸ κλάμμα τῆς ἀδελφούλας μου εἶχε πᾶψει γιὰ πολλὴν ὥρα καὶ ἐπερίμενα ἄρκετά, μονάχος μὲ τὲς σκέψεις μου, γιὰ νὰ ξανακούσω ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς μητέρας οὐά, οὐά...

Μοῦ ἐφαίνονταν ὡσὰν νὰ μ' ἐκράζε. Οὐά, οὐά, ἔλα ἀδελφούλη μου νὰ με ἰδῇς. Ἐγὼ δὲν ἤμπορῶ νὰ περπατήσω. Εἶμαι πολὺ μικρὴ ἀκόμα. Ἐσὺ ἄρ' γε δὲν ἤμπορεῖς; Ἐδοκίμασες; Ἐλα νὰ ἰδῇς πῶς εἶμαι ἔμμορφη, ἔλα νὰ ἰδῇς πῶς σ' ἀγαπῶ. Δὲν μ' ἀγαπᾶς λοιπὸν καὶ σύ, ἀδελφούλη μου; Τότε πῶς δὲν ἐρχεσαι νὰ φιληθοῦμε; Οὐά, οὐά...

Ἐχασα τέλος πάντων κάθε ὑπομονή. Ἄν δὲν πῆγαίνα νὰ τὴν ἰδῶ, θὰ ἔσκανα. Καλὰ μοῦ ἔλεγε· ἔπρεπε νὰ δοκιμάσω. Σήμερα, μὲ τὸ νέο δυνατόν ἐπίδεσμο ποῦ μου ἔβαλαν τὸ πρῶι, ἤμπορούσε νὰ μὴ μου πονᾷ τὸ ποδάρι. Μήπως τὸ ἐπάτησα καθόλου γιὰ νὰ ξεύρω;... Ἀς ἰδοῦμε, ἐμπρός!

Ἐπῆρα πειὰ τὴν ἀπόφασιν καὶ δοκίμασα μὲ ὅλη τὴν προφύλαξιν νὰ κινήσω τὸ ποδάρι μου. Τὸ κίνησα καὶ δὲν μου πόνεσε. Καλὴ ἀρχή, εἶπα μὲ χαρὰ ὁ θεὸς βοηθός. Ἀνακάθησα καὶ δὲν μου πόνεσε... Τὸ κατέβασα ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ δὲν μου πόνεσε... Σηκώθηκα ὀρθίος, τὸ πάτησα καὶ δὲν μου πόνεσε... Πῆρα ἕνα βῆμα... ἄχ, θέ μου, μὴν ἦνε ὄνειρο; καλὲ τί λέτε σεις; Τὸ ποδάρι μου δὲν μου πονᾷ πειὰ!! Ἐμπορῶ νὰ περπατήσω νά. Ἐνα βῆμα, δύο, τρία, τέσσερα καὶ δὲν μοῦ πονᾷ καθόλου. Ἐφθασα εἰς τὴν πόρταν. Ἀχ ἀνόητος, εἶχα γίνει καλὰ καὶ δὲν το ἤξευρα...

Τὴν ἀνοίξα σιγά-σιγά καὶ βρέθηκα στὸ διάδρομο. Γυμνὸς μὲ τὲς κάλτσες μονάχα, μὲ τὸ σφικτὸν ἐπίδεσμον καὶ τὸ μακρὸ νυκτικό, ἐμοιαζα μὲ φάντασμα. Ἐνα κανδήλι κόκκινον ἔκαιγε μὲ μικρὸ φῶς εἰς τὸ βαθυλόωμα τοῦ τοίχου, ἐκεῖ ποῦ τὴν ἡμέραν θάζαμε μιὰ μικρὴ γάστρα μαρμαρένια. Εἶχα νὰ ἰδῶ αὐτὸ τὸ διάδρομο τρεῖς μῆνες. Νά, ἐκεῖ στὴν ἄκρην πέρα ἦσαν ἡ πόρτα τῆς μητέρας μου... Ἐμπρός, δέκα βήματα εἶνε. Ἐπερπατοῦσα μὲ προφύλαξιν, ἀλλὰ χωρὶς πόνο, ὡς νὰ ἤμουσιν καλὰ. Καθαρὸ πολὺ ἄκουγα τόρρα τὸ κλάψιμο τῆς

ἀδελφούλας μου, οὐά, οὐά... Δυὸ βήματα καὶ θὰ ἔφθανα.

Ἐξαφνα ἀνοιξε ἡ πόρτα καὶ βγήκε... ἡ θειὰ-Κατερίνα, μὲ τὸ ἄσπρο τῆς μεσοφούστου καὶ μὲ τὲς παντοῦφλες. Τῆς ἔρριξα ἕν' ἄγριο βλέμμα, ἕνα ἀπελπισμένο βλέμμα, καὶ ἔφερα τὸ δάκτυλό μου στὸ στόμα. Σιωπή!... Ἀλλὰ ἐκείνη δὲν ψήφησε καθόλου τὸ θυμὸ μου, ἔτρεξε κατεπάνω μου καὶ ἔβαλε τὲς φωνές:

«Μπα, ὁ Κωστᾶκης σηκώθηκε!»

—Τί;» ἔκαμε εὐθύς ἡ μητέρα μου ἀπὸ μέσα μὲ μιὰ δυνατὴ φωνή, γεμάτη ὀδό.

Δὲν τᾶχασα καὶ ἄρχισα νὰ φωνάζω:

«Εἶμαι καλὰ, μπορῶ καὶ περπατῶ, νά. Ἀφῆσέ με θειὰ-Κατερίνα, νὰ ζῆς! Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν ἀδελφούλα μου... Μή! μή! μή με πιάνεις!...

—Στὸ κρεβάτι σου γρήγορα, πᾶμε στὸ κρεβάτι σου.

—Ἀμὰν γιὰ τὸ Θεό. Πάρ' τον, Κατερίνα! ἐφώναζεν ἡ μητέρα μου.

«Ὅχι, νὰ μὴ με πάρῃ, μητερούλα μου. Πές της νὰ μᾶφήσῃ νᾶλλω μέσα. Εἶμαι καλὰ, τὸ ποδάρι μου δὲν μου πονᾷ καθόλου, καθόλου.

—Φτάνει πειὰ. Πᾶμε μέσα. Θά σου γίνῃ βρε παιδί, χειρότερα...»

Πάνω εἰς τὴν ταραχὴν ἔτρεξε καὶ ὁ πατέρας μου. Θὰ κοιμοῦνταν καὶ θὰ ξύπνησε, γιὰτ' ἦταν μὲ τὰ νυκτικά του. Πρὶν προφτάσῃ νὰ μιλήσῃ, λυτρώθηκα ἐγὼ ἀπὸ τὰ χέρια τῆς θειὰ-Κατερίνας καὶ ἔτρεξα ἐπάνω του. Τόρρα μονάχα μὲ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν αἰσθάνθηκα ἕνα μικρὸ πόνο στὸ ποδάρι, ποῦ ἦλθε κ' ἐφυγε...

«Πατέρα μου, νὰ μὲ χαρῆς, ἀφῆσέ με νὰ ἰδῶ τὴν Δρακούλα. Ἐτσι κ' ἔτσι ἦλθα ὡς ἐδῶ τὸ ποδάρι μου δὲν μου πονᾷ καθόλου.»

Ἡ θέσι ἐκείνη δὲν ἦταν πειὰ γιὰ συστολή. Ὁ πατέρας μὲ πῆρε στὴν ἀγκαλιά του. Μοῦ φάνηκε σὰν φοβισμένος, σὰν συγκινημένος καὶ ἐγὼ δὲν ξεύρω τί.

«Τί ἔκανες, παιδί μου, γιατί νὰ σηκωθῆς; Ἐλα πᾶμε στὸ κρεβάτάκι σου.

—Γρήγορα πῆγαίνε τον μέσα!» εἶπε καὶ ἡ μητέρα μου.

«Μητερούλα μου, πατέρα μου, νὰ ζῆτε. Μιὰ στιγμή νὰ τὴν ἰδῶ καὶ ἀμέσως πᾶμε.»

Τί χαρά! Ὁ πατέρας μ' ἄκουσε καὶ μ'

ἐγύρισε πρὸς τὴν κάμαρα τῆς μητέρας. Μπήκαμε. Ἐνα βλέμμα ἔρριξα μονάχο, ἀλλὰ δὲν θὰ το λησμονήσω ποτέ. Μιὰ λάμπα ἔκαιγε μὲ κατεβασμένο φῶς ἀπάνω στὸ τραπεζάκι. Εἰς τὸ φῶς αὐτὸ εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ἀδελφούλα μου. Κοντὰ στὴ μητέρα μου ἦταν ξαπλωμένο, ἀπάνω στὸ μικρὸ του στρωματάκι, ἕνα παιδάκι μικρὸ, τόσο μικρὸ ποῦ δὲν ἐφάνταζόν μου, μ' ἕνα κεφαλάκι σκουφωμένο, μὲ ματάκια κλειστά, μὲ στοματάκι ἀνοικτό. Ἡ μητέρα μου μὲ εἶδε μισοχαρούμενη, μισοτρομαγμένη, καὶ γέλασε χωρὶς λέξι. Ἡ ἀδελφούλα μου ἔκανε οὐά, οὐά... Μόλις τὴν εἶδα καὶ ὁ πατέρας μὲ πῆρε ἔξω...

«Ἄ, ἄ» ἔκαμα μὲ δυσάρεσκειαν γιὰ τὴν γρήγορην ἀποχώρησιν.

«Ἀῦριο, αῦριο.»

Καὶ μὲ γύρισαν στὴν κάμαρά μου καὶ μὲ ξάπλωσαν πάλι στὸ κρεβάτι.

«Δέν σου πονᾷ λοιπὸν καθόλου τὸ ποδάρι σου;» μὲ ρώτησε, ὅταν ἔβγαине ὁ πατέρας μου.

«Ὅχι καθόλου, μὰς καθόλου φαίνεται πῶς ἔγεινα καλὰ.

—Δόξα σοι ὁ Θεός.»

Ἐλεγα ψέμματα. Τὸ ποδάρι μου ἄρχισε νὰ μου πονᾷ πολὺ δυνατὰ καὶ δὲν μ' ἄφησε ἡσυχία, σχεδὸν ὡς τὸ πρῶι. Δέν μ' ἐμελε ὅμως. Ἐφτανε πῶς εἶδα τὴν ἀδελφούλα μου καὶ εἰς τὴν χαρὰ τοῦ κατορθώματος δὲν ἐλογάριαζα καὶ πολὺ τὸν πόνο.

Τὴν εἶδα... τὴν εἶδα πειὰ καὶ τὴν ἐχόρτασα τὴν ἄλλη μέρα. Μοῦ τὴν ἔφερε εἰς τὴν κάμαρά μου ἡ κυρὰ Φρόσω ἡ μαμμὴ, παχειὰ γυναῖκα μὲ γλυκὸ ὀλοστρογγύλο πρόσωπο, μὲ κατὰμαυρα φορέματα καὶ μ' ἕνα ἄσπρο μανδῆλι στὸ κεφάλι. Κρατοῦσε τὴν ἀδελφούλα μου ἀπάνω 'ς ἕνα μεγάλον μαξιλάρι—ἡ μικρὸ στρώμα, ὅπως θελετε πέτε το—σπαργανωμένη καὶ φασκιωμένη σφικτά.

«Γιὰ ἰδέε τη!» μοῦ εἶπε γελώντας πολὺ κατὰ τὸ ἰδιωμά της, σὰν κάποιος νὰ τὴν ἐγαργαλίζε.

«Τί ἔμμορφο!» εἶπα καὶ τὴν ἔβλεπα. Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἄσπρη πλεκτὴ σκουφίτσα ἔβγαине ἕνα τοσοῦτακο προσωπάκι, συμπαθητικό, μὲ πολὺ παράξενο χρῶμα. Δέν ἐφώναζε. Τὸ στοματάκι τῆς ἀνοικτό, ὡς νὰ μὴν ἤξευρε ἀκόμα νὰ το κλείσῃ ἡ μυτίτσα τῆς μικρούλα σχεδὸν ὡς ἕνα φασουλάκι· τὰ μάτια τῆς μαῦρα, μεγάλα ἀνοικτὰ καὶ ἀκίνητα, ὡς νὰ μὴν ἔβλεπαν. Τὴν φώναζα, ἀλλὰ δὲν γύρισε νὰ μὲ ἰδῇ. Ἀγγίξα μὲ τὸ δάκτυλό μου τὸ μαγουλάκι της. Σὰν τί νομίζετε ὅτι μοῦ φάνηκε; Θὰ γελάσετε ἀλλὰ θὰ σᾶς το πῶ: σὰν ἀσπράδι ἀγροῦ καλοψημένο, καὶ τὸ περιεργὸ εἶνε ὅτι αὐτὴ τὴν ἐντύπωσιν μοῦ ἔκαμε ὅσες φορές τὸ ἄγγιξα καὶ ἀργότερ' ἀκόμα... Ἐσκυψα νὰ τὴν φιλήσω. Χάλασε τὸ προσωπάκι τῆς εὐθύς, σφίχθηκε καὶ ὕστερα πέταξε μιὰ φωνὴ δυνατὴ:

«Οὐάααα!»

—Οὐ, οὐ, τίποτα, τίποτα» τῆς εἶπεν ἡ κυρὰ μαμμὴ καὶ τὴν ἐτράθηξε.

Καὶ εἶδα πόσον ἀδύνατη ἦταν ἀκόμη ἡ ζωὴ τοῦ μωροῦ. Ἡ Δρακούλα δὲν μπορούσε οὔτε νὰ μιλήσῃ, οὔτε νὰ φιλήσῃ, οὔτε νὰ γελάσῃ, οὔτε κἂν νὰ μᾶς ἰδῇ καὶ νὰ μᾶς γνωρίσῃ. Ἐδυσκολεύθηκα πολὺ ὡς ποῦ νὰ ἐξοικειωθῶ μὲ τὴν ιδέα ὅτι θὰ περνοῦσε πολὺς ἀκόμα καιρὸς, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀδελφούλα μου παιδί σὰν ἐμένα καὶ σὰν τὰλλα παιδιὰ, καὶ γιὰ νὰ πάρῃ τὴ θέσιν τῆς Ἀγλαίας, μιᾶς μου ἀδελφῆς ποῦ πέθανε μικρὴ-μικρὴ ἀπὸ διφθερίτη—φρικτὴ ἀσθένεια, λέγει ἀπὸ κείνη τὴν ἐποχὴ ἡ μητέρα μου—καὶ τὴν ἔθαψαν κάτω ἀπὸ ἕνα μνημεῖον μαρμάρينو καὶ χρυσό, ποῦ τὸ θαυμάζω, χωρὶς πειὰ νὰ κλαίω, κάθε φορὰ ποῦ πηγαίνουμε στὸ Νεκροταφεῖο.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«ΩΡΑΙ ΑΝΕΣΕΩΣ»

Ὁ πολύτιμος καὶ ἀκούραστος συνεργάτης τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» κ. Ἀλ. Κατακουζηνός, ἐξέδωκε πρὸ ὀλίγου καιροῦ νέαν συλλογὴν ποιημάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὠραὶ ἀνεσεως». Ἐν αὐτῇ, ἐκτὸς πολλῶν ποιημάτων δημοσιευθέντων ἤδη ἐν τῇ «Διαπλάσει» καὶ μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν τῇ «Μούσῃ τῶν Παίδων» ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα διὰ τοὺς ἀγαπητοὺς μας φίλους καὶ τὰς καλὰς μας φίλας, ἐξ ὧν ἀποσπῶμεν τὸ κάτωθεν ὥραϊον ποιημάτιον.

ΤΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Χαῖρε, χαῖρε, τῆς Ἑλλάδος δαφνηφόρε νεολαία,
Τῆς πατρίδος σὺ ὑπάρχεις θάλλουσα ἐλπίς καὶ νέα·
Ἡ Ἑλλάς πρὸς σὲ τὸ βλέμμα μετὰ θάρρους ἀτενίζει
Καὶ τὸ μέλλον εἰς τὰ φῶτα καὶ τὴν τόλμην σου στηρίζει
περιμένουσ' ἀπ' αἰώνων
Τὴν ἀνάκτησιν τῆς δόξης τῶν ἀρχαϊκῶν της χρόνων.

Αἱ Ἀθῆναι, ἥτις πρώτη τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος πόλις
Πόλις πρώτη τῆς Ἑλλάδος νοερῶς ὑπάρχει ὅλης,
Τοῦ Πανελληνίου εἶνε τὸ φιλόπατρι σχολεῖον.
Ὁπαδὸς εἰς τὰς Ἀθήνας ἀκουσμάτων σωτηρίων,
Ἐκ μᾶς εἰς χώραν ἄλλην,
Σπεῦδε, νέε, διαδίδων τὴν ιδεάν τὴν μεγάλην.

Εἰς τοὺς ἀμαθεῖς κατοίκους τῶν βουνῶν καὶ τῶν χωρίων
Διηγῆντε, ὦ νέοι μαθηταὶ τῶν γυμνασίων,
Διηγῆντε τοὺς ἄθλους τῆς προγονικῆς ἀνδρείας
Καὶ τὴν ἐποχὴν τῶν φώτων καὶ τοὺς χρόνους τῆς εὐκλείας
Καὶ ἀνδρῶν ὁποίων κεῖται
Ἡ ἀγνοουμένη κόνις εἰς τὴν γῆν. ἐφ' ἧς πατεῖται.

Χαῖρε, χαῖρε, τῆς Ἑλλάδος δαφνηφόρε νεολαία·
Τῆς πατρίδος σὺ ὑπάρχεις θάλλουσα ἐλπίς καὶ νέα.
Ἡ Ἑλλάς πρὸς σὲ τὸ βλέμμα μετὰ θάρρους ἀτενίζει
Καὶ τὸ μέλλον εἰς τὰ φῶτα καὶ τὴν τόλμην σου στηρίζει
Περιμένουσ' ἀπ' αἰώνων
Τὴν ἀνάκτησιν τῆς δόξης τῶν ἀρχαϊκῶν της χρόνων.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' Ο ΛΑ

Ὁμιλοῦσαι τὰ ζῶα;

Ἄν τα ζῶα δὲν ἔχουν ὡς ὁ ἄνθρωπος ἑναρθρον λόγον διὰ νὰ ἐκφράξωσι τὰς ἐντυπώσεις των, δὲν πρέπει καὶ νὰ ἀμφιβέλλωμεν διὲν ἔχουσι μέσον διὰ νὰ συνεννοῶνται. Ὁ μέγας Γάλλος ἐπιστήμων Κυβιέρς (1769—1832) διηγείται ὅτι ἡ θήλεια πιθήκου τινός, ἐκ τοῦ εἶδους τῶν μικρῶν πιθήκων οἵτινες λέγονται οὐσίτιτι, εἶχε νεογνὸν καὶ τὸ ἐλίκνιζεν ἐν ταῖς ἀγκάλαις της ὡς βρέφος. Ὅτε δὲ ἡσθάνετο κόπωσιν καὶ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ το κρατῇ, ἐξέβαλλε κραυγὴν ἔλεγε α' Ἐλα πάρε μου τὸ μωρό· ἔσπευδεν ἐλάμβανε τὸ νεογνὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐξηκολούθει νὰ το λικνίζῃ.

Κάμπαι ἐμποδίζουσαι σιδηροδρόμον.

Περίεργον φαινόμενον ἀναφέρουσιν αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες τὸ ἑξῆς. Ἐν τῇ πολιτείᾳ Μινεζότα οἱ ἐπιβάται ἀμαξοστοιχίας τινὸς σιδηροδρομικῆς κατεβουδῆθησαν διότι αἰφνης ἡ ἀμαξοστοιχία ἐστάθη καὶ δὲν ἤρυντο νὰ προχωρήσῃ. Τί συνέβη; Κάμπαι μυριάδες μυριάδων εἶχον σωρευθῇ ἐπὶ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς καὶ θερμοαῖνοντο ὑπὸ τῶν ἁκτίνων τοῦ ἡλίου. Οἱ τροχοὶ τῶν ἀμαξῶν κατεπάτησαν τὰς κάμπας καὶ τὰς μετέβαλον εἰς μᾶζαν κολλώδη καὶ πυκνὴν, ἥτις δὲν ἄφινε τοὺς τροχοὺς νὰ σιτηρίζωνται ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ράβδων καὶ οὕτως ἡ ἀτυομηχανὴ ἐστάθη. Παρόμοιον τι συνέβη πολλάκις ἐν Ἀλγερίᾳ ἕνεκα τῶν ἀκρίδων αἵτινες σωρεύονται ἐπὶ τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

Αὐταπαρνησία.

Παῖδιον τι κατέκαυσε τὸν βραχίονά του ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ ὤμου καὶ κατεβασανίζετο ὑπὸ σφοδρῶν πόνων. Οἱ ἰατροὶ ἀπεφάσισαν πρὸς θεράπειν του νὰ καλύψωσι τὴν πληγὴν τοῦ δυστυχικοῦ παιδίου, τοῦ ὁποίου τὸ ὅσπου τοῦ βραχίονος ἦτο σχεδὸν ἄσκαρον, διὰ τεμαχίου σαρκὸς ἀνθρωπίνης. Τὸ πρᾶγμα ὅμως ἦτο δύσκολον κατὰ τοῦτο, τίς δὲλα δὴ θὰ θελήσῃ νὰ παραδώσῃ τὴν σάρκα του εἰς τὰ κοπτερὰ ἐργαλεῖα τῶν χειρουργῶν. Καὶ ὅμως καλογραῖα τις μαθοῦσα τὸ πρᾶγμα προσῆλθεν αὐτορμήτως εἰς τοὺς ἰατροὺς καὶ προσέφερε τὸν βραχίονά της διὰ νὰ σώσῃ τὸ παιδίον. Ὑπέστη δὲ τὴν ὀδυνηρὰν ἐγχείρησιν χωρὶς νὰ δακρύσῃ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης ἐπῆγε πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Μαυλώακη. Μαθὼν δὲ ὅτι ἔχει τυροειδῆ πυρετὸν, λέγει:

— Τὸν καίμενον τὸν Μαυλώακη εἶνε ἀξιολύπητος, διότι καὶ ἂν δὲν ἀποθάνῃ θὰ μείνῃ βλάξ.

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζετε;

— Ἄμ' ἐγώ, ποῦ μὲ βλέπετε, τὴν ἐπέρασα αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν.

(Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ ἀρνηθῇτε ὅτι ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης εἶνε εὐλικρινής.)

Ἐστὴλ ἐπὶ τοῦ Φιλοπάτριδος Ἰανός.

Ἀμερικανικὴ πονηρία.

Ὁ διοικητὴς πολιτείας τινὸς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς διεκήρυξε πέρυσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ δίδῃ ἀμοιβὴν 5 δολλάρων (1 δολάριον=φράγκ. 5 25) εἰς πάντα ὅστις θὰ φονεύσῃ ἕνα λύκον. Μετὰ ἐξ μηνῶν τὸ ποσὸν τὸ δοθέν εἰς ἀμοιβὴν τῶν λυκοκτόνων συνεποτοῦτο εἰς 40,000 δολλάρια (ὑπὲρ τὰς 200,000 δρ.) Ὁ διοικητὴς θαυμάσας διὰ τὸ ὑπέρογκον τοῦτο ποσὸν διέταξεν ἀνακρίσεις. Τί δέ, νομίζετε, ἀπεδείχθη; Μεγάλῃ μετοχικῇ ἐταιρείᾳ εἶχεν ἰδρυθῇ πρὸς παραγωγὴν λύκων οὓς ἔπειτα φονεύοντες ἐλάμβανον οἱ μέτοχοι τὴν ἀμοιβὴν καὶ οὕτω πῶς ἐκέρδησαν κέρδη μεγάλα διὰ τῆς πονηρίας ἐπινοίας των.

Τὰ ζῶα καὶ τὸ ψῦχος.

Παρατηρήσεις γενόμεναι τὸν παρελθόντα χειμῶνα ἔδειξαν ὅτι ἐκ πάντων τῶν κατοικιδίων ζώων ὁ κόνικλος αἰσθάνεται ὀλιγώτερον τὸ ψῦχος. Ἀντέχει εἰς θερμοκρασίαν 10 ἕως 15 βαθμῶν κάτω τοῦ μηδενός (—10° ἕως —15°) ἐπὶ πολλάς ἡμέρας.

Μετὰ τὸν κόνικλον ἔρχεται ὁ χοῖρος καίτοι τὸ τρίχωμά του εἶνε ἀραιόν· ἀλλ' ὅμως τὸν προφυλάττει τὸ πάχος του.

Ὁ δὲ ἵππος, ὁ ὄνος, ἡ ἡμίονος καὶ ὁ σκύλος αἰσθάνονται πάρα πολὺ τὸ ψῦχος ἐκτὸς μόνον ὅταν ἐργάζονται καὶ διὰ τῆς ἐργασίας κινῆται τὸ αἷμά των.

Πόσοι ἀγράμματοι;

Ἐν Ῥωσίᾳ, Σερβίᾳ, Ῥωμανίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἐξ 100 κατοικῶν οἱ 80 εἶνε ἀγράμματοι, ἐν Ἰσπανίᾳ 63, ἐν Ἱταλίᾳ 48, ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Οὐγγαρίᾳ 42, ἐν Ἰρλανδίᾳ 24, ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βελγίῳ 15, ἐν Ὀλλανδίᾳ 10, ἐν ταῖς Ἑνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς (ἐκ τῶν λευκῶν) 8, ἐν Σκωτίᾳ 7, ἐν Ἑλβετίᾳ 2, ἐν τῇ πλείστῃ Γερμανίᾳ 1. Ἐν Σουηδίᾳ, Δανίᾳ, Βαυαρίᾳ, Βυρτεμβέργῃ, Σαξωνίᾳ σπανίως ἀπαντᾷ ἄνθρωπος ἀγνοῶν νὰ γράφῃ.

Λευκὰ καὶ μαύρα ἐνδύματα.

Τὰ λευκὰ ὑφάσματα ἀντανακλῶσι τὴν θερμότητα καὶ δὲν τὴν ἀφίνοσι νὰ εἰσχωρήσῃ μέχρι τοῦ σώματός μας. Διὰ τοῦτο φοροῦμεν τὸ θερμὸ λευκὰ ἐνδύματα. Τούναντιον δὲ τὰ μαύρα ἀπορροφῶσι τὴν θερμότητα τοῦ ἐστὶ τὴν ἀφίνοσι νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ σώματός μας. Διὰ τοῦτο τὸν χειμῶνα προτιμῶμεν τὰ μαύρα ἐνδύματα.

Ὁ μπαμπὰς ζητεῖ 10 λεπτὰ ἀπὸ τὴν μητέρα του:

— Τί ἔκαμες, τὸν ἐρωτᾷ ἐκείνη, ὅσα σοὶ ἔδωκα χθές;

— Τὰ ἔδωκα εἰς μίαν γρῆν.

— Καλὰ, παιδί μου, νὰ πάρε τα.

Τὴν ἐπομένην:

— Μαμμά, μοῦ δίδεις δέκα λεπτὰ ἀκόμη; ἔρρεις...

διὰ τὴν γρῆν.

— Μὰ διατί ἐνδιαφέρεσαι τόσον διὰ τὴν γρῆν αὐτή;

— Διότι πωλεῖ κάστανα.

Ἐστὴλ ἐπὶ τοῦ Ἑλλήνος Ναύτου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αι λύσεις θα δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31ης Ὀκτωβρίου]

29. Στοιχειώδεις.
Ἄνθρωπος εἶμαι γράμματα ἂν δύο μ' ἀφαιρέσης, ὁλοκληρον τὸ σῶμά μου εὐθὺς θά ἀπολέσῃς· καὶ μόνῃ μου ἡ κεφαλὴ εἰς χεῖράς σου θά μὲνῃ. Τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος ὁ στείλας περιμένει.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιέπισκοπου Μεσολάου.

35. Στοιχειώδεις.
Ξεῦρες τάχα τί θά 'πῇ
διώτῃ Φ καὶ βάλε Π ;
Φίλος φύσιν μεταβάλλει
καὶ καθίζει 'ς τὸ κεφάλι.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

34. Μωσαϊκόν.
Οἱ ποταμοί, οἱ βόνασσοι, τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης,
Οἱ κύνες, ἡ ἥμιονος καὶ τῶν λαῶν αἱ στάσεις,
Δανελῶσι τὰ γράμματα, ὅτινα θά ζητήσῃς
Ὅπως ἀρχαίου ποιητοῦ τὸ ὄνομα ἀπαρτίσῃς.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Τίκου τῶν Ὁρίων.

38. Ἀνιγμά.

Αἱ συλλαβαὶ μου εἶνε τρεῖς,
οἱ ἀδελφοὶ εἰκοσιτρεῖς.
Ἄν μ' ἀποκεφαλίσῃς,
'ς τὴν κεφαλὴν σου θά μ' εὐρῇς.
Εἶν' εὐκολὸς ἡ λύσις.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

36. Τρίγωνον.

Πολιτικὸς καὶ στρατιῆς τῶν πάλοι Ἀθηναίων.
Ἄν με ζητήσῃς θά μ' εὐρῇς εἰς χεῖρας τῶν ἱππέων.
Εἶμαι εὐθὺς καὶ ὑψηλὸς κ' οἰκοδομὰς στηρίζω.
Τὴν ἄνοιξιν μοι σφοδρῶς καὶ τοὺς ἀγροὺς στολίζω.
Καὶ εἶμαι ὑποθετικόν.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους.

37. Κυβόλεξον συλλαβικόν.

Τὸ πρῶτον εἶνε χώρα τις ἀρχαία τῆς Ἀσίας.
Τὸ δευτέρον μου κάλυμμα κατοικίων τῆς Περσίας.
Τὸ τρίτον μου βαθμὸν ἔπλω, ὃν εἰς τὰς ἐξετάσεις
ἂν θέλῃς ἔχεις πάντοτε, ἀρκεῖ νὰ κοπιήσῃς.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Χιονοστασιῶν Ὁρίων.

38. Κρικωτόν.

Ροιὰ Νὰ ἀντικατασταθῶσιν οἱ ἀστερίσκοι
νῆ ζ διὰ λέξεων αἵτινες, συναπτόμεναι ἐκάστη
μὴ ἔξ μετὰ τῆς ἐπομένης, νὰ ἀποτελέσωσι μίαν
λέξιν· τοῦτ' ἔστιν ἐν ὅλῳ ὁκτώ λέξεις. Ἡ
ὀρθογραφία δὲν εἶνε ἀπαραίτητος.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Πόρρου τοῦ Ἡπειρώτου.

39. Ἀπροσδόκητον.

Τί εἶν' ἐκεῖνο τὸ θεριὸ
ποῦ πίνει ἀλμυρὸ νερὸ
ὅσο εἶνε δαμένο,
καὶ ἀφ' οὗ τοῦ κόφουσι τὰ δεσμὰ
εἰς τὰς οἰκίας μας ὁρμᾷ
καὶ εἶνε μὲ γλυκὸ νερὸ
αἰώνια μεθυμένο ;

Ἐστὼν ὑπὸ τῆς Ἐκδότου Ναυαρχίας τῆς Σαλαμίνος.

40. Σύνθεσις λέξεων.

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμάτων σχηματίσων ἀρχαίων γνομῶν
μικόν : ΔΕΙΝΡΦΧ, ΥΥ, ΟΟΟ. Ἐστὼν ὑπὸ τῆς Χλόης.

Οἱ ἀλλασσόντες κατοικίαν συνδρομητὰ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιήσιν ἡμῖν ἐγκλίτως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας. Παράκλησις περὶ μὴ λήψεως φύλλον γινόμενα μετὰ παραλείποντες ἐνὸς μηνὸς· τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἶναι ἀπαράδεκτον.

41—48. Συμφωνόγριφος.

Διὰ τῶν κάτωθι φωνηέντων, ὧν ἡ τάξις δύναται καὶ νὰ μεταβληθῇ, σχηματίσων πέντε λέξεις τῇ προσλήψει τριῶν συμφωνῶν δι' ἐκάστην λέξιν. Αἱ εὐρεθησόμεναι λέξεις θά σημαίνωσι :

1. Πρωτεύουσαν λαμπρὰν καὶ μεγάλην. 2. Ποταμὸν τῆς Ἑλλάδος. 3. Φυσικὸν φαινόμενον. 4. Κράτος ευρωπαϊκόν. 5. Θεὸν τῶν ἀρχαίων.

α') ΔΗΠΟ β') ΕΗΙΟ γ') ΗΟ δ') ΔΔΗ ε') ΩΟΑ

Ἐστὼν ὑπὸ Θεοῦ Α. Χριστοφίδου.

46—49. Φωνηεντόγριφος.

Διὰ τῶν κάτωθι συμφωνῶν σχηματίσων τέσσαρας λέξεις τῇ προσλήξει ἑνὸς φωνηέντος ἐπαναλαμβανομένου τοῦ αὐτοῦ εἰς ἐκάστην λέξιν τετρakis. Ἡ τάξις τῶν συμφωνῶν δύναται νὰ μεταβληθῇ, αἱ δὲ σχηματισθησόμεναι λέξεις νὰ εἶνε :

1) Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 2) Αὐτοκράτωρ Ῥωμαῖος. 3) Ἐρπετόν. 4) Πόλις τῆς Ἑλλάδος. α') ΜΚΠΚΑ. β') ΚΑΡΕΚΑ. γ') ΡΝΔΣΜΑ. δ') ΒΚΣΡΡΣ.

Ἐστὼν ὑπὸ Χαλαμπέου Γ. Παράτη.

50. Ἀπροσέτις.

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα διαφνηστεροῦ ποιητοῦ τῆς Ἑλλάδος.

1. Θεὸς ἀρχαῖος. 2. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος διαβόητος. 3. Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 4. Μία τῶν ὥρων. 5. Νῆσος θηρίου. 6. Ἡρώς βασιλεὺς. 7. Τετράπουν. 8. Πτηνόν.

Ἐστὼν ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἀέτου.

51. Φωνηεντόλιπνον.

ργγ—δν—νδς—ργ—δ—τ—νδς.

Ἐστὼν ὑπὸ Π. Ἰπποκράτους.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31 Μαΐου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

217. Δεωνίδας (Δέων, , δῆς). — 218. Διάκος (Διά, Κῶς). — 219. Ἀνδρέας (Ἄν, ἐς). — 220. Πῆλος, λίπος.

— 221. ΜΗΤΗΡ
ΗΠΑΡ — 222.
ΤΑΚ
ΗΡ
Ρ

— 223. Σφαιριστήριον. — 224

— 227. Ἡ ἀνταλλαγὴ γίνεται

διὰ τοῦ γράμματος θ καὶ σχη-

ματίζονται αἱ λέξεις : βροχή,

βάρος, βόας, βῆμα. — 228—

229. Α'.) Πάφος, Πάρος,

φάρος, χάρος, χάος, Χίος,

Ἰος. — Β'.) Τάσος, τάφος,

Πάρος, πάγος, ἄγος, ἄγιος.

— 230. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ, φόν, ναὺς, σάκος,

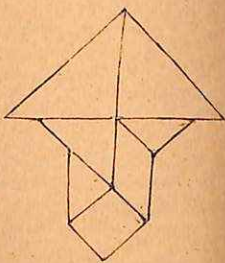
τόνος, Ἀντίνοος, ἱππασία, ὄπλον, ὕστατον, παιάν, λα-

λίστατος. — 231. ΠΑΡΙΣΙΟΙ (1. Πάριος. 2. Ἀσρών. 3.

Ρουβήμ. 4. Ἰρις. 5. Σπάρτη. 6. Ἰνδοί, 7. Ὀλυμπος.

8. Ἴππος). — 232. Ὁ Ποταμὸς (ὄνομα χωρίων ἐν Κερ-

κυρά, Θήρα καὶ ἀλλαχοῦ).

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^α COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 33]

Ἀλλὰ ταχέως ἐνόησεν ὅτι μάτην ἀγωνίζεται καὶ ὅτι ἡ προσπάθειά της εἶνε ἀπώλεια χρόνου καὶ οὐδὲν ἄλλο! Δὲν εἶχε βεβαίως τὴν τέχνην καὶ τὴν εὐφράδειαν τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου διότι ὁσάκις ἐπεχείρησε νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν Ζάκην πράγματα ἅτινα ἡ μήτηρ τοῦ ἱατροῦ τῇ εἶχεν ἐξηγήσῃ ὅτε ἦτο μάλιστα ἐνδεκα ἐτῶν, καὶ αὐτὴ τα εἶχε καταλάβῃ καλλίστα, ὁ Ζάκης ἀκούων τοὺς λόγους τῆς Μαρίας ἐγέλατο ὑψώνων τοὺς ὤμους καὶ ἔλεγε μειδιῶν :

« Αὐτὴ, Μαρία μου, εἶνε λόγια τοῦ ἀέρος! Ἀλλοῦ νὰ πᾶς νὰ τα 'πῇς! Ὁ Ἀθιγγανὸς δὲν ἀκούει δὲν ἀκούει ἀπ' αὐτά. Μοῦ λέγεις ὅτι εἶνε κακὸν νὰ παίρνῃ κανεὶς ἀπὸ τὰ πράγματα τῶν ἀλλοφύλων! καὶ διατί τάχα ; καὶ ἂν μου χρειάζονται ἐμένα περισσότερον, διατί τάχα νὰ μὴ τα πάρω; λέγεις ὅτι τὸ ψεῦδος εἶνε κακόν· καὶ διατί νὰ εἶνε κακόν, ἀφ' οὗ ἐγὼ μὲ αὐτὸ κερδίζω περισσότερα παρὰ ἂν λέγω τὴν ἀλήθειαν ; Ἰσα, ἴσα ἀφ' οὗ ἔχει κανεὶς γλώσσαν καὶ εἰμπορεῖ νὰ λέγῃ τὰ πράγματα ὅπως τον συμφέρει, διατί νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ζη-

μιωθῇ καὶ νὰ μὴ προτιμήσῃ τὸ ψεῦμα, ἐν ᾧ εἰσεύ-
ρει ὅτι θά ὠφεληθῇ μὲ τὸ ψεῦμα ; Ἐχῆς τὴν
ιδεάν ὅτι ὁ ἀρχηγός μου δὲν ἔκαμε καλὰ νὰ κρα-
τήσῃ τὸ σακκὶ μὲ
τὰ τάλαντα ὅπου
τὸ εὐρῆκε 'ς τον
δρόμον ἑνὸς ἀπὸ
τοὺς ἰδικούς μας.
Ἀφ' οὗ το εὐρῆκε
'ς τον δρόμον, θά
εἰπῇ ὅτι δὲν εἶνε
κανενὸς, καὶ ὁ-
ποιὸς το εὐρῆ-
κων καὶ εἶνε καλὰ
παρμένον. Ἐξη-
σες, βλέπεις, τό-
σον καιρὸν μὲ
τοὺς ἀλλοφύλους
καὶ σ' ἐχάλασαν,
Μαρία μου, σ' ἐ-
χάλασαν ! »

Ταῦτα ἡ Γυφτοπούλα ἀκούουσα ἠγανάκτει κατὰ τοῦ Ζάκη καὶ τον ἀπέφηνεν ἐπὶ τινος ἡμέρας. Ἀλλὰ αὐτὴ πρῶτη πάλιν ἤρξατο πρὸς αὐτὸν καὶ ἐγένετο εἰρήνη. Δὲν εἶχεν ὁ Ζάκης κακίας περισσοτέρας τῶν ἄλλων Ἀθιγγάνων καὶ ἐπειτα ἐδείκνυε πρὸς αὐτὴν μεγίστην συμπαθείαν.

Ἐν τούτοις ἐληγεν ὁ Σεπτέμβριος καὶ ἐπλησίαζεν ἡ ἐορτὴ τῶν Ἀθιγγάνων, ἥτις συνέπιπτε μετὰ τοῦ πρώτου τετάρτου τῆς σελήνης. Τὴν ἐορτὴν ταύτην ἀνέμενον ἡ Μαρία ὡς τίποτε καλὸν διότι ἡ ἐορτὴ τῆς κατατάξεως τῆς ἐν τῇ φυλῇ δὲν ἔχεν

« Η ΛΕΠΙΣ ΕΞΗΕΤΡΑΨΕ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ » (Σελ. 51)

ΕΤΟΣ 13^{ον}. — ΤΥΧΟΣ 16^{ον}.ΤΟΜΟΣ 20^{ος} — 4

ύψωμένην χεῖρα τοῦ Ζάκη! Ὁ Ζάκης τὴν ἐνόησε καὶ παρευθὺς ἀφῆκε τὸ μαχαίριόν του, ἔνευσε κάτω τὴν κεφαλὴν καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς συνομήλικάς του, οἵτινες ἔσπευσαν καὶ τὸν ἀπήγαγον ἐκεῖθεν. Τοὺς ἤκουσε δὲ ἡ Μαριά γελῶντας καὶ λέγοντας πρὸς ἀλλήλους·

«Μαχαρία, παιδιά, ἀπὸ τὸν Ζάκη καὶ κάνει κακὸ μεθούσι!»

Ἐξηλείφθη πᾶσα τῆς ἐπιθυμία τοῦ νὰ συμμετάσχη ἐπὶ πλέον τῆς πανηγύρεως. Ἀπεχώρησεν εἰς ἀπόκεντρὸν τινα γωνίαν, ὅπουθεν ἠδύνατο νὰ παρακολουθῇ πάσας τὰς κινήσεις τοῦ Ζάκη. Τὸν εἶδεν ἀναμιγνύμενον εἰς ὄμιλον νεανίσκων οἵτινες ἔπαιζον καὶ ἔπινον, καὶ ἔπει καὶ ἔπαιζεν ὡς ἐκεῖνοι. Ἐπὶ μάλιστα περισσώτερον, καὶ μετ' οὐ πολὺ προεκάλεσεν ἔριδας καὶ φιλονικίας. Μετὰ δὲ ταῦτα

« Ο ΖΑΚΗΣ ΔΙΕΚΡΙΘΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΩΓΝΑ ΤΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΦΕΝΔΟΝΗΣ » (Σελ. 50)

εἶδεν αὐτὸν ὡς ἡλίον, ἡ κεφαλὴ του ἐκλονεῖτο, προσεπάθει νὰ εὕρῃ ποῦ νὰ πατήσῃ! Τέλος δὲ παρετήρησεν αὐτὸν κατακείμενον κατὰ γῆς ἐπίστομα, κοιμώμενον, ἐλεεινόν.

Ἐκεῖνος λοιπὸν ἐκεῖ ἦτο ἡ μόνη ἐπὶ γῆς ἀγάπη της; Τὸ ὃν ἐκεῖνο τὸ ἐξητελισμένον, ὅπερ οὐδεμίαν διάκρισιν ἐποίει τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ὅπερ ἐμέθυσεν ὡς κτήνος καὶ διεχειρίζετο τὸ μαχαίριον ἀναισθητῶν τί ἔπραττε! Χάριν λοιπὸν αὐτοῦ, διὰ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, ἐλησμένης καὶ πάλιν τοὺς παλαιούς της φίλους καὶ εὐεργέτας! Μικρὸν εὐφρανον φίλας καὶ ἀγάπης ἐσυνήγορει ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ της, ὅτι δηλὰ δὴ ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν μετ' ἀγαθότητος καὶ τὴν ἡγάπα! τὰ ἐλαττώματά της ἦσαν ἁγιώτατα ἦσαν χειρότεροι αὐτοῦ, ποῖος οἱ ἄλλοι! Ἀοιγάναί ἦσαν μεταξὺ τοιούτων ἀνθρώπων; Νὰ ἀποφασίσῃ νὰ τοὺς μιμηθῇ καὶ ὁμοιάσῃ

πρὸς αὐτούς; . . . Καὶ μόνον διανοουμένη τοῦτο ἐφρίττεν ἡ φιλότιμος κόρη. Ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ μόνη, καὶ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν νὰ ἀφήσῃ εἰς αὐτοὺς ὑγιεῖαν.

Ἡ γέρθη καὶ διερχομένη ὀπισθεν τῶν ἀμαξίων ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἔρκους αὐτῶν ἀφανής. Αἱ δᾶδες αἰτίνες ἐφώτιζον τὴν πανηγυριν καθίστων μελανωτέρας τὰς σκιάς τῶν πέριξ βράχων. Τὴν νύκτα ταύτην βεβαίως οὐδεὶς θὰ αἰσθανθῇ τὴν φυγὴν της οὐδὲ θὰ τὴν καταδιώξῃ, οὔτε οἱ ὑπὸ τῆς μέθης κατακείμενοι καὶ ὑπνώττοντες ὕπνον μολύβδινον, οὔτε οἱ ἐπιμένοντες νὰ σαρώσωσι καὶ τὰ τελευταῖα περισεύματα τῶν κλασμάτων, οὐδὲ οἱ χορεύοντες ἢ παλαίοντες ἢ χειρονομούντες πρὸ τῆς καπνίζούσης φλογὸς τῶν δάδων κατὰ μαυροὶ ὡς δαίμονες τῆς σκοτίας.

Ἡ Μαριά ἀπέφυγε νὰ διέλθῃ ἔμπροσθεν τῶν

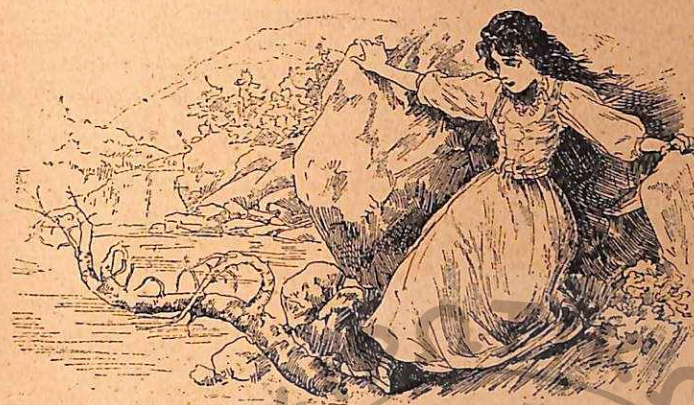
σκύλων οἵτινες ἐφύλαττον τὴν εἴσοδον τοῦ ἔρκους τῶν ἀμαξίων, καὶ διὰ τῶν ὑλακῶν των θὰ ἐσημαιοῦν τὴν φυγὴν της. Κατέβη εἰς χαράδραν τινα βαθεῖαν καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἐβάδιζεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, ψηλαφῶσα τὸ ἀνώμαλον ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός. Ὁ οὐρανὸς ἦτο συννεφώδης καὶ διὰ τῶν νεφῶν μόλις διήρχετο ἀμυδρά τις λάμψις· καὶ ὅμως ἡ σελήνη θὰ εἶχεν ἀνατελεῖν, ἀλλ' ἀναμφιβόλως οἱ πέριξ λόφοι ἐκρυπτον αὐτήν. Ὅταν ὑψωθῇ ἔτι μᾶλλον ὅα φωτίξῃ τὴν ὁδὸν τῆς φυγάδος. . .

Αἶφνης ὁ πούς τῆς Μαρίας δὲν ἐπάτησεν εἰς στερεὸν ἔδαφος, ἀλλὰ εἰς τὸ κενόν. . . Ἐντρομος ἐπήδησε πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἤπλωσε τὰς χεῖράς της νὰ κρατηθῇ. Ἀλλ' ἡ γῆ κατεκρημνίσθη ὑπὸ τοὺς πόδας της, καὶ ἡσθάνθη ὅτι κατεκυλίετο εἰς ἄβυσσον ἄγνωστον. Προφθάσασα ἤρπασε μικρὸν τινα θάμνον, ἀλλ' ὁ θάμνος ἐξεριζώθη καὶ ἔμεινεν εἰς τὴν χεῖρά της! Κλάδος τις περιεπλέχθη εἰς τὸ

φόρεμά της καὶ τὴν ἐκράτησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν· ἀλλὰ τὸ φόρεμα ἐσχίσθη καὶ ἐπὶ τοῦ κλάδου ἀπέμεινε μικρὸν τι ῥάκος. . . Ἡ Μαριά ἐκλείσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τοῦ τρόμου καί. . .

Ἀλλ' εὐτυχῶς δὲν ἔχασε τὰς αἰσθήσεις της. Ἡ πτώσις διήρκεσεν ὀλίγα τινὰ δευτερόλεπτα, ὁ πούς ἀνέκοψε τὴν πτώσιν της καὶ δὲν τὴν ἀφῆκε νὰ κυλίσῃ περαιτέρω· εὐρέθη ὀρθία, στηρίζουσα τὰ μὲν γόατα ἐπὶ κατωφερούς ἐδάφους, τὸν δὲ πόδα ἐπὶ ῥίζης δένδρου· τὸ δένδρον τῆς ῥίζης ταύτης ἦτο κεκλιμένον ὡς γέφυρα ὑπεράνω τῆς ἀβύσσου. Χεῖμαρρος ἐμυκάτο κάτωθεν, ἀλλ' εἰς μέγα βάθος, ὡς ἠδυνήθη νὰ κρίνῃ ἡ Μαριά ἐκ τῆς ὑποκώφου βοῆς ἧτις ἤρχετο εἰς τὰ ὠτά της. Ἡ κοραῖς εὐτυχῶς ἐσώθη, ἀλλ' ἄρα γε τί θ' ἀπογίνῃ;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ νέφη διεσκεδάσθησαν,

« Η ΓΗ ΚΑΤΕΚΡΗΜΝΙΣΘΗ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΔΑΣ ΤΗΣ » (Σελ. 52)

καὶ ἐφάνησαν αἱ πλησίον κορυφαὶ φωτιζόμεναι ἤδη ὑπὸ τῆς σελήνης. Ἡ σελήνη ἐφαίνετο ἀπέναντι τῆς Μαρίας καὶ ὀπισθεν τῶν λόφων ἐκείνων, οἵτινες ἐσκιαγραφοῦντο ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ καταλαμπομένου ὑπὸ τῆς λάμπειώς της. Ἡ λάμψις ἤρχετο ἡρέμα εἰς τὸν οὐρανόν, σημεῖόν τι λαμπρὸν ἐπεφάνη, ἠϋθέτη μετ' ὀλίγον, καὶ ἡ πανσέληνος προσέβλεπεν ὑπεράνω τῶν λόφων· οὕτω δὲ ἡ Μαριά ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ καθαρά ποῦ ἦτο.

Ἡ θεία Πρὸννια ἠθέλησε νὰ συναντήσῃ ἡ Μαριά τὴν μόνην ὑπάρχουσαν ῥίζαν ἐκεῖ πέριξ. Ἦδη δὲ ἠδύνατο νὰ ἐξακόλουθήσῃ τὴν ὁδὸν της διὰ τῆς ἀτραποῦ ἣν ἐπάτουν οἱ πόδες της ἀμφοτέροι, καὶ ἧτις περιέθεε τὸ βράθρον ἐπὶ διακόσια ἢ τριακόσια βήματα, καὶ εἰσέδυνεν ἔπειτα μεταξὺ βράχων καὶ δι' αὐτῶν κατήρχετο εἰς τὴν πεδιάδα.

Βραδέως, στηριζομένη διὰ τῆς δεξιᾶς της ἐπὶ τῆς παρειᾶς τοῦ ὄρους, καὶ ἀπορεύουσα νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα της πρὸς ἀριστερὰν ὅπου τὴν εἶλκε τὸ βράθρον, ἡ Μαριά κατέβη τὴν ἀπόκρημνον καὶ στενὴν ἀτραπὸν. Ἐκ διαλειμμάτων λίθος ἐκυλίετο ὑπὸ τὸν πόδα της καὶ κατέπιπτεν εἰς τὸν χεῖμαρρον χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ ὁ ἐλάχιστος κρότος, ἡ τὸ μέρος ἦτο ἐσκαμμένον ὑπὸ τῆς πτώσεως τῶν γωμάτων, καὶ ὤρειλεν ἡ Μαριά νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸ κινδυνῶδες χάσμα. Τρέμουσα ὑπὸ δεινοῦ φόβου προέβαινε μετροῦσα διὰ τοῦ βλέμματος τὸ ὑπολειπόμενον μέτρος τῆς ὁδοῦ. Ἐὰν αἶφνης ἡ σελήνη ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν νεφῶν; εἰάν αἶφνης ἡ ἀτραπὸς διεκόπτετο ἀποτόμως; Συμφορὰ σου, Μαριά! Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ πανσέληνος ἐξηκολούθει λάμπουσα ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡ δὲ ἀτραπὸς ἐγίνετο ὁμαλωτέρα καὶ

πλατυτέρα καθ' ὅσον ἐπλησίαζε πρὸς τοὺς λόφους. Ἡ Μαριά ἀνέπνευσε δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμένων της ὅτε εἶδεν ἔδαφος στερεόν· ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Δὲν εἰςευρε ποῦ κατέληγεν ἡ ἀτραπὸς ἀλλ' ἀδιάφορον. . . ἦτο εὐτυχιστάτη διότι διέφυγε τὸν κίνδυνον.

Εβάδιζε πολλὴν ὥραν, διότι ἡ ἀτραπὸς διεγράφε καμπύλας, αἰτίνες καθίστων τὴν πορείαν μακροτέραν τῆς εὐθείας· ἀλλ' ἡ Μαριά ἐγίνωσκε καλῶς τὰς τοιαύτας ἐλικοειδεῖς ἀτραποὺς, ὁποίας καὶ ἀλλοῦ εἶχεν ἴδῃ, καὶ τὴν ἐφάνη ὡς καλὸς οὐανός, διότι βλέπουσα τὰς ἀτραποὺς ταύτας ἐνεθυμήθη τὸ Πανώχωρι.

[Ἐπεται συνέχεια]

Η. Γ. ΦΕΡΜΠΟΣ

κατὰ παραφάνειαν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τῆς Κας COLOMB.

ΧΡΥΣΑ ΜΑΛΛΙΑ

[Συν. εια. 186 σελ. 38]

Ἡ Τίνα ἐπερνοῦσε καλὰ μαζὶ μὲ τὴν γρηᾷ Κατερίνα, γιατί τὴν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ ἡ Τίνα πάλι ἀγαποῦσε ἐκείνην ποῦ δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ νὰ μιλῶν γιὰ τὴν μητέρα της.

Ἡ Τίνα ἀγαποῦσε τὴν γρηᾷ Κατερίνα καὶ τὸν καίμενον τὸν πατέρα της καὶ τὰ πουλιά ποῦ ἐκλεαίδουσιν εἰς τὸ δάσος καὶ τὴν ἀγελάδα ποῦ ἦτο εἰς τὸν σταῦλον καὶ τὸν γάτον καὶ τὴς κότες καὶ ὅ,τι ἦτον γύρω της. Καὶ τὸν Θεὸν τὸν ἀγαποῦσε πῶς πολὺ, ποῦ ἔκαμε ὅλα ὅσα ἔβλεπε. Τὸ μεγαλύτερον ὅμως δῶρον τοῦ Θεοῦ δι' αὐτὴν ἦτον ὁ ἥλιος ὁ θερμός, ὁ ἀστρα- φτερός.

Ὅταν ἦτον πλαγιασμένη στὸ κρεββατάκι της καὶ ἤρχετο ὁ ἥλιος καὶ τὴν ἐγλυκοφιλοῦσε ἐπηδούσε ἀπ' τὴν χαρὰ της, ἔκλαιε ἀπὸ τὰ γέλια της.

Εἶχεν ὅμως καὶ μιὰ μεγάλη ἐπιθυμία. Ἡ- θελε νὰ ἰδῇ τὸν ἥλιο κατὰ πρόσωπον καὶ δὲν τὸ κατῴρωνε. Καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ τὴν ἔ- καμε νὰ λυπῆται, καὶ εἶχε δίκαιο, γιατί καμ- μίαν ἄλλη λύπην δὲν εἶχε δοκιμάσῃ ἕως τότε.

Μιὰ μέρα ἐκάθητο σιμὰ εἰς τὸ ποταμάκι ποῦ ἐπερνοῦσε ἐμπρὸς ἐς τὸ σπίτι των καὶ ἐπαίξε με τὰ πετραδάκια καὶ τὰ λουλούδια, τοὺς ὠμιλοῦσε, ὅπως θὰ ὠμιλοῦσαν δύο παιδάκια, γιατί τῆς ἄρεσε νὰ ὁμιλῇ μὲ τὰ δένδρα, μὲ τὰ λουλούδια, μὲ τὰ ζῶα, ἀφοῦ ἐκαταλάμβανε πολὺ καλὰ ὅ,τι τῆς ἔλεγαν.

Ὁ καιρὸς ἦτο βροχερός. Ὁ ἄνεμος ἐδιωχνε τὰ σύννεφα ἀπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ ἥλιος ἐκρύ- βετο. Ὅταν ἔξαφνα ἐσχίσθηεν τὸ σκοτεινὸ αὐτὸ κάλυμμα καὶ μιὰ ἀχτίδα χρυσῆ κατέ- βηκε ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Πόσον ἐχάρηκε ἡ Τίνα καὶ ἐζητοῦσε νὰ τὴν πιᾷ μὲ τὰ χερὰκια της. καὶ ἐζητοῦσε ὥρες καὶ ὅλο τῆς ἔφευγε.

— Μιᾶ! Τί κάνεις αὐτοῦ; ἠρώτησεν ἐξα- φνα ὁ γάτος ὁ ὅποιος εἶχεν ἔλθῃ σιγὰ σιγὰ ὀπίσω της.

— Νὰ, θέλω νὰ πιᾶσω αὐτὴς τῆς ἀχτίδες καὶ δὲν μπορῶ.

— Καὶ οὔτε θὰ μπορέσῃς, ἐνιαιούρισε ὁ γάτος.

— Καὶ ὅμως θέλω, ἐφώνηξε δυνατὰ ἡ Τίνα. Ἀφοῦ δὲν μπορῶ νὰ τὸν ἀντικρύσω τὸν ἥλιο

θέλω νὰ πιᾶσω τῆς ἀκτίνες τοῦ θὰ εὐχαρι- στηθῶ πολὺ τότε.

Ἐσῦρθηκε ὁ γάτος ἐπάνω της καὶ τῆς ἐνι- αούρισε:

— Ἐλα μαζί μου καὶ θὰ σοῦ δείξω κατὶ τι ποῦ καὶ αὐτὸ θὰ σὲ εὐχαριστήσῃ πολὺ. Ἡ γρηᾷ Κατερίνα ποτὲ δὲν σοῦ τὸ εἰδείξε γιατί δὲν θέλει νὰ τὸ ὅρῃς.

Ἡ Τίνα ἠνύνησε τὸ νιαούρισμά του καὶ ἠκολούθησε τὸν γάτον ἐπάνω εἰς τὴν σοφίτα.

— Μὴ φοβῆσαι, κράτει δυνατὰ νὰ μὴ πέ- σῃς, τῆς ἔλεγεν ὁ γάτος.

Τώρα πλέον ἀνέβησαν ἐπάνω εἰς τὴν σοφίτα ἦτον σκοτεινὰ, ἀραχνιασμένα τὰ σανίδια καὶ ἡ Τίνα θὰ ἐφοβέτο ἂν δὲν ἔβλεπεν εἰς τὴν ἄκρην ἐκεῖ νὰ περᾷ μιὰ ἀχτίδα. Ἐκεῖ ἀκριβῶς τὴν ἔφερεν ὁ γάτος καὶ τῆς εἰδείξεν ἕνα δέμα παλὸν καὶ σκονισμένο.

— Ἀνοιξέ το, εἶπε.

Ἡ Τίνα ἐπροσπάθησε, ἐπροσπάθησε. Ἦτον τόσον σφιχτὰ δεμένο τὸ μαντήλι αὐτὸ, καὶ τὰ χερὰκια της τόσο μικρά, ὥστε μόνον ὕστερα ἀπὸ πολὺν κόπον τὸ ἤνοιξεν. Ἡ Τίνα ἔμεινε σιωπηλὴ καὶ ἐκπληκτος. Τὸ καθαρώτερον χρυσάφι, ἢ πῶς ξανθὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐχύθησαν ἐπάνω εἰς τὰ χερὰκια της. Τῆς ἔβλεπε, τῆς ἔβλεπε καὶ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ ὁμιλήσῃ. Ὡς τὸ τέλος εἶπεν:

— Αὐτὰ εἶνε τὰ μαλλιά τοῦ ἡλίου τοῦ ἀ- γαπημένου μου τοῦ ἡλίου καὶ ἐγελοῦσε. Ἐκύτ- ταξεν ἔξω τὸν ἥλιο καὶ ἐμουρμούρισε:

— Νὰ ἔβλεπα μιὰ φορὰ τὸ πρόσωπό σου καὶ θὰ σοῦ ἐκρέμαζα αὐτὰ τὰ μαλλιά.

Καὶ ἐδάκρυσε εἰς τὰ λόγια αὐτὰ καὶ τὰ δάκρυά της θερμὰ ἐκύλισαν εἰς τὰ δροσερὰ μαγουλάκια της. Ἐσφίξεν ἔπειτα ὅσα χερὰ- κια της τὰ χρυσὰ μαλλιά καὶ τὰ ἐφίλησε. Τὰ ἐκρέμασεν εἰς τὸ κεφαλάκι της, τὰ ἐπαίξε μὲ τὰ δακτυλάκια της καὶ ἀπεκοιμήθη.

Γλυκὰ, χαρῶπὰ ὄνειρα ὠνειρεύθη ἐκεῖ. Εἶδε ὅτι ὁ ἥλιος ἐστέκετο ἐμπρὸς της θερμὸς καὶ ὠραίος! Ἐκπληκτος ἡ Τίνα ἐκύτταξε τὸ θελ- κτικόν του πρόσωπον καὶ τῆς ἐφαίνετο τόσον γνωστὸν ὥσαν νὰ τὸ εἶχε ἰδῇ καὶ ἄλλοτε. Ὁ ἥλιος ἐγελοῦσε εἰς τὸ παιδάκι καὶ ἤθελε νὰ τὸ φιλήσῃ.

Ὁ Γάτος ὅμως ἔβγαλε τὰ πόδια του ἐπάνω εἰς τὰ χερὰκια τῆς Τίνας καὶ τὴν ἐξύπνησεν. Ἐκστατική ἐκείνη ἐσφίξεν εἰς τὸ στῆθος της τὸ χρυσάφι της καὶ ἐλησμόνησε τὸ ὄνειρόν της.

Ἡ Τίνα δὲν ἤμποροῦσε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν θησαυρόν της. Τὴν ἡμέρα τὸν ἐκρυπτε κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμά της. Τὴν νύκτα κάτω ἀπὸ τὸ προσκεφάλι της. Ὁ Γάτος ἀγρυπνοῦσε δίπλα ἐκεῖ διὰ νὰ τὸν φυλάγῃ καὶ ἔτσι ἡ γρηᾷ Κα- τερίνα δὲν ἔβλεπε τίποτε ἀπὸ αὐτὰ καὶ ἡ Τίνα ἐχαίρετο τὰ χρυσὰ της μαλλιά.

Μίαν ἡμέραν ὁ Γάτος καὶ ἡ Τίνα ἦσαν εἰς τὸ δάσος καὶ ἐπειδὴ ἡ γρηᾷ Κατερίνα ἔλειπεν εἰς τὴν πολιτείαν ὁ γάτος ἐνιαιούρισε ὅτι μπο- ροῦν νὰ παίξουν μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά. Καὶ ἡ Τίνα τὰ ἔβγαλε κάτω ἀπὸ τὸ φόρεμά της. τὰ ἔδεσε εἰς τὴν μίαν ἄκρην μὲ μιὰ κορδελίτσα, τὰ ἐκρέμασε εἰς ἕνα κλαδάκι καὶ ἤρχισε νὰ τὰ κτενίσῃ. Ὁ ἥλιος τὰ ἐκαμάρωνε ἀπὸ ἡψηλὰ καὶ ἐζήλευε, γιατί ἐκεῖνα μακρὰ ἀ- πλόωντο κάτω στὴ γῆ καὶ ἔλαμπον ὅπως αὐτός. Ἡ Τίνα ἀπὸ τὴ χαρὰ της ἦτον ὅλο γέλια.

— Δός μου τὸ χρυσάφι σου, ἐτερέτισε ἕνα πουλάκι ἐπάνω ἀπὸ τὸ δένδρον.

— Δὲν γίνεταί, εἶνε δικό μου τοῦ ἀπῆντησεν ἡ Τίνα.

— Εἶνε ζεστὸ καὶ μαλακὸ τὸ χρυσάφι σου καὶ θέλω νὰ κτίσω μιὰ φωλίτσα, ἐξηκολού- θησε τὸ πουλάκι.

— Τί λές; φωνηὰ ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου; καὶ ἐγέλασεν.

— Δὲν εἶνε χρυσάφι, δὲν εἶνε ἀκτίνες τοῦ ἡ- λίου, εἶπε θυμωμένο τὸ πουλάκι, ἀλλὰ εἶνε τὰ μαλλιά τῆς κόρης τοῦ ἀνθρακοποιοῦ.

— Εἶνε τὰ μαλλιά τοῦ ἡλίου, ἐφώνησεν ἡ Τίνα.

— Ναί! ναί! τοῦ ἡλίου! ἐσύριξε τὸ που- λάκι καὶ ἐπέταξε.

— Εἶνε ὁ ἥλιος κόρη ἀνθρακοποιοῦ; ἠρώ- τησεν τὸ πουλὶ ἡ Τίνα.

Δὲν ἀπῆντησεν αὐτό, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ πηδᾷ μέσα εἰς τὰ κλαδάκια.

Ἡ Τίνα ἐπῆρε τὸ χρυσάφι καὶ ἔτρεξε πῶς ἀπὸ τὸ πουλάκι γιατί ἤθελε νὰ μάθῃ καὶ ἄλλα διὰ τὸν ἥλιον. Ἐφθασεν εἰς τὸ ποταμάκι καὶ

ἐκεῖ τὸ ἔχασε. Ὁ ἀέρας ἦτον δροσερός, ἡ Τίνα ἐκάθησε κάτω στὰ χορτάρια μὲ τὸ χρυσάφι της ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά της τὸ ποταμάκι ἐμουρμούριζε, ὁ ἥλιος ἔλαμπε, τὰ πουλιά ἐτρα- γουδοῦσαν. Καὶ τῆς ἐφαίνετο ὅτι ἐννοῦσε ὅλα τί ἔλεγαν, ἕνα ὅμως δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ γιατί δὲν μπορεῖ νὰ ἰδῇ τὸν ἥλιο.

— Ἀς ἔβλεπα τὸν ἥλιο καὶ δὲν ἤθελα ἄλλο!

Τὰ μάτια της ὅμως δὲν τὸ ἐπέτρεπαν. Ἀρη- ρημένη ἔβλεπε μέσα εἰς τὸ ποταμάκι ποῦ ἐμουρμούριζε καὶ ἔλεγε τόσα πολλά. Ἐλεγε: «Χωρὶς καμμία πίκρα περᾷ γιὰ σένα ἡ ζωὴ, ὅλα ἀλλάζουν καὶ ὅμως πάντα εἶνε τὰ ἴδια, καὶ θὰ εἶνε ἕως τὸ τέλος, ἕως τὸ τέλος.»

Καὶ ἔλεγε καὶ ἄλλα τὰ ὅποια ἡ Τίνα δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐννοήσῃ. Ἐστρεφε γύρω τὰ μά-τια της καὶ ἐκύτταξε τὰ χρυσὰ της μαλλιά.

Ἐγέλα τότε, τὰ ἐφίλει καὶ ἔλεγε: «Ἄν καὶ ἀλλάζουν ὅλα, ἐσεῖς πάντα θὰ εἴσθε ἰδικά μου.

— Ὅχι, ὄχι, ἐφθόριζε τὸ ποταμάκι.

— Ναί ναί, δικὰ μου θὰ εἶνε πάντοτε καὶ κανεὶς ἄλλος δὲν θὰ τᾶχη.

— Θὰ τᾶχη, θὰ τᾶχη, ἐφλοίσβιζε τὸ πο- ταμάκι.

Ἡ Τίνα ἐφοβήθηκε ἕμα ἤκουσεν αὐτὰ καὶ ἔφυγε βιαστικὴ ὀπίσω εἰς τὴν καλύβην.

Ἡ γρηᾷ ἐκάθητο ὅπως πάντοτε καὶ ἐνεθε. Ἡ Τίνα ἐκάθησε σιμὰ της ὅπως ἐκάθητο ὁ Σπύρος πρῶτα καὶ τῆς διηγείτο τῆς ὥραιες ἱστορίες του.

— Γιαγιά, ἠρώτησεν ἡ Τίνα, γιατί ἔχεις ἄσπρα μαλλιά, ὅταν τὸν ἀφρὸ τοῦ ποταμοῦ;

— Γιατί εἰμαι γρηᾷ.

— Καὶ τὸ ποτάμι γέριχο εἶνε;

— Ποιὸ γέριχο καὶ ἀπὸ μένα.

— Κ' ἐγὼ γιατί ἔχω καστὰνὰ μαλλιά ἠρώ- τησεν ἐκπληκτος ἡ Τίνα.

— Διότι καὶ ὁ πατέρας σου εἶχε καστὰνὰ.

— Ὁ ἥλιος ὅμως ἔχει χρυσὰ μαλλιά! εἶπεν χαρούμενη ἡ Τίνα. Καὶ τὰ μαλλιά του εἶνε ἡ ἀκτίνες του τόσο λαμπερές καὶ ὥραιες!

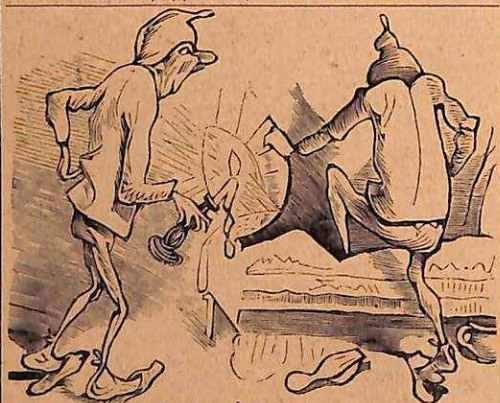
— Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς, παληόπαιδο, εἶπεν ἡ γρηᾷ Κατερίνα ἡ ὅποια δὲν ἤθελγε νὰ ἀ- κούσῃ γιὰ τὰ χρυσὰ μαλλιά.

[Ἐπεται συνέχεια]

Ο ΘΕΙΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

«Καὶ τὰ μαμμούδια μέσα 'κεῖ στοιβάζουν»

«Μόλις τὰ πόδια ἀπὸ τὸν ὕπνο σέρνει»

«Καὶ ὅλα γραμμὴ 'ς τὴ μύτη του τραβοῦνε»

Καὶ ποῖός, ἡ τύχη ὅταν τοῦ χαρίζει
θεῖο καλὸ, πολυχαπημένο
γι' αὐτὸν μ' ἀγάπη πάντα δὲν φροντίζει
καὶ δὲν τογε λατρεύει τὸν καϊμένο!

'Σ τὸ σπίτι ὅταν ἔλθῃ ποῖός δὲν τρέχει,
νὰ πάῃ τῆς παντόφλης νὰ τοῦ φέρῃ;
Μὴ βρέξῃ καὶ μὴ στάξῃ δὲν τὸν ἔχει;
καὶ ποῖός δὲν τοῦ φιλεῖ τὸ τίμιο χέρι;

Οἱ δυὸ οἱ τύρανοί μας πάλι
κι' αὐτὸν ζητοῦν ἀκόμῃ νὰ πειράξουν
καὶ κάθονται καὶ σπῶνε τὸ κεφάλι
'σάν τί κακὸ 'ς τὸ θεῖό τους νὰ πράξουν.

Τί βρίσκουνε λοιπόν; 'Σ τὸ κῆπον πᾶνε
κυτάζουνε τὰ δένδρα μὲ μανία.
Μαμμούδια ἓνα σωρὸ 'ς τὴ γῆ σκορπᾶνε
κατάλληλα γι' αὐτὴ τὴν τυραννία.

Καὶ βγάζουν ἀπ' τὸν κόρφο ἐφημερίδα
καὶ τέτοιες δυὸ χωνάρες ἐτοιμάζουν.
—Ποτὲ μου ἔως τότε δὲν τῆς εἶδα—
καὶ τὰ μαμμούδια μέσα 'κεῖ στοιβάζουν.

Τὰ φέρνουνε 'ς τοῦ θεῖου τὴν καλύβα
καὶ ἴσια 'ς τὸ κρεβάτι ποῦ ἐκοιμάτο,
σιγὰ ἀνασηκώνουνε τὴν τσίβα
καὶ τὰ μαμμούδια βάζουν ἀποκάτω.

Τὸ βράδυ ὁ Κύρ-Γιάννης ὁ καϊμένος
μόλις τὰ πόδια ἀπὸ τὸν ὕπνο σέρνει,
τ' ἀπλώνει 'ς τὸ κρεβάτι κουρασμένος
κι' ὁ ὕπνος 'ς τὴ στιγμούλα τότε παίρνει.

Μὰ ὕστερ' ἀπὸ 'λίγο τί συμβαίνει;
Νὰ ἔνα, νὰ καὶ δεῦτερο καὶ τρίτο
καὶ τέταρτο κι' ἄλλο μαμμούδι θγαίνει,
ὥσταν κρυμμένος θυσαυρὸς νὰ ἦτο.

Κι' ὅλα γραμμὴ 'ς τὴ μύτη του τραβοῦνε,
—δὲν ἤθελα τέτοια ἀνήψια νάχα—
Θαρροῦνε κάτι πῶς ἐκεῖ θὰ βροῦνε,
Μὰ τίποτε, τότε ξυπνοῦν μονάχα.

'Σ τὸ σκότος πιάνει ἓνα καὶ τρομάζει,
σηκώνεται ὥσάν τρελλὸς ἐπάνω
—Χριστέ μου, Παναγία μου, μάννα! κράζει
Τί εἶνε; τί μου κάνουν; τί νὰ κάνω;

Τοῦ ἔρχεται ἡ φώτισις ἡ θεία
τραβᾷ ἓνα σπέρτο, τὸ κερί ἀνάβει.
Καὶ βλέπει μὲ μεγάλῃ ἀπορία
αὐτὸ 'ς τὸν ὕπνο του πούχε συλλάβῃ.

Καὶ ἔρχετ' ὁ φωτὸς εἰς τὰ σωτὰ του,
μὰ τότε μόνο τὸν ἐχθρὸ ποῦ ξέρει,
γιὰ τοῦτο παίρνει θάρρος ἡ καρδιά του
κι' ἐκεῖνος τὴν παντόφλα του 'ς τὸ χέρι.

Κι' ἀρχίζει, νὰ καὶ τούτῃ νὰ κ' ἐκείνη!
σκοτώνει ὅποιο ἐμπροστὰ του πέση
κι' ἂν τύχῃ καὶ κανένα ν' ἀπομείνῃ
τὸ φῶς του νὰ τὸ κάψῃ θὰ 'μπορέσῃ.

Γιατί 'ς αὐτῆς τὴν ἀνεμοζάλη.
Πετοῦνε τὰ μαμμούδια τρομαγμένα
καὶ σὲ παγίδα πέφτουν ποῖο μεγάλη,
'ς τὸ πάτωμα σφυρίζουνε καυμένα!

'Ἀπ' ὦρα περισσὴ ἀφανισμένος
—ὁ στρατηγὸς μαζὶ καὶ στρατιώτης—
κυττάζει τὸν ἐχθρὸν του κουρασμένος
καὶ μόνος του βαφτίζεται ἱππότης!

Καὶ τώρα κατ' ἀπ' τὸ κρεβάτι πάλι
ὁ νικητὴς μας τὴν παντούφλ' ἀφίνει,
διορθώνει τὸ μεγάλο προσκεφάλι
καὶ τὸ μικρὸ κερί του σβύνει.

«Κι' ἀρχίζει, νὰ κα τούτῃ νὰ καὶ 'κείνη!»

«Ὁρθάνοικτα κρατεῖ τὰ βλέφαρά του»

Κι' ἀρχίζει πιά ἐπάνω 'ς τὸ κρεβάτι
νὰ συλλογιέται τὸ κατόρθωμά του.
Καὶ ἡ χαρὰ πῶς ἔχει κάνει κάτι
ὀρθάνοικτα κρατεῖ τὰ βλέφαρά του!

Κ' ἡ ὥρες νὰ περάσουνε ἀργοῦνε,
τ' ἀστέρια ἀψηλὰ φωτοβολοῦνε,
κι' ἀρχίζουνε κακχαρίσματα ἀνάρια
βραχνὰ τῆς γειτονιάς τὰ πετεινάρια.

[Ἐπειτα συνέχεια]

ΦΑΚ

[Κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Busch]

ΠΟΥ ΕΙΝΕ Η ΜΑΜΜΑ ;

« Πού εἶνε ἡ μαμμά ; » ἔρωτᾷ ἡ μικρούλα ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὸν περίπατον, καὶ βιαστικὴ βιαστικὴ τρέχει μὲ τὰ μικρὰ ποδαρχία της, τρέχει ἔς τὴ μαμμὰ νὰ τῆς παρουσιάσῃ τὸ κανιστράκι της γεμάτο μισομαραμίνες ἀνεμῶνες, καὶ τὰ μαγουλάκια της δροσερὰ δροσερὰ καὶ κατακόκκινα ἀπὸ τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς.

Καὶ ἡ μαμμὰ γεμίζει φιλιὰ τὰ μαγουλάκια καὶ τῆς ἀνεμῶνες καὶ ἀκούει τί της διηγεῖται ἡ μικρούλα κόρη της.

« Τὸ τόπι ἐκατρακύλισε μακρὰ, μακρὰ καὶ παρ' ὀλίγο νὰ πέσῃ ἔς τὸ ποταμάκι, κ' ἔπειτα ἓνας σκύλαρος ἴσα με 'κεῖ πᾶνω, ἓνας κακὸς σκύλαρος μ' ἐκύτταξε ἔτσι . . . καὶ ἐφοβήθηκα . . . »

Τώρα ἡ φωνὴ της μεταβλλεται ἐπὶ τὸ ὀλιβερώτερον.

« Καὶ τὸ μαντιλάκι μου ἐχάθηκε δὲν ξέρω πῶς, καὶ ἡ Ἑλένη μ' ἐμάλωσε καὶ εἶπε πῶς ἡ μαμμὰ θὰ μὲ μαλώσῃ καὶ ἐκείνη. »

Ἡ μαμμὰ ὁμως δὲν τὴν ἐμάλωσε· μία τέτοια ἀτυχία δὲν εἶνε παρακοή καὶ ἡ μικρούλα πέρνει πάλι τὸ δρόμο της.

Τὴν ἴδια ὥρα κτυπάει τὸ κουδούνι, ἡ θύρα ἀνοίγει καὶ πετεῖται μέσα ὁ Γιώργος.

« Πού εἶνε ἡ μαμμά ; » Εἶνε βιαστικός, θέλει νὰ ἰδῇ τὴ μαμμὰ νὰ τῆς διηγηθῇ τί ἔγινε ἔς τὸ σχολεῖο νὰ τῆς δείξῃ τοὺς βαθμούς του, ἔς τὰ ἑλληνικά, ἔς τὰ λατινικά καὶ ἔς τὰ μαθηματικά πρῶτος, πρῶτος, πρῶτος. Καὶ ποῖος λοιπὸν θ' ἀκούσῃ, ποῖος θὰ θυμᾷσῃ, ποῖος θ' ἀγαπήσῃ ἂν ὅχι ἡ μητέρα ;

Καὶ εἶνε καὶ βιαστικὸς νὰ καθήσῃ ἔς τὴν ἐργασίαν του, ἔς τὸ μυθμά του. Θέλει χαρτί, μία πέννα καινούργια, καὶ ἓνα μολύδι. Ἡ μαμμὰ ἀφοῦ τὰ ἤκουσε ὅλ' αὐτὰ, πηγαίνει καὶ τοῦ προμηθεύει ὅ,τι τοῦ ἔλειπε.

Μόλις ἐκάθισε καὶ ἡ θύρα ἀνοίγει πάλι καὶ τρεῖς φωναὶ χαρῶπα ἀκούονται, « Πού εἶνε ἡ μαμμά ; » Εἶνε αἱ τρεῖς μεγαλειότεραι κόραι ἐπιστρέφουσαι ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἔχουν καὶ αὐταὶ ἓνα σωρὸ πράγματα νὰ εἰποῦν.

« Ὁ χάρτης μου δὲν ἄξιζε τίποτε », λέγει ἡ μία ὀλιβερά.

« Ὁ καθηγητὴς εὐχαριστήθηκε πολὺ ἀπὸ

τὴν ἐκθεσὶν μου », λέγει ἡ ἄλλη θριαμβευτικῶς.

« Τὸ πρόβλημά μου ἦτο λῆθος, ἀλλὰ εἰς εὐρα καλὰ τὴ γραμματικὴ », λέγει ἡ τρίτη.

Καὶ ἀρχινοῦν πάλιν ὅλοι μαζί.

« Ἐσώθηκε τὸ χαρτί μου. »

« Τὸ τετράδιόν μου ἐτελείωσε. »

« Ἐχασα τὴ χρηστομάθειά μου. »

« Ἀχ ! νὰ ἤξευρες τί δύσκολο θέμα ἔχομε αὐρίον. »

« Ἀμ' τὰ γερμανικά μου ; αὐτὰ δὲ εἶνε δύσκολα ! »

Ἄν ἦτο καμμιά ἄλλη δὲν θὰ ἐκαταλάβαινε τίποτε ἀπ' ὅλην αὐτὴν τὴν σωρείαν τῶν φράσεων, ἀλλ' ἡ μαμμὰ κατῴρθωνε νὰ τὰ διευκρινίζῃ ὅλα καὶ νὰ ἀπαντᾷ συναινοῦσα, ἀρνούμενη καὶ συμβουλευούσα ἓνα ἕκαστον ἰδιαίτερως.

Τί φυσικώτερον παρὰ νὰ θέλουν τὰ τέκνα της νὰ τὴν ἰδοῦν καὶ νὰ τῆς διηγηθοῦν τί ἐκάμαν, νὰ τῆς ἐμπιστευθοῦν τὴν χαρὰν τῶν ἡττῶν λύπην τῶν ; τί φυσικώτερον ἢ τί ὁρρότερον νὰ εἶνε ἡ ἐμπιστος ὅλων αὐτῶν ; τῆς φαίνεται τόσο γλυκὺ, ὥστε θὰ τῆς ἐκόστιζε πολὺ τὸ ἐναντίον.

Ἀς τὴν ζητοῦν καὶ ἄς ἔρχονται πρὸς αὐτὴν χωρὶς φόβον ὅτι καταχρῶνται τὸν ἀνεξάντλητον θησαυρὸν τῆς ὑπομονῆς της καὶ τῆς συμπαθείας της.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ διακρίνουν τὰς περιστάσεις, ὅποτε εἶνε ἀναγκαῖα ἡ μητρικὴ βοήθεια καὶ ὅποταν εἶνε δυνατόν μόνοι τῶν νὰ φροντίσουν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν. Εἶνε τόσο ἐυχάριστον νὰ εὕρισκῃ κανεὶς πάντοτε κάποιον ὁ ὁποῖος νὰ τὸν βοηθῇ, νὰ τὸν περιποιηθῇ καὶ νὰ τὸν ἀπαλλάττῃ ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεις, ὥστε ξεσυνεθίζει πλέον καὶ λησμονεῖ ὅτι αἱ μητέρες δὲν ἔχουν τέσσαρα ἢ πέντε χεῖρα ἀλλὰ δύο ὅπως καὶ ἡμεῖς.

« Πού εἶνε ἡ μαμμά ; » λέγει ἡ μεγαλειότερα, ἀεχάλασαν τὰ μαλλιά μου καὶ ἤθελα νὰ μοῦ τα διορθώσῃ 'λίγο. »

« Τὸ φόρεμά μου ξηλώθηκε πού εἶνε ἡ μαμμά ; » λέγει ἡ δευτέρα.

Νὰ καὶ ἡ τρίτη :

« Πού εἶνε ἡ μαμμά ; Ἐκόπηκαν δύο κουμπιὰ

ἀπὸ τὸ χειρόκτι μου καὶ τὸ φτερό τοῦ καπέλου μου ἐχάλασε. »

« Ἐχασα τὸ χτενάκι μου, πού εἶνε ἡ μαμμά ; »

« Δὲν μπορῶ νὰ κάμω τὸ ἀγγλικὸ μου θέμα. »

« Δὲν ξέρω πού νὰ βρῶ πληροφορίαν γιὰ τὴν ἐκθεσὶ τῆς ἱστορίας πού ἔχομε ἔς τὸ σχολεῖο. »

Καὶ ἔτσι ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὥς τὸ βράδυ, καθημέρ. Ὡστε πολλές φορές πού τὴν ζητοῦν δὲν τὴν εὕρισκουν ἔστην συνηθισμένη θέσιν της, καθισμένην ἔστην πολυθρόνα της κοντὰ εἰς τὸ παράθυρο νὰ διορθῶν τ' ἀσπρόρουχά των.

Ἡ μαμμὰ ἐκουράστηκε πολὺ, ἡ μαμμὰ ἔχει πονοκέφαλο, ἡ μαμμὰ εἶνε ἄρρωστη, ἡ μαμμὰ εἶνε ἔτ' ὁ κρεβάτι.

Τότε θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας θὰ κάμουν καὶ χωρὶς αὐτὴν, ἀλλὰ ὅλα γίνονται στραβὰ καὶ μὲ δυσκολία μεγάλη.

Ἡ αἴθουσα τῆς μελέτης εἶνε ἄνω κάτω, τὰ βιβλία ἐπάνω ἔς τῆς καρέκλης καὶ τὰ τετράδια ἀνακατωμένα μὲ τὰ ἐργόχειρα. Καὶ ἡ ὄψις καὶ τὰ φορέματα τῶν κοριτσιῶν της εἶνε καὶ αὐτὰ ὅπως ἡ αἴθουσα τῆς μελέτης.

Τὰ ἐπανοφῶρια φαίνεται ὅτι δὲν τὰ ἐπεσκέφθη σήμερὰ τὸ πρῶτ' ἡ βοῦρτσα. Τὰ καπέλλα, ἀφοῦ δὲν τὰ ἐπεσκέφθη τὸ μητρικὸ χέρι, δέχονται καὶ 'κεῖνα κατὰ ἀνωμαλίας ἀπὸ 'δῶ, κατὰ φτερά ἀπὸ 'κεῖ . . .

Ἡ καρφίτσα, πού ἀναπληρώνει τὸ κουμπὶ

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἐκούσιος ἀκρωτηριασμός.

Τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα οἱ ζωολόγοι κατατάσσουσιν εἰς τὴν συνομοταξίαν τῶν ὀστρακοδέρμων ἔχουσι τὴν παράξενον ἰδιότητα τὴν ὁποῖαν καὶ πολλὰ ἔντομα, νὰ ἀποχωρίζονται δηλαδὴ κατὰ βούλησιν διαφόρων μελῶν τοῦ σώματός των. Συλλαμβάνετε μίαν καραβίδα ἀπὸ τὸ ἓνα τῆς πόδι, τινάσσεται, κινεῖται, καὶ ἀγωνιζομένη τὸν ὑπὲρ τῶν ὀλων ἁγῶνα, ἀφίνει εἰς τὰς χεῖρας σας τὸ μέλος της καὶ πίπτουσα χαμαὶ τρέχει νὰ κρύψῃ εἰς ἀσφαλὲς μέρος τὸ πολὺτιμον σῶμά της. Καὶ ἡ θυσία αὕτη οὐδόλως τὴν βλάπτει διότι τὸ ἀπολεσθὲν μέλος ἀναφύεται πάλιν.

Ἡ στέρησις αὕτη εἶνε ἐκούσια, γίνεται διὰ βίαιας μυϊκῆς συστολῆς. Τοῦτ' αὐτὸ δύνανται καὶ αἱ ἀράχνη καὶ αἱ ἀκρίδες καὶ μάλιστα μὲ μεγάλην ζῆμιν, διότι εἰς τὰ ἔντομα αὐτὰ τὸ ἀπωλεσθὲν μέλος δὲν ἀναγεννᾶται.

Γυνὴ μαθηματικός.

Ἡ Κα Σοφία Κοβαλέβσκη, φημισμένη μαθηματικός, ῥωσὶς τὴν πατρίδα καὶ ἀποθανοῦσα τελευταίως

πού ἔπεσε τῆς Ἑλένης, τὴν τσιμπᾷ πού καὶ πού καὶ τὴν κάνει νὰ πονῇ τὴν καίμενην . . .

Τὰ μαλλιά τῆς μεγαλειότερης εἶνε τόσο κακοπλεγμένα, πού θαρρεῖς θὰ πέσουν. . . « Ἀ ! ἂν ἡ μαμμὰ ἦτον ἐκεῖ . . . »

Ἐν ὅσῳ ὁμως αὕτη ἡ φράσις βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα των ὅτ' ἦν ὅτι δὲν ἐκατάλαβαν ἀκόμη τὴν θέσιν των καὶ ὅτι τὸ γιατρικὸ δὲν εὐρέθη ἀκόμη.

Εἶνε λοιπὸν ἀδύνατον κορίτσια πού ἔχουν καὶ μάτια καὶ χεῖρα καὶ μνήμην καὶ πνεῦμα ν' ἀποκτήσουν αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν τὴν ὁποῖαν δίδει ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ὑπηρετῇ κανεὶς τὸν ἑαυτοῦ τοῦ μόνου του ;

Τότε δὲν θὰ τὰς ἔβλεπε κανεὶς νὰ τρέχουν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ, νὰ χαλοῦν τὸν κόσμον μὲ τῆς φωνῆς των καὶ τὴν ἀνησυχίαν των.

Ἐπειτα, καὶ ἄμα ἡ μητέρα γίνει καλὰ, πρέπει καθε μίᾳ ἀπὸ τῆς κόρες τῆς ν' ἀναλάβῃ καὶ μίαν ἐνασχόλησιν διὰ νὰ τὴν βοηθῇ, διότι ναὶ μὲν καθένα δὲν εἶνε τίποτε αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἀλλ' ὅλα μαζί, ἀποτελοῦν ἓνα μεγάλο φορτίον καὶ βαρὺ. Ἀντὶ νὰ εἶνε φορτίον καὶ αὐταὶ θὰ γίνωσι πολὺτιμοι βοηθοὶ καὶ τότε θ' ἀκούωμε πλέον τὴν μαμμὰ νὰ φωνάζῃ « πού εἶνε ἡ κόρες μου » καὶ δὲν θὰ μπορῇ νὰ κάμῃ πλέον χωρὶς αὐτάς.

[F. Dupin de Saint-André] Αἰσαροσε

διηγεῖται εἰς τὰ « Ἀπομνημονεύματα τοῦ παιδικοῦ της βίου » τὸ ἔξης περίεργον ἀνέκδοτον. Ἦτο 10ετής καὶ κατῴκει μετὰ τοῦ πατρὸς της εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἐπειδὴ ἐπιδιδόρθωνον τὴν οἰκίαν των παρήγγειλαν ναὶ τοὺς στελεῶσιν ἀπὸ τὴν Πετρούπολιν χάρτην χρωματιστὴν πρὸς τοιοκόλλησιν. Ἀλλ' ὁ χάρτης δὲν ἤρκεσε καὶ διὰ τὸ δωμάτιον τῶν παιδιῶν τοῦ ὁμοῦ οἱ τοῖχοι ἐκοσμήθησαν διὰ φύλλον χαρτοῦ περιεχόντων τὰς παραδόσεις τοῦ καθηγητοῦ τῶν ἀνωτέρων μαθηματικῶν Ὀστρογράσκη. Ἡ μικρὰ Σοφία ἡ ὁποῖα ἀνεγίνωσκεν ἀπληστῶς ὅ,τι εὕρισκε πρὸς αὐτῆς, διήρχετο τὸν καιρὸν της πρὸς μεγάλην ἀπελπισίαν της διδασκαλίσεως της, προσπαθοῦσα νὰ ἀναγνώσῃ τοὺς τοιοῦτος ἐκείνους τοὺς ἀναμειγμένους δι' ἱερογλυφικῶν σημείων ἀγνώστων εἰς αὐτήν. Ὡς 18 ἐτῶν ἤρρησε τῆς σπουδῆς τοῦ διαφορικοῦ ὑπολογισμοῦ ὁ καθηγητὴς της ἐξεπλάγη διὰ τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς τὸν ἠνέοι. Ἀνεπώλει εἰς τὴν μνήμην της ὅ,τι ἀνέγνωσε μικρὰ ἀκόμη καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ τὰ ἐμνῶριζε. Ἡ συνεχὴς ἀναγνώσις τῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου χαρτῶν ἀφῆκεν ἀσυνεθῶς ἔλγῃ ἐπὶ τῆς παιδικῆς της φαντασίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Δι λύσεις θα δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31ης Ὀκτωβρίου]

82. Συλλαβογράφος.

Ἀπλοῦς ποιμήν, κατήνησα κριτὴς θεῶν νὰ γίνω
κριτὴς ἀνθρώπων γίνομαι τὸ ἥμισυ ἂν μείνω.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

83. Στοιχειογράφος.

Εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου παραπλέων με θωρεῖς,
Ἄν μου κόψῃς τὸ κεφάλι στὰς θεὰς θὰ με εὕρῃς.

Ἐστὴν ὑπὸ Οὐρανίας Σοφίης.

84. Στοιχειογράφος.

Διῶτε ρῶ καὶ βάλε σί,
θὰ χαθῇ ἓνα νησί
κι' ἄλλη νῆσος θὰ φανῇ
καὶ μεγάλη καὶ τρανῇ.

Ἐστὴν ὑπὸ Α. Β. Γ.

85. Στοιχειογράφος.

Ἐκ τῶν ἐπτὰ στοιχείων μου ἂν ἀραιρέσῃς τρία,
Μεταμορφώμαι παρעוּתִּים ὡς ἡ τοῦ Ἀὐτ κυρία.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μάντιος Εὐφραντίδου.

86. Στοιχειογράφος.

Φίλε, πρόσθε καλὰ,
βάλε Φ καὶ διῶτε Δ,
τὸ πουλὶ πετᾷ, τὸ χάνει,
με τὸ ἄλλο σούπαν κάνει.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Μουσουργῶ.

87. Στοιχειογράφος.

Τῆς τέχνης εἶμαι προϊόν καὶ κτήμα τῆς θαλάσσης,
ἐγὼ πολὺ σὲ βοηθῶ εἰς τὴν ἔτην νὰ φθάσῃς.
Ἐάν ἐκ τῶν γραμμάτων μου τὸ τρίτον ἀραιρέσῃς
καὶ ἀντ' αὐτοῦ μετὰ σπουδῆς ἐν ἄλλο παρενθέσῃς.
Τὸ κυματοπληκτὸν σου ἂν θὰ ὅδ' ἐν ἀπορίᾳ,
ποιητῶν καὶ ποιητῶν νὰ γίνῃ κατοικίᾳ.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Λαοκόοντος.

88. Ἀναγραμματισμός.

Ὁδὴγῶ τὰ πλοῖα ὅλα κ' εἰμ' ἐγὼ παρηγορία τῶν,
ἂν με ἀναγραμματίσῃς ἐπιπλέω τῶν κυμάτων.

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Ἀκτίου Νίκης.

89. Αἵνιγμα.

Ἄν καὶ εἶμαι λέξις μία,
πράγματα διπλᾶ ἐπαίνω.
Ἄφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰ πλοῖα
πρᾶγμα χρῆσιμον σημαίνω,
ἀφ' ἑτέρου πόλις εἶμαι
καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ κεῖμαι.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Κόκκατος τοῦ Εὐζίνου.

90. Αἵνιγμα.

Πόσες φορές με δάκρυα ζητοῦν τὰ δάκρυά μου,
πόσες φορές ἐκλίψαν ἀπὸ τὰ κλάματα μου.
Ὁ ἥλιος ὁ πατέρας μου ἀπὸ τῇ γῇ με παίρνει
κι' ἀγάλια ἀγάλια σὰν καπνὸν ἔς τὸν οὐρανὸν με φέρνει.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

91. Τρίγωνον.

Κριτὴς θεῶν τὸ πρῶτόν μου εἰς ἐριδὰ των μίαν.
Τὸ δευτερόν μου ποταμὸς μέγας εἰς τὴν Ἀσίαν.
Τὸ τρίτον μου ἔς τὸ πρόσωπον τοῦ καθενὸς ἐξέχει.
Τὸ τέταρτόν μου δύναιμι ἦν πᾶς ἀνδρείος ἔχει.
Τὸ πέμπτον μου ὡς τέλος
Ἵπάρχει εἰς πᾶν μέλος.

Ἐστὴν ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρτίλλου.

92. Ῥόμβος.

Τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὅστατον εἰς τοὺς φανούς ὑπάρχει.
Ἐπίθετον τὸ δευτερόν πάντ' ἀνθρώπων σημαίνει.

Ἵννος εἶναι τὸ τρίτον μου καὶ πάσης μάχης ἄρχει.
Τὸ τέταρτον ἀντίθετον πολὺ τῶν λυπημένων.

Τὸ πέμπτον ἔς τὴν Μεσόγειον νῆσος πολὺ γνωστὴ.
Καὶ ῥῆμα περιπαῶμενον τὸ ἔκτον μου ἐστί.

93. Παίγνιον.

Γ = Στοιχεῖον τοῦ ἀλφαβήτου.
Ρ+ = Σύνδεσμος.

Α++ = Συγγίτηρ Ἀτλαντος καὶ Πλειόνης.
Μ+++ = Στρατηγὸς Καρχηδονίων.

Α++++ = Ἀκρωτήριον τῆς Ἑλλάδος.
Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Κύκλεως.

94. Πρόβλημα.

Ἀπληντσα ἔτο δρόμο μου ἔχθες ἐφτά γυναῖκες,
ἐφτά σακκούλια ὡς ἡκωνεν ἡ καθενὴ ἔς τὸν ὦμο.
κάθε σακκούλι ἀπ' αὐτὰ εἶχεν ἐφτά γατούλεις,
κάθε γατούλα ἔς τὸ πλευρὸν εἶχεν ἐφτά γατάκια.
Γυναῖκες καὶ σακκούλια τους, γατούλεις καὶ γατάκια,
πόσα μαζὶ νὰ κάνουσιν; γιὰ πῆτε μου, παιδάκια.

Ἐστὴν ὑπὸ Χ. Σ.

95. Μεταμορφώσεις.

Ἡ κλίμαξ διὰ ἐξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ γάτα.
Ἐστὴν ὑπὸ Θεοῦ Α. Χριστοφίδου.

96. Ἐρωτήσεις.

Ποῖον ζῶον εἶνε κατὰ ἓνα βαθμὸν κατώτερον ἐνὸς
ποταμοῦ;

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

97. Λογοπαίγνιον.

Ποῖον ῥῆμα λέγει πῶς ἀρχίζει ἀπὸ ρῶ ἐνῶ δὲν ἀρχίζει
ἀπὸ ρῶ;

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Πελαργῶ.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἰουνίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

233. Συρμός, Σύρος. — 234. Ἀρτεμισίον, (Ἄρτεμις
ἵον). — 235. Ἀνθραξ. — 238.

— 237 Ὁ α' ἔδωκε ἡρ. 14,
ὁ β' 56, ὁ γ' 112, ὁ δ' 70
καὶ ὁ ε' 84. — 238. 46 + 35

+ 17 = 98 + 2 = 100. — 239.
ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ, Ρήνος,
Ἰρος, Σέρραι, τεμενος, ὄρ-

μος, μικρός, Ἐρμῆς, ναί, Ἡραίων. — 240 — 241. Α'
Ἡρα, πύρα, πείρα, πείνα, πύνα, πύσσα. — Β' Ἡρότος

θρόνος, Κρόνος, κρινός, κράνος, κράτος, κρότος. — 242 —
251. 1, Βρασίδης. 2, Χαβρίας. 3, Κίμων. 4, Τιμόθεος

5, Δάμαχος. 6, Κλεομένης. 7, Ἰπικρίτης. 8, Ἀγασί-
λαος. 9, Φιλοπολιμν. 10, Ἐπαμεινώνδας. — 252. ΡΑ

ΦΑΝΑ (1, Ρήνος. 2, Ἀθῶν. 3, Φάληρον. 4, Ἀριστο-
τέλης. 5, Ἡλιοτρόπιον. 6, Λυών). — 253. ΔΕΩΠΟ

(1, Ἀγλαΐα. 2, Φρόσιον. 3, ἈτροΠΟΣ). — 254. ΟΒΗ

(1, Μελομένην. 2, Κέβης. 3, Ἀθηνᾶ. 4, Ἀμάσεια)

— 255. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ εἶναι τὰ δύο ὧν οὐκ ἔστι
ἀδιάσειστα θεμέλια πάσης οἰκογενείας.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^α COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 49]

Καταβαίνουσα, καταβαίνουσα, ἀφίκετο εἰς πεδι-
άδα. Ὁ οὐρανὸς ἤδη ἐλευκαίνετο πρὸς ἀνατολάς.
Παρατήρησε δὲ μακρὰν που στέγας πολλὰς, καὶ
ἑγγύτερον μι-
κρὸν οἰκοδόμημα
πλινθόκτιστον, ὅ-
περ ἀνεγνώρισεν
ὅτι ἦτο σταθμὸς
σιδηροδρόμου, δι-
ὅτι πολλάκις εἶ-
χεν ἴδῃ σιδηρο-
δρομοὺς, εἰ καὶ
οὐδέποτε ἀνέστη
ἐπὶ σιδηροδρομι-
κῆς ἀμάξης.

Εὐθὺς διενόη-
θη ὅτι ὁ σιδηρό-
δρομος ἡδύνατο
νὰ τὴν μεταφέ-
ρῃ μακρὰν, τό-
σον μακρὰν, ὥστε
νὰ μὴ δυνηθῶσι
ποτε οἱ Ἀθίγ-
γανοὶ νὰ τὴν
προσέγγισασι.
Προσεγγίσασα
εἶδεν ἐν τῷ στα-
θμῷ κίνησιν πολ-
λὴν ἀνθρώπων
ἵσταντο ἔχοντες
βάματα, εἰσέρ-
χοντο, ἐξέρχον-
το, προσεκάλουν
ἀλλήλους, ἀπε-
χαιρετοῦσαν.

Μετ' οὐ πολὺ
ἐξῆλθον πάντες
ἐκ τῆς αἰθούσης
τοῦ σταθμοῦ καὶ
συνωθούντο παρὰ
τὴν ἀποβάθραν
μεταξὺ δὲ αὐτῶν
παρεσέδυσσε καὶ
ἡ Μαρία.

Ἡ ὑποφώσκουσα ἡμέρα ἐπάλαιε πρὸς τὴν ὑπὸ
πυρρον λάμπειν τῶν λαμπτήρων τοῦ σταθμοῦ. Ἐν
τῷ σκόφῳ τούτῳ οὐδεὶς προσεῖχεν εἰς τὴν Μα-
ριάν. Συριγμός παρατεταμένος ἀντήχησε, ἀμαξο-
βίος 13^{ος}. — Τρυχὸς 17^{ος}.

οὔτε οἱ συχοὶ συριγμοὶ τοῦ ἀτμοῦ, οὔτε οἱ ἐν
τοῖς σταθμοῖς ἀποβιβαζόμενοι καὶ ἐπιβιβαζόμενοι
ἐπιβάται ἠδυνήθησαν νὰ τὴν ἀρπυγίσωσι· δὲν
ἦτο δὲ μικρὰ ἀφορμὴ θαυμασμοῦ εἰς τοὺς ἐπιβάτας
τομοῦ 20^{ος} — 5

«ΤΙ ΘΕΛΕΙΣ ΣΥΒΑΘ;» (Σελ. 67)

στοιχία ἦλθε καὶ ἐστάθη παρὰ τὴν ἀποβάθραν, καὶ
οἱ ἐπιβάται ἀνέστησαν εἰς τὰς ἀμάξας.

Ἡ Μαρία διέλαθε τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν
εἰσιτηρίων ὑπ-
αλλήλου, καὶ
εἰσπληθίσασα εἰς
ἀμάξαν τινα ἐ-
χώθη ἐν τινὶ γω-
νίᾳ. Ὁ ἐπὶ τῶν
εἰσιτηρίων διηλ-
θεν, ἐκλείσε τὴν
θύραν τῆς ἀμά-
ξης, ὁ συριγμὸς
ἠκούσθη ἐκ δευ-
τέρου καὶ ἡ ἀ-
μαξοστοιχία ἐ-
ξεκίνησε φέρου-
σα ἄγνωστον ποῦ
τὴν Γυφτοπού-
λαν.

ΚΕΦ. ΚΕ'

ΕΝ Τῇ ΣΙΑΦΡΟ-
ΔΟΜΙΚΗΙΑΜΑΞΗ-
-ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΕΥ-
ΜΟΡΦΙΑΣ. - ΠΑΝ-
ΤΑΧΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥ-
-ΣΙΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΑΓΑΘΟΙ - ΕΝ ΦΥ-
ΛΑΚΗ - ΕΜΦΑΝΙ-
-ΣΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΕΤΟΥ
ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΛΟΙ-
-ΔΟΥ ΕΝ ΩΡΑΙ-
ΚΑΤΑΛΑΛΗ ΩΙ.

Καὶ ἡ μὲν
ἀμαξοστοιχία ἐ-
τρεχεν ἐν τῇ πε-
διάδι ἐπιταγύ-
νουσα τὸν δρόμον
τῆς, ἡ δὲ Μαρία
ἐξηγνημένη ἐκ
τοῦ καμάτου ἀπ-
εκοιμήθη ὑπὸν
βαθύτατον καὶ

Οἱ ἀλλήλοιστε κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύ-
θυνσιν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν διαπύλην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταχυίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γίνονται μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

ή μελαγχροινή εκείνη κορασίς ή άλλοκοτως ένδε-
δυμένη, ήτις έκοιμάτο τοιαύτην ώραν τής ημέρας,
διότι αϊ ώραι παρήρχοντο, ό ήλιος έδεικνυε μεσημ-
βριαν, άλλ' ή Μαριά έξηκολούθει ύπνώτουσα, δέν
αφυπνίζετο.

Μάλιστα δέ ήτο έν μεγίστη άνησυχία και τα-
ραχή οικογένειά τις εισελθούσα είς τήν σιδηροδρο-
μικήν άμαξαν περί τήν ενάτην ώραν. 'Ητο δέ ό
πατήρ, ή μήτηρ, δεκαετής παιδίον και κοράσιον όλί-
γον τι μικρότερον. Τά παιδιά διεκαίοντο υπό τής
περιεργίας νά μάθωσι τίς ήτο, πόθεν ήρχετο, πού
έπορεύετο, διατί ώδοιπόρει μόνη. Πολλήν ώραν
έκοιμάτο μήπως ήτο άρρωστος; και ήσαν άνω κάτω
πρώτον μέν διότι ή άκίνησία τής Μαρίας ήνώχλει
αυτούς και ήλπιζον ότι ίσως ό κρότος ήδύνατο νά
την αφυπνίση.

«Έλάτε, παιδιά μου, είνε ώρα νά φάγωμεν κατι-
τι» είπεν ή μήτηρ σύρουσα κάτωθεν του καθίσματος
τής άμάξης κάνιστρον, όπερ απέθεσεν επί των γονά-
των της. Έλαβεν έξ αυτού τεμάχιον άρτου και τυρίου
και διένειμε τās μερίδας είς τά πεινώντα τέκνα της.
«Καλέ μήτέρα, άν πεινά τώ καίμένο τώ κορι-
τάκι;» είπε τώ άρρεν.

— 'Αφ' ου κοιμάται, δέν πεινά, Μιχαλάκη μου,
είπεν ή μήτηρ.

— 'Αλλά άφ' ου είνε ή ώρα του φαγητού! Δότε
του, καλέ μήτέρα, νά φάγη πριν αποφάγωμεν.
Δέν έχει καλαθάκι τώ καίμένω!»

Ο πατήρ έγέλα άκούων και είπε:

«Ο Μιχαλάκης είνε καλό παιδί. Εγώ σου,
Μιχαλάκη μου! Έλα, Μιχαλάκη, δός του αυτό
τό κομμάτι τώ ψωμί».

'Αλλ' ό Μιχαλάκης ήτο όλιγώτερον τολμηρός
και πρόθυμος είς τά έργα ή είς τούς λόγους και
έδωκε τώ τεμάχιον του άρτου είς τήν αδελφήν του
λέγων: «Δός τώ το σύ, Σταματούλα!»

Η μικρά Σταματούλα έλαβε τώ τεμάχιον του
άρτου, ήθελε πλησίον τής Μαρίας, τήν έσυρεν έλα-
φρά από τής χειρός και τη προσέφερε τώ τεμάχιον
λέγουσα: «Φάγε και σύ ή μήτέρα είπεν ότι είνε
ώρα φαγητού».

Η Μαρία άνεσκήρτησεν, άνωρθώθη, ήνοιξε τούς
όφθαλμούς: ως δέ είδεν ενώπιόν της ώραιαν κεφα-
λήν κορασίου ξανθοπλόκαμον και γλαυκόφθαλμον
μειδιώσαν, ένόμισεν ότι άνέδραμε τρία έτη είς τό
παρελθόν και άνεφώνησεν: «Ευμορρία μου!»

'Αλλά ταχέως άνένηψεν έκ του ύπνου, ή μήμη
της έπανήλθε και έκλινε τήν κεφαλήν της είς τό
στήθος περιλυτος.

«Φάγε λοιπόν!» επανέλαβεν ή Σταματούλα θαυ-
μάζουσα διά τήν σιωπήν της.

Η δέ μήτηρ έμειδία προς τήν Μαριάν και τη
έλεγε: «Πάρε το, μάτια μου!»

Και ό πατήρ δέ άναμιχθείς προσέθηκε μετά φω-
νής γλυκειάς:

«Πάρε το, μικρούλα μου, πάρε το: δέν είνε με-
γάλο πράγμα, δέν είνε άπ' εκείνα όπου τρώγου-
οί πλούσιοι, αλλά ή Σταματούλα μου σου τό προσ-
φέρει με τήν καρδιά της, και πρέπει, καρίτσι μου,
νά τό πάρης».

Η Μαρία επείνα' όθεν δέν επέμεινεν άρνούμενη
και κατεβρόχθισε τώ τεμάχιον του άρτου μετά
τόσης όρέξεως, ώστε τά μέν παιδιά διεσκέδασαν
δέ γονείς συνεκινήθησαν. Ηυχάριστήσεν αυτούς
Μαρία όσον ήδυνήθη θερμότερον διά των νευμάτων
μάλλον ή διά τής φωνής, διότι δέν ήθελε ν' άπο-
κριθώ είς τās περιέργους έρωτήσεις των, και ύπε-
κρίνετο ότι δέν τους έννοεί. 'Αλλά δύναται τις
παίξει χωρίς νά συνομιλή, και συνέπαιξε μετά
Μιχαλάκη και τής Σταματούλας φιλικώτατα ότε
ή άμαξοστοιχία έστάθη.

Ητο περίπου 2 μ. μ.

«Ημείς θά μείνωμεν έδω, είπεν ό πατήρ έγειρό-
μενος. Σταματούλα, δόςε όπισω τά βραχιόλια τώ
κοριτσιού».

Η Σταματούλα έξηγάγεν έκ του βραχιονός της
ουχι άνευ λύπης τά βραχιόλια τής Μαρίας, δι' ου
τήν είχε στολίση διασκεδάζουσα έν όση συνέπαιζον
'Αλλ' ότε έμελλε νά εξαγάγη τώ τελευταίον βρα-
χιόλιον, ή Μαρία ένευσεν είς αυτήν νά το κρατήσῃ
και μόνη της άνέσυρεν αυτό μέχρι του άνωτάτου
μέρους του βραχιονός τής Σταματούλας και είπεν:

«Είνε δικό σου!»

Η Σταματούλα έκοκκίνισεν υπό χαράς ή δέ
μήτηρ δέν ήθελε νά δεχθώ τώ δώρον. 'Αλλ' ή Μα-
ρία δέν ήθέλησε νά το λάβη όπισω' ή δέ άμαξο-
στοιχία εκκινήσασα διέκοψε τās εύχαριστίας και
τούς αποχαριστισμούς.

Η συνάντησις αυτή ώφέλησε τήν Μαριάν, διότι
οί άνθρωποι ουτοι ώμοιάζον προς τούς παλαιούς φί-
λους της και ήσαν αγαθοί και οικτίρμονες όπως
έκεῖνοι. Διά τούτο ήσθάνετο άνακουφισιν, άναχωγέ-
νησιν και θάρρος. 'Εν δέ μόνον την έτάραττεν,
ότι δέν έγίνωσκε πού πορεύεται. Προσεπάθει νά
ένθυμηται τά όνόματα των διαφόρων στάσεων του
σιδηροδρόμου, αλλά τά όνόματα ταύτα ήσαν είς
αυτήν άνωφελή, διότι ή κυρία Άσκληπιάδου, ή
γνωστή εύεργέτις και φίλη της, δέν είχε λάβη
καιρόν νά την διδάξη ικανήν γεωγραφίαν.

Τέλος ή άμαξοστοιχία έστάθη όριστικώς και ή
Μαρία μένουσα έντός τής άμάξης είδε πάντας τούς
επιβάτας κατερχμένους των άμαξών. Θόρυβος μέ-
γας και κακός! Οί άνθρωποι έβάδιζον μετά σπου-
δής, τά μικρά άμάξια προς μεταφοράν των απο-
σκευών έκυλόντο, αϊ θυρίδες των άμαξών εκρότου
κλειόμεναι υπό των ύπαλλήλων του σιδηροδρόμου.

Η κίνησις αυτή διήρκεσεν επί τινα λεπτά τής
ώρας, έπειτα δέ ό σταθμός του σιδηροδρόμου απέ-
μεινεν έρημος και σιωπηλός: άλλ' ή άμοξοστοιχία
δέν ένεινέτο ακόμη. Η Μαρία άφ' ου άνέμεινεν ό-
λίγην ώραν ένόησε τέλος ότι δέν ήδύνατο νά μείνη
εκεί και απέφασισε νά καταβή.

Διέτρεξεν όλην τήν έκτασιν τής αποβάθρας ζη-
τούσα θύραν νά έξέλθῃ.

«Τί κάνεις σύ αυτό; Φύγε άπ' έδω! Πήγαινε
νά εύρης τούς συντρόφους σου! Έδω δέν έμβαίνου
άνευ άδείας» άν σε μεταϊδώ, κακομοίρα μου, θά σε
χώσω μέσα».

Οί τραχείς ουτοι λόγοι έρρήθησαν διά φωνής έτι
τραχυτέρας υπό άνδρός τινος φορούντος πηλίκιον,
όστις έξήρχετο έκ του γραφείου. Τήν έλαβεν από
του βραχιονός και την ώδήγησε μέχρι τής έξω θύρας
του σταθμού και είπεν άπωθών αυτήν βιαίως έξω:
«Δρόμον! και νά μή σε μεταϊδώ έδω!»

Και έλεισε τήν θύραν.

Η δέ Μαρία εύρέθη μόνη έν τοῖς προθύροις πό-
λεως άγνώστου.

Δέν την έτάραττεν ή έρημία, τούναντίον μά-
λιστα. Ο τραχύς εκείνος φύλαξ είχεν είπη προς
αυτήν: «Πήγαινε νά εύρης τούς συντρόφους σου!»
άρα ύπήρχον 'Αθίγγανοι εκεί που πλησίον τής πό-
λεως, ό δέ φύλαξ άναμφιδόλως ένόμιζεν ότι αυτοί
την έστειλαν και είσέδυσεν είς τόν σταθμόν διά νά
έπατήσῃ ή νά κλέψῃ. Και εάν τήν έβλεπον οί
'Αθίγγανοι θά έλεγον προς τόν Μιχαλήν Σαμάκ
πού νά την εύρη. Απεφάσισε λοιπόν νά μή εισέλ-
θῃ είς τήν πόλιν, μήπως συναντήσῃ 'Αθίγγανόν
τινα ή 'Αθίγγανίδα άλλα νά φύγῃ μακράν και εύθως
άνευ αναβολής, διότι είχεν άναπαύσῃ, είχε κοιμη-
θῇ, είχε γάγῃ, ώστε ήδύνατο νά βαδίξῃ άξιόλογα.

'Αλλά πού ήθελε νά ύπάγῃ;
Δέν τό έμαντεύσατε; ήθελε νά ύπάγῃ είς τό
'Πανωχώρι. Ένεθυμείτο ότι τό χωρίον εκείτο
προς τό μέρος όπου δούε ό ήλιος, εύτυχώς ένε-
θυμείτο και τό όνομα τής έπαρχίας. Πλησίον του
σταθμού ήτο πυργίσκος έχων επί τής κορυφής του
άνεμοδείκτην, έστρεψε λοιπόν τά νῶτα προς τόν πυρ-
γίσκον τούτον, βεβαία ούσα ότι βαδίζει: προς δυσμάς,
καθ' όσον τήν ώραν εκείνην έβλεπεν άπέναντί της
επί του ούρανού ώρατα νέφη χρυσούμενα ήδη.

Έξεκίνησε λοιπόν βήματι στερεώ.

Έβάδιζεν όσον ήτο ήμέρα, αλλά και τήν νύκτα
έξηκολούθει βαδίζουσα, διότι τό ψῶχος ήτο δριμύ και
δέν ήτο δυνατόν νά κοιμηθῇ έν ύπαίθρῳ και κατά
γῆς, ή δέ κίνησις, έννοεῖται, έθερμαίνειν αυτήν ούκ
όλίγον. 'Αλλά τέλος την κατέλαβε κόπωσης και ύπνος
και εύτυχώς παρετήρησε προς άριστεράν τής οδού
πράγμα τι όπερ έφάνετο ως κατοικία. Κατηυθύνθη
προς αυτό, υπερεπήδησεν τόν χαμηλόν φράκτην και

εύρέθη έντός άπεράντου άγρού, είς ου τό άκρον έφεί-
νοντο στέγαι χαμηλαί και μεγάλας θημωνιαί χόρ-
του και άγύρου. Τα παράθυρα των οικίσκων ήσαν
σκοτεινά: άναμφιδόλως θά έκοιμώντο: διά τούτο
δέν έτόλμησε νά κρούσῃ. Αφήρσεν ικανόν χόρτον
εκ τινος θημωνιάς και είσέδυσεν είς τήν σχηματι-
σθεΐσαν κοιλότητα, έκάλυψε τό σῶμά της διά του
άφαιρεθέντος χόρτου και έκοιμήθη μετ' όλίγον ύπνον
άνευ όνειρών.

Τήν άφύπνισαν αϊ ύλακαι κυνός και παρευθός
σχεδόν φωνή γυναικός ήκούσθη εκεί που πλησίον
λέγουσα:

«Πιστέ! τί κάνεις αυτού; Έδω, Πιστέ!»

Και έπειδή ό Πιστός δέν εσάλευσεν, άλλ' έξηκο-
λούθει ύλακτών και παραφυλάττων πρό τής θημω-
νιάς, ή γυνή ήλθε νά ιδῇ τί συμβαίνει, και έξε-
πλάγῃ ιδούσα τήν Ευφροσύλαν.

«Τί θέλεις σύ έδω;» είπε σείουσα τραχείως τήν
Μαριάν άπαράλλακτα όπως ό φύλαξ του σταθμού
του σιδηροδρόμου. Η Μαρία δέν ήγανάντησε διά
τόν τρόπον τής γυναικός, όμολογούσα ένδομύχως
ότι οί άνθρωποι είχον δίκαιον ύποπτεύοντες τούς
'Αθίγγανους.

«Με συγχωρεΐτε, κυρία, είπε μετά συστολῆς,
χθές βράδυ ήμουν τόσον κουρασμένη... και εκρύ-
ωνα... άλλα δέν έπῃρα τίποτε, σās βεβαίω...»

— Αἶ, άρα γε λέγεις αλήθεια; Είχαμε κλεί-
σῃ καλά παντού, άλλα οί 'Αθίγγανοι τρυπώνουν
παντού... Και πού είνε οί σύντροφοί σου;

— Δέν έχω... είμαι μόνη μου.

— Τέτοια ήτικία και όλομόναχη! Γίνεται αυτό
τό πράγμα! Μόνον αυτοί οί ειδωλόλατραι άφίνουν
μοναχά τά παιδιά των νά γυρίζουν χωρίς νά τους
μέλην άν θά πάθουν τίποτε... Έλα τώρα δρόμον!
και νά μή σε μεταϊδώ 'μπροστά μου!»

Η Μαρία ούδέν είπεν, άλλ' ήγέρθη, έτίναξε τά
κάκη του χόρτου έκ των ένδομάτων της και τής
κόμης της και ήτοιμάζετο νά άπέλθῃ: άλλ' ή γυνή
την άνεκάλεσε. Δέν ήτο τόσο κακή όσον έφάνετο.

«Στάσου λιγάκι, είπε προς τήν Ευφροσύλαν.
"Οποιος κοιμηθῇ ες τό σπίτι μας δέν φεύγει χωρίς
και νά φάγῃ. Μείνε έδω!»

Και είσελθούσα είς τήν οικίαν έπανήλθε μετ'
ού πολύ φέρουσα έντός κοίλου πινακίου ροφημα
αχνίζον: συνεκινήθη δέ ιδούσα μετά πόσης όρέξεως
έφαγεν ή Μαρία.

«Καθώς βλέπω δέν έδειπνήσας πολύ καλά χθές
βράδυ, είπε μετά φωνής όλίγον τι γλυκανθίστης.
Πάρε και αυτό τό ψωμί νά τό έχῃς ες τόν δρόμον.
Πού πηγάζεις;

— Κυρία, απεκριθῇ ή Μαρία, θέλω νά ύπάγω
ες τήν πατρίδα μου. 'Αλλά δέν είζεύρω τόν δρόμον.

— Και πού είνε;»

Τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε ζωηρός. Τὰ πουλάκια ἐτραγουδοῦσαν καὶ ἐτερέτιζον. Ἡ Τίνα ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ δάσος καὶ ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ κατασκευάσῃ ἕνα στεφάνι ἀπὸ τὰ εὐμορφα καὶ δροσερὰ λουλουδάκια ποῦ ἦσαν τριγύρω της.

— Δωσέ μου ἀπὸ τὰ λουλουδάκια σου, ἐπιθύρισε τὸ πουλάκι ἐπάνω ἀπὸ τὸ δένδρον, κτίζω τὴ φωλίτσα μου καὶ θέλω νὰ τὴν στολίσω μ' αὐτά.

Ἡ Τίνα τοῦ ἔδωκε τὰ εὐμορφώτερα ποῦ εἶχε, ἕνα ἄγριο τριαντάφυλλο καὶ ἴδια κλαδάκια «μὴ με λησμώνει».

— Δωσέ μου καὶ ἀπὸ τὸ χρυσάφι σου, παρεκάλεσε τὸ πουλάκι. Ἡ Τίνα ἐκούνησε τὸ κεφάλι της καὶ τοῦ ἀπήντησε:

— Ὅχι! ὅχι! αὐτὸ εἶνε 'δικό μου καὶ δὲν πρέπει κανεὶς ἄλλος νὰ ἔχῃ. Τὸ πουλάκι ἐγέλασε καὶ ἐπέταξε, καὶ τὴν Τίνα ὅμως ἤλθεν ὁ γάτος νὰ τὴν πάρῃ ὀπίσω εἰς τὴν καλύβην.

Ἡ γρηὰ ἐκεῖ ἤρμεγε τὴν ἀγελάδα της καὶ ἐσύναιζε τὰ αὐγὰ ἀπὸ τῆς φωλῆς τῶν κοττῶν. τὴν ἐβόηθησεν ἡ Τίνα, ἔφαγε τὸ γεῦμά της καὶ ἐγύρισε 'πίσω ἐκεῖ ποῦ εἶχε μισοτελειωμένο τὸ στεφάνι της. Τὰ λουλουδία ὅμως ἦσαν μαρμαμένα καὶ χλωμὰ γιὰ τὸ μεσημβρινὸς ἥλιος ἦτο πολὺ ζεστός. Τὰ ἔφερεν ἐκεῖνη εἰς τὸ ποτάμι καὶ τὰ ἐράντισε μὲ τὸ δροσερὸ νεράκι του.

Ἐκεῖ πλησίον ἐκείντο καὶ αἱ χρυσαὶ πλεξίδες λάμπουσαι εἰς τὸν ἥλιον. Τὸ πουλάκι ἐπέταξε πάλιν καὶ ἐκάθισε εἰς ἕνα πετραδάκι πλησίον των. Ἡ Τίνα ἄμα τὸ εἶδε ἤρπασε τὰ χρυσὰ μαλλιά της καὶ τὸ πουλάκι τῆς εἶπε:

«Ψύχασε, δὲν σοῦ τὰ πέρνω, δὲν σοῦ τὰ πέρνω.

Ἡ Τίνα ἐπῆρε θάρρος καὶ ἤρχισε ὀμιλία μαζίτου.

— Ἦθελα νὰ ἤξευρα, τοῦ ἔλεγε, ποῖος νὰ εἶχε αὐτὲς τῆς χρυσῆς ἀχτίδες καὶ τοῦ ἔπεσαν;

Τὸ πουλάκι ἐγέλασε καὶ ἔφαλλε:

— Δὲν εἶνε ἀχτίδες αὐτὰ οὔτε χρυσάφι, παρὰ εἶνε τὰ μαλλιά τῆς κόρης τοῦ ἀνθρακοποιῦ.

— Εἶνε ὁ ἥλιος παιδί τὸ ἀνθρακοποιῦ;

ἤρώτησεν ἡ Τίνα περίεργος.

— Ἦτον ἥλιος διὰ τὸν πατέρα σου! Ἦλιος!

Ἡ Τίνα ἐγίνε σκεπτική. — Ἐνας ἥλιος εἶνε καὶ ἐφώτιζε τὸν πατέρα μου, ὅπως καὶ 'μένα τώρα καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐρχονται τὰ μαλλιά. Ἐστράφη πρὸς δυσμὰς ὅπου ὑπέρυθρα τὰ νέφη

ἔτρεχον γοργὰ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀνεστέναζεν:

— Ἀς ἔβλεπα τὸν ἥλιον πῶς ἐφώτιζε τὸν πατέρα μου! Ἐπῆρεν ἔπειτα τὰς χρυσὰς πλεξίδας, τὰς ἔβαλε ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι της, ἔβαλε ἀπ' ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὸ στεφάνι καὶ ἐκαθρεπτιζέτο μέσα εἰς τὸ ποτάμι.

— Εἶνε πολὺ εὐμορφα αὐτὰ τὰ χρυσὰ μαλλιά, πολὺ-πολὺ.

Καὶ ἐφίλησε τὰ μαλλιά καὶ ἐσυλλογίσθη τὸν πατέρα της τὸν ὁποῖον ἐφώτιζεν ὁ ἥλιος.

— Κάθεσαι! τὸν οὐρανὸν ἐσὺ τώρα, πατεράκι μου... ἄς ἐξοῦσες νὰ σέβλεπα μὲ τὸ χρυσάφι αὐτοῦ τοῦ ἥλιου εἰς τὸ κεφάλι.

— Φύγε ἀπ' ἐδῶ, ἤχησεν αἰφνιδίως τρέμουσα φωνή. Φύγε μὲ τὰ κατηραμένα σου μαλλιά. Καὶ ἤρπασε τὰ μαλλιά καὶ τὸ στεφάνι καὶ τὰ ἔρριψεν εἰς τὸ ποτάμι.

Ἡ Τίνα ἔβαλε μιὰ φωνή, ἡ ὁποία ἀντήχησε εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐπάνω εἰς τὸ ποτάμι. Ἐπεσε ἔπειτα κάτω εἰς τὰ χόρτα καὶ ἐφώναξε εἰς τὸ ποτάμι: «Δός μου τὸ χρυσάφι μου, ἦταν 'δικό μου, δικό μου.

— Ὅχι! ὅχι! ἐμουρμούρισε τὸ ποτάμι.

Ἡ γρηὰ-Κατερίνα ἠθέλησε νὰ πάρῃ 'πίσω τὴν μικρά, ἐκεῖνη ὅμως ἀντέστη καὶ ἐφώναζε δυνατώτερα ἀκόμη. Ἐπέστρεψε τότε ἡ γρηὰ μόνη ὀπίσω χωρὶς νὰ τῆς μιλήσῃ πλέον, καὶ ἐπερίμενε νὰ ἐβγουν τ' ἀστέρια, διὰ νὰ ὑπάρῃ νὰ σηκώσῃ τὴν Τίνα.

Ἡ μικρούλα ἔμεινε ἐκεῖ εἰς τὴν ὄχθην καὶ ἔκλαιε ἕως ὅτου ἀπεκοιμήθη κουρασμένη.

Ἐκοιμήθη καὶ ὀνειρεύετο. Ἡ σελήνη ἀνέτειλεν ὑπεράνω τῶν δένδρων, καὶ γενικὴ ἡσυχία ἐβασίλευε: μόνον τὸ ποτάμι ἐμουρμούριζε σιγὰ.

Ἡ Τίνα δὲν ἔκλαιε πλέον. Ἐβλεπε τ' ἀστέρια καὶ τὸ φεγγάρι καὶ τῆς ἐφαίνοντο εὐμορφα ἄλλ' ὅχι ὠραιότερα ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς ἡμέρας. Αἰφνίς ἐτρόμαξε, τὰ γόνατά της ἔτρεμαν. Μέσα ἀπὸ τὰ κυματάκια τοῦ ποταμοῦ ἐβγήκε ἀργὰ ἀργὰ μία γυναῖκα μὲ πρασινωπὰ μαλλιά καὶ ὠχρὸν πρόσωπον: — Παιδί, ἔλα μαζί μου, τοῦ εἶπεν.

Ἡ Τίνα δὲν ἀπαντοίσε. Ἐβλεπε τὸ φεγγάρι τὸ ὁποῖον ἔλαμπε ὠχρότερον ἢ ἄλλοτε καὶ ἐκαθρεπτιζέτο μέσα εἰς τὸ ποτάμι. Τότε ἡσθάν-

θη ἀσυνήθιστον πρᾶγμα εἰς τὴν καρδίᾳ της καὶ ἐζήτησε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τῆς νύμφης ἡ ὁποία ἐξελοῦσα ἀπὸ τὸ ποταμάκι τὴν εἶχεν ἐναγκαλισθῇ.

— Γιατί εἶνε ἔτσι χλωμὸ τὸ φεγγάρι καὶ γιὰ τὸ καὶ σὺ εἶσαι ἔτσι χλωμὴ; ἀπήντησε περιφοβὸς — ἄφησέ με, ἄφησέ με.

— Τρελλή! εἶπεν ἡ γυναῖκα καὶ ἔσφιγγε τὸ παιδί περισσότερον.

— Δὲν μ' ἀρέσει τὸ φεγγάρι, ἐφώναζεν ἡ Τίνα, δὲν σὲ θέλω! εἶσαι τόσο χλωμὴ!... θέλω τὸν ἥλιο! τὸν ἥλιο! Τὸ φεγγάρι ὠχρίασε περισσότερον. Καὶ τὰ ἀστέρια ἐσβυσαν καὶ τὸ ποταμάκι ψιθυρίζει καὶ ἡ νύμφη ἐχάθη.

Τρέμουσα ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸ ψυχρὸς ἔπεσεν ἡ Τίνα κατὰ γῆς ἐνῶ ἐμπρός της ἦλθε καὶ ἐστάθη ἡ πιὸ εὐμορφη ἡ πιὸ ἀγαπημένη τῆς γυναῖκα. Γλυκὺ φῶς τὴν ἔλουε καὶ τὰ χρυσὰ τῆς μαλλιά ἐκρέμαντο εἰς τοὺς ὤμους της.

— Σὲ ξέρω ἐσένα! ἐφώναξε χαρούμενη ἡ Τίνα, εἶσαι ὁ ἥλιος. Καὶ τὸ χρυσάφι κρέμεται ἀπὸ τὸ κεφάλι σου.

Ἡ γυναῖκα ἐγέλασε. — Ὅχι, παιδί μου, δὲν εἶμαι ὁ ἥλιος. — Ποιὰ εἶσαι λοιπόν; — Εἶμαι ἡ μητέρα σου. — Καὶ τί εἶνε ἡ μητέρα; ἠρώτησε.

Μετὰ θλίψεως ἐκύταξε τὴν Τίνα, ἔσκυψεν ἐπάνω της καὶ τὴν ἐφίλησε γλυκὰ εἰς τὸ μέτωπον. Ἦτον τόσον θερμὸν τὸ φίλημα ἐκεῖνο, τόσον γλυκὺ, ὥστε ἤγγισεν εἰς τὴν καρδίαν τὴν Τίνα. Καὶ τὸ φίλημα τὴν ἔκαμε νὰ ἐννοήσῃ τί εἶνε ἡ μητέρα καὶ τὴν ἠγάπησε ἀμέσως, ἐνῶ ἕως τότε κανεὶς δὲν τῆς τὸ εἶπε, κανεὶς δὲν τὴν ἐδίδαξεν.

— Μητέρα, πάρε με μαζί σου, εἶπεν.

Τὴν ἐπῆρε ἡ ὠραία γυνὴ εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ τῆς εἶπε: «Κύτταξε πρὸς ἀνατολάς.»

Ἡ Τίνα ἔστρεψε τὸ κεφαλάκι της ἐρυθρὸς καὶ φωτεινὸς ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος, ὁ καλὸς ἥλιος καὶ ἐγίνετο ὁλονὲν μεγαλειότερος ἕως ὅτου τῆς ἐφάνη ὡς ἡ μία μεγάλη στρογγυλὴ θύρα. Καὶ πίσω ἀπὸ αὐτὴν ἡ Τίνα εἶδε τὸ ἄγιον φῶς καὶ ἤκουσε μαγευτικὰ τραγούδια. Ἐπιέζετο περισσότερον ἐπάνω εἰς τὸ στῆθος τῆς μητέρας της καὶ ἡσθάνετο δυνατοὺς τοὺς παλμούς της. Ἐβλεπε τὸ γελαστὸ πρόσωπο τῆς μητέρας της, τὴν ἔσφιγγε ἐκεῖνη περισσότερον εἰς τὴν ἀγκάλῃ της καὶ ἔκλεισε τέλος τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐκείνη τὴν νύχτα ἡ Γρηὰ Κατερίνα ἐζήτησε

τὴν Τίνα καὶ ὅλην τὴν ἄλλην ἡμέραν, ἀλλὰ ματαιῶς. Ἡ Τίνα ἐχάθη. — Ἡ Γρηὰ ἐσκέπτετο ὅμως ὅτι ἡ Τίνα δὲν ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλως παρὰ νὰ γυρίσῃ πίσω. Ἀλλὰ δὲν ἐπέστρεψε καὶ ἡ γρηὰ ἀπελπίσθη.

Καὶ ἰδοὺ αὐτὴ πάλιν μόνη, κατὰμονη μὲ τὰς ἀναμνήσεις της, μὲ τὸ μῖσος της καὶ τὴν ἀγάπην της. Καὶ ἐξοῦσε μόνη πολλὰ πολλὰ χρόνια καὶ δὲν ἐπέβαινε.

Ἐξω εἰς τὸ δάσος ἦνθουν τὰ φυτὰ καὶ ἐφαλλον τὰ πουλάκια καὶ μέσα εἰς τὴν καλύβην ἐκάθητο ἡ γρηὰ Κατερίνα καὶ ἔνεθε. Πλησίον της ἐκάθητο ὁ γάτος καὶ διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας εἰσῆρχετο τὸ λαμπρὸν φῶς τοῦ ἡλίου. Τὰ πτηνὰ ἐτραγουδοῦσαν γλυκύτερα, ἀλλὰ ἡ γρηὰ δὲν ἔβλεπε, δὲν ἤκουε, διότι ἔνεθε καὶ ἐσκέπτετο. Ταχύτατα ἐστρέφετο ἡ ρόκα της, ἀλλὰ ταχύτερον αἱ σκέψεις της. Ἐσυλλογίζετο τὴν Τίνα, τὸν ἀπωλεσθέντα ἄγγελον καὶ τὸν Σπύρον, τὸν ὁποῖον ἠγάπησε περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς τὸν κόσμον. Ἐσυλλογίζετο τὰ καλὰ χρόνια, τὰ ὁποῖα ἔζησε μαζί του ὅταν ἦτο παιδικά, καὶ ἔπειτα ὁ νοὺς της ἐπήγαινε εἰς τὸ κοριτσάκι μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά, τὸ ὁποῖον εἶχε μισήσει τόσο πολὺ. Καὶ ἀργὰ ἐστρέφετο ἡ ρόκα, καὶ ὁλονὲν πιὸ ἀργὰ ἕως ὅτου ἐσταμάτησε.

Ἐστρέψε πρὸς τὴν θύραν τὴν κεφαλὴν της καὶ τότε μόνον εἶδε τὸν οὐρανὸν κατὰχρυσον καὶ ἤκουσε τὰ γλυκὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν. Καὶ ἐσυγκινήθη τόσον, ὥς πρῶτην φοράν ὕστερα ἀπὸ πολλὰ πολλὰ χρόνια ἔχυσε θερμὰ δάκρυα. Ἐκύτταξε ἔπειτα ὕψηλὰ καὶ εἶπε μὲ δυνατὴν φωνήν:

— Ἠμάρτησα, Κύριε, ἐλέησάν με. Σὲ ἀγαπῶ θερμώτατα καὶ τὸν πλησίον μου ὡς ἐμαυτὴν.

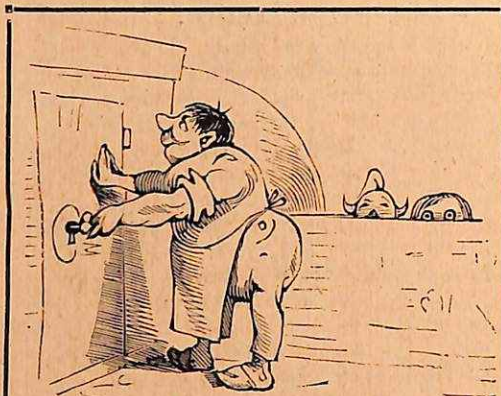
Καὶ τὸ δωμάτιον ἐφωτίσθη καὶ ἡ στέγη ἠνοιξε καὶ ἡ γρηὰ εἶδε τὸ οὐράνιον φῶς. Ὑψηλὰ ἐστέκοντο ὁ Σπύρος, ἡ Ἐλενίσσα καὶ τὸ παιδάκι των ἡ Τίνα.

— Κύριε, φώναξέ με πλησίον σου, εἶμαι ἐτοιμὴ νὰ ὑπακούσω, ἐστέναζεν ἡ γρηὰ καὶ ἀπέθανε!

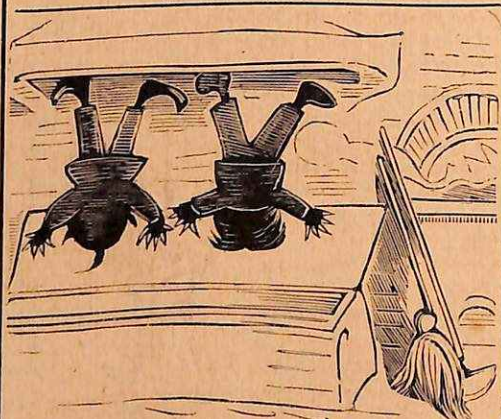
Ἡ καλύβη ἐγίνεν ἐρείπιον, τὰ χόρτα τὴν ἐσκέπασαν καὶ τὰ δένδρα ἠπλώσαν ἐπάνωθεν τῆς τοῦς πρασίνους κλάδους των, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὰ πτηνὰ ἐφαλλον τὰ ὠραῖά των, τὰ εὐστροφα καὶ μαγευτικὰ τραγουδάκια, ἐξυμνοῦντα τὸν Θεόν.

[Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ]

ΦΑΚ

« Λοιπὸν μιὰ μέρα πούφυγε ὁ φουρνάρης »

« Καὶ μαῦροι πίσσα ἀπὸ κάτω βγαίνουν »

« Καὶ τώρα βγαίνουν ἄσπροι ὡς τὸ χιόνι »

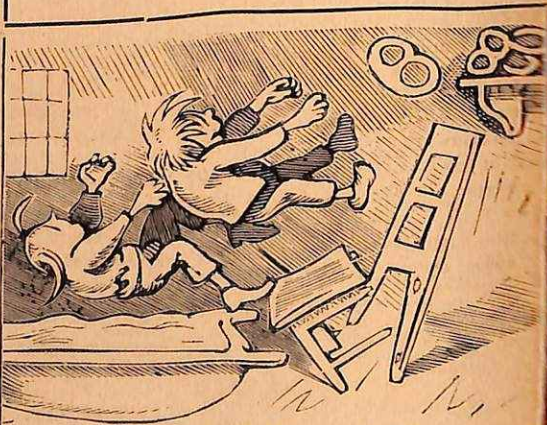
— Σιμίτια ὀλόφρεσκα καλοψημένα,
κουλούρια τῆς κανέλας μιὰ πεντάρα,
τσουρέκια μὲ τὸ γάλα ζυμωμένα
καθένας ποῦ τὰ βλέπει μὲ λαχτάρα !

Ὁ Χονδρολαίμης ὁ φουρνάρης κράζει
καὶ τὰ παιδάκια ὅλα τον γνωρίζουν
καὶ ὅλες τῆς πεντάρες των συνάζει
καὶ ὅλα τὰ συρτάρια του γεμίζουν.

Ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς — στὴ μέση πάλι —
δὲν ἤθελαν κουλούρια νὰγοράσουν·
μὲ τὸ στραβό τους, τὸ ζαβὸ κεφάλι
τὰ ἤθελαν χωρὶς λιπτὰ νὰ χάσουν !

Λοιπὸν μιὰ μέρα, πούφυγε ὁ φουρνάρης,
ὁ Παῦλος λέει 'ς τὸ Μικέ : — Μιὰ σκάλα
νὰ 'πᾶς 'ς τὸ σπῖτι 'ς τὴ στιγμή νὰ πάρης...
Καὶ θεὲ νὰ γίνουν πράγματα μεγάλα !

Καὶ ἔτσι εἰς τὴ στέγη ἀνεβαίνουν
καὶ πέρνουν μιὰ βουτιά ἀπ' τὸ φουγάρο
καὶ μαῦροι πίσσα ἀπὸ κάτω βγαίνουν
πρὶν μαῦροι κι' ἀπὸ τὸ σκληρὸ τὸ χάρο !

« Τσίχ ! κράχς ! καὶ ἄχ ! κι' ὅποιος τὸν ἄλλον σώσῃ »

Μὰ ἦταν ἀπὸ κάτω — Τί κατάρρα ! —
κασσέλα ἀνοικτὴ γεμάτη ἄλευρι,
ἀλλέως τί κακό, καὶ τί ἀντάρξ,
τί τύχη ἤθελε τοὺς δυὸ τοὺς εὔρη.

Καὶ τότε βγαίνουν ἄσπροι ὡς τὸ χιόνι,
γοργά, γοργά τριγύρω τους κυττάζουν.
Ἡ λιχουδιά τους καὶ τοὺς δυὸ φτερώνει,
χοροπηδοῦν, ἀπὸ τὰ γέλια σκάζουν.

Γιατὶ ἀντίκρυ καρτεροῦν 'ς τὸ ράφι
τσουρέκια τρία, τρία ζαχαρένια·
— Μὰ τί ἡ τύχη τῶν τρελλῶν τοὺς γράφει·
ἄχ εἶνε κάποιος ποῦ ὅλους ἔχει ἔννοια ! —

Κάτω ἀπὸ τὸ ράφι τοὺς προσμένει
καρέγλα ἀπὸ περασμένα χρόνια,
ἡ θέλησί των τῶν παιδιῶν νὰ γένῃ,
ποῦ μοιάζουν μόνο 'ς τὴν ἄσπριά τὰ χιόνια.

Ἦταν καλὴ κι' ἀπατηλὴ παγίδα·
ὅτι κ' οἱ δυὸ τοὺς εἶχαν σκαφαλώσῃ
καὶ εἶδαν πρᾶγμα τὴν χρυσὴ ἐλπίδα
Τσίχ ! κράχς ! καὶ ἄχ ! Κι' ὅποιος τὸν ἄλλο σώσῃ.

Καὶ τώρα πλάφ ! ἐκεῖ σὲ μιὰ σκάφη
γεμάτῃ ζύμη φρέσκια, ἀνεβασμένη,
ἀθέλητα ὁ Παῦλος κι' ὁ Μικὲς ἐτάφη...
Μὰ πάλι ζωντανὸς καθένας βγαίνει.

Μὰ τί τα θεὲς ! ὁ Χονδρολαίμης νὰ τον !
τὰ γέλοια νὰ βυστάξῃ θὰ μπορέσῃ,
ποῦ τρέχουν τὰ ζυμάρια ἀπ' τὰ κορμιὰ των
ποῦ βρίσκονται σὲ τέτοια ἀστεία θεεῖς ;

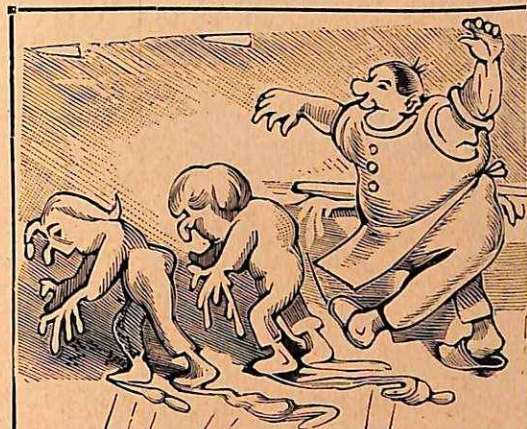
Δὲν χάνει οὔτε στιγμή· εἰς τὸ τραπέζι
ἐπάνω μιὰ χαρὰ σοῦ τοὺς ξαπλώνει.
— Μὴ καὶ θαρρεῖτε ὁ ψωμᾶς πῶς παίζει ;
Γιὰ δέτ' ὁ φούρνος πέρα πῶς πυρώνει !

Καὶ ἔπειτα μὲ τέχνην πιά τοὺς πλάθει
τοὺς βάζει ἐπάνω 'ς ἓνα τόσο φτυάρι·
τοὺς δίνει μιὰ ! Ἄχ ! ὁ καθεὶς ἐχάθη !...
καὶ ὁ ψωμᾶς γι' αὐτὸ πολὺ ἐχάρη.

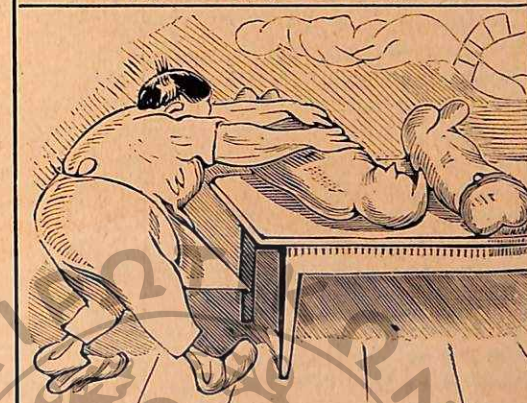
[Ἔπεται συνέχεια]

ΦΑΚ

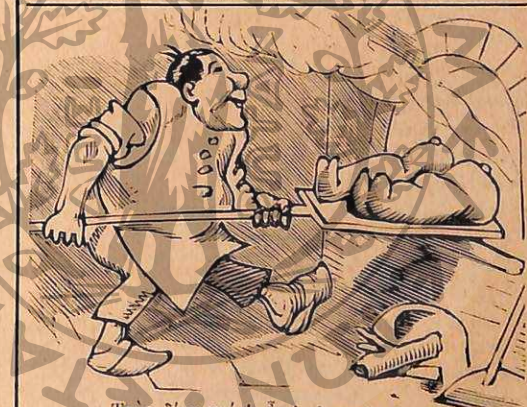
[Κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Busch]

« Ποῦ τρέχουν τὰ ζυμάρια ἀπ' τὰ κορμιὰ των »

« Καὶ ἔπειτα μὲ τέχνην πιά τοὺς πλάθει »

« Τοὺς δίνει μιὰ ! ἄχ ! ὁ καθεὶς ἐχάθη ! »

ρεύουν καταφύγιο κάτω απ' τή σκεπή του βουνού.

Τά έξοχικά θέλγητρα μου ήταν ωραιότερα φέτος πού είχαμε και τή Διλή. Τί χαριτωμένο πλασματάκι! Ζωηρά και δάανοιχτα τὰ ματάκια της, χωρίς νά κλείνουν πολύ 'ς τὸ φῶς, προσηλώνουνταν μὲ καθαρή ἀντίληψη, τριγύρω 'ς ὅλα τὰ σημεία. Τὸ ρόδινο στοματάκι της μίλοῦσε αἰώνια χωρὶς νά λέγη λέξι... "Εκλαιγε ἀκόμα συχνά· ἀλλὰ εἶχε καὶ στιγμές πού φαίνονταν σὰ νά χαμογελοῦσε, ἀμυδρά καὶ ἄοριστα τὰ πρῶτα χαμογέλια... "Εκλαιγε ὁμως, τί τὰ θέλετε! "Η μοῖρα θέλησε νὰρχίζουμε τὴ ζωὴ μας μὲ κλάμματα· δὲν ξέρει κανεὶς γιατί· εἶνε ὁμως 'ς τὸ χέρι μας νά την τελειώνουμε μὲ γέλια. Γιὰ τέτοιο τέλος, μου φαίνεται, θάκοῦσε μονάχη ἡ ἰδέα ὅτι ἔζησε κανεὶς πάντα μ' ἐργασία τιμημένη καὶ μὲ ἀρετὴ ἀκηλίδωτη.

Τὲς καλλίτερες ὥρες τὲς περνοῦσα, ἐννοεῖται, διασκεδάζοντας μὲ τὴν ἀδελφούλα μου. Μ' ἄρεσε πολὺ νά την πέρνω ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μαζί μὲ τὴ νταντά της, νά της δείχνω τὸ Νίκο—σοβαρὸ καθὼς πάντα—καὶ νά της λέγω «Νά, ὁ Ἀάλας ὁ μεγάλος» ἢ νά ζουλωῖ κάμμιὰ ρῶγα σταφύλι μὲς τὸ στοματάκι της. καμμιὰ ἐβλεπε ἀπὸ τὸ μπαλκόνι ἕναν ἀνεμό- "Ὅταν στημένο ἀπάνω 'ς τὸ λόφο, νά γυρίζῃ μὴλο λευκὰ πανιά, ἐκουνόσε τὰ χέρια της μὲ τὰ λευκὰ πανιά, ἐκουνόσε τὰ χέρια της καὶ ἐφώναζε: βιά, βιά, βιά· καὶ ὅταν ἀνεβαί-

ναμε 'ς τὴν καλύβα—ἡ καλύβες μας εἶνε στημένες ψηλά, σὲ στύλους, γιὰ νά κάθεται ἀπάνω ὁ φύλακας καὶ νά ἐπιβλέπῃ ὅλο τὸ κτῆμα—κ' ἐξαπλωνόμαστε 'ς ἕνα στῶμα τρικτὸ ἀπὸ ξερὰ χόρτα, ἡ Διλή ἔκαμνε ἁ,ἁ,ἁ καὶ ὅταν κατεβαίναμε κάτω 'ς τὴν ἀνήσυχη θάλασσα καὶ στεκόμαστε 'ς ἕνα μέρος πού τὸ κύμα ἐσποῦσε μὲ κρότο 'ς ἕνα σκόπελο, ἡ Διλή ἐφώναζε μ' ὅλη της τὴ δύναμι οὐ, οὐ οὐ. Αὐτὴ ἦταν τότε ὅλη της ἡ γλῶσσα, ἂν καὶ καμμιὰ φορά, ἐννοεῖτε, μπορούσε 'ς τὴν καλύβα νά κάμῃ οὐ καὶ 'ς τὸν ἀνεμόμυλο ἁ... Τί ὠρμία ζωὴ ἡ ἰδική μας! Περίπατοι 'ς τὰ μακρυνὰ στρατόνια, ἐκδρομὲς 'ς τὴ θάλασσα, κροσσάδες 'ς τὰ χωριά, τραπέζια σὲ σπηλιές, λειτουργίαι πανηγυρικὲς 'ς ἐρημοκλήσια—'ς τὸν τόπον μας εἶνε χιλιάδες—καλὰ παιχνίδια, φαιδρὲς ὁμιλίαι, καὶ τί δὲν εἶχαμε, καὶ τί δὲν ἀπολαμβάνουμε! "Απ' ὅλη τὴ μεγάλη καὶ διασκεδαστικὴ αὐτὴ ἡμέρα λίγες ὥρες μονάχα ἀφιέρωνα σὲ μιὰν ὠφέλιμη πλῆξι, πού ἔμεινα ὁγλαδὴ μονάχος ἢ μὲ τὸν ἀδελφὸ μου καὶ μελετοῦσα γιὰ τὰς ἐξετάσεις μου. Φαντασθῆτε πειὰ ἐξετάσεις παιδιοῦ ὁκτὼ χρονῶν σὲ μαθήματα ἀλληλοδιδασκτικῶν. "Αλλὰ σὰς βεβαιώνω ὅτι δὲν μου φάνηκαν πεῖο δύσκολες ἡ διδασκαλικὲς, πού εἶναι ὕστερ' ἀπὸ δεκαπέντε χρόνια... "Ὅλα 'ς αὐτὸ τὸν κόσμον εἶνε σχετικὰ.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Μέγεθος ἀνθρωπίνου σώματος.

Τὸ σύνθημα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος μετὰ τὴν φυσικὴν του τελειάν αὔξησιν εἶνε 1 μέτρον καὶ 80 ἐκατοστὰ παρὰ ταῖς ἀνδράσι καὶ 1,70 παρὰ ταῖς γυναῖκι.

"Ὅταν ἐκτείνωμεν ὀριζοντίως τοὺς βραχίονας ἡ ἀπόστασις τῆς μῖας χειρὸς καὶ τῆς ἄλλης εἶνε ἴση πρὸς τὸ ὕψος τοῦ σώματος.

Παιδαγωγικὸς φωνογράφος.

"Αμερικανικὴ ἐφημερίς διηγείται ὅτι εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην πατὴρ τις ἀνησυχούμενος ὑπὸ τῶν συνεχῶν θρήνων καὶ φωνῶν τῆς θυγατρὸς του, τὴν ἔφερε πρὸς τὸν φωνογράφου ὅπως τελειώσῃ τὰς φωνὰς της. "Ὅ-

ταν μεθ' ἡμέρας ἡ κόρη του ἦτο ἡσυχὸς τῇ ἔφερε τὸν φωνογράφον, ὅστις ἤρχισε νά ἐπαναλαμβάνῃ τὰς φωνὰς καὶ τοὺς θρήνους της.

Τὰ μεγαλύτερα μαχαίρια τοῦ κόσμου.

"Αμερικανικὴ ἐφημερίς ἀναφέρει ὅτι ἐμπορὸς τις ἐκ Κινκινάτης εἶνε κύριος μαχαίρας κατασκευασθείσης ἐν Γερμανίᾳ παρὰ τινος ἐργάτου, ὅστις ἐχρειάσθη πρὸς τοῦτο ἐν ἔτος.

Τὸ μαχαίριον τοῦτο γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν τόπον ἐκεῖ, ἔχει 560 λεπίδας καὶ στοιχίζει 2,500 δρ. "Αλλ' ὑπάρχει καὶ μεγαλύτερον ἀκόμη, τὸ ὁποῖον εἶνε κτῆμα κατοικοῦ τινος τοῦ Σέφιλδ. "Ἐγινε ὑπὸ τοῦ Ἰωνάθαν Κρούξ καὶ περιέχει 1831 λεπίδας.

Οἱ ἀλλόασοντες κατοικίαν συνδρομητὰ παρακαλοῦνται νά γνωστοποιώσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντας καὶ 25 λεπτὼν γραμματῆσμον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταίνιας. Παράπονα περὶ μὴ λήψης φύλλον γινόμενα μετὰ παρελθούσης τῆς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

«ΕΚΑΘΙΣΕΝ ΕΠΙ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΙΘΟΥ» (Σελ. 84)

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑ^ς COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 64]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ'

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΟΠΙΩΝ.—ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ—ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΑΝΔΡΑΝ

Ἐν ᾧ δὲ ἡ Μαρία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρ Σπύρου Φαρῆ ἠσθάνετο ταραχὴν καὶ ἀγωνίαν διότι δὲν ἐλάμβανεν ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἡ κυρά Σπύραινα, ὡς ἐνθυμείσθαι, κατεκερμάτισε καὶ διεσκόρπισεν εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο καὶ ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου, διατρίβουσα, ὡς εἶδομεν, παρὰ τινι φίλῃ της ἐν τῇ πόλει ἐθαύμαζε καὶ ἠπόρει διότι δὲν ἐλάμβανεν εἰδήσεις περὶ τῆς Μαρίας. "Ἐγραφε δὲ συχνάκις πρὸς τὸν υἱὸν της ἐρωτῶσα τί γίνονται οἱ μικροὶ μαθηταὶ της καὶ μάλιστα ἡ Γυφτοπούλα, ὑπὲρ ἧς ἰδιαίτερος ἐπρόντιζε καὶ ἐμερίμνα. "Ὁ δὲ ἱατρὸς ἀπεκρίνετο λακωνικῶς γράφων ὅτι ἦτο καλὰ καὶ ὅτι εἶχε νά την ἰδῇ ἀπὸ τινος χρόνου. Καὶ ἀληθεῖαν ἔγραφε, διότι ἐγίνωσκε τὸν ἱατρὸν τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ δι' αὐτοῦ ἐμάνθανε περὶ τῆς υἱέας τῆς μικρᾶς· ἀλλ' ὁμως δὲν ἔγραφε

πρὸς τὴν μητέρα του ὅτι ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἦτο πλέον εἰς τὸ Πανωχώρι. "Ὅτε δὲ ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἤθελεν ἐπανέλθῃ εἰς τὸ χωρίον τότε ὁ ἱατρὸς θὰ ἐβλεπε πῶς νά οἰκονομήσῃ τὰ πράγματα... ἀλλ' ὁμως ἔπρεπε νά βεβαιωθῇ ὁ ἱατρὸς περὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς τῆς Γυφτοπούλας.

Ἐν τούτοις ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον της καὶ ἐλυπήθη σφόδρα ὅτε ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν περὶ τῆς Μαρίας, ὅτι ὅλα δὴ εἶχε σταλῇ εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον.

«Διὰ τί νά μὴ τὴν κρατήσῃς σύ, υἱέ μου, εἶπε πρὸς τὸν ἱατρὸν.

—Μὰ, μητέρα μου, τί νά σας εἰπῶ· τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἦτο βέβαια διασκεδαστικὸν καὶ καλόν, ἀλλὰ πολὺ ἄλλοκότου χαρακτῆρος καὶ πολὺ ἀνυπότακτον.

—Ὅχι δὰ καὶ σύ, υἱέ μου! Ἐγὼ τὸ ἔκλεμον ὅπως ἤθελα... Πρέπει νά γράψῃς τώρα εὐθὺς εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, ἥκουσες;

—Ἀφ' οὗ ἐπιμένετε καὶ καλὰ... Ἐγὼ τὴν ἤθελα, μητέρα μου, ἀλλὰ ἐφοβούμην μὴ-

ΕΤΟΣ 13^{ον}—ΤΕΥΧΟΣ 18^{ον}

ΤΟΜΟΣ 20^{ος}—6

πως σας φέρη ἐνόχλησιν. Ἄς την παραλάβω-
μεν λοιπὸν ἄλιν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὄρφι νά την
ἀποπέμψωμεν ἔαν δὲν φέρεται καλῶς. Ἡ μόνη
δυσκολία εἶνε ὅτι ἡ Γυρτοπούλα δὲν εἶνε πλέον
εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, τὴν ἐτοποθέτησαν εἰς
τὴν οἰκίαν κτηματίου τινὸς καὶ οἱ κύριοι της
δὲν εἶνε δυσηρεστημένοι.

—Τὰ βλέπεις λοιπὸν, υἱέ μου, ὅτι οἱ κύριοι
της δὲν εἶνε δυσηρεστημένοι; Γράψε ἀπόψε, ἡ
ἐπιστολὴ θὰ φύγῃ αὐριον πρωΐ. Δὲν βλέπω
τὴν ὥραν πότε νὰ ἀρχίσω πάλιν νὰ ἡμερώνω
τὸ μικρό μου ἀγρίμι.»

Ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη καὶ ἐστάλη· ἀντὶ δὲ νὰ
ἐλθῇ ἡ Μαριά, ὡς πάντες ἠλπίζον, ἤλθεν εἰδη-
σις ἀνέλπιστος, ὅτι ἡ Γυρτοπούλα εἶχε γίνῃ
ἄρσαντος· τὴν εἶχε στείλῃ ἡ κυρία της εἰς τὸ
δάσος νὰ φέρῃ ξύλα καὶ δὲν ἐπανῆλθε πλέον.
Οὐδεὶς ἐγίνωσκε τί ἀπέγινε. Πλησίον τοῦ δά-
σους ὑπῆρχον ἴχνη δεικνύοντα ὅτι εἶχε κατα-
σκηνώσῃ συνοδεία Ἀθιγγάνων. Ἵσως τοὺς πα-
ρηκολούθησαν ἡ Γυρτοπούλα, καὶ τότε θὰ ἦτο
πολύ δύσκολος ἡ ἀνέυρεσις αὐτῆς.

Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου κατεπλάγχθη καὶ ἦτο
σφόδρα περίλυπος.

«Οἶμοι! ἀνεφώνησεν ἡ εὐγενὴς γραῖα, οἶμοι!
πάλιν ἔπασεν εἰς τὸν βίον ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐγὼ
ἤθελα νὰ την ἀποσύρω. Τώρα πλέον θὰ λησμο-
νήσῃ εὐκόλως ὅσα μετὰ πολλῆς δυσκολίας την
εἰδείξα! Τὸ καίμενον τὸ κορίτσι! Πόσον το
ἠγάπησα, καὶ ἀπορῶ πῶς δὲν εἶχεν ὀλίγον τι
περισσότεραν ὑπομονὴν ἢ κυρὰ Μαριά τοῦ κυρ
Πέτρου. Καὶ πόσον την ἠγάπα τὴν Εὐμορ-
φίαν! καὶ τὴν ζωὴν της ἐκινδύνευσε διὰ νὰ την
σώσῃ· τοῦτο τοῦλάχιστον δὲν ἔπρεπε νὰ το
λησμονήσουν.»

Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ἔλεγεν ἀλήθειαν·
ἀλλ' οὐδὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ. Λοιπὸν ἐπανε-
λάβε τὸν ἥμερον καὶ ἤσυχον βίον της μετὰ τοῦ
υἱοῦ της, μετὰ τῶν πτωχῶν της, μετὰ τοῦ
κλήπου της, οὐχὶ δὲ σπανίως ἐστέναζεν ἐνθυμου-
μένη τὴν Γυρτοπούλαν.

Οὕτω παρήλθεν ὁ χειμὼν, καὶ ὁ Μάρτιος
ἐπανεφέρει τὰ πρῶτα ἔα.

Ἡμέραν τινα ἡλιολαμπὴ τὸ ὥρολόγιον τῆς
ἐκκλησίας τοῦ χωρίου ἐσήμανε διὰ τοῦ ἔρρα-
γισμένου ἤχου τοῦ δωδεκάκις. Τὴν ὥραν ἀκρι-
βῶς ἐκείνην ἡ κυρὰ Ἀστέρω, ἡ γνωστὴ μας
διευθύντρια τοῦ Χανίου τῆς Κουκουναριᾶς ἐξ-

ἤλθεν εἰς τὴν φλιάν τοῦ καταστήματός της νὰ
ἴδῃ ἔαν τὸ λεωφορεῖον ἔφερε ξένους διὰ τὸ παν-
δοχεῖόν της. Ἐφαίνεται δὲ μακρόθεν ἐρχόμενοι
τὸ λεωφορεῖον, ἡ δὲ ὀρεῖα ὁρμὴ τῶν φαγητῶν ἡ
ἐξερχομένη ἐκ τῆς ἀνοικτῆς θύρας τοῦ πανδο-
χείου ἦτο ἱκανὴ νὰ κινήσῃ τὴν ὄρεξιν τῶν
διαβατῶν.

Τὸ λεωφορεῖον ἐστάθη, οἱ ἐπιβάται κατέ-
βησαν καὶ ὡς εἶχε προῖδῃ ἡ κυρὰ Ἀστέρω, οὐκ
ὀλίγοι ξένοι ἐτίμησαν τὸ κατάστημά της ἐσπευ-
σμένως ζητοῦντες φαγητόν.

Ἡ πανδοκεῦτρια μετὰ προθυμίας περιεποι-
ήθη αὐτοὺς καὶ ἄφ' οὗ τοὺς ἐκάθησεν εἰς τὴν
τράπεζαν, ἐξῆλθεν αὐθὺς εἰς τὴν θύραν νὰ ἴδῃ
ἔαν ἐρχονται καὶ ἄλλοι, διότι τὸ Χάνι τῆς
Κουκουναριᾶς εἶχε πολλὰς καὶ μεγάλας χύ-
τρας καὶ ἠδύνατο νὰ διαθρέψῃ πλείστους ὅσους
δαιτυμόνας.

Καὶ πράγματι ἤρχοντο δύο, ἐλθόντες οὐχὶ
διὰ τοῦ λεωφορείου, ὡς ἐφαίνετο ἐκ τῆς κόνεως
ἣτις ἐκάλυπτε τὰ ἐνδύματά των καὶ ἰδίᾳ τὰ
ὑποδήματά των. Ἡ κυρὰ Ἀστέρω ἔθηκε τὴν
παλάμην της ἀνοικτὴν ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν
της διὰ νὰ ἐμποδίσῃ ἀκτῖνα ἡλιακὴν ἐμποδι-
ζοῦσαν αὐτὴν νὰ βλέπῃ.

«Πᾶ! σὺ εἶσαι, γέροντά μου! ἀνεφώνησεν
ἰδοῦσα τὸν γνωστόν μας γέροντα ἀοιδὸν ἐρχό-
μενον μετὰ τινος κόρης. Σὰν τὰ χιόνια! καλὴ,
πόσον καιρὸν ἔχονεν νὰ ἀκούσωμεν τὰ εὐμῶρα
τραγουδία σου. Καὶ βλέπω ἔρχεσαι καὶ οἰκο-
γενειακῶς. Ποῦ την ἐπέτυχες αὐτὴν δὲ τὴν
κοπέλλα;

—Δὲν με γνωρίζετε, κυρὰ Ἀστέρω, εἶπεν
ἡ Μαριά μετὰ συστολῆς.

—Πᾶ! τί; Μὰ τὸ ναί, ἡ Γυρτοπούλα τοῦ
κυρ Πέτρου τοῦ δασοφυλάκου τοῦ Πανωχωρίου!
Καὶ ἔλεγαν ὅτι ἐκάθης, ὅτι σ' ἔφαγαν οἱ λύκοι
καὶ ἐγὼ δὲν εἰσεύρω τί ἔλεγαν!...

—Σὰς παρακαλῶ, κυρὰ Ἀστέρω... ἡ κυ-
ρία Ἀσκληπιάδου; ὁ ἱατρός; ἡ Εὐμορφία;

—Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου εἶνε πολὺ καλὰ,
αἱ, βέβαια δὲν ἔγινεν εἰκοσι ἐτῶν νέα! ἀλλὰ
βαστεῖται καλὰ καὶ καταγίνεται μὲν τοὺς πτω-
χοὺς της. Ὁ ἱατρός εἶνε ζωηρὸς ζωηρὸς, παλ-
ληκαράκι. Ἀλλὰ 'ς τοῦ κυρ Πέτρου τὸ σπῖτι
δὲν πᾶν καλὰ τὰ πράγματα. Ὁ καίμενος ὁ
κυρ Πέτρος ἔχει ρευματισμούς καὶ ἡ μητέρα
του... δὲν εἰσεύρω τί ἔχει, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι

αἱ γειτόνισσαι εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ πηγαίνουν
νὰ την δουλεύουν. Ἡ μικρούλα ἐγγόνη της δὲν
ἐβγήκε μεγάλον πρᾶγμα, εἶνε νέα τρελλούτσικη
καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ βράδυ δὲν κάμνει ἄλλο
παρὰ νὰ κυττάζῃ τὰ μούτρα της τὰ εὐμορφα
'ς τὸν καθρέπτην... Δὲν ἔρχεσθε ἀπὸ μέσα,
γέροντά μου, νὰ πάρετε μίαν σουσαν;

—Πῶς ὄχι, κυρὰ Ἀστέρω μου, ἄφ' οὗ μὰ-
λιστα ἀπὸ τὸ πρῶτ' περιπατοῦμεν. Εὐμῶρος Μα-
ριά, ἔμβαινε... Τὸ εἰσεύρω ὅτι βιάζεσαι καὶ
δὲν πεινᾷς· ἀλλὰ βλέπτει τὴν ὑγείαν ἢ συγκί-
νησις ὅταν ὁ στόμαχος εἶνε ἄδειος. Ἐλα νὰ ρί-
ψῃς κάτι μέσα σου καὶ ἔπειτα πηγαίνεις.»

Ἡ Μαριά ὑπήκουσε στενάχουσα καὶ εἰσελ-
θοῦσα ἐκάθησε πρὸ τῆς μεγάλης τραπέζης πλη-
σίον τοῦ γέροντος ἀοιδοῦ. Προσεπάθησε νὰ φάγῃ,
ἀλλὰ τὸ φαγητὸν δὲν ἐπῆγινε κάτω, εἰ καὶ
ἦτο νοστιμώτατον, διότι ἡ συγκίνησις ἐκλείε
τὸν λαίμῳν της.

Τοῦτο παρατηρήσας ὁ γηραιὸς εἶπε πρὸς τὴν
Μαριάν.

«Δὲν πηγαίνει κάτω, εἰ; τότε λοιπὸν πῆγαινε
ὅπου θέλεις καὶ θὰ μ' εὕρῃς ἐδῶ· θὰ σε περιμένω.
Καὶ ἂν θέλουν νὰ μ' ἐρωτήσουν ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ
ἔτοιμος νὰ μαρτυρήσω ὅτι εἶσαι καλὸ κορίτσι.»

Ἡ Μαριά δὲν ἤκουσε τὸ τέλος τῆς φράσεως.
Εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων λέξεων τοῦ γέροντος
διεσκέλισε τὸ ξύλινον κάθισμα καὶ ἐπέταξε ὡς
πηγνόν. Ἐν ἀκαρεὶ εὐρέθῃ σύρουσα τὸ σύρμα
τοῦ κωδωνίσκου τοῦ ἱατροῦ. Τόσον δὲ βιαίως καὶ
σφοδρῶς ἐκωδώνισεν, ὥστε πάντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ
ἐδραμον ὑποπτεύοντες κίνδυνόν τινα αἰφνίδιον.

Ποικίλη συναυλία κραυγῶν διαφορῶν καὶ
ἀναφωνήσεων ἀπετελέσθη τότε. Καὶ ὁ μὲν ἱα-
τρός ἐγέλα ἀναφωνῶν:

«Ἀ! μικρά μου μάγισσα! μικρά μου μάγισσα!»
Ἡ δὲ κυρὰ Ἐλένη καὶ ἡ Χρυσούλα ἀνέκραζον:
«Καλὲ ποῖος νὰ το ἔλεγε; ἤλθε πάλιν! καὶ
πῶς ἐμεγάλωσε! Πῶς θὰ χαρῇ ἡ κυρία!»

Ἡ δὲ κυρία Ἀσκληπιάδου προσελθοῦσα τε-
λευταῖα ἠνοιξε τὰς ἀγκάλας της πρὸς τὴν Μα-
ριάν ψιθυρίζουσα:

«Πουλὰκι μου! πρόβατόν μου ἀπολωλός!
εὐρέθης πάλιν!...»

Καὶ την παρέλαβεν εἰς τὸ δωμάτιόν της, οὗ
τινος τὰ ἐπιπλὰ ἡ Μαριά ἀνεγνώρισε μετὰ
συγκινήσεως ἀπεριγράπτου καὶ καρδίας παλ-
λούμενης. Ἐκάθισε τὴν Γυρτοπούλαν πλησίον

της ἐπὶ τοῦ ὑποποδίου της ὅπου ἄλλοτε ἐκά-
θητο ὅτε ἐμάνθανεν ἀνάγνωσιν.

Ὁ δὲ ἱατρός ἀκολοθήσας αὐτὰς εἶπε κα-
θεζόμενος ἐπὶ τινος καθέδρας:

«Δὲν ἔχει μουσικὴν σήμερον σὺ, μικρὰ μά-
γισσα, θὰ εἶσαι σήμερον ἡ μουσικὴ μας. Διη-
γήσου μας ὀλίγον πῶθεν ἔρχεσαι!»

«Ἐμεινα ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ Ὀρφανοτρο-
φεῖον, ἐξοχώτατε, ὅπως εἰσεύρετε.

—Μάλιστα, κόρη μου, καὶ ἔπειτα ἐμεινες
εἰς ἐνὸς κτηματίου κυρ Σπύρου Φαρῆ. Δὲν
μου λέγεις, σὲ μετεχειρίζοντο μὲ καλὸν τρόπον,
μικρούλα μου;

—Ὅχι τόσον... Ὅταν ἔμαθαν ὅτι ἤμουν
Γυρτοπούλα ἐγιναν θηρία. Τότε ἤλθα εἰς τὸν
νοῦν μου καὶ ἐνόησα τὴν κακίαν μου καὶ τὴν
ἀνοησίαν μου καὶ μετενόησα. Εἶπα μὲ τὸν νοῦν
μου ὅτι ἡ μητέρα τοῦ κυρ Πέτρου, ἡ κυρὰ Μαριά
ἡ χρυσὴ ἐκείνη γυναῖκα θὰ με συγχωρήσῃ ἴσως,
ἂν μάλιστα σεῖς την παρακαλέσετε, καὶ δι' αὐ-
τό σας ἐγράψα γράμμα καὶ τὸ ἐπῆγεν εἰς τὸ
ταχυδρομεῖον ἡ κυρὰ μου, ἡ κυρὰ Σπύραινα.

—Δὲν εἰσεύρω ἂν το ἔδωκεν εἰς τὸ ταχυ-
δρομεῖον, ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡμεῖς δὲν
το ἐλάβαμεν. Καὶ ἔπειτα; ἔφυγες;

—Δὲν ἤθελα νὰ φύγω, διότι ἐπερίμενα εἰ-
δήσεις σας. Ἀλλ' ἕνα πρῶτ' μ' ἐστειλαν 'ς τὸ
τὸ δάσος νὰ φέρω ξύλα καὶ χωρὶς νὰ το κατα-
λάβω ἐπροχώρησα πολὺ... καὶ ἔξαφνα βλέπω
ἐμπρός μου τὸν Ζάκην!

—Ἀ! τὸν παλαιὸν σου φίλον, ὅστις δὲν ἄφινε
τὴν κακὴν ἐκείνην Ἀθιγγάναν νὰ σε δέρνῃ. Τὸν
ἠκολούθησες βέβαια. Ἦτο μαζί μὲ συντρόφους;

—Οὐ! ἕνα τάγμα. Μ' ἐπῆραν 'ς ἕνα ἀ-
μαξὶ ὅπου ἦσαν γυναῖκες καὶ εἶχαν γνωρίσῃ τὴν
μητέρα μου. Ἐτραγωδοῦσα καὶ ἐχόρευα 'ς τὰ
χωρὶς διὰ νὰ κεροῖζω τὸν ἐπιούσιον ἄρτον μου.
Ἐκάμαμεν μεγάλην περιδείαν.

—Καὶ τοὺς ἄφησες; Ἀφησες καὶ τὸν φί-
λον σου τὸν Ζάκην;

Ἡ Μαριά ἐγινεν ἄλλος ἐπὶ μίαν στιγμὴν.
Ἀληθῶς εἶχεν ἀφήσῃ τὸν Ζάκην, καὶ ὅμως
τὸν ἠγάπα πολὺ. Ἐνθυμηθεῖσα δὲ τὴν πρὸς
αὐτὸν ἀποστρέφῃ της κατελήφθη ὑπὸ δακρύων
καὶ ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς κυρίας Ἀσκλη-
πιάδου κράζουσα:

«Ἀ! Ζάκη! Ζάκη! Ἐξ αἰτίας τοῦ! Πόσον
ἠλλαξεν! ἂν εἰσεύρατε!»

Καὶ κατὰ μικρὸν λαμβάνουσα θάρρος διὰ τῶν ἡπίων ἐρωτήσεων τῆς γηραιᾶς δεσποίνης ἡ Μαριὰ διηγήθη καταλεπτῶς ὅσα ἡμεῖς ἤδη γινώσκουμεν. Πῶς, δηλὰ ἐπ' αὐτῆς οὐ παρήλθον αἱ πρῶται στιγμαὶ τῆς χαρᾶς, αἱ κακίαι τῶν Ἀθιγγάνων ἐνεποίησαν αὐτῇ φρίκην καὶ ἀποτροφὴν καὶ ποῖος καὶ πόσος ἀπελπισμὸς τὴν κατέλαβεν ὅτε εἶδε καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι καὶ αὐτὸς ἐνέκρινε καὶ συνεμερίζετο τὰς κακίας τῶν ὁμοφύλων του. Περιέγραψε μετὰ ζωντανότητος τὴν νυκτερινὴν φυγὴν τῆς, τοὺς κινδύνους οὓς διέφυγε, τὸ ταξιδεῖόν της καὶ τὰς περιπετείας μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν συνήντησε τὸν γέροντα ἀοιδόν.

« Ἀπὸ τότε ἤμουν πάντοτε μαζί του καὶ δὲν ἔλειψα μίαν στιγμὴν ἀπὸ κοντὰ του. Ποτέ μου δὲν θά λησμονήσω τὴν καλωσύνην του. Μ' ἔμαθε πολλὰ τραγούδια καὶ τὰ ἐτραγουδούσαμεν μαζί καὶ ἐκερδαίναμεν τὸν ἐπιούσιον ἄρτον μας. Ἐπήγαμεν εἰς πόλεις καὶ χωρία τῶν ὑποίων δὲν ἐνθυμούμαι τὰ ὀνόματα, ἀλλὰ ὅπου καὶ ἂν ἐμείναμεν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔβλεπον μετὰ χαρᾶς καὶ τὸν προσεκάλουν νὰ διηγηθῇ διαφόρους ἱστορίας. Τί ὠραίας ἱστορίας ὅπου διηγείται! Μ' ὑπέσχεθον νὰ με φέρῃ ἐδῶ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἤμουν καλὴ κόρη καὶ ὅτι δὲν ἔχει παράπονον ἐναντίον μου· εἰμπορεῖτε νὰ τὸν ἐρωτήσετε αὐρίον ὅταν θὰ ἔλθῃ.

— Καλὰ! δὲν ἀμφιβάλω, μικρὰ μου μαγισσα, εἶπεν ὁ ἰατρός. Θὰ ὑπάγω νὰ τὸν εὔρω, ὅχι διὰ νὰ τὸν ἐρωτήσω δι' ὅσα μας εἶπες, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸν βάλω νὰ τραγουδήσῃτε μαζί, διότι δὲν εἰξέυρεις πόσον μ' ἀρέσουν τὰ λυπηρὰ του ἄσματα.

— Ὅλα καλὰ, νιέ μου, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου. Ἀλλὰ θὰ περιμένῃς ὀλίγον, θὰ λάβῃς ὀλίγην ὑπομονήν. Ἡ Μαριὰ βιάζεται περισσότερο νὰ ἰδῇ τὴν κυρά Μαρίαν, τὸν κύριον Πέτρον καὶ τὴν Εὐμορφίαν παρὰ νὰ τραγουδήσῃ ἄσματα παλαιὰ ἢ νέα. Πήγαυε ἂν θέλῃς νὰ ὁμιλήσῃς μετὰ τὸν γέροντα, καὶ ἐγὼ μετὰ τὴν Μαρίαν θὰ ἀναβῶμεν εἰς τὸ Παναχώρι.»

Καὶ ἐξεκίνησαν. Ἡ Μαριὰ ἠσθάνετο ὅτι εἶχε πτερὰ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγην πορεῖαν παρετήρησεν ὅτι ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου μετὰ δυσκολίας ἀνέβαινε τὸ ὄρος καὶ τὴν παρεκάλεσε νὰ στηριχθῇ ἐπ' αὐτῆς. Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου εἶπε μειδιῶσα μετ'

ἀγαθότητος: «Εἶμαι γραῖα, καθὼς βλέπεις, καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ βαδίσω ὅσον θέλω γρήγορα. Ἐγὼ γίνω αἰτία νὰ βραδύνῃ νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιθυμία σου, διότι θὰ ἀναγκάζωμαι νὰ καθῆμαι ἐκ λειμμάτων. Ἀλλὰ δὲν θὰ χάσῃς τίποτε· δεῖς πρέπει νὰ σοὺ διηγηθῶ ὅσα συνέβησαν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ κύριου Πέτρου κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου, καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ περιπατῶ καὶ νὰ ὁμιλῶ.»

Καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ μεγάλου λίθου κατὰ τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ.

«Πρέπει νὰ εἰξεύρῃς, κόρη μου, εἶπεν ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου, ὅτι οἱ φίλοι σου εὐρίσκοντο εἰς μεγάλην στενοχωρίαν, καὶ ἔχουν χρεῖαν ἀνθρώπου δραστηρίου καὶ γενναίου, νὰ μὴ φοβῶνται τοὺς κόπους καὶ νὰ ἐργάζεται χάριν αὐτῶν. Ἐὰν θέλῃς σὺ νὰ εἶσαι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, οὗτους πληρώσεις ὅσα καλὰ σου ἔκαμαν καὶ οὗτους κόμης νὰ λησμονήσουν τὰς παιδικὰς ἀνοησίας σου. Εἶσαι κόρη τῆς καρδιάς, Μαριὰ μου· ἔχεις θάρρος καὶ θέλησιν καὶ ἡ συνείδησίς σου ἐπιθυμεῖ τὸ καλόν, ἀπ' οὗ γενναίως φερομένη ἀπεφάσισες νὰ ἀφήσῃς τοὺς ὁμοφύλους σου καὶ νὰ φύγῃς, διότι ἐφοβείσο μήπως σέ παρασύρουν τὰ κακὰ παραδείγματα. Τώρα λοιπὸν πρέπει νὰ δείξῃς τὴν ἀξίειν, καὶ θὰ ἴδῃς τί κέρδος ἔχεις, τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων κατὰ πρῶτον λόγον καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀνάπαυσιν τῆς συνειδήσεώς σου.

— Μάλιστα, θὰ κάμω ὅ τι εἰμπορῶ! Τὸσον εἰργάσθην διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κύριου Σπυρίδωνος χωρὶς νὰ ἀκούσω ἓνα γλυκύν λόγον, καὶ δὲν θὰ ἐργασθῶ μετὰ ψυχὴν καὶ μετὰ ζῶντα τοὺς πρώτους μου εὐεργέτας, ἂν θέλουν νὰ ἀγαπήσουν ὀλίγον; Ἐμαθὰ νὰ συγυρίζω, νὰ μαγειρεύω, νὰ τα κάμω ὅλα! θὰ εἶμαι μὴ καλὴ δουλίσσα!

— Καὶ ἔχουν μεγάλην ἀνάγκην. Ὁ κύριος Πέτρος συχνὰ μένει περιωρισμένος ἀπὸ τοὺς ρευματισμούς του· αἱ παλαιαὶ πληγαὶ τοῦ ἔξου πνοῦν καὶ τὸν κρατοῦν κλινήρῃ. Ἡ κυρία Μαρία εἶνε γραῖα, δὲν ἔχει πλέον δυνάμεις. Ἡ Εὐμορφία εἶνε παιδί πρᾶγμα, δὲν καταλαμβάνει τίποτε ἀπὸ οἰκιακὰς ἐργασίας, καὶ Κύριος οἶδε τί καταστροφὴ θὰ ἐγίνετο ἐκεῖ μέσα ἂν δὲν ἤρχοντο αἱ γειτόνισσαι, πότε ἡ μία πότε ἡ ἄλλη, νὰ τῆς μαγειρεύουν, νὰ τῆς πλύνουν, νὰ ἐπιδιωρῶνται τὰ ρούχα τῶν φαντάσων λοιπὸν εἰς ποίαν ἀξιολύπητον κατὰστασιν εὐρί-

σκεται ἡ καλὴ αὐτὴ οἰκογένεια. Καταλαμβάνει λοιπὸν πόσον θὰ τοὺς φανῇς ὠφέλιμος;»

Ἡ Μαριὰ ὕψωσε πρὸς τὴν κυρίαν Ἀσκληπιάδου ὁφθαλμούς λαμπρόντας ὑπὸ χαρᾶς καὶ ἐγερούσας ἐπ' ἀνέλαβον τὴν πορείαν των.

Ἡ καρδιά τῆς Μαρίας ἠσθάνετο δυνατοὺς παλμούς, ἀναγνωρίζουσα τὰ γνωστὰ μέρη δι' ὧν διήρχετο καὶ τὰς διαφόρους καμπὰς τῆς ὁδοῦ, ἣν ἄλλοτε τοσάκις εἶχε διέλθῃ. Ἰδοὺ μακρόθεν φαίνονται αἱ συστάδες τῶν δένδρων, παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ χωρίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐμφωλεύουσι μυριάδες μικρῶν πτηνῶν· ἰδοὺ αἱ στέγαι τῶν οἰκίσκων τοῦ χωρίου καὶ εἰς τὸ ἄκρον τῆς πλατείας ἰδοὺ ἡ ἐκκλησία μετὰ τοῦ ὑψηλοῦ κωδωνοστασίου της. Τὸ δὲ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας, ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ χαιρετίσῃ τὴν ἐπάνοδον τῆς Γυφτοπούλας, ἐσήμεινε διὰ τοῦ ἐργασιμένου ἤχου τοῦ τὰς ὥρας· ἕκαστον δὲ κτύπον ἀκούουσα ἡ Μαριὰ συνεκινεῖτο σφόδρα

καὶ ὠρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν της, ἵνα αἱ ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος ἤρχοντο, σωρηδόν...

Διέρχονται πρὸ τῆς φυλακῆς ἥτις τὴν ἐφιλοξένησε τὴν πρώτην νύκτα τῆς ἀφίξεώς της εἰς τὸ Παναχώρι, διέρχονται πρὸ τῆς μικρᾶς ὁδοῦ τῆς Πρασίνης Δρυὸς, πρὸ τοῦ μαγειρίου τῶν Τριῶν Πελαργῶν... καὶ μετ' ὀλίγα βήματα, ἴστανται πρὸ τοῦ οἰκίσκου τοῦ κύριου Πέτρου.

Ἡ κυρία Ἀσκληπιάδου ὠθεῖ τὴν θύραν καὶ μετὰ φωνῆς χαρμωσύνου ἀναφωνεῖ:

«Καλημέρα, κυρά Μαρία! Ἀκόμη ἄρρωστη; Μὴ ἀνησυχῇτε διὰ τῆς δουλειᾶς τοῦ σπιτιοῦ καὶ σας ἔφερα μίαν δουλίσσα καλὴν, ἡ ὁποία ἄλλον μισθὸν δὲν θέλει παρὰ ὀλίγην ἀγάπην.»

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

κατὰ παράρτησιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τῆς Καὶ COLOMB.

Η ΔΑΚΤΥΛΗΘΡΑ

Ἡ Μελομένη ἦτο ἑνδεκά ἐτῶν καὶ ἐπὶ γαίνεν εἰς τὸ Ἀρσάκειον· ὁ Θεμιστοκλῆς ἦτο δεκαοκτὼ ἐτῶν καὶ ἦτο δευτεροετὴς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου· ἡ πρώτη ξανθὴ, μετ' ὠραῖα χρυσαφένια μαλλιά, μετὰ γαλανά ματία, μετὰ χεῖλη κατακόκκινα, τὰ ὁποῖα ἐχαμογελοῦσαν πόσον νόστιμα! ὁ δευτερός μελαχροινός, μετὰ μαῦρα ματία σὰν ἐλῆες· ἐλαφροὺς χνοὺς μύστακας ἤρχισε νὰ διαγράφεται εἰς τὸ ἐπάνω χεῖλός του· ἡ πρώτη ζωγρά, εὐκίνητος, παιδρὰ· ὁ δευτερός σοβαρός, σκεπτόμενος πολὺ καὶ ὁμιλῶν ὀλίγα. Καθόλου δὲν ὠμοιάζον τὰ δύο αὐτὰ ἀδελφία! Εἰς τὸ χρῶμα, τὴν φυσιογνωμίαν, τὸν χαρακτῆρα ἡ ἀδελφὴ ἦτο ἡ ἀντίθετος τοῦ ἀδελφοῦ. Ἐν τούτοις εἰς ἓν πρᾶγμα ὠμοιάζον: εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ μανθάνωσι.

Δὲν ἦτο ἡ κοινὴ ἐκείνη φιλομάθεια τὴν ὁποῖαν ἔχουν μερικοὶ διὰ νὰ λάβουν καλὸν βαθμόν, ἢ διὰ νὰ εὐχαριστήσουν τοὺς γονεῖς των, φιλομάθεια ἀπὸ φιλοτιμίαν ἢ ἀπὸ φιλοσοφίαν· οὐχί! ἡ φιλομάθεια αὐτῶν ἦτο μίαν ἐσωτερικὴ ἀνάγκη, μίαν ἐσωτερικὴ ἀνησυχία, ὅπως ἡ πείνα, ὅπως ἡ δίψα· ἔπρεπε νὰ κατευνασθῇ· ἄλλως

δὲν ἠδύναντο νὰ ἡσυχάσουν. Ἦτο φαίνεται κληρονομικόν· ὁ πάππος των ἐφημιζέτο ὡς πολὺ λόγιος ἄνθρωπος· εἶχε τὴν μεγαλειτέραν βιβλιοθήκην τοῦ καιροῦ του καὶ ὅτι εἶχον τὰ βιβλία μέσα των δὲν ἔμενε μόνον τυπωμένον εἰς τὰ φύλλα των, ἀλλ' εὐρίσκετο ἐντὸς τῆς κεφαλῆς του.

Ἡ φιλομάθεια αὐτὴ ὅμως, ὅσον καὶ ἂν ὠμοιάζε κατὰ βαθμὸς ἦτο ἐν τούτοις ὡς πρὸς τὴν μορφήν της, δηλαδὴ πρὸς τὸ ἐξωτερικόν της μέρος, ὅπως διόλου διαφορετικὴ τῆς Μελομένης ἦτο φιλομάθεια ζωγρά, εὐκίνητος, ἀνησυχῶς· τοῦ Θεμιστοκλέους ἦτο σοβαρὰ, ἐμβριθὴς. Οὗτος ἦτο ἱκανὸς νὰ καθῆται πρὸ τῶν ἀνοιγμένων βιβλίων των, πέντε, ἕξ, ἑπτὰ ὥρας, καὶ ν' ἀπορροφᾷ γνώσεις ἐκείνην ἥτο ἐν ζωντανῶν ἐρωτηματικῶν· «Μὰ διατί αὐτὸ εἶνε ἐστὶν; πῶς γίνεται ἐκεῖνο; πότε συνέβη τὸ τοιοῦτον; Καὶ ἀλλοῖμονον εἰς ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐροῖτο ἡ τύχη πλησίον της· ἂν δὲν ἤξευρε, τὴν ἐπάθαινε· ἂν ἐδάρυνετο, ἀκόμη χειρότερον· ἐκεῖνοι οἱ δύο ὁφθαλμοὶ οἱ προσηλωμένοι μετὰ τὴν ἐπιμονὴν ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ ἐρωτωμένου, ἐκεῖνο τὸ ἡμιανοιγμένον στόμα διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ἐφαίνοντο

οί λευκοί μαργαριταρένιοι οδόντες της, εκείνη ή σύσπασις τῶν ὀφθαλμῶν ή ὅποια ἐρυτίδου ἐλαφρῶς τὸ μέτωπόν της, ή ἔντασις ἐκείνη τῶν μυῶν ὅλου τοῦ προσώπου της ἠνάγκαζον τὸν δυστυχῆ νὰ εἴπῃ ὅτι ἤξευρεν, ὅπως τὸ ἤξευρε διὰ νὰ ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὸν ὀχληρὸν ἐκείνον δανειστήν.

Ἐννοεῖτε ὅτι συχνὰ πυκνὰ ή μικρὰ ἐφορτῶντο καὶ τὸν ἀδελφόν της τότε συνδύαινιν κωμικαὶ σκηναί. Τὸν ἐβλεπε βυθισμένον εἰς τὰς μελέτας του· ἐπλησίαζε μὲ ὀλην της τὴν ἀπάθειαν, ἔθετε τὴν παλάμην της ἐπὶ τοῦ ὤμου του καὶ ἐν ᾧ ἐκείνος ἐστρεφε τὴν κεφαλὴν του διὰ νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει, ἐκείνη χωρὶς νὰ τῷ ἀφήσῃ καιρὸν ν' ἀρνηθῇ ἔλεγε διὰ μιᾶς, μὲ μίαν ἀναπνοὴν κινδυνεύουσα νὰ πνιγῇ, τὴν ἐρώτησιν της. Τότε ἐκείνος ἐπρεπε ν' ἀπαντήσῃ, ἔκλειε τὸ βιβλίον του καὶ θέτων ἐν τῷ μέσῳ τὸν δακτύλον του διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν σελίδα, ἀπῆντα εἰς τὴν ἐρώτησιν. Ἀπῆντα δὲ πάντοτε ὅπως πρέπει, διότι ἡ κεφαλὴ του ἦτο πηγὴ ἀκένωτος γνώσεων· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡσθάνετο εὐχαρίστησιν διότι ἡ ἀδελφὴ του τῷ ἐδίδεν ἀφορμὴν νὰ δειῇ τὴν πολυμαθειάν του· ἀλλὰ κάποτε, ὅταν ἦτο βυθισμένος εἰς κανὲν ἐνδιαφέρον θέμα, ἡ διακοπὴ τῷ ἐφαίνετο πολὺ δυσάρεστος, ἡ ἐρώτησις ὀχληρὰ· ἡ φιλομάθεια τῆς ἀδελφῆς του ἐμποδίζε τὴν ἰδιάν του· διὰ τοῦτο ἔλαβε τὸ ἐξῆς μέτρον· ὅταν ἡσθάνετο ἐπὶ τοῦ ὤμου του τὴν μικρὰν ἀδιάκριτον χεῖρα ἐξέβαλε τὸ ὠρολόγιόν του καὶ χωρὶς νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὴν ἀνυπόμονον ἐπισκέπτριαν ἔλεγεν ἀπλούστατα· μετὰ μίαν, ἢ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν! Ἐπειτα ἐστήριζε τὸ μέτωπόν του εἰς τὴν παλάμην του καὶ ἐβυθίζετο εἰς τὴν μελέτην του, ἀδιαφορῶν ἂν οἱ ὀφθαλμοί, τὰ ὀφρύδια, τὸ μέτωπον, τὸ στόμα τῆς ἀδελφῆς του ἐξέφραζον περιέργειαν, προσδοκίαν. Ὅταν ἤρχετο ἡ ὠρισμένη ὥρα ἔκλειε τὸ βιβλίον του, ἐπλησίαζε εἰς τὴν ἀδελφὴν του, καὶ τρίβων τὰς χεῖράς του ἔλεγε μεδιῶν·— Λοιπὸν ; . . .

Ἐκείνη μὲ κάπως κατσοφυασμένον πρόσωπον ἀπέτεινε τὴν ἐρώτησιν της· ὁ ἀδελφὸς ἐδίδε τὴν ἀπάντησιν ὠραίαν, εὐκρινῆ, σαφῆ· καὶ τότε οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς μικρᾶς πάλιν ἤσπραπτον, καὶ ἔκφρασις εὐχαριστήσεως ἐξωγόνοι τὴν ἐξυπνον μορφήν της.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν εἶδος ἀγῶνος ἤρχισε νὰ συνάπτεται μετὰ τῆς ἀδελφῆς καὶ τοῦ

ἀδελφοῦ. Δὸς του ἐρωτήσεις αὐτῇ, ἀλλὰ δὸς τὴν ἀπάντησιν ἐκείνος. Μὰ ὅλα πλεῖα τὰ ξεύρει ἐσχέπτετο ἡ μικρὰ.

Μίαν ἡμέραν κατεγίνετο εἰς ἐν ἐργόχειρον· ἐν αἷ χεῖρές της εἰργάζοντο μηχανικῶς τὸ ἀνήσυχον πνεῦμά της ἐστρεχεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· τὰ βλέμματα τυχαίως ἐπεσαν ἐπὶ τῆς δακτυλῆθρας της.

— Δακτυλῆθρα ! ἐψιθύρισε· τί ξεύρω δι' αὐτήν ; ὅτι χρησιμεύει διὰ νὰ μὴ τρυπούμε μὲ τὰ βελόνι τὸ δακτυλὸ μας· ἄλλο τίποτε ; ὅχι ! καὶ ὅμως θάχῃ καὶ αὐτὴ τὴν ἱστορίαν της.

Ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν θέσιν της, εἰσῆλθεν ἀκροποδῆτι εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εἰργάζετο ὁ ἀδελφός της, ἐξέβαλε τὴν δακτυλῆθραν ἀπὸ τοῦ δακτυλὸν της καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἀνοικτῆς σελίδος, ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ μέρους ὅπου ἐπιπτον τὰ βλέμματα αὐτοῦ. Ὁ Θεμιστοκλῆς ἐστρεψεν ὀργίλος διὰ νὰ ἐρωτήσῃ τί εἶδους ἀστείον ἦτο αὐτό· ἀλλ' ἡ μικρὰ κινουσα τὴν κεφαλὴν, προσηλοῦσα, συγκεντρῶσα τὰ βλέμματα της ἐπ' αὐτοῦ ἐκίνησε τὴν χεῖρά της ἢ μάλλον τοὺς τρεῖς τελευταίους δακτύλους ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ· Τί εἶν' αὐτό ;

— Τί θέλεις ; εἶπεν ὁ ἀδελφός μὴ ἐννοῶν τίποτε ἐκ τῆς μιμητικῆς ἐκείνης.

Ἡ Μελπομένη τῷ ἐδείξε τὴν δακτυλῆθραν.

— Μετὰ μίαν ὥραν ! τῇ εἶπεν·

Ἐκείνη ἔκαμε μικρὸν νόστιμον μορφασμὸν καὶ ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, ἀλλὰ δυσχερὴστημένη διότι δὲν ἱκανοποιήθη ἡ περιέργειά της.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Θεμιστοκλῆς ἦτο πλησίον τῆς Μελπομένης.

— Δεσποινίς μου, εἶπε, τώρα εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σου· καὶ ἄλλοτε σὲ παρακαλῶ νὰ λείψουν οἱ μορφασμοὶ ὅταν δὲν σοῦ γίνεται ἀμέσως τὸ θέλημά σου· ἡ φιλομάθεια εἶνε προτέρημα ἀλλ' ἡ περιέργεια εἶνε ἐλάττωμα.

Ἡ μικρὰ ἔμεινε ὀλίγα λεπτὰ σκεπτικὴ ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς τελευταίας φράσεως, καὶ ἔπειτα ἐπανέλαβεν ἀργὰ ἀργὰ τονίζουσα ἐκάστην λέξιν :

— Ἡ φιλομάθεια εἶνε προτέρημα, ἡ περιέργεια εἶνε ἐλάττωμα. Σωστά· τώρα ὅμως εἰπέ μου τί εἶνε καὶ ἡ δακτυλῆθρα, αἱ ;

— Ἡ δακτυλῆθρα, εἶπεν ὁ Θεμιστοκλῆς, εἶνε ἀρχαία ἐφεύρεσις· βέβαια ὅταν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος εὕρισκετο εἰς βάρβαρον κατάστασιν καὶ ἐνδύετο μὲ φλοιούς δένδρων, καὶ ὡς βελόνην μετε-

χειρίζετο μυτερὰ κόκκαλα, ζῶων ἢ ψαριῶν, τότε δὲν ἐχρειάζετο καμμίαν δακτυλῆθραν· ὅταν ὅμως ἤρχισεν νὰ ῥάπτῃ μὲ μεταλλίνας λεπτὰς βελόνας τότε ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς δακτυλῆθρας.

Τὰς πρώτας δακτυλῆθρας κατασκευάσαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ κόκκαλον ἢ ἀπὸ μέταλλον. Εἰς μερικά μουσεῖα τῆς Εὐρώπης εὐρίσκονται τοιαῦται πανάρχαιαι δακτυλῆθραι αἱ ὅποια ἐκρύπτοντο εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς καὶ ἔπειτα διάφοροι ἀνασκαφαὶ τὰς ἔφεραν πάλιν εἰς τὸ φῶς, μετὰ πολλοὺς αἰῶνας. Εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Ἰταλίας, τὴν πόλιν τὴν ὅποian ἐσκέπασε μὲ λάθραν ὁ Βεσούβιος τῷ 79 π.Χ. εὐρέθησαν κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς δακτυλῆθραι μὲ δύο ἀνοίγματα.

Ἄλλας πληροφορίας ὅμως δὲν ἔχομεν· οἱ συγγραφεῖς δὲν ἔκαμαν εἰς τὴν δακτυλῆθραν τὴν τιμὴν νὰ γράψουν καὶ περὶ αὐτῆς τίποτε.

Ἀλλὰ μία ἀγία τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἁγία Χιλδεγάρθ καὶ μνηεὶ λόγον περὶ τῆς δακτυλῆθρας· ἡ ἐν λόγῳ ἁγία ἤθελε νὰ κάμῃ μίαν παγκόσμιον γλῶσσαν, ὅπως εἰς τὰς ἡμέρας μας ὡς τοιαύτην ἐπροσπάθησαν νὰ κάμουν τὴν Βολαπικ, καὶ ἔγραψεν ἐνεακοσίας λέξεις, αἱ ὅποια ἦσαν τὰ ὀνόματα τῶν μάλων ἐν χρήσει πραγμάτων. Μεταξὺ τῶν λέξεων τούτων εὕρισκεται καὶ δακτυλῆθρα, ἡ ἁγία εἰς τὴν παγκόσμιον γλῶσσαν της τὴν ἐπωνόμασε : «Τοιρισκάντζ !»

Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ἡ δακτυλῆθρα τὸν καιρὸν ἐκείνον ἦτο εἰς μεγάλην καὶ πάγκοινον χρῆσιν.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν συνήθιζαν νὰ χαράζον ἐν ψαλίδι ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιτύμβιον πλάκα τῶν καλῶν νοικοκυρῶν, ὡς ἐμβλημα φιλοπονίας· δυστυχῶς δακτυλῆθραν δὲν εὕρισκον ἐπὶ κανενὸς τάφου, τοῦτο ὅμως δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν· ἡ δακτυλῆθρα εἶνε πολὺ ἀρχαιοτέρα τοῦ ψαλιδίου, τὸ ὅποιον, ὑπὸ τὴν τωρινὴν μορφήν του ἦτο ἄγνωστον εἰς τοὺς ἀρχαίους.

Καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς ἀναφέρουν τὴν δακτυλῆθραν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν δίδει ὠρισμένας πληροφορίες περὶ αὐτῆς· διὰ τοῦτο μόνον ἀπὸ τὰ μουσεῖα εἰμποροῦμεν νὰ μάθωμεν περὶ αὐτῆς· εἰς τὸν δέκατον τρίτον καὶ δέκατον τέταρτον αἰῶνα δὲν ἦτο διόλου κομψή· τὸ ὑλικὸν ἀπὸ τοῦ ὅποιον τὴν κατασκευάζον ἦτο ὀρείχαλκος ἢ σίδηρος· ἦτο πλατεῖα καὶ κοντή, χωρὶς στολίδια.

Ἀργότερα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναγεννήσεως ἤρχισαν οἱ δακτυληθοποιοὶ νὰ δίδουν καλλι-

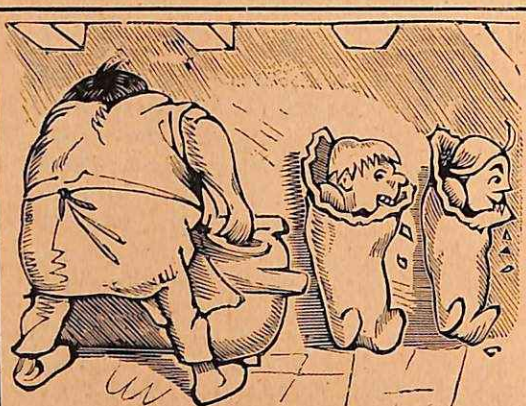
τεχνικὰ σχήματα εἰς τὸ ἔργον των. Οἱ Παρίσιοι, τὸ Ἀμστελῶδαμον, ἡ Κολωνία, ἡ Νυρεμβέργη ἦσαν τὰ πρῶτα κέντρα εἰς τὰ ὅποια κατασκευάζοντο τοιαῦτα.

Εἰς τὸν δέκατον ἐβδομὸν αἰῶνα ἡ κατασκευὴ τῶν δακτυληθρῶν προώδευσεν ἀκόμη περισσύτερον· πλὴν τῶν συνήθων κατασκευάζοντο καὶ πολυτελεῖς δακτυλῆθραι αἱ ὅποια ἕνεκα τῆς καλλιτεχνικῆς τῶν κατεργασίας καθίσταντο ἀληθῆ γυναικεῖα κοσμήματα. Μεταξὺ τῶν ἀντικειμένων τῆς προικὸς δὲν ἔλθουσιν οὐδὲ καὶ αἱ δακτυλῆθραι. Ἀλλὰ τὸ ἀριστοῦργημα τῶν δακτυληθρῶν, ἀδελφοῦλα μου, εὕρισκεται εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Νυρεμβέργης. Αὐτὴ ἡ δακτυλῆθρα δὲν εἶνε διὰ ῥάψιμον, διότι ὅχι μόνον καμμία κυρία ἀλλ' οὐδὲ γίγας κανεὶς ἔχει τόσον χονδρὸν δακτύλον διὰ νὰ τὴν φορέσῃ· ὡς πρὸς τὸ σχῆμα εἶνε δακτυλῆθρα ἀλλὰ πραγματικῶς εἶνε ποτήριον τὸ ὅποιον πρὸ τριακοσίων περίπου ἐτῶν ἡ συντεχνία τῶν δακτυληθοποιῶν ἐπρόσφερεν εἰς τὴν συντεχνίαν τῶν ῥαπτῶν.

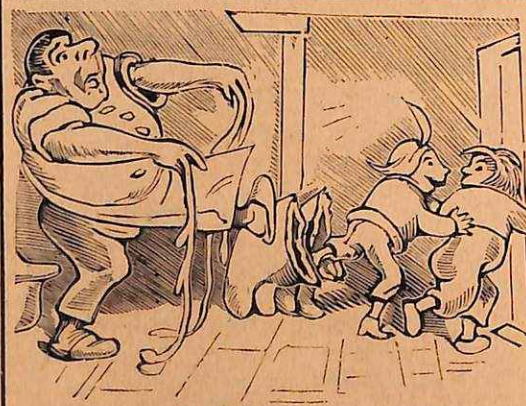
Εἰς τὴν Γαλλίαν, εἰς τὴν Ὁλλανδίαν καὶ εἰς ἄλλα μέρη κατασκευάζοντο δακτυλῆθραι μὲ γλυφὰς αἱ ὅποια παρίστανον ἀνθρώπους, πτηνὰ, ἄνθη καὶ τὰ παρόμοια.

Ὅπως βλέπετε, εἶχε καὶ ἡ δακτυλῆθρα τὴν δόξαν της. Τώρα ὅμως ὅσον πηγαίνει παρακάμει· ἐφ' ὅσον τὸ ῥάψιμον ἐγίνετο μόνον μὲ τὸ χεῖρ ἡ δακτυλῆθρα ἦτο τῆς πρώτης ἀνάγκης· ἀλλ' ἡ ῥαπτομηχανὴ ἐργάζεται πολὺ γρηγορώτερα ἀπὸ τὸ χεῖρ, ὅπως ξεύρει, καὶ διὰ τοῦτο ὅχι μόνον οἱ ῥάπται καὶ αἱ μεδίστραι ἀλλὰ καὶ αἱ οἰκογένειαι ἤρχισαν νὰ τὴν μεταχειρίζονται μόνον εἰς τὰς ἐπαρχίας, εἰς τὰ χωρία γίνεται ἡ ἐργασία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ τὸ χεῖρ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ θὰ διαδοθῇ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ῥαπτομηχανή. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ δακτυλῆθρα γίνεται ὀλιγὸν περὶ τὴν καὶ μετὰ ἑκατὸν ἢ διακόσια χρόνια, ὅταν πλεόνει κανὲν μέρος οἱ ἄνθρωποι δὲν θὰ ῥάπτουν μὲ τὸ χεῖρ, αἱ ταλαίπωροι δακτυλῆθραι θὰ ἐξαφανισθῶν καὶ μόνον εἰς τὰ ἱστορικά μουσεῖα θὰ εὐσκαται καμμία ὡς δειγμα τῶν ἡθῶν περασμένων χρόνων. Ἐκεῖ τὰ δυσέγγονα ἢ τρισεγγονὰ μας θὰ τὰς παρατηροῦν μὲ περιέργειαν καὶ θὰ συλλογίζονται πόσον ἀπλοῖκοι ἄνθρωποι ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ πρόγονοί των.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

« Τὴ ζύμη τρῶνε τρῶνε τρομασμένοι »

« Σαστίζει σὰν ἀπόπληκτος 'πομένει »

« Γιατ' εἶχαν κατορθώσει νὰ τὸν σχίσουν »

Καλοψημένους ἔπειτα τοὺς βγάξει,
σὲ μιὰ γωνιά ὀρθοὺς τοὺς στήνει·
καὶ 'μπρὸς 'εῖτ' σκάφη τὰ καλά του βάζει
καὶ παίρνει ἡ ζύμη του, παίρνει καὶ δίνει!

« Ἀ! τοὺς φτωχοὺς τί 'πάθανε! Τί κρίμα! »
πιστεύω ὅλοι τώρα πῶς θὰ λέτε.
Ὅχι δὲν βρήκανε τὴ ζύμη μνημα,
— γιὰτί ἔτσι εἶν' ἡ τύχη· τί τὰ θέτε! —

Αὐτοὶ ἀπὸ μέσα κατορθοῦν νὰ ἔδγουν,
τὴ ζύμη τρῶνε τρῶνε τρομασμένοι
καὶ ὁ ψωμᾶς ποῦ τοὺς κυττᾷ νὰ φεύγουν
σαστίζει, 'σὰν ἀπόπληκτος 'πομένει!

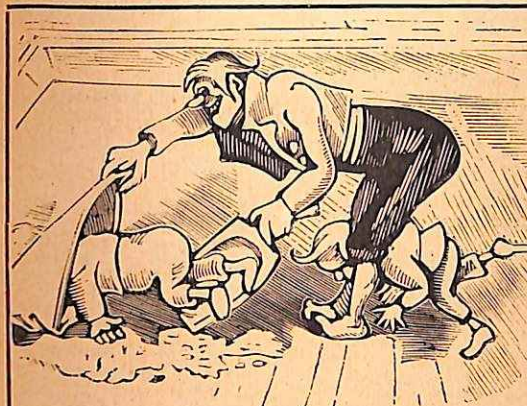
Ἐ ΤΟΝ ΜΥΛΩΝΑ!...

Πίρ! πάφ! 'εῖτο ρεῦμα κάτω καθεμέρα
γοργὰ γυρνᾷ ὁ μύλος τοῦ Σταμάτη
κ' ἡ ἀποθήκη φαίνεται 'ἐκεῖ πέρα
εἰς τὴ ραχοῦλα 'πάνω, μακρυὰ κομμάτι.

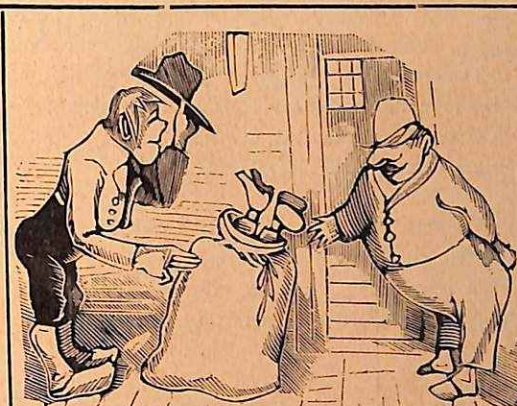
Τὸν Πᾶνο τὸν καλὸ τὸν παραγυιό του
μιὰ 'μέρα στέλνει 'πάνω γιὰ σιτάρι...
'Αρπάζει αὐτὸς τὸ σάκκο 'εῖτο πλευρὸ του
καὶ δρόμο ὥσὰν ἄξιο παλληκᾶρι.

Μὰ δίχως ὁ 'κῆρ Πᾶνος νὰ τὸ 'νοιώσει,
ὁ σάκκος, ποῦ σηκώνει, ἄδειος μένει,
γιατ' εἶχανε οἱ δύο τοὺς κατορθώσει
νὰ τόνε σχίσουν κάπου 'κεῖ κρυμμένοι.

Καὶ τώρα τὰ 'μυρίστηκε' γυρίζει.
τοὺς βρίσκει τοὺς καλοὺς 'εῖτην ἀποθήκη
κ' ἡ μοῖρα τῶν παιδιῶν 'σὰν νὰ μαυρίζη
γιατί ὁ Πᾶνος εἶν' ἡ θεία Δίκη.

« Καὶ μέσα 'ς τὸ σακκούλι του τοὺς χώνει »

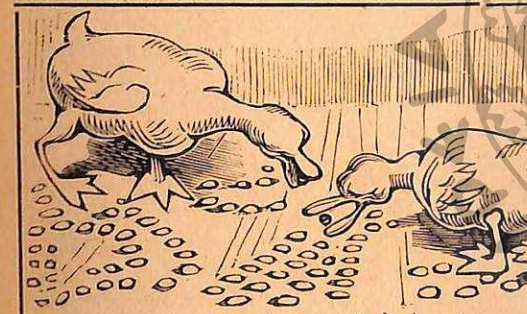
« Τί φέρνεις; λέει ὁ Μυλωνᾶς 'ς τὸν Πᾶνο »

Καὶ δίχως λόγια μιὰ καὶ τοὺς ἀρπάζει
καὶ μέσα 'ς τὸ σακκούλι του τοὺς χώνει·
ὁ Παῦλος κλαίει, ὁ Μικὲς ταραίζει
καὶ μοναχὸς ὁ Πᾶνος καμαρώνει.

Τὸ σάκκο δένει στερεὰ ἀπὸ 'πάνω,
τὸν ρίχνει μιὰ 'ς τὸν ὄμο του καὶ δρόμο.
« Τί φέρνεις; », λέει ὁ μυλωνᾶς 'ς τὸν Πᾶνο
« τί βλέπω; τ' εἶν' αὐτὰ ποῦχες 'στὸν ὄμο; »

— Μὴν ἐρωτᾷς, μὰ γρήγορ' ἄλσεέ τα
— Καλὰ λοιπόν! » Κ' οἱ δύο μέσα μπαίνουν,
τὰ ρίχνουν μέσ' 'ς τὸ μύλο καὶ γιὰ ἰδέ τα
μικρὰ κομμάτια τὰ παιδάκια βγαίνουν.

Κότες μ' αὐτοὺς, παππιά, γαλιὰ καὶ χήνες
τρέφει ὁ μυλωνᾶς τὴν ἴδια ὥρα.
Κ' ἐνῶ γιὰ νὰ παχύνουν θέλουν μῆνες
τουλούμια 'γίναν τὰ πουλιά του τόρα!...

« Παππιά, γαλιὰ καὶ χήνες μ' αὐτοὺς τρέφει »

« Τὰ ρίχνουν μέσ' 'ς τὸ μύλο... »

« Μικρὰ κομμάτια τὰ παιδάκια βγαίνουν »

